

བདག་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ རྩ་འགྲེལ།



རྩ་བ། བཀའ་མཐོ་བཟང་ཚེས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན།
འགྲེལ་བ། དཀྱིལ་ཟུར་ཡོངས་འཛིན་མོ་བཟང་རྒྱན་པ།
ཆེད་ཀྱིས་རིག་མཛད་ཆེན་མོ་ཞི་ཚུལ་ཞིག་ཁང་།

ཆ་དག་པར་ཆེན་ཁྲོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
འགྲེལ་དག་དཀྱིལ་རྒྱུ་ཡོངས་འདི་ཆ་ཁྲོ་བཟང་རྒྱུ་པ།
མེད་ཀྱིས་ཀྱི་གཞི་དུ་ཆེན་ཨོ་འི་རྩོམ་ཀྱི་ཁང་།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དེབ་མཛུགས་པ་།

SJRB-0187

བཤད་རྒྱུ་ལྟར་འབྲེལ་དཔར་རྒྱན་ལྟ་ཆོག་གི་པར་གཞི་རང་མོར་བཞག་ཡོད།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོའི་ཚོམ་གྲིག་ཁང་གིས་འཕུལ་དེབ་ཏུ་བསྐྱོད།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་ཆེན་མོས་འགྲུལ་སྐྱོད་བྱས།

༡༩༩༧ ལོའི་ཆེ་གསུམ་པར་ཚོམ་གྲིག་བྱས།

༡༩༩༩ ལོའི་ཆེ་བཞི་པར་བརྒྱུད་གྲིག་བྱས།

མེར་བྱེས་རིག་མཛོད་དྲ་བྱང་།

www.serajeyrigzodchenmo.org

ཡིག་འབྲེལ་དྲ་བྱང་།

serajeyrigzodchenmo@gmail.com

བསྐྱོད་པ། ཚོམ་གྲིག་པ།

༡༡། །བདག་འཛིན་གསལ་འདེབས་ཚུ་ འབྲེལ་བཅུགས་སོ། །



མཛད་པ་ལོ།
 ཅ་བ། བཅ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན།
 འབྲེལ་བ། དཀྱིལ་རྒྱང་ཡོངས་འཛིན་ལྷོ་བཟང་སྤྱིན་པ།
 བཤད་རྒྱུ་བྱུང་འབྲེལ་དབང་རྒྱུན་ལྷན་ཆོག་ས་ཡོད་ཕྱིར། ན
 ཡོད་རྒྱལ་ལོ། ༡༩༩༩ཕྱི་ལོ། ༡༠༡༤

ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤགས་འདེབས་འགྲེལ་པ་
དང་བཅས་པ་བརྒྱགས་སོ། །

SHERAB DANG DAGZIN NYI KYI SHAG DEB DRELPA
DANG CHÄPA ZHUGS SO

*Panchen Lobsang Chokyi Gyaltsen's Debate Between
Wisdom and Self Grasping along with it's commentary by
Tutor Lobsang Jinpa*

དཔར་ཐངས་དང་སྡོད་བ་གངས་༩༠༠༠ལྗི་ལོ་༢༠༡༤

First Edition: 2014 (8000 copies)

Published by:

བཤད་སྒྲུབ་བྱང་འགྲེལ་དཔར་སྐྱོན་ལྷན་ཆོགས། །

The Union of Teaching & Accomplishment Publishing Group

Sera Je Monastery House 88

Bylakuppe, Distt. Mysore

Karnataka 571 104, India

E-mail: SeraIMIHouSe@gmail.com

ཕྱག་དེབ་འདིའི་དཔར་སྐྱོན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་གང་བྱུང་བ་རྣམས་ཕྱད་པའི་འགྲོ་གྲོན་རི་ཙམ་སོང་བའི་མ་གནས་
ལ་རིན་གོང་བཞེས་ཏེ་སློབ་གཉེར་བ་རྣམས་ལ་འབྲུལ་བ་ཡིན་གྱི། ཁེ་ཆོང་གི་ཆེད་གཏན་ནས་མིན་པར་
དགོངས་འཇགས་ཞུ།

This text is not being published for profit. The majority of the published copies are being distributed without charge to all who seek the Dharma, with a small portion of copies leftover being offered freely to several of the Tibetan monastery libraries within India.

དཀར་ཆག

སྒྲེང་བརྗོད།	i
ལ་བཀ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་རྣམ་ཐང།	vi
བཀྲས་སྒྱུན་དཀྱིལ་ཟུར་སྒོ་བཟང་སྒྱིན་པའི་རྣམ་ཐང།	x
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལས་བརྒམས་པའི་ཤེས་རབ་དང་ བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤམ་འདེབས།	1
གཞི་ལམ་འབྲས་ཀྱི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་བདག་འཛིན་མཐར་སྐྱོད།	71
དབར་བྱང་སྒྲོན་ཚིག།	172
ལྷ་སྒྲིག་པའི་གསལ་བཤད།	173
ཐུགས་རྗེ་ཆེ་ལྷ་རྒྱ།	176
Donor Contributions	178

སྒྲིབ་བརྗོད།

༡༣། །བཏ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་ཇི་བཙུན་སྒོ་བཟང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོའི་བྱི་མ་མེད་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །རི་སྐད་དུ་
ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཇི་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས།

འཇིག་རྟེན་རྒྱད་པ་རི་སྒྲིབ་པ། །

དེ་ཡི་ཅ་བ་མ་རིག་སྟེ། །

ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། གཅིག་ཏུ་བཅེ་བའི་མཆེད་གྲོགས་གཉིས་ནམ་རྟོག་
གིས་ཡིད་འཁྲུགས་སྟེ་འཐབ་བ་ནས་བཟུང་། གངས་ལས་འདས་པའི་སྒྲུ་བོ་འཆི་བའི་
ལམ་དུ་འབྲེན་པའི་རྒྱུན་བྱེད་པའི་དཔག་ཆེན་སོགས་ཀྱི་བར་འཇིག་རྟེན་འདིའི་སྒྲིབ་
རྒྱུད་པ་རི་སྒྲིབ་པ་དེ་ནམས་ཀྱི་ཅ་བ་ནི། ཐོག་མེད་ནས་སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་རྒྱུད་ཉོན་
མོངས་བར་བྱེད་པའི་འཁོར་བའི་ཅ་བ་བདག་འཇིན་མ་རིག་པ་འདི་ཉིད་ཡིན་ཞིང་།
བདག་འཇིན་ཀྱི་འགོང་པོ་འདིས་སྒྲིབ་པའི་སྤྱག་བསྐྱེད་གསུམ་ལ་སོགས་པས་མནར་
བ་ལས་ཐར་བར་བྱེད་པ་ལ་ཅ་བ་བདག་འཇིན་ཀྱི་ངོ་བོ་དང་འཇིན་སྒྲིབ་ལེགས་པར་
ངོས་ཟེན་པ་ལ་རག་ལས་ཏེ། སྒྲིབ་འཇུག་ལས།

བརྟགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རིག་པར། །

དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། །

ཞེས་བདག་འཛིན་གྱིས་སྒྲོ་བརྟགས་པའི་དགག་བྱའི་དངོས་པོའི་ངོ་མོལ་དུ་
མི་ཚུད་པར། སྒྲོས་བྲལ་བདག་མེད་གྱི་རྣམ་པ་མི་འཆར་བར་གསུངས་པ་ལྟར། ཐར་
འདོད་སྒྲེ་པོ་རྣམས་གྱིས་ཀྱང་ཐོག་མར་སྟུག་ཀྱན་གྱི་རྒྱ་འབྲས་རྣམས་ངོས་ཟེན་ཞིང་།
དེ་ལས་ལམ་གྱི་གནད་ལ་རིམ་པར་འབད་ནས་སྲིད་པའི་རྩ་བ་དང་དེའི་ཉེ་ཉོན་རྣམས་
ཞི་བར་བྱེད་དགོས། དེ་ཡང་དགག་བྱའི་སྒྲོས་པ་འགོག་པ་ན་ཀྱན་རྩིབ་གྱི་བྱ་བྱེད་མི་
དོར་བའི་རྟག་ཆད་གྱི་མཐའ་དང་བྲལ་བའི་རྟེན་འབྱུང་གི་ཟབ་བྱུང་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་
གྱི་བཞེད་པ་རྣམས་ལ་བརྟེན་ནས་དེ་ཁོན་ཉིད་གྱི་དོན་ཁོང་དུ་ཚུད་དགོས། དེ་སྐད་འོང་
བ་ལའང་ཐོག་མར་གསུང་རབ་གྱི་དོན་ལ་ཐོས་བསམ་བྱེད་པའི་སྐབས་ནས་ཀྱང་རི་
ལྟར་རྩེ་བདག་ཉིད་ཆེན་པོ་ཉིད་གྱིས་ཡོད་མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བ་སོགས་རིང་དུ་དོར་
ནས་ཡུམ་གྱི་མདོ་དང་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་གྱི་ལྟ་བའི་གཞུང་གི་གོ་བ་འཕྲིལ་བྱིན་པ་
རྣམས་སྒྲིན་མེད་རིགས་པས་གཏན་ལ་པབ་ཚུལ་རང་གི་ཤེས་རབ་གྱི་སྒྲོས་དཔོག་
དགོས།

བྱད་པར་དུའང་མདོ་དང་སྟགས་གཉིས་ཆ་གང་ལྟར་འགལ་བར་མི་འཛིན་
པར་དགོས་པ་བྱད་པར་ཅན་ལ་ལྟོས་ཏེ་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་བྲག་ཆེན་དང་།
ལྟའི་ར་རྒྱལ་གསལ་སྤང་དང་འཆི་དུས་གྱི་འོད་གསལ་སྒྲོམ་ལུགས་སོགས་གང་ཟག་
གཅིག་འཆང་རྒྱ་བའི་ཐབས་སུ་འགྲོ་བྱུང་པ་བྱེད་པ་ནི་ཤིན་ཏུ་གལ་ཆེ་བར་གསུངས་
སོ། །དེ་ལྟར་འོང་བ་ལའང་པཌ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས་མཛད་པའི་བདག་འཛིན་
གཤགས་འདེབས་ཞེས་བྱ་བ་འདི་ཉིད་བདག་འཛིན་གྱི་ཉེས་དམིགས་དང་དེའི་གཉེན་

པའི་པན་ཡོན་སོགས་ཤིན་ཏུ་གསལ་ཞིང་གོ་བདེ་བར་སྟོན་པས་ན། བོད་ཁ་བ་གངས་
 ཅན་གྱི་ལྗོངས་སུ་ཆེས་གྲགས་ཆེ་བའི་བསྟན་བཅོས་འདི་ལྟ་བུར་བསྟེན་པ་གལ་ཆེ་སྟེ།
 སྤྱི་ནོར་ལ་གོང་ས་ལ་སྐྱབས་མགོན་ཆེན་པོ་མཆོག་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༠༡༣་ལ་པ་ཆེས་
 ༡༤ཉིན་དཔལ་ལྷན་སྤྲད་རྒྱུ་ལྟར་བདག་འཛིན་གཤམས་འདེབས་ཀྱི་ལུགས་
 ལུང་བསྟུལ་སྐབས་སུ།

བདག་འཛིན་གཤམས་འདེབས་འདི་གནད་འགག་ཆེན་པོ་འདུག །སྟོན་མ་ངོས་
 རང་ལ་ཞེ་བྲག་པན་སོང་། བྱག་དེབ་འདི་མ་མཇལ་གོང་དུ་ངོས་ཀྱི་ལྟ་བ་འདི་པལ་
 ཆེར་རང་རྒྱུད་པའི་ལྟ་བུར་ཆགས་འདུག་ཕྱག་དཔེ་འདི་བསྐྱགས་པའི་རྗེས་སུ་མིང་
 རྒྱུད་བཏགས་ཡོད་ཅེས་ཟེར་བའི་གོ་བ་ཞིག་གཞིན་སྤྲད།

ཞེས་གསུངས་པའི་བཀའ་སློབ་རྣམས་ཡིད་ལ་བཞག་སྟེ་ལ་བཏ་ཆེན་ཐམས་
 ཅད་མཁྱེན་པ་སློབ་ཐང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོས་(སྤྱི་ལོ་༡༥༥༠-༡༦༤༩)
 མཇེད་པའི་གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལས་བརྒྱུམས་
 པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་གཤམས་འདེབས་ཞེས་བྱ་བ་ཆོག་སྟོར་
 ལུན་སུམ་ཆོགས་ཤིང་གོ་བདེ་ལ་ཉམས་སུ་བྱངས་བདེ་བའི་གཞུང་འདི་ཉིད། ཕྱི་
 རབས་པའི་གདུལ་བྱ་རྣམས་ལ་ལེགས་བཤད་མདུ་བྱུང་བར་མཐོང་ནས། ས་དགེ་
 བཀའ་རྙིང་བཞེ་ཀའི་དགོན་པ་ཁག་གི་སློབ་གཉེར་བ་དང་གཞན་ཡང་དོན་གཉེར་བ་
 ཡོངས་ལ་པན་བར་དམིགས་ཏེ། ད་ལམ་བཤད་སྐབ་བྱུང་འབྲེལ་དཔར་སྐྱོན་ལྟན་
 ཆོགས་ཀྱིས་ཆེས་དཀོན་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་དཔར་སྐྱོན་ལུས་པའི་ལས་འགོ་
 བརྒྱུམས་བ་ཡིན།

གཞུང་འདིར་འགྲེལ་བ་ཡང་ཆེས་དཀོན་པར་འདུག་མོད། རོན་ཀྱང་གཞུང་འདི་
ལ་ཡབ་ཆ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་བསྟན་པའི་ཉི་མ་མཆོག་གི་ཞལ་སློབ་སྤྱོད་པོ་
མཁས་བྱུང་གཉིས་ལྟན་གྱི་སྤྱིས་བྱུང་གྲགས་པའི་བཟ་ཤེས་ལྟན་པོ་དཀྱིལ་ཁང་
མཁན་ཟུར་སློབ་ཐབས་སྤྱིན་པ་དཔལ་བཟང་པོས་(སྤྱི་ལོ་༡༩༡༡-༡༩༤༣)གཞི་ལམ་འབྲས་
བུའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དོན་རྣམས་པར་བཤད་པ་བདག་འཛིན་མཐར་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བའི་འགྲེལ་
བ་མཛད་ཅིང་། ལོ་རྒྱུས་དང་སྤྱི་མ་དགོ་བཤེས་གཉིན་རྣམས་ལ་བཀའ་བསྟར་སོགས་
ཀྱིས་ཞིབ་འདུག་གང་གཟབ་བྱས་པས་འགྲེལ་བ་འདི་ཉིད་ཆོད་ལྟན་ཞིག་ཏུ་བསྐྱར་
རིགས་པར་མངོན།

ཞུ་སྤྱིག་བྱེད་ཚུལ་ནི་འགྲེལ་བ་འདིའི་དཔར་མ་ཞིག་དང་ཅ་བའི་དཔར་མ་མི་འདྲ་
བ་བཞི་དང་བསྟར་ཉེ་ཞུ་དག་བྱས། འགྲེལ་བའི་ས་བཅད་རྣམས་ཅ་བའི་དོན་སློབ་བདེ་
སྤྱིག་ཏུ་འཆར་བར་པན་པར་འདུག་པས། ས་བཅད་དེ་རྣམས་ཅ་གཞུང་གི་མཆོམས་
གང་དུ་བཀོད་བ་དེ་བཞིན་ཅ་བ་རང་ལའང་ཡིག་ཆུང་གི་ཚུལ་དུ་བཀོད་ནས་
བཅུག་འགྲེལ་བའི་སྐབས་སུ་ཅ་ཆོག་ཆ་ཆོང་མ་སློབ་པར། འདི་ཞེས་བ་ནས་འདིའི་
བར་གྱིས་བཤད། ཅེས་བར་གྱི་ཅ་ཆོག་རྣམས་སྤྱད་ཚུལ་ཤེས་པའི་ཆེད་ཅ་བར་ཤོ་ལོ་
ཀའི་ཨང་གངས་ཀྱང་བཅུག།

དཔར་སྟན་གྱི་ཆེད་བསྟན་པའི་སྤྱིན་བདག་རྣམས་ཀྱི་མཐུན་འགྱུར་རོགས་རམ་
མཛད་པའི་བློན་ལས་དེབ་གངས་༡༠༠༠་ཐམས་པ་དཔར་དུ་བསྟན་པའི་དགོ་བའི་ཅ་བ་སྟོན་
སྤྱིའི་དཔལ་ལ་འཁུ་བ་གང་ཞིག་བསགས་པ་རྣམས་ཕྱོགས་གཅིག་ཏུ་བསྐྱོམས་པའི་
མཐུ་ལ་བཞེན་ནས། བསྟན་འཛིན་ཀྱན་གྱི་གཙུག་ལོར་ཡུལ་དབང་ཐམས་ཅད་

མཁུན་པ་མཆོག་དང་། སྐབས་ཇི་ཆོས་ལྟན་ཅིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། སྐབས་ཇི་བཟོད་
པ་ཅིན་པོ་ཆེ་མཆོག་ལ་སོགས་པ་སྤང་དོར་གྱི་གནས་སྟོན་པའི་ཅིས་མེད་བསྟན་འཛིན་
གྱི་སྐྱེས་ཆེན་རྣམས་སྐྱ་ཆེ་བསྐལ་བརྒྱར་བརྟན་ཅིང་མཛད་འཕྲིན་ཕྱོགས་ཀྱན་ཏུ་རྒྱས་
པ་དང་། དུལ་ལུང་འབྲ་མིན་ནས་ཕེབས་པའི་གཞུང་ཆེན་སྟོབ་གཉེར་བ་རྣམས་གཞི་
ཚུལ་ཁྲིམས་ལ་རབ་ཏུ་གནས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་ལ་ཐོས་བསམ་སྟོམ་གསུམ་གྱི་བྱ་བ་
མཐར་ཕྱིན་པ་དང་། ལྷག་པར་དུ་དེབ་འདིའི་དཔར་སྐྱན་འགྲོ་གྲོན་ཆེད་ཞལ་འདེབས་
གནང་བའི་སྐྱིན་བདག་དང་འབྲེལ་ཐོབ་ཉི་འབྲེལ་ལྟོས་བཅས་རྣམས་གྱི་ཆོས་མཐུན་
གྱི་བྱ་བ་མཐའ་དག་ཡིད་རེ་ལྟར་འགྲུབ་པ་དང་། ས་ལམ་གྱི་བཟོད་པ་མཐར་ཕྱིན་ནས་
རྣམ་མཁུན་རྒྱལ་བའི་གོ་འཕང་ལ་ལྷུར་དུ་རེག་པའི་རྒྱ་ཁོ་ནར་གྱུར་ཅིག ། །

ལ་པཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱི་ནུས་ཐང་།

༡༣། །ཀུན་གཟིགས་ལ་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་སྐུ་ཐེང་བཞི་བ་འདི་ཉིད་གཙང་སྟོང་ལྟན་
དུག་བརྒྱ་བའི་སྟེང་ཞེས་བའི་ཡུལ་དུ་ཡབ་ཆེ་རིང་དཔལ་འབྱོར་དང་ཡུམ་མཆོ་རྒྱལ་
གཉིས་ཀྱི་སྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བའི་ལྷགས་ཏུ་(སྤྱི་ལོ་༡༥༧༠)ལོའི་པོད་རྒྱ་བཞི་བའི་
ཆོས་བཙུ་ལྟ་ཉིན་སྐུ་བལྟམས། མཆན་ཆོས་རྒྱལ་དཔལ་ལྷན་བཟང་པོ་ཞེས་གསོལ།
སྐུ་ཐེང་དུས་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་དབེན་ས་སྒོ་བཟང་དོན་གྲུབ་ཀྱི་
སྐུལ་སྐུར་ངོས་འཛིན་གནང་། དགྲུང་ལོ་བཅུ་གསུམ་པ་ཚུ་ཏུ་(སྤྱི་ལོ་༡༥༨༩)ལོར་དབེན་
དགོན་དུ་མཁས་གྲུབ་སངས་རྒྱས་ཡེ་ཤེས་དང་ཁྱིམ་དམ་ཆོས་ཡར་འཕེལ་གྱི་བྱུང་དུ་
རབ་དུ་བྱུང་ནས་མཆན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་དུ་གསོལ། མཁས་གྲུབ་སངས་
རྒྱས་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་ནས་དགེ་ལྡན་གྱི་སྒྲོམ་བ་བཞེས།

དགྲུང་ལོ་བཅུ་བདུན་ལ་ཕེབས་པ་མེ་ཁྲི་(སྤྱི་ལོ་༡༥༩༦)ལོར་བག་ཤིས་ལྟན་པོར་
ཕེབས་ཏེ་གཞུང་ཆེན་བཀའ་པོད་ལྟེང་མཆན་ཉིད་ཀྱི་སྒོ་བཟང་ཉིད་དབུ་ཚུགས། དགྲུང་
ལོ་ཉིད་གཉིས་པ་ལྷགས་ཡོས་(སྤྱི་ལོ་༡༥༩༧)ལོར་བགས་དགོན་ཁྱིམ་གྱི་བཅུ་བཞི་བ་དམ་
ཆོས་ཡར་འཕེལ་ལས་བསྟན་པར་རྫོགས། དེ་ཁྱིམ་སྟོན་མཐུག་ཏུ་དབུས་སུ་བྱོན་ནས་
ངོ་ཞལ་རྣམ་གཉིས་མཇལ་ཞིང་མཆོད་སྤྲིན་རྒྱ་ཆེར་ཕུལ། དགྲུང་ལོ་ཉིད་དགྲུ་བ་ས་ཁྲི་
(སྤྱི་ལོ་༡༥༩༨)ལོར་གངས་ཅན་ཆོས་འཕེལ་གྱི་ཁྱིམ་ཕེབས། སོ་གཉིས་པ་ལྷགས་སྐང་(སྤྱི་

མོ་༡༠༡)ལོར་བགས་ལྷན་དགོན་པའི་ཁྱི་ཐོག་བཅུ་དྲུག་གི་ཐུགས་འགན་བཞེས་ནས་
དགོན་སྡེར་ལོ་ལྟར་ཆོ་འཕུལ་སྟོན་ལམ་ཆེན་མོ་ཚུགས་སྟོལ་བཏོད། ས་བྱ་(སྟེ་མོ་༡༠༤)
ལོར་བགས་ལྷན་རྒྱུད་པ་བྱ་ཆང་བཅུགས། རྩ་སྤང་(སྟེ་མོ་༡༡༣)ལོ་ནས་བཟུང་ལྟ་ས་
སྟོན་ལམ་ཆེན་མོའི་ཆོགས་དབྱ་ལོ་དྲུག་མཛད། ཤིང་སྟག་(སྟེ་མོ་༡༡༥)ལོར་འབྲས་
སྤངས་སུ་ཕེབས་ནས་ཡ་རྒྱལ་དབང་ཡོན་ཏན་རྒྱ་མཚོར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྟོམ་པ་
ལུལ། དགྲུང་ལོ་ཞི་དྲུག་པ་ཤིང་ཡོས་(སྟེ་མོ་༡༡༦)ལོར་ཐབ་ལམ་རིམ་གཉིས་ཀྱི་འཆད་
ཉན་དར་འཕེལ་ཆེད་སྟགས་པ་བྱ་ཆང་གསར་འཛུགས་དང་། ལི་མ་ལྷ་ཁང་སོགས་ལྷ་
ཁང་ཁག་བཙོ་ལྗེ་ནང་བཞུགས་ཉེན་དང་བཉེན་པར་བཅས་པ་གསར་དུ་བཞེངས།
མེ་སྐྱལ་(སྟེ་མོ་༡༡༧)ལོར་སེ་འབྲས་གཉིས་ཀྱི་ཁྱིའི་ཕེབས་ནས་མཁན་པོ་ལོ་བཙོ་ལྗེ་རེ་
མཛད། ལུགས་སྟེལ་(སྟེ་མོ་༡༡༨)ལོར་ལྷ་ལྷན་ལུགས་པོ་རིའི་མཆོམས་སུ་བོད་སོག་
དམག་འཁྲུག་གི་སྐབས་ལ་ཆིངས་ཁུ་ནན་ཆེན་མཛད་པས་དམག་འཁྲོ་བཙད་དེ་སྟེ་པོ་
འབྲུམ་སྟག་གི་སོག་སྟོབ་མཛད། རྩ་བྱི་(སྟེ་མོ་༡༡༩)ལོར་འཕྱོངས་རྒྱུ་འཕྱོང་བ་སྟག་
ཅེར་འཁྲུངས་པའི་ཆུང་སྲིད་དེ་བཞེན་རྒྱལ་མཆོག་བཞི་པའི་སྐུལ་སྐྱར་ངོས་འཛིན་
མཛད་དེ་འབྲས་སྤངས་དགའ་ལྷན་པོ་བྱང་དུ་གདན་བྲངས། རབ་བྱུང་དགེ་ཚུལ་སྟོར་
གི་བསྐྱབ་སྟོམ་སོགས་སྟུ་རྩེས་འབུལ་བཞེས་དང་འབྲེལ་མདོ་སྟགས་ཀྱི་ཐབ་ཆོས་དུ་
མ་འབུལ་གནང་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ས་སྐུལ་(སྟེ་མོ་༡༢༠)ལོར་དགའ་
ལྷན་གསེར་ཐོག་བཞེངས། ཤིང་བྱི་(སྟེ་མོ་༡༢༡)ལོར་ཡ་རྒྱལ་དབང་སྐུ་ཐེང་ལྗེ་པ་ཆེན་
པོ་དང་ལྷན་དུ་པོ་ཉ་མངགས་ཏེ་བྱ་ལྷོ་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་དང་འབྲེལ་བ་ཚུགས།
ཤིང་པག་(སྟེ་མོ་༡༢༢)ལོར་གསེར་སྤངས་འབའ་ཞིག་ལས་བྱུང་པའི་རྒྱལ་བའི་བཀའ་

འགྲུར་རིན་པོ་ཆེ་བཞེངས་འགོ་བརྩམས་ཏེ་ལེགས་པར་གྲུབ། ས་སྟག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༣༡)་
ལོར་ལྔ་ལྔ་མཆོག་ལྷ་པ་ཆེན་པོར་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་འབོགས་པར་མཛད། ལུ་
ཏྲ་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༩)ལོ་ནས་བཟུང་ཞུ་ཕུ་དགོན་གྱི་མཁན་པོ་ལོ་ཉི་ཤུ་མཛད། རབ་བྱུང་བཅུ་
གཅིག་པའི་ཤིང་བྲ་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧)ལོར་གྲུ་ཤྲི་བསྟན་འཛིན་ཆོས་རྒྱལ་གྱིས་པཱི་ཏྲ་ཆེན་
པོ་དང་འབོག་ཏྲ་སྟེ་ལྷོ་གྲོས་སྟོབས་ལྡན་ཞེས་པའི་མཆོན་གསལ། ས་བྱི་(སྤྱི་ལོ་༡༩༤༧)་
ལོར་སོག་པའི་དཔོན་པོ་ཁོར་དུ་ལི་དང་རྒྱ་ནག་གི་མི་སྣ་ཤེས་རབ་སྒྲ་མ་དཔོན་སྟོབ་
རྣམས་ལས་སོག་པའི་རྒྱལ་པོ་སོགས་འགའ་ཞིག་ལ་ཆེ་དབང་དང་རྒྱ་ནག་གི་རྒྱལ་
པོའི་འཆོམས་འདྲི་སྦྱེས་བཟང་པོ་དང་བཅས་བྱུང་བའི་ལན་འདེབས་དང་གསེར་ཡིག་
པ་རྣམས་ལའང་ཟང་ཟང་གི་དངོས་པོས་ཆོམ་པར་བྱས་ཏེ་བཏང་། དགྲུང་ལོ་དོན་ལྷ་
ལོར་དཔེན་གནས་གཙུག་ལག་ཁང་ཀ་ཆེན་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྷའི་རྒྱ་ཁྱོན་གསར་དུ་བཞེངས།
བཟས་སྟེན་དགོ་འདུན་རེར་ལོ་རེ་ནས་འབྲུ་ཁལ་བརྒྱད་རེའི་ཕོགས་ཐོབ་བསྐྱལ།
དགྲུང་ལོ་སོ་གཅིག་པ་ནས་གོ་གསུམ་བར་བཟས་སྟེན་གདན་ས་བསྐྱུངས།

རྗེ་འདིས་ལོ་ངོ་བྲུག་ཅུ་སྟེག་ཅམ་གྱི་རིང་དབུས་གཙང་། མངའ་རིས། མདོ་སྟོད་
སྟེ། ལྷོ་མོན། ཁལ་ཁ། ཨོ་རྟེན་གྱི་སྒྲ་དཔོན་ཆེ་དགུ་མཐའ་དག་ལ་ཆོས་ཀྱི་འཁོར་ལོ་
རྒྱ་ཆེར་བསྐྱོར། འཁོར་གསུམ་གྱི་མཛད་བཟང་མཐའ་ཡས། འཆད་ཚོད་ཚུམ་གསུམ་
གྱིས་རྒྱལ་བསྟན་ཉི་མོ་ལྷར་དར་རྒྱས་མཛད་ཅིང་། ཆོས་ལུགས་གྲུབ་མཐའ་རིས་མེད་
གྱིས་གཙུག་ཏུ་བཀྲུ། གསུང་ཚུམ་གསང་འདུས་རིམ་ལྷའི་རྟེན་དང་། ལྷ་མཆོད་ལྷག་
ལེན་ཅུ་འབྲེལ། བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པའི་དམར་ཁྲིད་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པར་བཟོད་
པའི་བདེ་ལམ། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ལྷག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ལས་

བརྩམས་པའི་ཤེས་རབ་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ག་གགས་འདེབས་སོགས་པོད་ལྔ་
བཞུགས། དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཀྱི་གོས་སྤྱི་སྤྱོད་ན་འགྲན་མེད་ཅིག་བཞེངས།
དབྱང་ལོ་གོ་གསུམ་ལ་ཕེབས་པ་རབ་བྱུང་བཅུ་གཅིག་པའི་ཚུ་སྟག་(སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩)ལོར་
གཟིམས་ཚུང་བཀའ་གདམས་པོ་བྲང་དུ་བདེ་བར་གཤེགས། སྤྱི་གདུང་ཉིལ་པོ་
བཞུགས་པའི་དདུལ་སྡོང་ཆེན་མོ་བཟུས་ལྷན་དགོན་པར་བཞུགས། །ཞེས་ལ་པ་ཆེན་མོ་
བཟང་ཚོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཚན་དཔལ་བཟང་པོའི་ནཱ་ཐར་མདོར་བསྟུས་པ་འདི་ནི་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟན་ཁང་
གིས་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྟུན་པའི་གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གྲངས་ཅན་མི་སྣ་ཞེས་བྲ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་
བསྐྱོགས་ལ་ཡོད་པ་ལྟར་བཞོད།

བགས་ལྷན་དཀྱིལ་ཟུར་ལྷོ་བཟང་སྤྱན་པའི་རྣམ་ཐང་།

༡༣། །འབྲུངས་ལུལ་གཙང་སྟོད་ཐང་སྤེ་ཞེས་པའི་ལུལ་དུ། ཡལ་ཚོང་དཔོན་པ་
སངས་དང་ལུམ་ཚུང་སྤྱིད་གཉིས་ཀྱི་སྤྲས་སུ་རབ་བྱུང་བཅུ་བཞི་པའི་ལྷགས་སྤྱལ་(མྱི་
ལོ་༡༤༣༡)ལོར་སྤྱོད་བཞུགས་། དགུང་ལོ་བརྒྱད་ལ་བཟ་ཤེས་ལྷན་པོར་ཕེབས་ཏེ་གྲ་བཅུན་
མཛད་ནས་པཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་བྱང་དུ་རབ་དུ་བྱུང་ཞིང་དགེ་ཚུལ་གྱི་སྒྲོམ་པ་
མཛོད་། ཡི་གེ་འབྲི་སྒྲོག་ལེགས་པར་སྦྱངས་། དེ་ནས་གཞུང་བཀའ་པོད་ལྷ་ལ་འབད་
བས་སྦྱངས་ཏེ་བཀའ་བཅུད་མིང་བཏགས་ཐོབ་། དགུང་ལོ་ཉེར་བདུན་པར་པཎ་ཆེན་
བསྟན་པའི་ཉི་མའི་བྱང་དུ་བསྟེན་རྫོགས་ཀྱི་སྒྲོམ་པ་མཛོད་། དགུང་ལོ་ཉེར་དགུ་པར་
རབ་འབྲས་སྤྱོད་པའི་སེང་གེའི་མཆན་བཏགས་བཞེས་ཏེ་རྒྱུད་པ་གྲ་ཚང་དུ་ལོ་བཅུ་
གཉིས་རིང་གསང་སྤྲུགས་སྒྲོར་ཀྱན་ཐུགས་གཉེར་མཛད་། སྐབས་དེར་རྗེ་འདི་ཡོངས་
འཛིན་ལྷོ་བཟང་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱལ་སྤྱོད་ཡིན་ཞེས་དབུས་གཙང་ཡོངས་སུ་གྲགས་
ཤིང་། བཀའ་ཟུར་མཐུན་རབ་བསམ་གཏན་གྱིས་ཡོངས་འཛིན་ལྷོ་བཟང་བསྟན་
འཛིན་གྱི་བཞུགས་གནས་དཔལ་འབྱོར་ལྷན་པོའི་རི་ཁོད་དུ་གདན་ཞུ་བྱས་། དགུང་ལོ་
ཞེ་གཅིག་པར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེ་ནས་བཟ་ཤེས་ལྷན་པོའི་དཀྱིལ་ཁང་གྲ་ཚང་གི་
བདག་པོར་བསྐྱོས་། དགུང་ལོ་ང་བདུན་པ་རབ་བྱུང་བཅོ་ལྷ་པའི་མེ་སྤང་(མྱི་ལོ་༡༤༣༧)་
ལོར་པཎ་ཆེན་རིན་པོ་ཆེའི་ཐུག་ཕྱི་མཛད་ནས་ལྷ་ལྷན་དུ་བྱོན་། འབྲས་སྦྱངས་དང་སེ་

ར་དགོན་སོགས་སུ་མང་འབྲེད་དང་སྤྲོ་མཆོད་ཁྲིད་ཆོས་སོགས་ལུགས། མཁས་པ་
ནམས་དང་འགྲོ་སྤངས་མང་པོ་མཛད་དེ་མཁས་པའི་གྲགས་པ་ཐོབ། དགྲུང་ལོ་རེ་བྲག་པ་
ལྷ་ལུག་ལོར་པ་ཤ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ནམ་ཐར་བརྩམས། དགྲུང་ལོ་དོན་གཅིག་པ་
ལུགས་ཡོས་(སྤྱི་ལོ་༡༥༩༡)ལོར་རང་ནམ་ཆོགས་བཅད་མ་ལུགས་ཚོས་མཛད། དེ་
བཞིན་བཤེས་པའི་སྤྲིངས་ཡིག་གི་ནམ་བཤད་འབགས་པའི་དགོངས་པ་ཀུན་གསལ།
རྩི་རིན་པོ་ཆའི་བསྟོད་འབྲེལ་སྒྲུལ་བཟང་སྤྱེ་བའི་འཇུག་དོགས། བྱང་ལྷབ་སེམས་པའི་
སྤྲོད་པ་ལ་འཇུག་པའི་དོན་ནམ་བར་བཤད་པ་རྒྱལ་ལྷས་འཇུག་དོགས་ཀྱི་སྤྲིང་པོ།
རྒྱུད་གི་བསྟན་བཅོས་སོགས་ལུགས་བྱུང་གི་བསྐབ་བྱ་སོགས་པོད་འབྲིང་གསུམ་
ལྷག་བཞུགས། ཉམ་གཤེགས་ཀྱི་ལོ་དུས་མ་རྟེན།

འདི་ཡན་ཆད་ནི་མདོར་བསྟུས་པ་ཅམ་ཡིན་གྱི། སློབ་དཔོན་འདི་ཉིད་ཀྱི་པོད་བཞེ་
ལྷན་གྱི་གསུང་འབུམ་དུ་ཡོད་པའི་ནམ་ཐར་རྒྱས་པ་ལས་གནད་འགག་ཆེ་བ་ཕྱོགས་
རེ་བ་ཅམ་ཞིག་འདིར་འགོད་ན། སྤྲོ་མ་གོང་མས་ཐོག་མར་སློབ་དཔོན་འདི་དང་མཇལ་
བ་ནས་བཟུང་སྟེ་ཡ་ཤ་ཆེན་སློབ་ཐབས་བསྟན་པའི་ཉི་མའི་ཡོངས་འཛིན་གྱི་གོ་སློབ་ཐབས་
བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོད་ནམ་སྤྱུལ་ཡིན་གསུངས་པའི་ལོ་རྒྱུས་དུ་མ་ཡོད་པ་དང་།

- 1 བགས་ལྷན་དཀྱིལ་བྱུང་སློབ་ཐབས་རྒྱན་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ནམ་ཐར་མདོར་བསྟུས་པ་འདི་ནི་པོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟན་ཁང་གིས་དཔལ་
གཟུགས་སུ་བསྟན་པའི་གངས་ལྗོངས་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གངས་ཅན་མི་སྤྲེའི་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཤོག་གངས་༩༩༠ལ་ཡོད་པ་
ལྟར་བཀོད།
- 2 བགས་ལྷན་དཀྱིལ་བྱུང་སློབ་ཐབས་རྒྱན་པའི་གསུང་འབུམ། བག་ཤིས་ལྷན་པོད་པལ་འབྱོར་ལྷན་པོད་དཔར་ས། སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩/འཕྲོ་ཡང་དེ་ལོ་ལ་
དཔར་དུ་བསྟན་པ། པོད་གསུམ་པ། གཞུང་མཆོན་སློབ་ཐབས་རྒྱན་པ་དཔལ་བཟང་པོའི་ནམ་ཐར་སྒྲུལ་ལྷན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ། ཤོག་
གངས་༣༩༩ནས་༩༩༩བར།
- 3 གྲུ་གཤེན་འཛིན་སློབ་ཐབས་བསྟན་འཛིན་རྒྱ་མཆོད་ཀྱི་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩/གཙང་གཡས་དུ་སྤྱི་འཐུངས་ནས་དགྲུང་ལོ་དགྲུ་ཡིན་དུས་མཁན་ཆེན་ཡེ་
ཤེས་རྒྱལ་མཆོན་གྱི་སྤྱི་མདུན་དུ་རབ་ཏུ་བྱུང་སྟེ། བགས་ལྷན་དཀྱིལ་ཁང་གི་ཆོས་སྤོར་ཞུགས། ཆོད་མའི་སྟོན་སྤྲངས་མཐར་ཕྱིན་
མཛད་དེ་བཀའ་བཟུང་མེད་བཞགས་བཞེས། དགྲུང་ལོ་ཉེར་བརྒྱད་ལོན་ནས་(སྤྱི་ལོ་༡༩༩༩)ཡ་ཤ་ཆེན་སློབ་ཐབས་ལྷན་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་བྱུང་

ཡོངས་འཛིན་ཆེན་པོ་དེ་ནི་མ་གཅིག་ལ་བ་ཀྱི་སློན་མའི་ལུང་བསྟན་ལས། རྒྱ་ཞེས་བྱ་
བའི་ལུང་བ་རུ། སློབ་པའི་གྲགས་པའི་སྤྱུལ་བ་ནི། རབས་ལྟན་འཛིན་ཞེས་བྱའི་མིན་ཅན་
འབྱུང་། རྒྱེས་མེ་བཅུན་འཇམ་དཔལ་དབྱངས་དྲར་སྤྲིག་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་
ཁམས་གསུམ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་སྤྱུལ་དུ་གསལ་བར་ལུང་
བསྟན་པ་ལྟར་ལགས་པས་དེས་ན་མེ་འདི་ཉིད་ཀྱང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཅོང་ཁ་བ་ཆེན་
པོའི་རྣམ་སྤྱུལ་དུ་ངེས་ཤིང་། ཞེས་རྣམ་ཐར་སྤྱུལ་ལྟན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་དུ་སློབ་དཔོན་
འདིའི་སྐུ་གོང་མ་ཡོངས་འཛིན་སློབ་པའི་བསྟན་འཛིན་དེ་ཉིད་འཇམ་མགོན་ལྷ་མ་ཅོང་
ཁ་བ་ཆེན་པོའི་རྣམ་སྤྱུལ་དུ་ལུང་བསྟན་པས་མེ་སློབ་པའི་བསྟན་པ་དཔལ་བཟང་པོ་ཀྱང་
དེའི་རྣམ་སྤྱུལ་ངེས་པར་གསུངས་པ་དང་།

ཡཔཎ་ཆེན་བསྟན་པའི་ཉི་མ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༡༩-༡༧༤༣)ལ་སོགས་པ་སྤྲུལ་མཆོད་ལྟན་དུ་
མའི་སྤྱན་སྤྲུལ་ལུང་བྲིད་དབང་སོགས་འོད་ནས་ཐོས་པ་རྒྱ་ཆེན་ཉིད་པ་དང་།

རྣམ་ཐར་སྤྱུལ་ལྟན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ལས་ཀྱང་། ཡཔཎ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་
གཟེགས་ཆེན་པོ་རྒྱལ་བའི་ཡུམ་མཆོག་། སྤྱིའི་སྤྱ་རུ་མོ་མེ་བཅུན་མ་དང་བཅས་པ་

དགེ་སློང་གི་སྒྲིམ་པ་མཆོས། དེ་རྣམ་པོ་དོ་བཅུ་བཞི་ཅས་ཀྱི་ཕྱིར་ལ་དཔལ་འགྱུར་ལྟན་པོའི་དེ་ཆོད་སོགས་དཔེན་གནས་སུ་སྤྱུབ་པ་ཉམས་ལེན་
གཙོ་བོར་མཛད། རྒྱལ་བའི་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པར་གོ་རྟོགས་མཐར་ཕྱིན་མཛད། དགུང་ལོ་ཞི་ལྷ་ལ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༡༩)དཀྱིལ་
འཁོར་ལྷ་ཆོང་གི་སློབ་དཔོན་དུ་གྱུར། དགུང་ལོ་ཞི་བརྒྱད་ལ་(སྤྱི་ལོ་༡༧༤༣)རྒྱུད་བཟུང་གི་སློབ་དཔོན་དུ་བསྐྱོས་པས། དཔལ་པོའི་ཆོས་ཀྱི་
སྤྱན་པ་ཆོད་མེད་བསྟུལ། དགུང་ལོ་ཞི་དགུ་ལ་ཡཔཎ་ཆེན་སློབ་པའི་བསྟན་འཛིན་པའི་ཉི་མའི་ཡོངས་འཛིན་མཛད། དེ་རྣམ་པའི་བླ་བུ་གོ་ཡོངས་
འཛིན་ཞེས་པའི་མཆོན་ཐོག་། མེ་འདིས་དགེ་ལྡན་བཀའ་བརྒྱུད་དེན་པོ་ཆེའི་བཀའ་སྲོལ་བྱུག་རྒྱ་ཆེན་པོ་ཅ་འབྲེལ་རྣམས་ཀྱི་འབྲེལ་བ་ཤད་མཆོག་
ལྷན་དངོས་བྱུག་ཀྱི་བར་མཛད། སློབ་དཔོན་དཔལ་པོས་མཛད་པའི་སྤྱི་རབས་སོ་བཞི་པའི་འབྲེལ་བ་ཤད་དད་པའི་རིན་ཆེན་འབྲིན་པའི་ཤིང་རྒྱ་ མེ་
རང་ཉིད་ཀྱི་གསུམ་ཡིག་ནོར་བུ་ཐེང་བ། བྱང་ཆུབ་ལས་ཀྱི་རིས་པའི་དཔར་བྲིད་ཐེག་ཆེན་ལས་ཀྱི་འཇུག་དོགས་ཞེས་པ་སོགས་བོད་ལྗེ་ལྷག་
མཛད། དགུང་ལོ་བྱུག་ཅུ་ལྷུག་(སྤྱི་ལོ་༡༧༤༣)དགོངས་པ་ཆོས་དབྱིངས་སུ་སྤྱིས། ཞེས་བོད་ལྗོངས་མི་དམངས་དཔེ་སྟར་ཁང་གིས་དཔལ་
གསུགས་སུ་བསྐྱུན་པའི་གངས་རྒྱུང་ལོ་རྒྱུས་ཐོག་གི་གངས་ཅན་མི་སྤྱ་ཞེས་བྱ་བའི་ལོ་རྒྱུས་ཕྱོགས་བསྒྲིགས་ཤོག་གངས་འདྲེལ་ཡོད་པ་
ལྟར་བཞག་།

རྣམས་ཀྱིས་རྗེ་སྤྲུལ་མཆོག་འདི་ལ་དད་གྲུས་དང་བཀའ་སྒྲིཨ་ཆོད་མེད་པ་མཛད་ཅིང་།
རྗེ་སྤྲུལ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་བཤ་ཆེན་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་གཟིགས་ཆེན་པོར་བཅོས་མིན་གྱི་
དད་གྲུས་འཁུངས་པའི་སྟོན་པ་སྤྱི་བཟུང་བཀའ་མཐའ་ཡས་པ་གནང་ངོ་ཞེས་
ཐོག་མར་སྐྱེ་ཆའི་སྟོན་ལ་ཡབ་ཆེན་བཟུན་པའི་ཉི་མ་དང་སྐྱེ་ཆའི་སྤྱད་ལ་ཡབ་ཆེན་
བཟུན་པའི་དབང་ཕྱག་(སྤྱི་ལོ་༡༥༥-༡༥༥༩)རྣམ་གཉིས་དང་ཐུགས་ཆེས་ཉེ་བོ་ཡོད་པ་
དང་།

གཞན་ཡང་དེ་ཉིད་ལས། སྤྱི་ཆོད་ཆེན་པོར་བཞུགས་པའི་རིང་ལ་མདོ་རྒྱད་
དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་མཐའ་ཡས་པའི་ལུང་། རྒྱུད་སྡེ་བཞིའི་དབང་། བསྐྱེད་
རྫོགས་སོགས་ཀྱི་བབ་ཁྲིད། ལྷག་པའི་ལྷ་མང་པོའི་རྗེས་གནང་སོགས་ཆོས་བཀའ་རྒྱ་
ཆེར་སྦལ་བ་ཐམས་ཅད་འདིར་འགོད་མ་ཐུབ་ཅིང་ཞེས་པས་གདུལ་བྱ་གངས་ལས་
འདས་པའི་རྒྱུད་སྡེ་ནས་ཆོས་བབ་ཅིང་རྒྱ་ཆེར་གསུངས་པ་དང་།

ཡང་དེ་ཉིད་ལས། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས་བཤམས་འབྲུལ་མཛད་ཐུགས་དམ་དགེ་
སྟོར་གྱི་རིམ་པ་ལ་ཉིན་རེ་བཞིན་བྱང་ཆུབ་ལམ་གྱི་རིམ་པ་ཤར་སྟོམ་ནན་ཏན་དང་།
གསང་བ་དེ་འཛིགས་གསུམ་ཡ་མ་བུལ་བའི་སྟོན་པ་བསྐྱེད་རྫོགས་བྱང་འབྲེལ་གྱི་
ཉམས་བཞེས་བྱང་ཆུབ་ལྷུང་བཤགས་དང་འབྲེལ་བའི་བརྒྱ་ཕྱག་།གསང་གཏོར་། བྱང་
མཆོད། ཆོས་སྤྱང་གཏོར་བསྟོ། ཐུན་བྱུག་རྣལ་འབྱོར་སོགས་མདོར་ན་བཀའ་
གདམས་གོང་མའི་ཉམས་བཞེས་བྱུག་ལེན་ལ་གང་ཡོད་ཆག་མེད་དུ་གནང་ཞེས་སྟོན་
དཔོན་འདི་ཉམས་བཞེས་བྱུང་ཅན་ཐུགས་ལ་མངའ་བ་དང་།

དེ་ལྟར་ཉམས་སུ་སྤངས་པའི་མཐར་སྐྱུ་རགས་པ་འདོར་ནས་ཞིང་གཞན་དུ་

གཤེགས་པའི་ཆོན་ནི། དེ་ཉིད་ལས། ཐུགས་དམ་གྲོལ་ཏྲགས་སུ་བྱང་སེམས་བབས་
བ་སོགས་ཚུལ་དང་མཐུན་པ་བྱང་ཞིང་། ཞེས་དང་། དེ་གོང་རྒྱང་འཇུག་ཤིན་ཏུ་ཆེ་
ཞིང་ཡུལ་ངན་པ་ཡོད་ཀྱང་རྗེ་སླ་མ་མཆོག་ཉིད་ཞིང་གཤེགས་པ་ཙམ་ནས་བརྩེངས་
རྒྱུ་འཇུག་ཀྱང་ཞི་ཞིང་ཐུགས་དམ་གྲོལ་ཉིན་ནས་ནམ་མཁའ་དག་ཅིང་གསེར་བྱའི་
རྒྱ་བ་སྤྲོ་མོ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་མཆོད་པའི་རྩལ་སྤྲོ་ཆོགས་ཀྱི་དབྱིབས་དང་ལྷན་པའི་
རྒྱ་འཛིན་གསར་དུ་འབྲིགས་པ་སོགས་ཏྲགས་མཆོན་བྱང་པར་ཙན་བྱུང་། ཞེས་དང་།
རྗེ་སླ་མ་མཆོག་གི་དབུ་ཐོད་སོགས་རིང་བསྐལ་རྣམ་བཞིས་གཏམས་པའི་བྱང་རྒྱབ་
མཆོད་རྟེན་རིན་ཆེན་གཉིས་པ་ལས་གྲུབ་པའི་གསར་བཞེངས་མཛད་ཅེས་སོགས་
དགོངས་པ་གཤེགས་དུས་སུ་ཏྲགས་བྱང་པར་ཙན་བྱུང་ཚུལ་སོགས་དུ་མ་གསུངས་
པས་ན། སློབ་དཔོན་བསམ་གྱིས་མི་བྲལ་བ་འདིའི་མཛད་རྣམ་རྒྱས་པར་མཐུན་པར་
འདོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་དེའི་རྣམ་ཐར་སྐལ་ལྷན་ཡིད་ཀྱི་དགའ་སྟོན་ཞེས་བྱ་བ་དེར་
གཟིགས་པར་འཆོལ། དེ་བཞིན་དུ་རྗེ་འདིའི་སྐུ་ཐོང་སྤྲ་མར་གསུངས་པའི་གྲུ་གཤེགས་
ཡོངས་འཛིན་སློབ་ཐང་བསྟན་འཛིན་གྱི་རྣམ་ཐར་མདོར་བསྐྱུས་དེབ་འདི་ཉིད་ཀྱི་ཞུ་
སྟོག་པའི་མཆོན་གྱི་སྐབས་སུ་ཡང་བཀོད།

༡༡། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་ ལས་བརྒྱུམས་པའི་ཤེས་རབ་དང་བདག་འཛིན་གཉིས་ཀྱི་ གཤགས་འདེབས་ཞེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

དེ་ལ་འདིར་བདེ་ལྷན་གྱི་ཞིང་གི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་སྤང་བ་མཐའ་ཡས་བསམ་བ་ཞེན་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་
སྤེལ་བའི་ཕྱིར་དུར་སྤྲིག་གར་གིས་ནམ་པར་རོལ་བ་པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་ནམ་པར་རྒྱལ་བ་མེ་བཙན་མོ་
བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་སྟན་པའི་གྲགས་པས་སྤེང་ཀྱན་ཏུ་ཁྱབ་པ་དེས་ཟབ་ལམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་
པོའི་ངོ་བོ་ཕྱགས་ཉམས་སུ་བཞེས་པས། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་དབྱ་མའི་ལྷ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་
པ་ཕྱགས་རྒྱུད་ལ་འབྱུངས་ནས་ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའི་བདག་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ཞེས་གྲགས་
པའི་གཞུང་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་རྒྱུད་ཟད་ཅིག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉི་
བར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་
བལྟ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ལྷ་མ་ལྷག་པའི་ལྷ་ལ་ཕྱག་འཆའ་ལོ། །གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བ་ནི།
གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་ནི། །ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་འདི་ལྟར་རོ། །གཉིས་པ་བཤད་པ་
ཉིད་ཉི་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་བཤད་པ་དང་། བདག་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་

1 ལྷ་སྤྲིག་པའི་གསལ་བཤད་དུ་འཆད་པ་ལྟར་སྤྲུགས་འདིར་འབྲེལ་བའི་ས་བཅད་ཅ་བ་དང་སྤྲགས་ནས་ཡིག་རྒྱུད་དུ་བགོད་པ་ནི། ཅ་བའི་དོན་མོ་
ངོར་འཆར་བདེ་བར་མཐོང་ནས་བཞུགས་པས་འབྲེལ་བའི་ཆོག་ཡིན་པ་ལས་ཅ་ཆོག་མིན་པར་དགོངས་འཇགས་ལྟ།

དང་། །ཆོས་ཀྱན་ལག་མཐེལ་སྐྱུ་རུ་བཞིན། །མདོན་སྤུལ་གཟིགས་ཀྱང་ཆོས་ཉིད་
ལས། [༥]མི་གཡོ་བདེ་སྤོང་བྱང་འཇུག་སྐྱུ། །མི་འགྱུར་ཆོས་ཉིད་གནས་པ་ལ། །ཆོས་
སྐྱེལ་ཀྱང་བཏགས་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་བདག་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཙྏན་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། །མཆོམས་སྤྱར་བ་དང་། ཙྏན་ལན་དངོས་
བཤད་པའོ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། ཐུགས་ཐེ་ཡི་ནི་སྟོན་ལམ་དང་། [༥]གཤུལ་བྱ་མོས་པའི་རྒྱ་
ཆོགས་ཀྱིས། །ཆོས་སྐྱེ་ལོངས་སྐྱེ་སྤུལ་སྐྱུ་དང་། །ས་ལམ་ཡོན་ཏན་འཕྱིན་ལས་
སོགས། །སྤང་ཙམ་དུ་ནི་མ་གཏོགས་པ། [༡༠]དོན་ལ་ཡོད་པར་མ་མཐོང་དོ། །དེས་ན་
དོན་ལ་བདག་གྲུབ་པ། །འཁྲུལ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་འཁྲུལ་བས། །ད་ནས་བཟུང་སྟེ་དུས་
ཀྱན་ཏུ། [༡༡]བདག་འཛིན་འཁྲུལ་བ་ཁྱོད་སྤོང་བས། །ཁྱོད་རང་མི་དགའ་མ་གྱིང་
པར། །གར་འགྲོའི་གནས་སུ་ཁྱོད་རྒྱག་ཅིག །

གཉིས་པ་ཙྏན་ལན་དངོས་ལ་གསུམ། །མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ། དོན་བལྟ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བདག་འཛིན་གྱིས་རང་རྒྱུད་ལྷན་གྱི་སྐྱེས་བྱ་གཅེས་པར་བསྐྱེད་པ་ཚུལ་དང་། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྟོག་
པའོ། །དང་པོ་སྟོན་པ་ལ། བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ལན་སྐྱེས་པ། [༡༣]སེམས་ནི་གང་དུ་གྲུབ་ཙམ་
ནས། །སེམས་དང་དུས་མཉམ་ལོངས་ནས་ནི། །ཁ་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ངེས་
¹བྱས་ཤིང་། །པ་མས་བྱུ་ལ་བཅེ་བ་བཞིན། [༡༣]བཅེ་བས་བསྐྱེད་པ་ཤིང་སྟོ་གོས་
ལྷིན། །འདོད་པ་ལ་སོགས་དུག་གསུམ་གྱི། །ཆོས་སྟོར་བཙུང་ཅིང་དགེ་ཆོགས་
གྱི། །དག་འདུལ་ངས་ནི་མ་བྱས་ན། [༡༤]དག་དེ་སུ་ཡིས་སྤུལ་བར་འགྱུར། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྟོག་པ་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྐྱེས་པ། །སེམས་

1 <<ཆོས་ཀྱུ་རུ་དེ་བ>>ངེས་<<བཀའ་སྟོན་>>ངས་<<གྲུང་གོ་མོད་ཡིག>>ངས་

ནི་ཐོག་མར་གྲུབ་ཅིང་ནས། །ཡེ་ནས་ཡོད་ནི་མ་ཁྱོང་ན། [༡༥] ཁྱོད་ནི་སྤྲ་དང་ལྷན་ཅིག་
གནས། །ཡང་དག་པར་ནི་ཁྱོད་རང་ཡང་། །གཏན་ནས་མེད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ནི། །ཁ་
འཛིན་ག་གསུམ་འདེབས་གསོས་བསྐྱངས་སོགས། [༡༦] །སྤྱི་ཡིས་སྤྱི་ལ་བྱེད་པར་
འགྱུར། །གར་འགྲོར་རྒྱག་ལ་ལོག་མ་འོང་། །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་བྱག། །བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ན་སྤྲ་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་
ལ་ཚོད་པ། སེམས་དང་འགྲོགས་ཡུན་རིང་བྱང་ལ་ཚོད་པ། རྒྱས་མཐུ་ཆེ་རྒྱང་ལ་ཚོད་པ། མངའ་འབངས་དང་འཕྲིན་ལས་
རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་ལ་ཚོད་པ། རྒྱ་གྲོགས་མང་ཉུང་ལ་ཚོད་པ། རིགས་བྱག་གི་རྒྱད་ལ་གཉིས་ཀར་ཡོད་མེད་ལ་ཚོད་པའོ། །དང་སོ་
ལ་གཉིས། །བདག་འཛིན་གྱིས་ཁོ་རང་གི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ན་སྤྲ་དང་ཡོད་ཚུལ་དང་། ལེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ན་སྤྲ་དང་
དོན་དམ་གང་དུ་ཡང་མེད་ཚུལ་བརྗོད་པའོ། །དང་སོ་སྟོན་པ་ལ། །བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ལན་སྤྲས་པ། །ཡང་
དག་དོན་དུང་བས་ནི། [༡༧] །ཁྱོད་རང་ཡང་ནི་གཏན་མེད་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱི་ཡི་ཕྱོགས་
འཛིན་བྱེད། །ཡོད་ཆོས་¹ དུལ་ཅིང་མ་སྤྲུབ་ན། །འོང་དང་མི་འོང་ཁྱོད་འདོད་དམ།
[༡༨] །ངས་ནི་ན་སྤྲ་ཅིང་དུ་ནི། །སེམས་དང་དུས་མཉམ་འོངས་པ་ཡིན། །དོན་ལ་ཁྱོད་
པས་ང་མི་འདོད། །ན་སྤྲ་ཡོད་ལ་སྐྱར་འདེབས་ན། [༡༩] །ཆད་པའི་མཐར་ནི་མི་ལྷུང་
ངམ། །རྒྱ་འབྲས་ཉེན་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་རྣམས། །ཡོངས་ལ་ང་ཡིས་བྲུབ་པ་ཡིན། །དེ་བས་
ཁྱོད་རང་གར་འགྲོར་སོང་། [༢༠] །དེད་རྣམས་ན་སྤྲ་བྱ་བྱེད་ལ། །ཁྱོད་ནི་འདིར་སྤྲ་
རིགས་མ་ཡིན། །དོན་དམ་བདེན་མེད་ཁྱོད་རང་གྱིས། །དེད་དང་འགལ་བས་པར་
རྒྱག་ཅིག། [༢༡]

1 <<རྒྱ་མ་གྱུ་དེ་བ>>ཡོད་ཆོས་<<བཀྲས་ལྷན>>ཡོད་ཆོས་<<གྲུང་གོ་མོད་རིག>>ཡོད་ཆོས་
2 <<རྒྱ་མ་གྱུ་དེ་བ>>དུས་མཉམ་<<བཀྲས་ལྷན>>དུས་མཉམ་<<གྲུང་གོ་མོད་རིག>>དུས་མཉམ་
3 <<ཆ་བ>>འདོད་<<རྣམ་བཤད>>ང་

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཐ་སྟོན་དང་དོན་དམ་གང་ལུ་ཡང་མེད་ཚུལ་བཞིན་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་
ལན་སྟེས་པ། རྟོན་དམ་ཁྱོད་མེད་ཨ་ཅང་ཆེ། ར་སྟོན་ལུ་ཡང་ཁྱོད་མེད་པས། རྟོན་
འབྲེལ་བྱ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་རྣམས། [༡༢]ཁྱོད་ལ་དབང་བྱར་གཏན་མེད་དོ། རེ་ཡི་རྒྱ་
མཆན་ཅི་སྟེན། ཁྱོད་ཀྱི་ལུགས་ལ་འདུས་བྱས་རྣམས། བལྟས་མེད་དེ་བོས་བྱབ་པ་
དང་། [༡༣]གཞན་ལ་རག་ནི་མ་ལས་པ། རང་བཞིན་གཞན་ལུ་མི་འགྱུར་དང་། བདེན་
པར་བྱབ་དང་ཡང་དག་བྱབ། རྟོན་དམ་བྱབ་དང་རང་བཞིན་བྱབ། [༡༤]རྟོན་པ་བཏན་
པ་ཐེར་བྱག་ཅིང་། རང་བཞིན་མི་འཇིག་འགྱུར་མེད་གནས། རེ་ཡི་དཀྱིལ་ན་ཁྱོད་
བསྟན་པས། ཁྱོ་བྱར་རྒྱ་རྒྱེན་ལ་བལྟས་པའི། [༡༥]རྟོན་འབྲེལ་བྱ་བྱེད་ཁྱོད་ལ་
མེད། བལྟས་དང་མི་བལྟས་དངོས་འགལ་དང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཁྱོ་དང་ང་ཡི་ཁྱོ། འཛིན་
སྟངས་དངོས་འགལ་ཁྱགས་པ་ཡིན། [༡༦]ཆ་གང་ལྟ་བུར་འགལ་བ་ཡིན། འདི་ལ་
དགོངས་ནས་རྣམ་འབྲེལ་ལས། བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། འདི་ལུ་
སུན་དབྱང་མེད་པར་ནི། [༡༧]དེ་སྟོང་བར་ནི་བྱས་པ་ཡིན། ཞི་བ་ལྟ་ཡི་སྟོན་འཇུག་
ལས། བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། རེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་པ་ཡིན།
[༡༨]བཞི་བརྒྱ་པ་ཡི་འབྲེལ་པ་ལས། གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་རག་པ་
ལས་པའི་དེ་བོ་རང་བཞིན་ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས། རྒྱ་
མཆན་དེས་ན་ཁྱོད་དང་ནི། [༡༩]ང་ནི་ལྟན་ཅིག་མི་གནས་པས། རྩ་བ་ནས་ནི་མ་སྟོང་
པར། གར་འབྲེལ་གནས་སུ་ཁྱོད་རྒྱག་ཅིག །

གཉིས་པ་སེམས་དང་འགྲོགས་ལུན་རིང་གྱང་ལ་ཚོད་པ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱི་འདོད་པ་བཞིན་པ་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དགག་པའོ། རང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱིས་ཁོ་རང་དང་སེམས་རྒྱན་ལུ་འགྲོགས་ཚུལ་དང་།

ཤེས་རབ་དང་སེམས་འགྲོགས་པ་ཡུན་ཙམ་ཡིན་པར་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ལན་
སྟུས་པ། [༣༠]།སེམས་དང་འགྲོགས་ཡུན་རིང་བས་ན། །བྲེ་བྲལ་བདག་གིས་མི་ཤོད་
ཅིང་། །བདག་ལ་གར་འགྲོའི་གཏོལ་ཡང་མེད། །བཅེ་བས་སྙིང་གི་དཀྱིལ་དུ་སྡོད།
[༣༡]།སེམས་ལ་ང་ནི་མེད་པ་ན། །སེམས་ལ་འདོད་པ་མེད་པར་འགྱུར། །ཁོ་བོའི་སྣ་
གོས་ཉིད་པ་མེད། །སེམས་ཀྱིས་ང་འདོར་མི་ཤོད་དམ། [༣༢]།གལ་ཏེ་ཤོད་པར་གྱུར་ན་
ནི། །ཁོ་ལ་སྤར་གྲོགས་མེད་པས་ན། །བྲིས་གྲོགས་བཅའ་བས་མི་ཉིད་ཅིང་། །ཁོ་ལ་
ཁྲེལ་གཞུང་མེད་པ་ཡིས། [༣༣]།ང་ཡི་ལ་ཡོགས་སེམས་ལ་འོང་། །ཤེས་རབ་ཁོ་ལ་
གསར་འགྲོགས་བྱས། །ང་ནི་བསྐྱར་བར་འདོད་པ་འཁྲུལ། །བསྐྱར་བསྐྱར་ཟེར་མི་མང་
ལགས་ཀྱང་། [༣༤]།བསྐྱར་མི་སུ་ཡང་མ་བྱུང་ཁིང་། །ང་ཡིས་བྱིན་རྒྱལ་བས་བྱས་ཡོད་
པས། །ད་དུང་སུས་ཀྱང་བསྐྱར་མི་བྱུབ། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་སྟེན། [༣༥]།སྙིང་སྟོབས་
ཅན་གྱི་འཕགས་པ་ཡང་། །ང་ཡི་བྱིན་རྒྱལ་བཏན་པས་ན། །ས་བདུན་བར་དུ་ང་དང་
འགྲོགས། །ང་ཡིས་བསྐྱོས་པའི་དྲི་མ་དེ། [༣༦]།ས་བཅུ་བར་དུ་འགྲོགས་པས་ན། །ཐ་
མལ་མི་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། །ཤེས་རབ་ཟེར་ཀྱང་རེས་འགའ་ཙམ། །ང་ནི་རྒྱན་དུ་
འགྲོགས་པ་ལ། [༣༧]།ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལང་མི་འགྱུར། །ཁོ་བོའི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་
ཡི། །དུས་གསུམ་ལ་སོགས་གཙུག་བྱས་པའི། །ཕྱག་དོག་སེར་སྣ་གཡོ་སྒྱུ་རྒྱགས།
[༣༨]།ལྟ་ངན་དུག་ཅུ་ཅ་གཉིས་དང་། །ང་རྒྱལ་ལེ་ལོ་བག་མེད་སོགས། །འདོད་ཆེན་
རྒྱན་དུ་ཁོ་བོས་གཏོང་། །འབྲལ་བ་ལས་ནི་གཞོན་པའང་དགལ། [༣༩]།ང་ནི་རྒྱན་པའི་
སྙིང་མི་ཡིན། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་དང་སེམས་འགྲོགས་པ་ཡུན་ཙམ་ཡིན་པར་བརྗོད་པ་ནི། ཁྱོད་ནི་སྒོ་བྱར་ཤེས་རབ་

སྟེ། །འགོ་ན་ཁྱོད་རང་འགོ་བའི་རིགས། །ཚོད་པས་སྐྱེད་བྱ་འབྱད་པ་དང་། [༤༠] །ཕྱིས་
སྐྱེས་རྩ་ཡི་གཏམ་འདི་མཆར། །ང་ནི་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ། །ལས་ལས་བྱལ་སྟེ་
སྐྱེས་པས་ན། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི། [༤༡] །མཐུ་རུས་རྩ་འབྲུལ་
ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་། །ཁོ་བོ་འབྱད་པར་གཏེ་ལ་རུས། །རུས་ན་སྤྲུགས་ལ་དེ་ལས་མེད། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དཔྱད་པའི་རིགས་པས་བཅའ་བ་ན་བདེན་
འཛིན་སྟོང་པའི་ལུལ་མེད་པ་དང་། མ་བརྟགས་མ་དབྱེད་པའི་ཆོན་མ་སྣང་གུན་རྩལ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲུས་པ། [༤༢] །པོང་བྱ་ཞོན་ནས་བོང་བྱ་འཆོལ། །ཁྱོད་ནི་སྐྱེས་
པ་ཁོ་ནས་ནི། །འདི་རུ་སྟོང་པ་འཛིན་སྣངས་འགལ། །སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་གནས་
ལྷགས་ནི། [༤༣] །སེམས་དང་དུས་མཉམ་གནས་དུས་ནས། །ཡེ་སངས་རྒྱས་ཅིག་³
ཡིན་པ་ལ། །འོན་ཀྱང་སྟོང་བྱ་རི་མས་བསྐྱེད་པ། །ཚོད་པས་སྐྱེད་བྱ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱད།⁴
[༤༤] །ཕྱིས་སྐྱེས་རྩ་ཚོ་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས། །ང་ནི་འདི་ན་འདུག་བཞེན་བྱ། །ཁྱོད་ནི་སྟོང་
པའི་གནས་དང་ནི། །རྟེན་ས་རྟེན་སྤར་གང་དུ་བྱེད། [༤༥] །ཅིས་ཀྱང་ཁྱོད་ནི་སྟོང་ཐེར་
ན། །བདག་གིས་འདི་ལྷར་དཔྱད་པས་ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་རང་མཆང་མ་རྒྱགས་ཅིག་⁶ །སྤྱི་
བོ་ནས་ནི་རྒྱང་པའི་བར། [༤༦] །སྤར་པའི་ཆོགས་རྒྱན་ཁྱོད་མིན་ཞིང་། །ཆོགས་པ་མིན་
ཞིང་རེ་རེ་འང་མིན། །དེ་དག་གུན་ཀྱང་ཁྱོད་མིན་ནོ། །རྟེན་འབྲེལ་རྟགས་ཀྱི་དབྱེད་པའང་

1 <<རྒྱ་མ་གུ་རུ་དེ་བ>> རྩ་འབྲུལ་ <<བཟུམ་སྐྱེན>> རྩ་འབྲུལ་ <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> རྩ་འབྲུལ་
2 <<རྒྱ་མ་གུ་རུ་དེ་བ>> འབྱད་པར་ <<བཟུམ་སྐྱེན>> འབྱད་པར་ <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> འབྱད་པར་
3 <<རྒྱ་མ་གུ་རུ་དེ་བ>> ཅིག་ <<བཟུམ་སྐྱེན>> ཅིག་ <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> ཞིག
4 <<རྒྱ་མ་གུ་རུ་དེ་བ>> ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱད། <<བཟུམ་སྐྱེན>> ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱད། <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱད།
5 <<རྒྱ་མ་གུ་རུ་དེ་བ>> ང་ནི་ <<བཟུམ་སྐྱེན>> ང་ནི་ <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> ང་ནི་
6 <<རྒྱ་མ་གུ་རུ་དེ་བ>> ཅིག་ <<བཟུམ་སྐྱེན>> ཅིག་ <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> ཞིག

བྱེད། [༩]། རྒྱས་པར་བྱར་དུ་བསྐྱབས་ཡོད་ཨང་། །ཆ་ཤས་ཆོགས་པ་འང་ཁྱོད་མིན་
ཞེང་། །རེ་རེའང་ཁྱོད་མིན་ཁྱོད་ཀྱང་མིན། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྡེ་བྱི་ནི། [༡༠]། ཁྱོད་
མིན་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་དག་མིན། །ད་ལྟར་སྐད་ཅིག་སྡེ་བྱི་དང་། །དེ་ཡི་སྐད་ཅིག་སྡེ་བྱི་
དང་། །ཐ་མར་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་མའི། [༡༡]། སྐད་ཅིག་སྡེ་བྱི་ཐམས་ཅད་ཀྱང་། །ཁྱོད་
མིན་ཁྱོད་ཀྱང་དེ་དག་མིན། །དེ་ཡང་སྐྱ་ཅེ་འབྲུམ་ག་ཤགས་ཆོ། །སེམས་ཀྱི་རོ་བོ་གང་
དུ་ཡང་། [༡༢]། རང་བཞིན་གྱིས་ནི་མ་གྲུབ་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱང་མཆོང་རྡོལ་བ་
ཡིན། །འབྲུམ་བའི་རང་རོ་ཞིག་བ་ཡིན། །སེམས་ཀྱི་ཅ་བ་ཆོད་བ་ཡིན། [༡༣]། དུག་གི་
སྒྲོང་པོ་འབྲེལ་བ་ཡིན། །ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་དཔོན་པོ་དེ། །ཤི་ས་¹དུར་དུ་ཆུད་བ་
ཡིན། །ཉོན་མོངས་ཀྱན་གྱི་ཅ་བ་ཆད། [༡༤]། ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱན་
ནི། །གཏན་ནས་སྦྱེ་བ་མེད་བ་ཡིན། །གནས་ལུགས་དོན་ཞིག་མཐོང་བ་ཡིན། །ཡེ་ནས་
ཡོད་མ་སྤོང་བ་ཡིན། [༡༥]། གཤམ་སུ་གྲུབ་བ་མེད་བ་ཡིན། །རང་བཞིན་གཤོད་ནས་
མ་གྲུབ་པ། །སེམས་ཀྱི་རང་རོ་མཐོང་བ་ཡིན། །གནས་ལུགས་ཐངས་ཐལ་ཆེན་པོ་
ཡིན། [༡༦]། ལྟ་རྒྱ་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན། །མཐོང་རྒྱ་མེད་པའི་མཐོང་བ་ཡིན། །སྒྲོམ་རྒྱ་
མེད་པའི་བསྒྲོམ་བ་ཡིན། །བརྗོད་དུ་མེད་པའི་དོན་ཞིག་ཡིན། [༡༧]། སྤྲོ་བསམ་ལུལ་
ལས་འདས་བ་ཡིན། །མཁན་པོ་ཉིད་ཀྱང་སྤྲོ་བསམ་འདས། །གཉེན་པོ་ཉིད་ཀྱང་རང་
སར་བློལ། །ཀྱན་རྟོག་ཡིད་ཀྱི་དམིགས་གཏད་ཞི། [༡༨]། དེ་རྣམས་མིང་གི་རྣམ་གྲངས་
ཡིན། །དྲིལ་བས་མཉམ་ཉིད་ཆེན་པོ་ཡིན། །དུ་མ་རོ་གཅིག་བྱ་བ་ཡིན། །འཁོར་འདས་
དབྱེར་མེད་བྱ་བ་ཡིན། [༡༩]། དེ་རྣམས་དོན་ལ་མཉམ་པར་བཞག །མཉམ་པར་བཞག་

1 < <ལྷ་མ་གྱ་རུ་དེ་བ> >ཤི་ས> < <བཀའ་སྒྲུབ> >ཤ་ས> < <གྲུང་གོ་མོད་རིག> >ཤ་ས>

2 < <ལྷ་མ་གྱ་རུ་དེ་བ> >ཆེན་པོ> < <བཀའ་སྒྲུབ> >ཆེན་པ> < <གྲུང་གོ་མོད་རིག> >ཆེན་པོ>

པའི་བཞག་རོན། །བདེན་འཛིན་ཁྱོད་པས་སངས་རྒྱས་མེད། །ཆོས་དང་དགེ་འདུན་ས་
ལམ་མེད། [༥༥] །འབྲས་བྱ་མངོན་དུ་གྱུར་པ་མེད། །བདེན་པ་མེད་ཅིང་བརྟུན་པ་
མེད། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱེ་ཡང་མི་གདའ་ན། །བདེན་འཛིན་ཁྱོད་ནི་ག་ན་མཆིས། [༥༧] །ཀུན་
རྫོབ་ཆོས་རྣམས་ལྟ་ཅི་སྟོས། །ཉིང་འཛིན་དེ་ལས་ལངས་པའི་རྗེས། །སེམས་ཉིད་སྟོང་
པའི་མེ་ལོང་ལ། །ཀུན་རྫོབ་སྤང་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར། [༦༠] །སྤང་ཙམ་མ་གཏོགས་
གཏན་མེད་པས། །བདེན་འཛིན་སྟོད་པའི་ཡུལ་མེད་དོ། །

གཉིས་པ་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པའི་ཆེན་མ་སྤྲད་ཀུན་རྫོབ་ཙམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ནི། སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་
མེ་ལོང་དང་། ¹ །ཀུན་རྫོབ་སྤང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི། [༦༡] །རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་པའི་སྤང་བ་
ཙམ། །མ་དབྱད་ན་ཡིན་དབྱད་ན་མེད། །སྤང་བ་སྟོ་བྱར་མིང་བཏགས་ཙན། ² །དབྱད་
མེད་ཙམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་འཛིག་[༦༣] །དེ་ཡིས་ཆིམ་བར་མ་གྱུར་ན། །བཙལ་བའི་ཆེན་
འཛིག་རྒྱ་མེད། །བྱ་བྱེད་རྒྱུན་ལ་བལྟོས་བཞིན་དུ། །བདེན་པར་སྤང་བ་ཡ་རེ་མཆོན།
[༦༣] །བདེན་པར་ཞེན་པ་དེ་བས་མཆོར། ³ །མཆོར་ཡང་ཞེན་པས་ཨ་ཐང་ཆད། །བྲིས་པ་
གས་པའི་གན་པོ་དེ། །སྐྱེས་ཙམ་ཉིད་ནས་གན་པོ་རང་། [༦༤] །བྱུ་བྱུ་བ་འབྲ་བའི་སྤང་
བ་དང་། །དེ་ལ་ཞེན་པ་ཉིད་དང་མཆོངས། །སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་ནམ་མཁའ་ལ། །རྒྱ་
མ་ལུས་ཀྱི་སྤྲིན་ཆོགས་འབྲིགས། [༦༥] །སྤྲིན་ཆོགས་རྟོག་པས་ཀུན་བསྤངས་ནས། །བྱ་
བྱེད་ཡོངས་ཀྱི་ཆར་བབས་པ། །སེམས་དང་སྤང་བའི་རྒྱ་རྒྱུན་ལས། །བྱུང་བར་སྐྱ་
ཡིས་མ་མཐོང་བ། [༦༦] །དབྱད་ན་ཆར་སྤྲིན་སེམས་ཉིད་གསུམ། །བྱུང་ཡང་ནམ་

1 <<ཙམ་>>མེ་ལོང་དང་། །<<རྣམ་བཤད་>>མེ་ལོང་ལ། །

2 <<སྤྲིན་ཀུ་བྱེད་པ་>>ཙན། <<བཀྲས་སྐྱུན་>>ཙམ། <<གྲུང་གོ་མོད་མིག་>>ཙམ།

3 <<སྤྲིན་ཀུ་བྱེད་པ་>>དེ་བས་མཆོར། <<བཀྲས་སྐྱུན་>>དེ་བས་མཆོར། <<གྲུང་གོ་མོད་མིག་>>དེ་བས་མཆོར།

མཁའ་རང་ལས་བྱུང་། །ཐིམ་ཡང་ནམ་མཁའ་རང་ལ་ཐིམ། །སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་མེ་
ལོང་ལ། [༤༥]ཁྲི་ལས་ལུས་ཀྱི་གཟུགས་བརྟན་ཤར། །རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲེལ་གཉིད་¹དང་
ནི། །སྟོན་ཆད་གོམས་པའི་བག་ཆགས་ཀྱིས། །རྒྱ་འབྲས་ཡོངས་ཀྱི་བྱ་ལས་མཁས།
[༤༦]སྤང་ཅམ་དུ་ནི་ཀུན་གྱིས་མཐོང་། །དབྱེད་དང་སད་པའི་དུས་ན་ནི། །དོན་ལ་ཡོད་
པ་ངས་མ་མཐོང་། །བྱུང་ཡང་སེམས་ཉིད་རང་ལས་བྱུང་། [༤༧]ཐིམ་ཡང་སེམས་ཉིད་
རང་ལ་ཐིམ། །སྤང་བ་ཅམ་ལ་ལས་འབྲས་འཛོག། །སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་རྒྱ་ནང་
དུ། །ཤེས་རབ་རྒྱ་བའི་གཟུགས་བརྟན་ཤར། [༥༠]ལྟ་བུ་སྤྲུལ་པ་སེལ་བ་དེ། །སེམས་
ཉིད་སྟོང་པའི་རྒྱ་དང་ནི། །ཤེས་རབ་རྒྱ་བའི་རྒྱུ་འབྲེལ་གྱིས། །གནས་ལུགས་རྟོགས་
པ་ཀུན་གྱིས་མཐོང་། [༥༡]སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཐ་སྤྲད་འཛོག། །དབྱེད་དོན་བྱུང་བ་ངས་མ་
མཐོང་། །དེ་ནམས་བྱུང་ཡང་སེམས་ལས་བྱུང་། །ཐིམ་ཡང་སེམས་སྟོང་རང་ལ་ཐིམ།
[༥༢]སེམས་འདི་སྟོང་པའི་བྲག་རི་ལ། །ཆོས་སྤྲ་མཐོན་པོའི་སྤྲ་ཞིག་ཤར། །གནས་
ལུགས་སྤྲ་འཛོགས་ཆོད་པའི་སྤྲ། །བྲག་ཅའི་སྤྲ་དུ་སྤྲོག་པ་འདི། [༥༣]སྟོང་པའི་ཆོག་
གི་སྤྲ་ཆེན་དང་། །སེམས་སྟོང་བྲག་ཆེན་ཆོགས་པ་ཡི། །རྒྱ་རྒྱུ་ལས་སྤྲེས་སྟོང་སྤྲ་
སྤྲོག། །མ་རིག་སྤྲུལ་སེལ་སྤྲོན་མེ་ཡིན། [༥༤]སྤང་བ་ཅམ་དུ་ཐོས་བསམ་མཛོད།⁶
།དབྱེད་ན་ཡོད་པར་ངས་མ་མཐོང་། །བྱུང་ཡང་སེམས་ཉིད་རང་ལས་བྱུང་། །ཐིམ་ཡང་

1 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>གཉིད་<<བཀའ་སྤྱོད>>གཉིད་<<ཡུང་གོ་བོད་རིག>>ཉིད་
2 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>སེལ་བ་<<བཀའ་སྤྱོད>>སེལ་བ་<<ཡུང་གོ་བོད་རིག>>སེལ་བ་
3 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>སེམས་འདི་<<བཀའ་སྤྱོད>>སེམས་ཉིད་<<ཡུང་གོ་བོད་རིག>>སེམས་ཉིད་
4 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>མཐོན་པོའི་<<བཀའ་སྤྱོད>>མཐོན་པོའི་<<ཡུང་གོ་བོད་རིག>>མཐོན་པོའི་<<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>མཐོན་པོའི་
5 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>སྤྲོན་མེ་<<བཀའ་སྤྱོད>>སྤྲོན་མེ་<<ཡུང་གོ་བོད་རིག>>སྤྲོན་མེ་
6 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>མཛོད། <<བཀའ་སྤྱོད>>མཛོད། <<ཡུང་གོ་བོད་རིག>>མཛོད།

སེམས་སྟོང་རང་ལ་ཐེམ། [༥]དེས་ན་ཁྱོད་དང་ང་གཉིས་ནི། །འཛིན་སྐྱངས་དངོས་
འགལ་ཞུགས་པ་འདིས། །ལྷན་ཅིག་སྟོང་པའི་གནས་མ་མཆིས། །ཁྱོད་རང་འགྲོ་བའི་
གནས་ལ་རྒྱག། [༦]

གསུམ་པ་རྩ་མཐུ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཚོད་པ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱིས་རང་གི་འདོད་པ་རྒྱས་པར་བརྟེན་པ་དང་།
ཤེས་རབ་གྱིས་དེའི་ལན་དོན་དོར་བསྐྱེལ་ནས་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒྲོམ་ཆེན་རྣམས་གྱིས་བདག་མེད་སྒྲོམ་
ལུགས་མ་ཤེས་པས་ཁོ་རང་ལ་མི་གཞོད་ཚུལ། ལུང་པོའི་སྟོང་དུ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁྱེད་ཀྱི་ཁོ་རང་ལ་གཞོད་
ཀྱང་དེ་འདྲ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུལ། རང་རྒྱུད་པའི་བྱ་བ་མཐའ་མན་ཆད་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་འདི་འདྲ་སྒྲོམ་ཀྱང་
ཁོ་རང་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་དེ་མ་གཞོད་ན་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཚོབ་པའི་རྒྱ་མཆན་བརྟེན་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་པར་
འཛིན་པས་ལན་སྒྲུས་པ། །ཁྱོད་གྱིས་སྟོང་སྐྱད་ཅི་སྒྲུས་ཀྱང་། །ང་ཡིས་ཆོས་བརྒྱད་
བཏང་ན་མངོན། །ང་དང་ཁྱོད་གཉིས་འཛིན་སྐྱངས་ནི། [༧]དངོས་འགལ་ཞུགས་པ་²
ཡང་འདོད། །ལྷན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་གནས་མིན་ན། །ཁྱོད་རང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་
རིགས། །ང་ནི་ནང་གི་སྟོང་མི་ཡིན། [༨]ཁྱོད་ནི་སྟོང་ལུང་ཙམ་ཡིན། །ང་དང་
སེམས་ཉིད་འགྲོགས་པ་འདི། །རི་ཡི་རྒྱལ་པོ་རི་རབ་འདྲ། །གཡོ་འགྲུལ་མེད་པར་སྟོང་
པ་ཡིན། [༩]ཁྱོད་ནི་སྐྱད་ཅིག་སྟོན་དང་འདྲ། །ང་ནི་རྒྱ་མཆོ་ཆེན་པོ་འདྲ། །སྟེ་བེ་མེད་
པར་སྟོང་པ་ཡིན། །ཁྱོད་ནི་མི་ལམ་ལུང་ཙམ་ཡིན། [༡༠]ང་ནི་རྒྱ་མཆོའི་རྒྱན་དང་
འདྲ། །ཁྱོད་ནི་མིག་འཛུམ་གཅིག་གི་ཡུན། །ང་ནི་མ་ལུར་བཅེ་བ་འདྲ། །ཁྱོད་ནི་སྟོང་
རིང་མཐོན་པོ་ཡིན། [༡༡]ང་ནི་འབྲུད་པར་བྱེད་དོ་ཟེར། །ཁྱོད་ནི་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་པ་
ཡི། །སྒྲོམ་ཆེན་རྣམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ། །སེམས་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ་ཟེར། [༡༢]སྐྱད་

1 <<ཙ་བ>> >འགྲོ་བའི་<<རྣམ་བཤད>>གར་འགྲོའི་

2 <<ཙ་བ>> >ཞུགས་པ་<<རྣམ་བཤད>> >ཞུགས་པར་

ཅིག་སྤྱི་མཐུན་མི་གཙོ་། །སྤྱད་ཅིག་ཕྱི་མཐུན་མི་བསྟ། །ད་ལྟར་ཤེས་པ་སོ་མ་
ལ། །བཅོས་སྤྱད་མེད་པར་བསྟོན་པ་འདི། [༤༣] །སེམས་རང་བསྟོན་ལས་མ་འདས་
མོད། །དེ་ནི་རང་རང་བསྟོན་པ་ཡིན། །རང་དང་འཛིན་སྤངས་མི་འགལ་བས། །ཁྱོད་ཉིད་
བསྟོན་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། [༤༤] །ར་ལ་གཞོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །དེར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་
མ་སྟེན་པོ། །ལ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཀག་པ་ཡི། །ཡིད་ལ་བྱར་མེད་བསྟོན་པ་ཡོད། [༤༥] །དེ་
དང་ར་གཉིས་འཛིན་སྤངས་ནི། །འགལ་བ་མེད་པས་རང་མི་གཞོད། །ཁྱོད་ཉིད་བསྟོན་
པར་ག་ལ་འགྱུར། །དེར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་སྟེན་པོ། [༤༦] །ལ་ལས་སེམས་ནི་གཟུགས་
ཅན་དུ། །བཅོལ་བས་མ་རྟེན་དེ་བསྟོན་པ། །དེ་ནི་ར་ཡི་ཕྱོགས་ནའང་མེད། །འཛིན་
སྤངས་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། [༤༧] །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་ནའང་མི་འདུག་པས། །ར་ལ་ཅིའི་
ཕྱིར་གཞོད་པ་བྱེད། །ལ་ལ་སེམས་ནི་མ་བཅོས་པ། །ལྷག་པ་རྟེན་པར་བསྟོན་པ་ཡོད།
[༤༨] །དེ་ག་སེམས་རང་བསྟོན་པ་ཡིན། །ར་ཉིད་བསྟོན་ལས་མ་འདས་མོད། །ར་ཉིད་
བསྟོན་པ་ར་ཡི་ཕྱོགས། །ཁྱོད་ཉིད་བསྟོན་པར་ག་ལ་འགྱུར། [༤༩] །ཁྱོད་ཀྱིས་མ་སྟེན་
རང་མི་གཞོད། །ལ་ལ་རིག་པ་ཟང་ཐལ་ཟེར། །སྤང་བ་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་ཅིང་། །བསྟོན་པ་
ཡིད་ལ་མི་བྱེད་བསྟོན། [༥༠] །དེས་ཀྱང་ར་ལ་གཏན་མི་གཞོད། །ར་དང་འཛིན་སྤངས་
འགལ་བ་ཡི། །གཉིན་སོ་ཕྱོགས་ནའང་མི་གཏང་ན། །ཁྱོད་ཉིད་བསྟོན་པར་ག་ལ་
འགྱུར། [༥༡] །དེར་ཡང་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟེན་པ་མེད། །སྟེན་མེད་བསྟོན་པ་པལ་ཆེར་ནི། །རོ་
སྟོད་འགྲིག་འགྲིག་ཡོད་ཁ་མོ། །ཆོག་ནི་ཟབ་ཟབ་ཤད་ཁམ་ཅན། [༥༢] །བསྟོན་ག་རང་དུ་
ཡོད་ལགས་ཀྱང་། །མཉམ་པར་བཞག་ནས་བསྟོན་པ་ཅན། །པལ་ཆེར་ར་ཉིད་བསྟོན་པ་

1 <<སྤྱི་མཐུན་ཕྱི་མཐུན>>དེ་ལྟར་<<བསྟོན་སྤྱད>>དེ་ལྟར་<<ཁྱོད་གཞོད་རིག>>དེ་ལྟར་

1 <མ་ལ་ལུ་རྩེ་ལ་> >ཤ་ཤར་མེད་<ཤ་ཤར་མེད་> >ཤ་ཤར་མེད་<ལྷ་ཤོ་ཤོ་ཤིག་> >ཤ་ཤར་མེད་

མེད་ཅིག། །དེས་པར་ཡོད་ན་མ་གཏོགས་པ། །གཉིན་པོ་གཞན་དག་ཡོད་ཀྱང་
ཀྱང་། །ཀུན་གྱིས་ཡིད་ཆེས་མི་བྱེད་པས། [༡༠༩]། ཁོ་བོའི་གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་
ཡིན། །གྲོགས་སུ་གྱུར་ལ་ཐར་པ་མེད། །ང་ལ་ཐོ་རེག་མ་བཏང་བར། །འདི་ཡིན་འདི་
མིན་མེད་པ་ཡི། [༡༠༩]། ཉོག་མེད་ཤེས་པ་བསྒྲོམ་པ་ལ། །གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་
འདོད་པ་འདུག། །ང་ནི་སྤྱང་ནས་གད་མོ་ཤོར། །ལ་ལ་སྤང་བ་སེམས་སུ་བྱས།
[༡༠༩]། སེམས་ནི་སྤྱང་པར་ཐག་གཅོད་ཅིང་། །སྤྱང་པ་སྤྱུ་མར་བྱས་ནས་སུ། །སྤྱུ་མ་རང་
བཞིན་མེད་པར་བསྒྲོམ། །དེ་ནི་གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་འདོད། [༡༡༠]། དེ་ནི་ཀུན་
རྒྱུ་ཁོ་ན་ཡིན། །ཤེས་ན་སྤྱུ་མར་བསྒྲོམ་པ་ཅིས། །ང་མེད་བསྒྲོམ་ན་ང་ལ་གཞོད། །ང་
དང་ང་མེད་དངོས་འགལ་ཏེ། [༡༡༡]། ང་མེད་བསྒྲོམ་པ་མ་བྱུང་བྱིན། །ང་དང་འཛིན་
སྤངས་མི་འགལ་བས། །ང་ལ་གཞོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ལ་ལས་ནམ་མཁའ་སྤྱང་པ་
ལ། [༡༡༢]། མཐའ་དབྱས་མེད་པར་བསམས་ནས་ནི། །དེ་དང་སེམས་ཉིད་བསྐྱེས་ནས་
བསྒྲོམ། །ནམ་མཁའ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་དང་། །མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུར་འདོད།
[༡༡༣]། །ནམ་མཁའ་མཐའ་དབྱས་མེད་པ་དེར། །འཛིན་པ་ང་དང་ཅི་ཕྱིར་འགལ། །སེམས་
ལ་མཐའ་དབྱས་མེད་པ་དེ། །གཟུགས་སུ་མེད་པས་མཐའ་མ་མཐོང་། [༡༡༤]། །ང་ནི་
སེམས་ཀྱི་སྤྱང་བྱ་འབྱིང་། །ང་ལ་རེག་པར་མ་གྱུར་ན། །ང་ཡི་གཉིན་པོར་འགྱུར་བ་
འབྱུག། །ལ་ལ་ནམ་ཉོག་སྤྱེས་པའི་དུས། [༡༡༥]། །བྱ་བས་སྤེལ་པར་བྱས་ནས་སུ། །དེ་
ཡི་ངོ་ལ་ཅེར་བལྟས་ཏེ། །དེ་ཉིད་རང་ཡལ་ལ་སོང་བ། །དེ་ཉིད་ཆོས་སྐྱར་ངོ་སྤྱད་ནས།
[༡༡༦]། །ནམ་ཉོག་མང་བ་ཅིས་གྱིས་ནི། །ཆོས་སྐྱུ་མང་བ་ཡིན་པས་ན། །ནམ་ཉོག་དགག་
པ་མི་དགོས་ཤིང་། །དེ་ཉིད་ཆོས་སྐྱར་འབྱེད་ངོ་ཟེར། [༡༡༧]། །གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་

པར་འདོད་པ་ཡོད། །རྣམ་རྟོག་གཟུགས་སུ་མ་མཐོང་དང་། །སེམས་ནི་གཟུགས་སུ་མ་
མཐོང་བ། །ང་དང་འཛིན་སྐྱངས་མི་འགལ་བས། [༡༡༥]།གནས་ལུགས་བསྒྲོམ་པར་མི་
འགྱུར་ན། །ཆོས་སྐུ་མཐོང་བ་སྒྲོམ་ཅི་དགོས། །ང་ཉིད་འབྱུང་པ་གང་མོའི་གནས། །ལ་
ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི། [༡༡༦]།དབྱུང་པ་དག་པར་བྱས་པ་ཡིས། །བཙུང་བས་མ་
རྟོག་པ་དེ་བསྒྲོམ། །དེ་ཡང་ཕྱོགས་ཆོས་བསྒྲོམས་པས་ན། །བསྐྱབ་བྱ་ང་མེད་བསྒྲོམ་པ་
མིན། [༡༡༧]།ང་དང་འཛིན་སྐྱངས་འགལ་མི་འགྱུར། །དེ་ཡང་ང་མེད་བསྒྲོམ་པ་མིན། །ལ་
ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས། །དབྱུང་པས་མ་རྟོག་པ་ཡི་དུས། [༡༡༨]།མིང་བཏགས་
ཅ་མ་ལ་རྟོག་པ་ཡིས། །ང་ནི་མི་འདུག་སྐྱམ་བསམས་ནས། །བསྒྲོམ་པ་དེ་ཡང་མ་ཡིན་
དགག། །བསྒྲོམས་ཀྱི་མེད་དགག་མ་ཡིན་ཅིང་། [༡༡༩]།ང་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་མི་
འགལ། །འཛིན་སྐྱངས་དངོས་འགལ་མ་ཁྱགས་ན། །ང་ནི་འབྱུང་པར་ག་ལ་རུས། །ང་
ལ་གཞོད་པར་མ་གྱུར་ན། [༡༢༠]།ཤེས་རབ་བསྒྲོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ལ་ལ་གཅིག་
དང་དུ་བྲལ་གྱིས། །དབྱུང་ནས་མ་རྟོག་པ་ཡི་ཆོ། །ང་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་བསྒྲོམ་ཞེས།
[༡༢༡]།དེ་ལ་ཁྱགས་པ་བཞེན་དུ་བསྒྲོམ། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་རྒྱང་ཆད་ཚུ་ལ། །ཁོ་རང་རང་
བཞེན་སྟོང་པར་ནི། །སོང་བའི་དོན་དུ་མ་གོ་བར། [༡༢༢]།མདུན་ནས་སྟོང་པ་ཉིད་ཁྱགས་
ཀྱང་། །སྟོང་པར་སོང་ཚུ་ལ་མ་གོ་བས། །ང་ཡི་གཉེན་སོ་ཤེས་རབ་དེ། །དེ་ག་རང་དུ་
གར་སོང་མེད། [༡༢༣]།གཉེན་སོ་མེད་ན་ཅི་ཕྱིར་གཞོད། །ང་ནི་སྟོང་པ་ལས་འོས་ཅི། །ལ་
ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི། །དབྱུང་པས་ཤིན་ཏུ་དག་པའི་ཆོ། [༡༢༤]།དབྱུང་པ་སྟོན་དུ་
སོང་བས་ཟེར། །སྒྲོམ་གར་དམིགས་གཏད་མེད་དོ་ཟེར། །ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་

1 <<རྣམ་སྐུ་རུ་དེ་བ>>གཏགས་<<བཟུས་སྐྱུན>>ཏགས་<<རྒྱང་གོ་བོད་ཡིག>>ཏགས་<<རྒྱད་སྟོང>>བཏགས་

པར། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་སུ་འདོད། [༡༣༥] །ཡིད་ལ་བྱེད་རྒྱ་མེད་པ་དེ། །ང་
དང་འཛིན་སྦྲངས་འགལ་བ་མཚན། །ང་མེད་བསྐྱོམ་པར་མ་གྲང་ན། །ཟབ་དོན་མིང་ནི་
ཅིར་བཏགས་ཀྱང་། [༡༣༦] །ང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱོགས་ན་འང་མེད། །ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་
གད་མའི་གནས། །ལ་ལ་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱི། །དབྱེད་པས་མ་རྟེན་དེ་ཡི་ཕྱིར།
[༡༣༧] །ང་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་ཡི། །རིགས་ཤེས་རྗེས་དཔག་དེ་ཡི་ནི། །རྒྱན་ལ་ཅི་ཐུབ་
མཉམ་པར་འཛོག་། །དེ་ལ་གནས་ལུགས་བསྐྱོམ་པ་ཟེར། [༡༣༨] །ཤེས་པ་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་
པར་གྲགས། །ཀུན་རྫོབ་བསྐྱོམ་ལ་གནས་ལུགས་འདོད། །ཏ་ཏ་ཤེས་རབ་ལ་མཚན་
ལ། །ང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ང་ཡི་གྲོགས། [༡༣༩] །ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས། །དབྱེད་
པའི་རྟགས་ལས་ང་ཉིད་ནི། །བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི། །ངས་ཤེས་དེ་ཡི་རྒྱན་ལ་
ནི། [༡༤༠] །མཉམ་པར་བཞག་པའི་གནས་ལུགས་འདོད། །དེ་ཡང་གོང་དང་ཁྱད་མེད་
ཅིང་། །འཛིན་སྦྲངས་འགལ་བ་ཨ་ཅང་ཆེ།¹ །ང་རང་བསྐྱོམ་ལས་མ་འདས་མོད།
[༡༤༡] །ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས། །དབྱེད་
པའི་རྟགས་ལས་ང་ཉིད་ནི། །བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པའི་ཆོ། [༡༤༢] །ཁོ་རང་མེད་
པར་དག་པ་དེ། །མ་ཤེས་བསྐྱོམ་རྒྱུ་འི་སྟོང་ཉིད་དེ། །ཟུར་དུ་བཅལ་ནས་སྐྱོམ་པར་
བྱེད། །གཅིག་ཏུ་སྟོང་ཉིད་རྒྱང་ཆད་ཡིན། [༡༤༣] །སྟོང་པ་བདེན་འཛིན་སྐྱོ་ཡོད་པས། །ང་
རང་བསྐྱོམ་པར་གྱུར་པ་དང་། །ང་དང་འཛིན་སྦྲངས་འགལ་བ་ཡི། །གཉིས་པོ་ཡོད་མེད་
ཁྱོད་རང་སོམས། [༡༤༤] །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེན། །ཁྱོད་རང་མེད་པ་མ་གོ་བར། །སྟོང་
ཉིད་ཟུར་དུ་བཅལ་བས་སོ། །ཁ་པོ་སུ་ནི་ཆེ་ཡང་རུང། [༡༤༥] །དོན་ལ་ང་མེད་བསྐྱོམ་

1 <<སྐྱུ་གུ་རུ་དེ་བ>>ཆེ། <<བཀྲས་ལྷན>>ཆ། <<གུང་གོ་བོད་རིག>>ཆེ།

2 <<སྐྱུ་གུ་རུ་དེ་བ>>ཁ་པོ་<<བཀྲས་ལྷན>>ཁ་པོ་<<གུང་གོ་བོད་རིག>>ཁ་པོ་

བ་ཉུང་། །ལ་ལས་གཅིག་དང་དུ་བྲལ་གྱིས། །དབྱང་པའི་རྟགས་ལས་ང་ཉིད་
ནི། །བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི། [༡༣༤]།ངེས་ཤེས་དེ་ཡི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི། །རྒྱུ་
ལ་ཅི་སྤྱབ་མཉམ་པར་འཛོག་། །དེ་ལ་གནས་ལུགས་བསྟོམ་པར་འདོད། །གཞན་དེ་དག་
ལས་ཅུང་ལེགས་ཤིང་། [༡༣༥]།ང་ལ་འད་ཅུང་ཟད་གཞོད་མོད་ཀྱང་། །རྫོགས་པར་
གཞོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེན། །སྤང་པོ་ཆོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་
ནས། [༡༣༦]།ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་སྟེ་ཞིང་། །ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་དེས་ནི། །དམིགས་པ་ང་ལ་
དམིགས་ནས་ནི། །རྣམ་པ་བདེན་པར་བྱལ་པར་འཛིན། [༡༣༧]།དེ་ལྟར་བདེན་པ་¹བདེན་
འཛིན་ཡིན། །དེ་ལྟར་ཞེན་པ་བདེན་ཞེན་ཡིན། །དེ་ལྟར་སྤང་བ་བདེན་སྤང་ཡིན། །ཐྱི་མ་
ས་བཅུ་བར་དུ་འབྲང་། [༡༣༨]།ཤེས་སྤྱི་བ་ཟེར་བའི་མིང་ཡང་བཏགས། །འཕགས་པ་
སྟོབ་པའི་རྗེས་ཐོབ་ཏུ། །བདེན་སྤང་ཡོད་དེ་བདེན་ཞེན་མེད། །མཉམ་གཞག་ངོ་ན་
གཉིས་ཀ་མེད། [༡༣༩]།སངས་རྒྱས་ས་ན་མཉམ་རྗེས་མེད། །སོ་སྟེ་རྣམས་ལ་གཉིས་ཀ་
ཡོད། །སྤང་པོ་ཆོགས་ཙམ་ལ་བརྟེན་ནས། །ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོ་ལ་ནི། [༡༤༠]།ང་ནི་བདེན་
པར་སྤང་བ་ན། །དེ་ཉིད་བདེན་པའི་གཅིག་དང་ནི། །བདེན་པའི་དུ་མར་མ་བྱལ་
པར། །ངེས་པའི་རྟགས་ལས་ང་ཉིད་ནི། [༡༤༡]།བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི། །ངེས་
ཤེས་དེ་ཡི་འཛིན་སྤངས་དེའི། །རྒྱུ་ནི་སྟོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་། །ང་ལ་གཞོད་པ་རྒྱུང་
བར་ངེས། [༡༤༢]

གཉིས་པ་སྤང་པའི་སྟེང་དུ་ང་རང་བཞེན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་ན་ཁོ་རང་ལ་གཞོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཉིན་མའི་སྤང་མ་ལྟ་སྤྱི་
ཡིན་ཚུལ་ནི། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེན། །ང་ནི་སྤང་པའི་སྟེང་དུ་ནི། །བདེན་པར་ཞིགས་པ་

1 <<རྩ་བ>> བདེན་པ་ <<རྣམ་པ་ཤད>> འཛིན་པ་

དགོས་པ་ལ། །སྤང་པོ་ལ་ནི་དམིགས་པ་ཡི། [༡༤༥] །སྤང་པོའི་སྤྲང་གི་ང་ཉིད་ནི། །བདེན་
པར་བྱུང་པ་མ་ཁེགས་པས། ¹ །ང་ཉིད་སྤང་པོའི་སྤྲང་དུ་འབྱིང་། །ང་དང་སྤང་པོ་ཁ་སྤེལ་
ནས། [༡༤༦] །བདེན་མེད་ཅི་ཙམ་བསྐྱོམས་ཀྱང་ནི། །འཛིན་སྤངས་དངོས་སྤྱི་མི་འགལ་
ཞིང་། །ང་ནི་སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ནས། །བདེན་པར་བྱུང་པར་སྤང་བ་ཡི། [༡༤༧] །སྤང་བ་
དེ་ལྟར་མ་བྱུང་པར། །ཆང་མས་ངེས་ཤེས་འཛོངས་ན་ནི། །གཞོད་ཀྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་
ནོ། །སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ངོའ་ཞེས། [༡༤༨] །དེ་ཡི་བདེན་བྱུང་བཀའ་ཙམ་གྱི། །མེད་
དགག་འཛིན་སྤངས་ལུལ་བྱས་ནས། །འབྲུགས་མ་ཉམས་ཤིང་གསལ་ངར་ལྡན། །བྱིང་
ཆོད་བྲལ་ཞིང་མཚན་འཛིན་ཞིག་[༡༤༩] །སྤང་པོ་ལ་ནི་དམིགས་ནས་ནི། །ང་མེད་ལུལ་
དུ་ཤར་བ་ཡི། །འཛིན་སྤངས་སྤྲོང་ལ་མཁས་ན་ནི། །ང་དང་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་སྟེ།
[༡༥༠] །ང་ནི་འབྲུད་པར་རྒྱས་མོད་ཀྱང་། །དེ་འདྲ་ཉིན་མོའི་སྤྲང་མ་ཙམ། །རྒྱུན་དུ་ང་ཡི་
གཞལ་བྱར་ངེས། །ང་ནི་མིག་གིས་མ་མཐོང་བར། [༡༥༡] །ང་ནི་འབྲུད་ཟེར་མི་ནམས་
གྱིས། །འདྲེན་ཤར་སྤོར་གནས་པ་ལ། །ཐུང་ནི་རྒྱབ་སྤོར་སྟེལ་དང་མཚུངས། །རྒྱུན་མ་
ངོས་ནི་མ་ཟེན་པར། [༡༥༢] །རྒྱུན་མའི་ངོས་ནི་འཛིན་པ་འདྲ། །འབེམ་ནི་མིག་གིས་མ་
མཐོང་བར། །འབེམ་མ་བཞེག་པའི་མདའ་བརྒྱག་འདྲ། །ཞོར་བྱ་ངོ་ནི་མ་ཤེས་པར། ⁴
[༡༥༣] །ཞོར་བྱ་བཅའ་ནས་རེ་སྤོང་འདྲ། །ཤེས་རབ་ཁྱོད་ནི་མཐོང་ལུལ་མིན། །ང་ནི་
རྒྱུན་གྱི་བདག་པོ། །ང་ནི་སྤྲོ་བདེ་བསམ་བྱུང་ཡིན། [༡༥༤] །ལ་ལ་ང་ནི་འབྲུད་དོ་
ཟེར། །ནམ་བདུན་རིགས་པས་དབྱུད་ཉགས་གྱིས། །སྤང་པོ་ལ་དམིགས་ང་ཉིད་

1 <<སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ལ། >>མ་ཁེགས་པས། <<བཀའ་སྤྱོད་>>མི་ཁེགས་པས། <<སྤང་པོ་འོ་བོད་རིག་>>མི་ཁེགས་པས།

2 <<སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ལ། >>འབེམ་ནི་<<བཀའ་སྤྱོད་>>འབེམ་ནི་<<སྤང་པོ་འོ་བོད་རིག་>>འབེམ་ནི་

3 <<སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ལ། >>འབེམ་<<བཀའ་སྤྱོད་>>འབེམ་<<སྤང་པོ་འོ་བོད་རིག་>>འབེམ་

4 <<སྤང་པོ་ལ་དམིགས་པ་ལ། >>མ་ཤེས་པར། <<བཀའ་སྤྱོད་>>མ་ཤེས་པར། <<སྤང་པོ་འོ་བོད་རིག་>>མི་ཤེས་པར།

ནི། །བདེན་པར་མེད་པར་ངེས་པ་ཡི། [༡༥༥] །ངེས་ཤེས་འཛིན་སྐྱངས་རྒྱན་སྦྱོང་
ཟེར། །འཛིན་སྐྱངས་དེ་ནི་རི་ལྟ་བུ། །ཤེས་པའི་རྒྱན་ལ་ཟེར་ན་ནི། །དེ་ནི་ང་ཉིད་བསྐྱོམ་
པས་ན། [༡༥༦] །ང་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །སློ་ནི་ཀུན་རྫོབ་ཡིན་པར་
མ་སྤྱོད། །རང་བཞིན་མེད་པ་ཡིན་ཞེ་ན། །དེ་ཡིས་རྫོགས་པར་གཞོད་མི་འགྱུར།
[༡༥༧] །དེས་ན་ང་ལ་གཞོད་པ་རྒྱུང་། །འཛིན་སྐྱངས་མེད་དགག་ཡིན་ཟེར་ན། །མེད་
དགག་ཅི་འདྲ་ཞིག་ལ་ཟེར། །ནམ་མཁའ་མཐའ་དབྱུས་མེད་ལ་ནི། [༡༥༨] །མཐའ་དབྱུས་
མེད་པའི་དོན་དེ་ནི། །གཟུགས་མ་གྲུབ་དང་དོན་འདྲ་བས། །ང་ལ་དམིགས་པར་མི་
འགྱུར་ན། །འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བར་ག་ལ་འགྱུར། [༡༥༩] །ང་ལ་གཞོད་པའི་ཕྱོགས་ན་
མེད། །སྤྱོད་པོར་མཐོང་ལ་ཟེར་ཅེ་ན།¹ །སྤྱོད་པོ་རི་རབ་མདངས་ཡིན་ཅིང་། །ནམ་མཁའ་
དོན་ལའང་མི་རེག་ན། [༡༦༠] །འཛིན་སྐྱངས་འགལ་བ་ལྟ་ཅི་སྟོས། །གཞོད་པར་འགྱུར་
བ་གང་མའི་གནས། །ཐོགས་བཅས་རགས་པ་བཀག་ཅམ་ལ། །བྱེད་དོ་ཟེར་ན་ཡིན་
མོད་གྱི། [༡༦༡] །རྒྱན་ནི་གང་ལ་བྱེད་པར་འགྱུར། །ངེས་ཤེས་དེ་ལ་བྱེད་ཟེར་ན། །དེ་ནི་
ངེས་ཤེས་རྒྱན་ཡིན་པས། །ང་ཉིད་བསྐྱོམ་པ་ཁོ་ནར་གནས། [༡༦༢] །འཛིན་སྐྱངས་
འགལ་བ་ཨ་ཅང་ཆེ། །རང་བཞིན་མེད་ལ་ཟེར་ཅེ་ན། །ཡིན་མོད་མེད་དགག་རྒྱན་ནི་
གང་། །གཅིག་གམ་མི་གཅིག་རི་ལྟ་བུར་བྱེད། [༡༦༣] །མི་གཅིག་ན་ནི་ངོས་འཛིན་
དགོས། །ཐོགས་བཅས་རགས་པ་བཀག་ཅམ་ལ། །ནམ་མཁའ་མེད་དགག་ཅམ་
བཏགས་བཞིན། །བདེན་པར་གྲུབ་པ་བཅད་ཅམ་གྱི། [༡༦༤] །མེད་དགག་དེ་ཡི་རྒྱན་དེ་
ལ། །གོང་གི་ངེས་ཤེས་དེ་ཡི་ནི། །ཡུལ་ལམ་འཛིན་སྐྱངས་མེད་དགག་གི། །མིང་

1 <<སྐྱེས་གྲུ་རུ་དེ་བ་>>ཟེར་ཅེ་ན། <<བཀས་སྒྱུན་>>ཟེར་ཅེ་ན། <<རྒྱང་གོ་མོད་རིག་>>ཟེར་ཞེ་ན།

འདོགས་བྱེད་ན་ཡིན་མོད་ཀྱི། [༡༩༥]དེ་ཉིད་དཔྱོད་ལ་རྟུགས་པ་དང་། །མཉམ་པར་
འཛོག་པའི་ཆོན་ནི། །བྱིང་དང་རྟུགས་དང་མི་གསལ་དང་། །ངར་མེད་པ་དང་འཁྱགས་
མི་ལྟན། [༡༩༦]ཉོག་དང་ཉད་པོར་ལས་པ་དང་། །ཞོད་འཛོལ་ཡེང་བ་རྣམས་ལ་
སོགས། །དགོས་དུས་ང་ཡིས་བཏང་བས་ན། །ཁྱོད་ནི་ཅི་བྱ་གཏོལ་མེད་དོ།
[༡༩༧]།གསོབ་དང་གསོག་དང་སྙིང་པོ་མེད། །བན་བྱན་ལ་སོགས་ང་ཡིས་
གཏོང་། །ཁྱོད་ནི་འཁྱལ་བས་དེ་ལ་ཞེན། །ང་ཡིས་བྱིན་རྒྱབས་བྱས་འོག་ཉལ།
[༡༩༨]དེས་ན་ང་ལ་གཞོད་མི་འགྱུར། །དཔྱོད་དུས་མ་ཟད་མཉམ་གཞག་ཏུའང་། །སྤང་
པོ་ལ་དམིགས་ང་དེ་ནི། །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་དགག་བྱ་དེ། [༡༩༩]དམིགས་ལྷལ་ནར་
མར་མ་བརྟེན་པར། །བརྟུག་ནས་བཀག་པའི་མེད་དགག་གི། །རྒྱན་ལ་འཁྱགས་དང་
གསལ་ངར་ནི། །ཡེངས་མེད་མ་ཉམས་ལྟན་པར་ནི། [༢༠༠]མཉམ་གཞག་བསྐྱོམ་ན་
མཁས་པ་ཡིན། །དེ་འདྲ་སྲིད་མཐའ་ཙམ་ཡིན་པས། །ང་ནི་སྦྱིད་ཉལ་རིང་མོ་
བྱེད། །ཤེས་རབ་ཁྱོད་ནི་ཙབ་ཙུབ་མང། [༢༠༡]མང་བ་ཙམ་དུ་ཟད་ལགས་ཀྱི། །ང་དང་
སྐྱོམ་ཆེན་ཀྱན་མཐུན་པས། །ཁྱོད་རང་ཡི་ཐང་མ་ཆད་པར། །གནས་ལྷགས་ངར་དུ་
ཉལ་ན་ལེགས། ¹[༢༠༢]ང་ནི་འབྱུང་ཟེར་མང་ལགས་ཀྱང་། །ང་ལ་གཞོད་པར་མི་འགྱུར་
བའི། །རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་ཡོད་པས་ན། །ཤེས་རབ་རྣ་བ་གཞུངས་ལ་ཉོན། [༢༠༣]སྦྱིར་
དུ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ནི། །ང་ཡི་མངའ་ཞབས་འབངས་སུ་མཆོ། །འོན་ཀྱང་ཐར་
པ་འདོད་རྣམས་ལ། །ང་ཡི་མདའ་ལྷ་འབངས་པའི་ཆོ། [༢༠༤]ཐར་ལ་འཕགས་པར་ག་
ལ་རུས། །གྲུབ་མཐར་ཞུགས་དང་མ་ཞུགས་གཉིས། །ཞུགས་པ་ལྷ་དུམ་ཕ་ར་

1 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>ལགས། <<བཀྲས་ལྷན>>ལེགས། <<གྲུང་གོ་མོད་རིག>>ལེགས།
2 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>གྲུབ་མཐར་<<བཀྲས་ལྷན>>གྲུབ་མཐར་<<གྲུང་གོ་མོད་རིག>>གྲུབ་མཐར་

ཅམ། །དེ་ལའང་སྤྱི་ནང་གཉིས་ཡོད་པའི། [༡༥]།སྤྱི་བ་ཆེས་ནི་མང་བར་ཡོད། །སྤྱི་
ལའང་བྱུ་བ་མཐའ་མང་མོད་ཀྱང་། །བསྐྱ་ན་ཏྲག་ཆད་གཉིས་སུ་འདུས། །དེ་ཡང་འཛིག་
རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ། [༡༦]།འདི་ག་གཅིག་སུ་མ་གཏོགས་པའི། །སྤྱི་བ་སྤྱི་ཁས་མི་
ལེན། །ཐར་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་མེད། །སྤྱོད་བ་བ་ཡིས་སྤྱི་མ་ཡི།
[༡༧]།བདག་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཀྱང་། །ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་བ་
མེད། །བྱངས་ཅན་ལ་སོགས་གཞན་རྣམས་ཀྱིས། །ཐར་བ་འདོད་ཀྱང་རྣམ་མཁྱེན་མེད།
[༡༨]།ཏྲག་བས་འབྲས་སུ་སྤྱི་བར་འདོད། །སྤྱི་སྤྱི་གས་རྣམས་ཀྱི་བསམ་གཏན་ནི། །བཞི་
ཐོབ་མཛོན་ཤེས་རྩ་འབྲུལ་སོགས། །རྒྱས་བ་ཐོབ་ཅིང་ལྟ་བ་དེ། [༡༩]།གོམས་བས་
བཟོད་བ་མི་འཐོབ་ཅིང་། །རྟོད་ཅེ་ཅམ་དུའང་བཟོད་རྒྱས་མེད། །ཤེས་རབ་བསྟོམ་བར་¹
མི་འདུག་པས། །ང་ལ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་གཞོད། [༢༠]།ཆོར་འདུ་སེམས་བ་སོགས་བཀག་
པའི། །ཡིད་ལ་བྱེད་པའང་བཀག་ནས་ནི། །བྱར་མེད་མཉམ་གཞག་བསྐྱལ་བར་
བསྟོམ། །དེས་ཀྱང་ང་ལ་གཞོད་མི་འགྱུར། [༢༡]།ཅི་ཡང་མེད་པའི་ལྟ་བ་ཡིན། །གང་དུ་
ཡོད་སོགས་དཔྱོད་བ་ཡི། །འདུ་ཤེས་བཀག་པའི་ལྟ་བ་དེ། །གཉེན་པོ་ཤེས་རབ་མེད་
པས་ན། [༢༢]།བསྐྱལ་བར་བསྟོམ་སྟེ་ངར་མི་གཞོད། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་ལྟ་བ་
ཡིན། །དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་འདུ་ཤེས་དེའང་། །ཡོད་བ་མིན་ཅིང་མེད་བ་མིན།
[༢༣]།ཡོད་མེད་གང་དུའང་མི་རྟོག་པར། །བསྐྱལ་བར་བསྟོམ་སྟེ་ངར་མི་གཞོད། །ང་ལ་
གཞོད་པའི་གཉེན་པོ་མེད། །ཡོད་མིན་མེད་མིན་ལྟ་བའོ། [༢༤]།དེ་ལྟར་བསྟོམས་པས་
གཟུགས་སོགས་ཀྱི། །མཆོན་མ་ཅི་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། །ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་

1 <<ཐམ་གུ་རུ་དེ་བ>> > >བསྟོམ་བར<<བཀག་སྐྱུན>> > >བསྟོམ་བར<<གུང་གོ་བོད་ཡིག>> > >བསྟོམ་བ་

2 <<ཐམ་གུ་རུ་དེ་བ>> > >དེས་ཀྱང<<བཀག་སྐྱུན>> > >དེས་ཀྱང<<གུང་གོ་བོད་ཡིག>> > >དེས་ཀྱང

པའི། །ཡིད་རྟོག་འབའ་ཞིག་གསལ་རིག་ཅམ། [༡༥༥]།དེ་ལ་མཉམ་གཞག་བསྐྱལ་མང་
བསྐྱོམ། །དེ་ལྟ་བུ་ཡི་ཤེས་པ་ལ། །བྱབ་པ་འདུ་བྱེད་སྤྱག་བསྐྱལ་ནི། །མ་གཏོགས་སྤྱག་
བསྐྱལ་གཞན་མེད་མོད། [༡༥༦]།རྒྱུན་དང་མ་འཕྲད་ཡིན་པར་བད། །ང་ནི་དེ་གར་སྟོད་པ་
ལ། །གཉེན་པོའི་གཞོད་པ་སྤྱོགས་ནའང་མེད། །ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་ལྟ་ཅི་སྟོམ།
[༡༥༧]།གཟུགས་མེད་ཁམས་པའི་ལྟ་བ་ཡིན། །ད་ལྟའི་བསྐྱོམ་པ་པལ་མོ་ཆེ། །སྐྱོམ་གྱི་
མིང་འདོགས་བཟང་བཟང་དང་། །སྟན་སྟན་རི་ཅམ་བཏགས་ལགས་ཀྱང་།
[༡༥༨]།བསྐྱོམ་པའི་གནས་སྐབས་རང་ལ་ཡང་། །འདི་རྣམས་བསྐྱོམ་ལས་མི་འདའ་
བར། །ང་མེད་སྤྱི་ཡིས་རྟོགས་པ་མེད། །ང་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་གྱི་ནི། [༡༥༩]།འདི་ན་
སྟངས་དངོས་འགལ་ཡིན་པས་ན། །འདི་ན་སྟངས་དངོས་འགལ་མ་ཞུགས་
པའི། །བསྐྱོམ་གྱིས་ང་ལ་གཞོད་པ་མེད། །སྟན་པའི་གཉེན་པོར་སྟང་བ་བཞིན།
[༡༦༠]།དགོས་གྱི་གཞན་གྱིས་མ་ཡིན་ནོ། །ཕྱང་པོ་ཞིག་ཆེ་ཕྱང་འདི་ན་སྟོ། །མི་སྤྱེ་བ་ལ་
ལྟ་བར་འདོད། །གསལ་རིག་ཅམ་ནི་མི་འདོར་བས། [༡༦༡]།ཤེས་པ་བསྐྱོམ་ལས་མི་
འདའ་ཞིང་། །དེ་འདྲ་བྱེ་བྲག་སྤྱི་བ་འདོད། །ང་ལ་གཞོད་པའི་སྤྱོགས་ནའང་མེད། །རྩལ་
སྟན་སྤྱོགས་གྱི་ཆ་མེད་ནི། [༡༦༢]།མ་རིག་མ་འབྱུང་རིག་ལ་ཁད། །སིལ་བྱར་གནས་ལ་
ཅི་གཅིག་ཏུ། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཐུ་ལས་ནི། །སྟང་བ་ཐམས་ཅད་བན་བྱན་
དང་། [༡༦༣]།གསོབ་དང་གསོག་དང་སྟོང་པོ་མེད། །རག་མ་ལུས་པར་མཐོང་བ་ན། །རི་
དང་ར་བ་ཁང་ཁྱིམ་དང་། །རྟིག་པ་ལ་ནི་ཐལ་བྱུང་དང་། [༡༦༤]།ཐོགས་སྤྱག་མེད་པར་
འགྲོ་བ་དང་། །རྟོ་ལ་རྟོ་ལ་ག་རྟོ་ལ་འདོག་སོགས། །ཡོན་ཏན་དཔག་མེད་མངའ་མོད་

1 <<ཐུ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>བསྐྱལ་མེད<<བགས་སྟན>>བསྐྱལ་མང<<ཕྱང་གོ་མོད་རིག>>བསྐྱལ་མང་

ཀྱང་། །ང་དང་འཛིན་སྒྲངས་དངོས་འགལ་གྱི་¹ [༡༩༥]།གཉེན་པོ་མེད་པས་ངར་མི་
གཞོད། །ད་ལྟའི་སྒྲོམ་ཆེན་པལ་ཆེར་ནི། །དེ་དག་བྱུང་ཆེ་མཆོག་འཛིན་པས། །ཤེས་
རབ་བསྒྲོམ་པ་ལྟ་ཅི་སྒྲོམ། [༡༩༦]།ང་ཡི་བསམ་པ་རྫོགས་པ་ཡིན། །ཅི་ཕྱིར་ང་ཡི་²གཉེན་
པོ་མེད། །འོན་ཀྱང་དེ་དག་སྐྱེས་པ་ན། །སྒྲོང་པ་ཉིད་ལ་མོས་པ་ཡི། [༡༩༧]།རྒྱ་ཙམ་བྱེད་
པས་བསྒྲོམས་ཤིག་གོ། །འོན་ཀྱང་ང་ཡི་བདེན་གྲུབ་དེ། །དེ་དག་རྣམས་ཀྱིས་འདོར་མི་
རུས། །བདེན་གྲུབ་དོར་བས་དངོས་རྣམས་ཀྱི། [༡༩༨]།རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་འཛིག་མི་
རུས། །ང་དང་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་པས་ན། །ང་ལ་གཞོད་པའི་རེ་ཐག་ཆད། །

གསུམ་པ་རང་རྒྱད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མན་ཆད་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་འི་འབྲས་ཀྱིས་ཀྱང་ཁོ་རང་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་དེ་
མ་གཞོད་ན་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཆོན་བརྗོད་པ་ནི། ཉན་ཐོས་མདོ་སྡེ་བ་རྣམས་སོ། [༡༩༩]།དེ་
ཡི་མཉམ་གཞག་ཅི་བསྒྲོམས་ཀྱང་། །འོད་ཅེ་ཙམ་དུ་བསྐྱོད་རུས་མེད། །བཟོད་པ་³སྐྱེ་
བར་ག་ལ་རུས། །མེམས་ཙམ་རང་རྒྱད་པ་རྣམས་ཀྱིས། [༢༠༠]།ཆོས་རྣམས་ངོ་བོ་ཉིད་
ཀྱིས་གྲུབ། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་དང་། །རང་བཞིན་ཀྱིས་ནི་གྲུབ་པ་
དང་། །རྩས་སུ་གྲུབ་པའི་རྣམ་གཞག་རྣམས། [༢༠༡]།ཆད་གྲུབ་ཏུ་ནི་མཛད་པར་
སྒྲུང་། །ཁྱད་པར་སེམས་ཙམ་དངོས་སྤྲུལས། །དངོས་པོ་བདེན་གྲུབ་ཁས་ལེན་
ཅིང་། །ལྟ་བཤད་དེ་མཐུན་བསྒྲོམས་པས་ན། [༢༠༢]།ང་ལ་མ་གཞོད་མ་ཐད་པར། །ང་
ཉིད་བསྒྲོམ་པར་གྱུར་པ་ཡིན། །ང་རང་བསྒྲོམ་པ་ང་ཡི་གྲོགས། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་
ལྟ་ཞོག་ཅིག།[༢༠༣]།ཐར་པ་ཙམ་ཡང་ཐོབ་པར་དགལ། །རང་བཞིན་གྲུབ་པ་མེད་པ་

1 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>ཀྱི། <<བཀྲས་ལྷན>>ཀྱི། <<གྲུང་གོ་བོད་རིག>>ཀྱི།
2 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>ང་ཡི་ <<བཀྲས་ལྷན>>ང་ཡི་ <<གྲུང་གོ་བོད་རིག>>དེ་ཡི་
3 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>བཟོད་པ་ <<བཀྲས་ལྷན>>བཟད་པ་ <<གྲུང་གོ་བོད་རིག>>བཟད་པ་

ལ། །རྒྱ་འབྲས་འཛོག་པ་མི་ཤེས་པས། །བདེན་པ་གཉིས་དང་ཐར་པ་མེད།
[༣༠༥]།མགོན་པོ་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཀྱི་གསུང་ལས། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དེ། །དེ་
དག་ཀྱན་རྫོབ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །བདེན་གཉིས་ཉམས་ལ་ཐར་པ་འབྲུབ་ཡོད་
མིན། [༣༠༦]།ཞེས་སོགས་ང་ཡི་གཞུང་དུ་གསུངས། །དབུ་མ་རང་རྒྱུད་པ་དག་
ཀྱང་། །བདེན་པར་གྲུབ་པ་མི་བཞེད་ཀྱང་། །རང་གི་མཆོན་ཉིད་ཀྱིས་གྲུབ་པ། [༣༠༧]།ཐ་
སྙད་དུ་ནི་མེད་པ་ན། །བྱ་བྱེད་རྒྱ་འབྲས་འཛོག་མི་ཤེས། །དེ་འདྲའི་ལྟ་བ་མ་བོར་
ཕྱིན། །ཐེག་པ་གསུམ་པོ་གང་གི་ཡང་། [༣༠༨]།འཕགས་ལས་རྒྱུད་ལ་སྤྱེ་བ་
དཀའ། །སྤྱི་ཆེན་དམ་པ་དེ་ཆོས་ཀྱང་། །དེ་ཙམ་ལས་ནི་མ་སྒྲོད་ན། །ཅི་ཡང་མི་ཤེས་
མ་བསྐྱབས་པའི། [༣༠༩]།སྒྲོམ་སྤྱུབ་བྱེད་པ་པལ་ཆེར་ནི། །མ་རིག་སུན་པའི་སྒོ་དེ་ནི། །དེ་
ལས་ནག་པའི་ཅིག་ཁྱག་གི། །ནག་པ་ཞིག་ལ་ཉེན་བཅས་ནས། [༣༡༠]།ང་དང་འཛིན་
སྤངས་མི་འགལ་བའི། །ཡིད་ལ་བྱར་མེད་བསམ་རྒྱ་མེད། །སྒྲོམ་མེད་བལྟ་རྒྱ་མེད་དོ་
ཟེར། །གསལ་རིག་སེམས་ཀྱི་མཆོན་ཉིད་ནི། [༣༡༡]།ཡིན་པ་རྒྱས་ནི་མེད་པས་
ན། །གསལ་རིག་ཙམ་ལ་མ་ཡེངས་པར། །འཛོག་པ་སྒྲོམ་ཀྱི་ཡང་ཅེར་འདོད། །ཐར་པ་
ཙམ་ཡང་མི་འཛོལ་ན། [༣༡༢]།ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་གང་མའི་གནས། །གང་ཡང་ཡིད་
ལ་མི་བྱེད་པར། །གསལ་རིག་ཙམ་ཞིག་བསྒྲོམ་པ་ནི། །སེམས་རང་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་
པས་ན། [༣༡༣]།ང་དང་སེམས་གཉིས་འབྲལ་མེད་གནས། །དེ་ནི་ང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་
ཡིན། །ང་ཉིད་བསྒྲོམས་པའི་འབྲས་བུ་ལ། །ཐར་པ་ཐོབ་པ་མེད་ཀྱི་ཁར། [༣༡༤]།ང་ཉིད་
རྒྱས་སུ་འགྲོ་བ་ལས། །འོས་མེད་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །དབུ་མར་གྲགས་པ་ནམས་ལ་
ཡང་། །ཐལ་འགྱུར་བ་ལས་ལྷག་པ་མེད། [༣༡༥]།དེ་ཡི་ལྟ་བའང་འཕགས་པ་ཡི། །རྗེས་

ཐོབ་ཙམ་གྱི་ལྟ་བ་ཡིན། །སངས་རྒྱས་ས་རུ་དེ་ཡང་འདོད། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་
ན། [༣༡༥]།ཐ་སྙད་བཏགས་ཡོད་མིང་རྒྱང་ཙམ། །ཐལ་འགྱུར་བས་ནི་འདོད་པ་
ཡིན། །སངས་རྒྱས་ས་ན་མིང་དོན་གྱི། །མཚན་མ་གང་ཡང་མ་མཆིས་སོ།
[༣༡༦]།མཉམ་གཞག་རྩེས་ཐོབ་ཡོད་པར་ནི། །རྒྱད་ལྔ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་ལན་དོན་དོར་བསྐྱེལ་ནས་བརྗོད་པ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྐྱས་
པ། །ང་ལ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། [༣༡༧]།སྒྲིག་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད། །ང་ལ་ཐེ་
ཆོམ་ཐོས་པས་ཀྱང་། །སྲིད་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་འགྱུར་ན། །བསྐྱོམས་ན་ཁྱོད་འབྱུང་ཐེ་
ཆོམ་མེད། [༣༡༨]།ང་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ། །ཁྱོད་ཉིད་འཁོར་བར་ལྷུང་བའི་
དག། །ཁྱོད་ནི་ཅད་ནས་མ་བཏོན་ན། །འཁོར་བར་སྐྱར་ལ་མཐའ་མི་འདུག། [༣༡༩]

བཞི་པ་མངའ་འབངས་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱང་ལ་ཅོད་པ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་ག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁོ་རང་གི་དབང་དུ་འདུས་
རྒྱལ་དང་། ཉན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁོ་རང་གི་ཕྱོགས་ཡིན་རྒྱལ་བརྗོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་འཛིན་
གྱིས་ནི་ལན་སྐྱས་པ། །ང་ཉིད་འབྱུང་པར་བྱེད་པ་ལ། །གཉེན་པོ་སྐྱོམ་པར་མི་བྱེད་
པར། །རྒྱག་ཅིག་བྱས་པས་འགྲོ་བ་དཀའ། [༣༢༠]།གཉེན་པོའི་འཛིན་སྐྱངས་མ་འགལ་
ན། །དཀོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་གཙོ་མཛད་པའི། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགར་
ལངས་ནས། །གོ་གོན་མཆོན་ཆ་སྒྲ་ཆོགས་ཐོགས། [༣༢༡]།རྒྱུ་དང་གསོད་ཀྱི་དག་
འབྲེན་ཅིང་། །མཐུ་དང་རྩ་འབྲུལ་རུས་པ་རྣམས། །རྩི་ཙམ་མང་བ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །ང་
ཡི་ཕྱོགས་ཉིད་རྒྱས་པས་ན། [༣༢༢]།ཤེས་རབ་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་དུ་བྱིན། །ང་ཡི་ཕྱོགས་

1 <<ཙ་བ>>སྐྱར་<<རྣམ་བཤད>>བསྐྱར་

ལའང་མ་འཁོར་ན། །འབྲུག་དོ་ཞེས་པ་སྤེལ་གསུམ་ཡིན། །ང་ཡི་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཡི།
[༡༩༣]།སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སྒོམ་ཅི་དགོས། །ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱོགས་སུ་བསྐྱེད་པ་ཡི། །ཐར་
བ་ཐོབ་པར་བྱེད་དོ་ལོ། །མཆོན་ཉིད་སྤེལ་པ་སྒོམ་ཆེན་པ། [༡༩༤]།པལ་ཆེར་ཁ་ལ་ཆེ་
འདི་ནི། །སྒོམ་བཏང་ཡིན་ཟེར་ཞེས་ནི། །ང་ཡི་ཉན་ཐོས་ཁོན་དང་། །བྱ་བཏང་བྱ་བྱེད་
གཞན་ལས་མང་། [༡༩༥]།ཁྱད་པར་མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་ཡང་། །པལ་ཆེར་ང་
དང་ཤེས་རབ་གཉིས། །འདས་དུ་བཅུག་ན་ང་ཉིད་འདས། །ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་ཁྱོད་ཉིད་ནི།
[༡༩༦]།ཟ་རྒྱ་མིན་ཅིང་གོན་རྒྱ་མིན། །མཐོང་བའི་ཡུལ་ན་ཁྱོད་མེད་ཅིང་། །ཕྱི་མ་གར་
སོང་ཆ་མེད་ཡིན། །ང་ནི་འཕྲལ་ལ་ཉེར་མཁོ་ཡིན། [༡༩༧]།རྩ་ཆར་ཟ་མ་བཟང་དན་
དང་། །བཀྲར་སྟེ་ཞབས་ཏོག་ཆེ་ཚུང་དང་། །འབྲུལ་བ་བཟང་དན་ལེགས་ཉེས་
སོགས། །ང་ཡིས་འཕྲལ་དུ་རྟོགས་ནས་ནི། [༡༩༨]།གདབ་ལན་བཟང་དན་ང་ཡིས་
བྱེད། །དགའ་མགུ་ཐམས་ཅད་ང་ཡིས་བྱེད། །ཆོས་བརྒྱད་སྟོག་ཏུ་ངས་བཙུང་
ན། །ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དུས་གང་དུ་བྱིན། [༡༩༩]།མཐོང་མན་འབྱིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་
ལ། །ང་ནི་འཕྲལ་མར་བཅར་མར་དགོས། །ཁྱོད་ནི་འགྲང་བའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །ཤེས་
རབ་ཁྱོད་ནི་འདི་ཉན་ཅིག།[༢༠༠]།ཁྱོད་ལ་ཐེ་ཆོས་ཟ་བ་དེ། །སྤྱིད་བ་རྩལ་ཐོར་ཨེ་བྱེད་
ཀྱང་། །ཁྱོད་ལ་ཡིད་མི་ཆེས་བའི་ཏྲགས། །རྒྱ་མཆོན་སྟེ་ཕྱིར་ཆོས་ནི་འཆོང་།
[༢༠༡]།ཆོས་ར་ཐོར་ནས་གྲོང་ཡུལ་འབྱེམ། །སྟོམ་པ་ཐོར་ནས་བག་མ་ལེན། །ཚུལ་
ཁྲིམས་ཐོར་ནས་འདོད་པ་སྐྱུ་བ། །རི་ཁྲོད་ཐོར་ནས་ཁྱི་དཀྱོག་བྱེད། [༢༠༢]།འདོད་པ་མ་
སྤངས་རོ་ཆ་སྤངས། །འཁོར་བ་མ་སྤངས་ཐར་པ་སྤངས། །ཆོས་བརྒྱད་མ་སྤངས་

1 <<ཐུ་ས་གུ་རུ་དེ་བ>>ཐོར<<བཀྲས་སྐྱུན>>ཐོར<<གྲུང་གོ་ཐོད་ཕྱིག>>ཐོར

བསམ་གཏན་སྤངས། ཁྱེད་མ་སྤངས་སྟོང་ཉིད་སྤངས། [༡༣༣] རས་ཁ་གང་ལ་
དབང་བསྐྱར་འཛོང་། སློག་ཚོག་གཅིག་ལ་རྗེས་གནང་འཛོང་། གཤམ་ཚོག་འདི་ཕྱི་
གཉིས་ཀ་འཛོང་། རྟེ་སོགས་རྣམ་གྲངས་ཆེས་མང་མོད། [༡༣༤] ཐམས་ཅད་ང་ཡི་
འཕྲིན་ལས་ན། ཁྱོད་ཀྱིས་དེ་དུས་གང་དུ་ཕྱིན། འབྲུད་པའི་སླེ་སྤྲུགས་མ་འདོན་
ཅིག གཤམ་ཡང་ཤེས་རབ་འདི་ཉོན་ཅིག [༡༣༥] འཆི་བ་སྤྱང་ནས་མ་བྲན་ན། ཆོས་
པའི་མིང་ནི་ཅི་བཏགས་ཀྱང་། ཆེ་འདི་ལས་ནི་འོས་ཅི་ཡོད། འཁོར་བ་སྤྱི་དང་བྱེ་བྲག་
གི་[༡༣༦] ཉིས་དམིགས་བསམས་བས་སྤྱང་ནས་ནི། ཐར་འདོད་ལྟོ་ནི་མ་སྤྱིས་ན། ཉན་
ཐོས་ཐར་བའང་ག་ལ་འཛོལ། སེམས་ཅན་ཀུན་ལ་བྱ་གཅིག་ལྟར། [༡༣༧] བཅོམ་སྤྱང་
ནས་མ་སྤྱིས་ཤིང་། ལྷག་བསམ་ཁུར་དུ་མ་ཁུར་ན། ཐེག་ཆེན་གལ་དུ་ག་ལ་ཚུད། ཞི་
གནས་མ་སྤྱི་ལ་བཏྱེན་ནས་ནི། [༡༣༨] ཁྱེད་འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ཡི། ཤེས་རབ་
ཁྱོད་ནི་བསྟོམ་པ་ལ། དབྲུད་པས་གནས་པ་ལྷག་པར་ནི། འཕྲིན་པའི་ཤིན་སྤངས་མ་
ཐོབ་ན།¹ [༡༣༩] ལྷག་མཐོང་བསྟོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། རྟེ་བས་ང་འབྲུད་མ་ཐེར་
ཅིག འབྲུད་འབྲུད་ཐེར་བ་མང་ལགས་ཀྱང་། སྤར་ཡང་སེམས་དང་འགྲོགས་
འགྲོགས་པ། [༡༤༠] ད་དུང་སེམས་དང་འགྲོགས་འགྲོགས་པ། སྟོན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱིས་
གང་དུ་བཤད། ཁྱེད་ལ་སར་ནི་ཁྱོད་མ་བྱུང་། ད་དུང་ཁྱོད་ནི་བྱེད་ལོར་ཟད། [༡༤༡] སྟོན་
ཆད་འཕགས་པ་ཐོབ་པ་རྣམས། ལྷ་དུམ་ཕ་རའི་མེ་ཉོག་བཞིན། སྤྲུགས་ཁ་ལེགས་པ་
རེ་རེ་ཙམ། རྟེ་ཡི་མིང་ལ་མ་རིག་ཐེར། [༡༤༢] མ་རིག་སངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཐེར། །
གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཁོ་རང་གི་གྲོགས་ཡིན་ཚུལ་བཞོད་པ་ནི། དེ་བས་ཁྱོད་དང་ང་

1 <<ལྷ་སྤྱ་རྒྱ་དེ་བ>>མ་ཐོབ་ན། <<བཀྲས་སྤྱན>>མ་ཐོབ་ན། <<གུང་གོ་བོད་རིག>>མ་ཐོབ་ནི།

གཉིས་ནི། །སེམས་དང་འགྲོགས་པ་ང་ལྟ་མོད། །ང་ཡི་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་ནི།
[༡༤༣]།བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ་ལ། །གཉེན་པོ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས། །ཟེར་
བ་ཀྱན་གྱིས་སྒྲེང་ན་ཡང་། །བྲངས་དང་ངོ་ནི་ཤེས་པ་མེད། [༡༤༤]།གཉེན་པོ་ངོ་སྟོང་ལྟ་
ཅི་སྟོས། །གཉེན་པོ་ཐམས་ཅད་དེ་འཕྲུལ་ལགས་ཀྱང་། །ང་ཡི་འདོད་པའི་ཉོན་མོངས་
ནི། །གཅིག་བྱ་བྱུང་པར་མི་འགྱུར་བས། [༡༤༥]།གཞན་རྣམས་གད་མའི་གནས་སུ་
འགྱུར། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དགག་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་
འདས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་དང་། ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་
འདས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྟེས་
པ། །ཁྱོད་རང་གཏམ་ལ་བས་བཟང་པོ་འདུག །ཟེར་རྒྱ་པ་བསད་བྱ་ལ་འདེད་ཡོད།
[༡༤༦]།ལྷེ་ཡོད་གཡེར་མས་སྟེ་བར་བྱེད། །ཁྱོད་ཀྱིས་ལ་བས་ཆོད་བརྩན་པ་ཡིན། །ཡང་
དག་མཐོང་ལ་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །གཏི་ལྷག་ཅན་གྱིས་ལ་བས་མངས་ཀྱང་། [༡༤༧]།འགལ་
བའི་རྣམ་གྲངས་མང་བར་ཟད། །ལམ་དང་འཕོང་ར་ཉག་ཉོག་རྣམས། །འོང་གཏམ་
ཅལ་ཅོལ་དལ་མེད་ལ་བས། །དོན་ཡོད་ལ་བས་ནི་གཅིག་ཀྱང་མེད། [༡༤༨]།དེ་བཞིན་
ཁྱོད་ལ་འདེད་མེད་མོད། །འོན་ཀྱང་ཁྱོད་ཀྱི་ལ་བས་རྣམས་ནི། །པལ་ཆེར་སྤང་བྱར་
གོ་བས་ན། །རིགས་པ་ཁས་ལེན་ཟེར་ན་ནི། [༡༤༩]།ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུ་འདི་ལྟར་
ཡོད། །ཉོན་མོངས་རྣམ་ཉོག་ཆོས་མང་མོད། །ཡང་དག་དོན་ལ་རྣམ་ཉོག་མེད། །ཆུ་ཕྲན་
ཐམས་ཅད་ཅ་ཅོ་ཆེ། [༡༥༠]།རྒྱ་མཆོ་ཅ་ཅོ་ག་ལ་སྟོག །སངས་རྒྱས་བདེན་པ་གསུང་བ་

1 <<སྒྲ་སྒྱུ་རུ་དེ་བ་>>ཆོས་མང་<<བཀུས་ལྷན་>>ཆོས་མང་<<ཀྱང་གོ་བོད་རིག་>>ཆོས་མང་

ཡིན། །བརྩན་པ་གསུང་བ་ག་ལ་མིད། །བརྩན་པའི་རྣམ་གངས་ཅི་མང་ཡང་།
 [༣༡༡] །བདེན་པའི་དོན་དུ་མེད་པ་ཡིན། །བདེན་པའི་དོན་དུ་བདེན་པའང་མེད། །ཁྱོད་ནི་
 རོག་མ་མེད་པ་ནས། །སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་གནས་ཟེར་ན། [༣༡༢] །སེམས་ནི་རྟག་གས་
 མི་རྟག་སྟོས། །རྟག་གོ་ཞིན་སྟེ་བ་འགལ། །མི་སྟེ་ཟེར་ན་མདོན་སུམ་བསྟོན། །མི་རྟག་
 ཟེར་ན་སེམས་ཀྱི་ནི། [༣༡༣] །སྐད་ཅིག་སྔ་ཕྱི་ཡོད་དམ་མེད། །སྐད་ཅིག་སྔ་མ་ཡོད་ཟེར་
 བ། །སེམས་ཀྱི་སྐད་ཅིག་སྔ་མ་དེའི། །བདེན་པར་སྤང་བའི་སྤང་ཚུལ་དེ། [༣༡༤] །སེམས་
 དང་ལྷན་ཅིག་འགྱུར་མེད་ཅིང་། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། །རྟག་བརྟན་
 ཟེར་ཟུག་གྱུར་པས་ན། །མ་རིག་བ་དང་ཁས་སྤངས་འགལ། [༣༡༥] །སྐད་ཅིག་ཕྱི་མར་
 འགྱུར་བ་མེད། །ད་ལྟར་བ་ཡང་མེད་པས་འགལ། །བདེན་པར་བྱབ་ལ་འགྱུར་བ་
 མེད། །འགྱུར་བ་ཡོད་ན་བདེན་བྱབ་འགལ། [༣༡༦] །སྐད་ཅིག་ཕྱི་མ་ཁས་ལེན་ན། །ཕྱི་
 མ་མ་འོངས་འབྱུང་འབྱུར་ཡིན། །འབྱུང་འབྱུར་སྟེ་བའི་དོན་ཡིན་ཞིང་། །ཕྱི་མ་ཞེས་བ་
 དང་པོ་ལ། [༣༡༧] །ལྟོས་ནས་ཕྱི་མར་བརྟགས་པ་ཡིན། །ལྟོས་དང་སྟེ་བ་འཕྲལ་བཞག་
 ལ། །བདེན་པར་བྱབ་པའི་ལྟོས་མེད་དང་། །འབྱུར་མེད་སྟེ་བ་མེད་པ་དང་།
 [༣༡༨] །གཞན་ལ་རག་ནི་མ་ལས་པའི། །རྟག་བརྟན་ཟེར་ཟུག་ཁས་ལེན་བ། །དངོས་
 འགལ་ཡིན་པ་མ་རིག་གམ། །ད་ལྟར་བ་དང་ལྷན་ཅིག་ན། [༣༡༩] །དེ་ལའང་སྐད་ཅིག་སྔ་
 ཕྱི་ཡོད། །སྔ་ཕྱི་གོང་གི་རིགས་པས་མཚུངས། །དེ་ཡི་ད་ལྟར་ལྷན་ཅིག་ན། །དེ་ལའང་
 སྔ་ཕྱི་གོང་དང་མཚུངས། [༣༢༠] །དེ་བཞིན་དུས་མཐའི་སྐད་ཅིག་དང་། །ད་ལྟར་མ་ཟད་
 བར་དུ་དབྱེད། །ད་ལྟར་ཟད་པའི་དུས་བྱུང་ཕྱིན། །ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་གནས་མེད་

1 <<སྐ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>ཟེར་ཟུག<<བགས་སྟོན>>ཟེར་ཟུག<<གྱུང་གོ་མོད་རིག>>ཟེར་ཟུག

ཅིང་། [༡༩༡] ཡོད་པའི་ཆོས་ཅིག་མ་དམིགས་ན། ཁྱོད་ནི་སྤྲ་དང་ལྷན་ཅིག་
གནས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བའི། བདེན་པར་གྲུབ་པས་གང་དུ་ཕྱིན།
[༡༩༢] དངོས་སྤྲ་འགལ་བ་མ་མཐོང་ངམ། ཁྱོད་ཀྱིས་བསྐྱེད་པའི་དུག་གསུམ་
དེའི། དང་པོ་ཞེ་སྤང་སྐྱེས་པའི་ཆོ། ཞེ་སྤང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡི། [༡༩༣] ལྷང་ཚུལ་
སྤང་བ་ལྟར་གྲུབ་ན། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བས། ཞེ་སྤང་རང་དུ་འདོད་
རིགས་མོད། འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱེ་བ་འགལ། [༡༩༤] འདོད་ཆགས་སོགས་སྤྱེ་
སྐྱེས་པའི་ཆོ། བདེན་པའི་རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་དང་། ཏྲག་བཏྲན་ཐེར་ཟུག་གནས་
པས་ན། འགྱུར་མེད་ཏྲག་པར་འདོད་ཆགས་སྤྱ། [༡༩༥] རིགས་ཀྱི་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་
འགལ། གཏི་ཟུག་ལ་སོགས་གན་མཆིས། གཏི་ཟུག་དང་ནི་ལྷན་ཅིག་ཏུ། གནས་
སོ་ཞེན་ལྷ་མ་ཡི། [༡༩༦] སྐྱོན་ནི་འདིར་ཡང་སོ་ན་གནས། སེམས་ནི་གཅིག་སུ་ཁོ་ན་
དང་། ལྷན་ཅིག་ཏུ་ནི་གནས་ཞེ་ན། སེམས་ནི་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡི། [༡༩༧] ལྷང་
ཚུལ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། གཞན་ལ་རག་ནི་མ་ལས་པ། ལྟོས་མེད་ཏྲག་བཏྲན་
ཐེར་ཟུག་པས། སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་ཡི། [༡༩༨] སེམས་བྱུང་ལྷ་བཏུ་ཅ་གཅིག་
ནི། གཞེ་མ་གྲུབ་པའི་སྐྱོན་དུ་དང་། སེམས་ཀྱི་འཁོར་དུ་བྱུང་བ་འགལ། ཉོན་མོངས་
བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཡང་། [༡༩༩] ཅ་བ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགལ། དགོ་དང་མི་དགོ་
ལུང་མ་བསྟན། མེད་པའམ་སེམས་ལས་བྱུང་བ་འགལ། སེམས་ནི་རང་བཞིན་གྲུབ་
པ་ན། [༢༠༠] དགོ་སྟོན་ལ་སོགས་ལས་འབྲས་ནམས། གསར་སོག་མེད་ཅིང་སྟོང་བ་
མེད། འཁོར་བ་མེད་ཅིང་སྟང་འདས་མེད། ཆོས་ལུང་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་མེད།

1 <<སྐྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>> <ཆོས་ཅིག> <<བགས་སྐྱོན>> <ཆོས་ཅིག> <<གུང་གོ་བོད་རིག>> <ཆོས་ཤིག>

2 <<སྐྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>> <ཐེར་ཟུག> <<བགས་སྐྱོན>> <ཐེར་ཟུག> <<གུང་གོ་བོད་རིག>> <ཐེར་ཟུག>

[༡༥༡] | སྐྱབས་གནས་དགོན་མཆོག་གསུམ་ཡང་མེད། ། རྒྱག་གསུམ་མེད་ཅིང་དེས་
བསྐྱེད་པའི། ། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་མེད། ། མདོར་ན་ཐམས་ཅད་མེད་པས་ན།
[༡༥༢] | འགལ་འདྲའི་ཕྱང་པོ་ཆེན་པོར་འགྱུར། ། ཁོང་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྦྱངས་པའི། ། ང་
ཡི་འཁོར་དུ་གཏོགས་པ་ཡི། ། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྱི་ཁས་ལེན་དང་། [༡༥༣] | ཀྱུན་ལ་ང་
ཡི་བྱིན་རྒྱལས་ཀྱིས། ། ཁས་ལེན་ཐམས་ཅད་འགལ་འདྲར་ནི། ། སོང་བར་མ་མཐོང་ཅེ་
རེ་ཡོང་། ། ཡང་ན་བསྟོན་ནམ་སྟོ་ཡམ་ཅི། [༡༥༤] | བདེན་པར་གྲུབ་ལ་ཆོས་ཀྱན་
མེད། ། ཆོས་ཀྱན་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་འགལ། ། འཁོར་བ་ཐོག་མ་མེད་པས་ན། ། སེམས་
ནི་ལྟ་དུ་སྦྱེས་པའི་ཆོ། [༡༥༥] | དེ་ཡང་གཟུགས་མེད་ཁམས་སྦྱེས་ཆོ། ། སེམས་ནི་
གཅིག་ཕུ་ལ་དམིགས་ནས། ། བདེན་པར་གྲུབ་པར་བརྒྱུད་བས་ན། ། དེ་འཛིན་གཞན་དུ་
མི་འགྱུར་བས། [༡༥༦] | སྤྱིར་དུ་གཞན་དུ་སྦྱེ་བ་འགལ། ། གལ་ཏེ་འོག་མར་སྦྱེས་པའི་
ཆོ། ། དེ་ཡི་ཕྱང་པོ་ལ་དམིགས་ནས། ། དེ་ལ་བདེན་འཛིན་སྦྱེ་བ་འགལ། [༡༥༧] | གལ་ཏེ་
བདེན་འཛིན་སྦྱེས་པ་ན། ། རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་འགལ། ། ལྟ་ཡི་ཆེ་དང་དཔལ་
འབྱུང་སོགས། ། འདོད་ཡོན་བདེན་པར་གྲུབ་སྒྲུང་བ། [༡༥༨] | དེ་ནི་ཐོག་མ་མེད་པ་
ནས། ། ཁོ་རང་སྟོས་མེད་གྲུབ་གྲུབ་པ། ། འགྱུར་མེད་རྟག་པར་སྟོད་པས་ན། ། འཆི་དང་
ཆོ་འཕྲོག་ལ་སྤི། [༡༥༩] | འཆི་དང་ཆོ་འཕྲོག་སྤི་ཟེར་ན། ། རང་ཚུགས་སྤུབ་པར་མ་
གྱུར་པས། ། འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་འགལ། ། ལྟ་ལུས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ན།
[༡༦༠] | འགྲོ་བ་གཞན་དུ་སྦྱེ་བ་འདང་མེད། ། འདོད་པའི་ཡོན་ཏན་ལྟ་པོ་ཡང་། ། ལྟ་མེད་
གཟུགས་ལ་ཆགས་པ་ཡི། ། ཆགས་པ་བདེན་པར་སྒྲུང་བ་ཡི། [༡༦༡] | སྒྲུང་བ་གཞན་དུ་
མི་འགྱུར་བས། ། སྒྲུ་སོགས་འདོད་ཡོན་བཞི་པོ་ལ། ། ཆགས་པ་ཅི་ཡི་བྱིར་ན་སྦྱེ། ། སྦྱེ་ན་

གཟུགས་ལ་བདེན་གྲུབ་འགལ། [༡༤༣] ། ལྷ་ཡི་བྱ་མོ་ལ་དམིགས་ནས། ། ཡིད་དུ་འོང་
བའི་བྱམས་པ་དེ། ། ལྷོས་མེད་བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྤང་། ། སྤང་བ་གཞན་འགྱུར་མི་
མིན་ན། [༡༤༣] ། ལྷ་མ་ཡིན་དང་འཐབ་པའི་ཆོ། ། ཞེ་སྤང་སྦྱེ་བ་དངོས་སུ་འགལ། ། གལ་ཏེ་
ཞེ་སྤང་སྦྱེས་པ་ན། ། ཡིད་འོང་བྱམས་པའི་བདེན་གྲུབ་དེ། [༡༤༤] ། ལྷོས་མེད་འགྱུར་བ་
མེད་པ་འགལ། ། ལྷ་མ་ཡིན་ལ་དམིགས་པ་ཡི། ། ཞེ་སྤང་དག་པོ་སྦྱེས་པའི་ཆོ། ། ཞེ་སྤང་
བདེན་པར་སྤང་བས་ན། [༡༤༥] ། འཐབ་མོ་གྲོལ་ནས་རང་ཡུལ་དུ། ། ལྷ་མོ་ལ་ནི་བཅེ་བའི་
ཆོ། ། ཡིད་འོང་ནས་པ་སྦྱེ་བ་མེད། ། སྦྱེ་ན་ཞེ་སྤང་བདེན་གྲུབ་འགལ། [༡༤༦] ། ཡིད་འོང་དེ་
ཡང་གསར་སྦྱེ་བས། ། ཡིད་འོང་བདེན་པར་གྲུབ་པ་འགལ། ། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ལག་
སྟབས་འདིས། ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་མེད་པ་འདྲ། [༡༤༧] ། སྒོ་གཅིག་བདེན་པར་གྲུབ་
པའི་ངོར། ། ཆོས་ཀུན་སྦྱེ་འགག་འགྲོ་འོང་མེད། ། ཐ་སྙད་ལས་འབྲས་ཐམས་ཅད་
མེད། ། མདོར་ན་ཆོས་ཀུན་མེད་པར་གོ། [༡༤༨] ། དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་སྟེ་ན། ། བདེན་པར་
འདོད་རྣམས་ཆོས་ཀུན་ནི། ། ལྷོས་མེད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས། ། ཁོ་རང་ངོ་མོས་གྲུབ་
པར་སྤང་། [༡༤༩] ། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་བསྐྱུན་པའི། ། ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་རྒྱ་རྒྱུ་
དང་། ། བན་ཚུན་ལྷོས་བཞག་སྒོ་བྱར་དུ།¹ ། རྟོག་པའམ་མིང་གིས་བཏགས་ཅོམ་ལ།
[༡༥༠] ། གཞི་གཅིག་སྟེང་དུ་གཉིས་ཀ་ནི། ། འདུ་བའི་སྐབས་ཅིག་མ་བྱུང་བས། ། བདེན་
པར་གྲུབ་པའི་ཕྱོགས་ལྟར་ན། ། རྒྱུ་ལ་ལྷོས་པའི་ཆོས་ཀུན་མེད། [༡༥༡] ། དེས་ན་ཆོས་
ཀུན་མེད་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་

1 <<ལྷ་མ་གྱུ་བྱ་དེ་བ>> རྫོང་བྱར་དུ། <<བཀའ་སྒྲུབ་>> རྫོང་བྱར་དུ། <<གུང་གོ་བོད་རིག>> རྫོང་བྱར་དུ།

2 <<ལྷ་མ་གྱུ་བྱ་དེ་བ>> ཅིག་<<བཀའ་སྒྲུབ་>> ཅིག་<<གུང་གོ་བོད་རིག>> ཅིག

ཐམས་ཅད་འཐད་ཚུལ་ནི། ང་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་ཀྱི་ནི། །རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆོགས་ལས་
སྒྲེ། །དེས་ན་ཆོས་ཀྱི་ཡོད་པ་ཡིན། [༡༩༩] །ལས་དང་འབྲས་ཀྱི་ཕྱི་ལ་ཡོད། །ས་དང་
ལས་དང་དཀོན་མཆོག་གསུམ། །ཐ་སྙད་ཐམས་ཅད་བདག་ལ་ཡོད། །དེ་ཡང་ཐ་སྙད་
ཅེས་དུ་ཡིན། [༡༩༩] །བདེན་པའི་དོན་དུ་ཁྱོད་དང་འབྲ། །ཆོས་ཀྱི་གཏན་ནས་མེད་པར་
འདོད། །ཁྱོད་ནི་གཏི་མུག་མ་རིག་པས། །ཆོས་ཀྱི་བདེན་པར་ཁས་སྐྱེས་པས།
[༡༩༩] །ཐ་སྙད་དུ་ཡང་ཆོས་ཀྱི་ནི། །མེད་པར་སོང་བ་མ་རིག་པ། །མ་རིག་ལས་ནི་མ་
རིག་པ། །མ་རིག་དཀྱིལ་འཁོར་ཆེན་པོའོ། [༡༩༩] །ཁ་ལ་ཀྱི་རྩོམ་ཁས་སྐྱེས་
ཡང་། །ཀྱི་རྩོམ་རྒྱ་རྒྱུ་ཕྱོགས་གྲུབ་ཡིན། །ཁྱོད་ནི་ཕྱོགས་མེད་གྲུབ་པར་འདོད། །དེས་ན་
ཀྱི་རྩོམ་ཁྱོད་ལ་མེད། [༡༩༩] །སྤྱིར་དུ་ཁྱོད་ལ་འཆི་བ་མེད། །ཁྱོད་པར་ཁྱོད་ལ་སྒྲེབ་
མེད། །གལ་ཏེ་ལྷ་ལས་ཆེ་འཕྲོས་ནས། །ལྷ་མ་ཡིན་དུ་སྒྲེས་པའི་ཆོ། [༡༩༩] །ལྷ་ཡི་ཕྱི་
པོ་ལ་དམིགས་ནས། །ངའོ་སྙམ་དུ་འཛིན་པ་ཡི། །བདེན་པའི་དོན་ནི་མི་འགྱུར་
བས། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་ལུས་དེ་ལ། [༡༩༩] །དམིགས་ནས་ངའོ་སྙམ་པ་ཡི། །སྒྲོ་དེ་གཉིས་
པོ་གཞི་གཅིག་ཏུ། །འདུ་བ་མེད་ཡང་འདུ་བ་ནི། །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲོན་ཡིན་མོད།
[༡༩༩] །འདུ་ལུགས་ཅི་འདྲ་བ་ཅིག་སྒྲོས། །ལྷ་མ་ཡིན་གྱི་སྒྲོ་དེ་ནི། །ལྷ་ཡི་དཔལ་འབྱོར་
འདོད་ཡོན་ལ། །ཐུག་དོག་འགྲན་སེམས་སྒྲེས་པའི་ཆོ། [༢༠༠] །ཁྱོད་རང་ལྷ་དུ་སྒྲེས་པ་
ན། །དཔལ་འབྱོར་བདེན་གྲུབ་མི་འགྱུར་བས། །ཁྱོད་དང་ལྷ་ནི་ཅིག་གནས་པར་
དེས། །དེས་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁྱོད་རང་ལ། [༢༠༠] །ཐུག་དོག་འགྲན་སེམས་བྱེད་དམ་ཅི། །ལྷ་
ཡི་བདེན་པའི་དོན་འགྱུར་མེད་དང་། །ལྷ་མིན་བདེན་པའི་དོན་འགྱུར་མེད་ན། །ཁྱོད་ནི་ལྷ་ལས་

1 < <ལྷ་མ་གྱུ་བྱ་དེ་བ>> >དེས། །དེས་ན་ < <ཁྱོད་ལོ་མོད་ཅིག>> >དེས། །དེས་ནི་(བཀྲས་ལྷན་དཔེ་གཟུགས་སུ་ཆོག་རྒྱུ་མར་དེས་ན་
ཞེས་བྱེད་ཡང་། ཆོག་རྒྱུ་མའི་སྐབས་སུ་དེས་སམ་དེས་གང་བྱེད་མི་གསལ་བ་)

ལྷ་མིན་ཡིན། [༣༠༩]།གཞི་མ་སྤྱན་ཤེས་བྱ་ལ་མི་སྤྱིད། །ལྷ་ཡི་བདེན་བྱ་བ་ཞིག་པའི་
རྗེས། །ལྷ་མིན་བདེན་བྱ་བ་ཅེས་ཟེར་ན། །སྤྱི་འཇིག་བདེན་བྱ་བ་ཡོད་མིན་པས།
[༣༠༩]།བདེན་བྱ་བ་གཞན་དུ་འགྱུར་བས་ན། །ཁྱོད་ཀྱི་འགྱུར་མེད་དོན་དེ་འགལ། །ཁྱོད་
ཀྱི་བདེན་བྱ་བ་དེ་ལྟར་ན། །འཆི་འཕོ་སྤྱི་བ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། [༣༠༩]།ཡི་དྲགས་གནས་སུ་
སྤྱིས་པའི་ཆོ། །ཡི་དྲགས་བགྲེས་སྒྲོམ་གྱིས་མནར་བས། །ཁྱོད་ཀྱི་ལྷ་ཡི་དཔལ་འབྱོར་
དེ། །རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་འགྱུར་མེད་ན། [༣༠༩]།ཟ་རྒྱ་མེད་ཆེ་ཟ་བར་རིགས། །ལྷ་ཟས་
ཟོས་པས་འགྲངས་པ་དེ། །འགྲངས་པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་ན། །ད་ནི་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་
ལྟགས། [༣༠༩]།ཡི་དྲགས་ལུས་ཀྱི་བགྲེས་སྒྲོམ་དེ། །བདེན་བར་བྱ་བ་པའི་འགྱུར་མེད་
ན། །སྤྱི་ནས་སྤྱི་བ་ཐམས་ཅད་དུ། །བགྲེས་སྒྲོམ་ཉིད་ཀྱི་རང་བཞིན་ལས། [༣༠༩]།གཞན་
དུ་འགྱུར་བ་མི་སྤྱིད་པས། །འོ་ནི་རྒྱན་བར་བརྒྱལ་ལོ་ཨང་། །ཁྱོད་ནི་དཔལ་བར་སྤྱིས་
པའི་ཆོ། །སྤྱིས་བ་ཉིད་ཀྱིས་བདེན་བྱ་བ་འགལ། [༣༠༩]།དཔལ་བ་ཆ་གང་སྤྱག་བསྐྱེད་
དེ། །གསར་དུ་ཁྱོད་བས་སྤྱི་མེད་འགལ། །ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཁྱོད་པའི་ཆོ། །ལྷ་ཡི་
བདེ་སྤྱིད་གང་དུ་ཐལ། [༣༠༩]།ལྷ་ཡི་སྐབས་ཀྱི་བདེ་བ་དེ། །ལྷོས་མེད་འགྱུར་མེད་རག་
མ་ལས། །གཞན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྤྱིད་ན། །ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་ཅི་སྤྱི་ཁྱོད་། [༣༠༩]།བདེ་
སྤྱག་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་ན། །གཞི་གཅིག་སྤྱིར་དུ་ཅི་སྤྱི་འདུ། །ཁྱོད་ནི་ལྷ་ལས་
འཕོས་མ་ཐག །ལྷ་ཡི་བདེ་བ་གཞན་མི་འགྱུར། [༣༠༩]།ལྷ་ཡི་བདེ་བའི་རང་བཞིན་
ལས། །འགྱུར་བ་མེད་ཅིང་ཆ་བ་ཡི། །སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་འགྱུར་མེད་པ། །ཁྱོགས་
གཅིག་འདུ་བ་མི་སྤྱིད་ཀྱང་། [༣༠༩]།བདེན་བྱ་བ་ཁྱོད་ལ་འདུ་བ་ནི། །སྤྱིར་ཆེས་སྤྱིར་

1 <<སྤྱི་སྤྱི་རྒྱ་དེ་བ>>འགྱུར་མེད་<<བགྲེས་སྒྲོམ>>འགྱུར་མང་<<ཁྱོད་གོ་མེད་རིག>>འགྱུར་མང་

ཆོམ་དེ་རེ་བྱེད། །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྒྲིན་འདི་ལ། །ཡོན་ཏན་དུ་བཟུང་སྟོང་རེ་ཆོམ།
[༣༡༣]།གང་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་སྟོང་བ་དེ། །ཆ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་དེ། །གཞན་
དུ་འགྱུར་བའི་སྤྱག་མེད་པས། །དེ་དང་ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་བཞིན་དུ། [༣༡༤]།གང་
བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རང་བཞིན་དེ། །ཏྲག་པར་སྟོད་པའི་ཐེར་ཟུག་པས། །སྤྱག་བསྐྱེད་
གཅིག་ཐོག་གཅིག་བཅེགས་པ། །ཆ་གང་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་དང་། [༣༡༥]།རང་
བཞིན་གཉིས་པོ་དངོས་འགལ་ན། །ཉམས་སྤྱི་ཇི་ལྟར་སྟོང་བར་འགྱུར། །གཞི་གཅིག་
སྟོང་དུ་ཇི་ལྟར་འདུ། །འགལ་བྱུང་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་པའི། [༣༡༦]།བདེན་གྲུབ་ཁྱོད་
ལ་སྟོང་རེ་ཆོམ། །བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ཉེས་པའོ། །སྟེ་མེད་ཁྱོད་ནི་གལ་ཏེ་ན། །མི་ལུས་
ཅིག་ནི་ཐོབ་གྱུར་ཆོ། [༣༡༧]།མི་ལུས་གསར་དུ་ཐོབ་པ་དང་། །སྟེ་བ་དངོས་སྤྱི་མཐོང་
བཞིན་དུ། །སྟེ་བ་མེད་པའི་ཁས་ལེན་མཆར། །མ་རིག་པ་ཡི་དོན་གཅིག་ཆང་།
[༣༡༨]།འཁོར་བ་འདི་ལ་མཐའ་མེད་པས། །འགྲོ་བ་ལྔ་པོར་སྟེས་པའི་ཆོ། །རེ་རེ་ལྟར་གྱི་
ཕུང་པོ་ལ། །དམིགས་ནས་བདེན་པར་གྲུབ་པ་ཡི། [༣༡༩]།འཛིན་སྟངས་སོ་སོར་སྟེས་
པ་དང་། །དེ་ཡང་ལྟོས་མེད་འགྱུར་མེད་དང་། །རག་མ་ལས་པར་ཁྱོད་ཞེན་པའི། །ཞེན་
པ་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་བཞིན། [༣༢༠]།འདིར་ཡང་ཕུང་པོ་ཆོགས་ཅོམ་ལ། །བརྟེན་ནས་
ངའོ་སྟམ་པ་ཡི། །སྟོ་ཡི་འཛིན་སྟངས་བདེན་གྲུབ་ཏུ། །སྤང་བ་ལྟར་དུ་ཁྱོད་འདོད་པས།
[༣༢༡]།འགྲོ་བ་བྱུག་པོ་རེ་རེ་ལྟར། །ལུས་ཀྱི་འཛིན་སྟངས་གཞི་གཅིག་ཏུ། །འདུ་ལུགས་
ཇི་ལྟར་བྱེད་ན་ཨང་། །པལ་ཆེར་དངོས་འགལ་ཞུགས་པ་མང་། [༣༢༢]།རྣམ་པའང་པལ་
ཆེར་ག་ལ་མ་ཐུན། །འགྲོ་བ་བྱུག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །སྤྱག་བསྐྱེད་ཆ་གང་ལྟར་འགལ་
པའི། །བཟོད་པར་དགའ་བའི་སྤྱག་བསྐྱེད་རྣམས། [༣༢༣]།བདེན་པར་གྲུབ་པའི་སྟོས་

མེད་དང་། །གཞན་ལ་རག་ནི་མ་ལས་དང་། །འགྱུར་མེད་རྟག་བརྟན་ཐེར་ཟུག་
འདི། །ཁྱོད་ཀྱི་མི་ལུས་འདི་ཐོག་ཏུ། [༣༩༥] །དུས་གཅིག་ལ་ནི་རི་ལྟར་སྤོང་། །ཁྱོད་ཀྱི་
ལུས་ལ་སྤོང་ན་ནི། །བདེན་གྲུབ་འགྱུར་བ་མེད་པ་འགལ། །དངོས་འགལ་ཐམས་ཅད་
གཞི་མ་ཐུན་དུ། [༣༩༦] །གཅིག་གི་ཐོག་ཏུ་འདུ་བ་འགལ། །སྤང་སོ་ཆོགས་ཅམ་ལ་བརྟེན་
ནས། །དངོ་སྒྲུབ་པའི་སྒོ་དེ་ནི། །དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་ནི། [༣༩༧] །རྣམ་པ་
བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན། །དེ་ནི་གང་ཟག་བདག་འཛིན་ཡིན། །དེར་ཞེན་གང་ཟག་
བདག་ཞེན་ཡིན། །དེ་ལྟར་གྲུབ་ན་བདེན་གྲུབ་ཡིན། [༣༩༨] །དེ་འདྲའི་སྒོ་ནི་ལྟན་སྦྱེས་
ལ། །སྤང་སོ་ལ་དམིགས་ང་དེ་ནི། །བདེན་པར་གྲུབ་པར་སྤང་བ་དེ། །སྤང་བ་ལྟར་དུ་
གྲུབ་འདུག་ན། [༣༩༩] །རྟག་པ་མཐའ་བཟུང་ཚུལ་གྱིས་སུ། །དགག་བྱའི་ཆད་ཀྱི་དགག་
རྒྱ་དེ། །འཇུག་མེད་དོས་ནི་ཟེན་པ་ན། །དེ་ནི་དགག་རྒྱའི་གཙོ་བོ་ཡིན། [༤༠༠] །དག་ཡི་
གཙོ་བོ་འད་དེ་ཡིན་ནོ། །ད་དུང་ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུ་ཡི། །སྤང་སོ་ཆེན་སོ་འདི་ལྟར་
པོ། །དེ་ལྟར་གྱུར་པའི་ང་དེ་ནི། [༤༠༡] །སྤང་སོ་དང་ནི་རང་དོས་ནས། །གྲུབ་པའི་གཅིག་
ཏུ་གྲུབ་པའམ། །གྲུབ་པའི་ཐ་དད་གང་དུ་གྲུབ། །གཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཐོ་ཟེར་ན་ནི། [༤༠༢] །ཐ་
དད་གཏན་མེད་གཅིག་གྲུབ་དང་། །རང་བཞིན་གཞན་དུ་མི་འགྱུར་དང་། །གཞན་ལ་
རག་ནི་མ་ལས་དང་། །ལྟོས་མེད་འགྱུར་མེད་ཐེར་ཟུག་པས། [༤༠༣] །ཤི་ནས་སྤང་སོ་
མེར་བསྐྱེགས་ཤིང་། །ཐལ་བ་རྒྱ་ཁྱུང་བསྐྱར་བའི་ཆོ། །སྤང་སོ་གཏན་མེད་གྱུར་པས་
ན། །ང་ཡང་གཏན་མེད་གྱུར་ཏམ་ཅི། [༤༠༤] །སྤང་སོ་དང་ནི་རང་དོས་ནས། །གྲུབ་པའི་

1 <<ཐ་མ་གུ་རུ་དེ་བ>> >ཐེག་ཟུག <<བཟུམ་སྒྱུན>> >ཐེག་ཟུག <<སྤང་སོ་བོད་པེག>> >ཐེག་ཟུག

<<རྒྱད་སྟོད>> >ཐེར་ཟུག

འགྱུར་བ་གང་དུ་སོང་། །འགྱུར་བ་འགྱུར་བའི་འགྱུར་མེད་མཆོད། །སྤང་པོ་འདི་དང་
ལྷན་ཅིག་ཏུ། [༣༣༤] །འགྱུར་མེད་ཉག་པར་བདེན་གྲུབ་ན། །ཤི་བའི་ཐ་སྙད་ག་ལ་
ཁྱེད། །འཆི་བ་མེད་ན་སྐྱེ་བ་མེད། །ཤ་དང་ན་སོགས་ག་ན་མཆིས། [༣༣༥] །ཡང་གཅིག་
ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཁྱོད། །སྐྱེ་འཆི་ཡོད་ན་བདེན་གྲུབ་མེད། །ཁྱོད་གྱི་ཕྱགས་ལ་ཆོས་
ཀྱན་ནི། །ལྟོས་མེད་འགྱུར་བ་མེད་པར་གྲུབ། [༣༣༦] །པན་ཚུན་ལྟོས་གྲུབ་ཆོས་མེད་
པས། །དེས་ན་ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཀྱན་མེད། །གཞན་དུ་འགྱུར་ལ་མི་འགྱུར་ཟེད། །ཁྱོད་ནི་མ་
རིག་རང་དུ་འདུག། [༣༣༧] །དེ་ཡི་ནང་ནས་རང་མ་རིག། །ཁྱོད་ནི་འགྲོ་བ་གཞན་སྐྱེས་
ཆོ། །དེ་ཡི་སྤང་དང་ང་གཉིས་ནི། །བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་དགོས་པས། [༣༣༨] །སྤང་
པོ་འདི་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །འགྲོ་བ་གཞན་གྱི་སྤང་པོ་ལའང་། །ངའོ་སྙམ་པའི་སྒོ་སྐྱེ་
དགོས། །དེས་ན་འགྲོ་གཞན་སྤང་པོ་དེ། [༣༣༩] །སྤང་པོ་འདི་ཐོག་ཡོད་དགོས་
པས། །མེད་ཀྱང་ལྷན་ཅིག་ཆོགས་པ་འདི། །དངོས་འགལ་བྱུང་ཡང་མ་རིག་པ། །ཁྱོད་
དང་ལྷན་ཅིག་ཚོད་པ་འདི། [༣༤༠] །སྐྱོན་པ་ངག་དྲིང་ཚོད་པ་འདྲ། །ལམས་པ་ལ་ནི་ཁྱད་
མེད་པས། །ཡང་ན་རྫོད་དང་ཚོད་པ་འདྲ། །ཁྱོད་ནི་རྫོད་ལས་ཆེས་ལོད་པ། [༣༤༡] །རྫོད་ལ་
བཟོ་བཅོས་ཅི་བྱས་ཉན། །ཅི་མི་ཉན་པའི་མ་རིག་པ། །ཤི་བ་ཁྱོད་ལ་ཡོད་མ་ཡིན། །གལ་
ཏེ་ཤི་ནས་གཞན་སྐྱེས་ཆོ། [༣༤༢] །གལ་ཏེ་སྐྱེས་ཆོ་ཁྱོད་སྤང་དང་། །འབྲལ་མེད་བདེན་
པར་གནས་དགོས་དང་། །སྤྱིར་དུ་འཆི་བ་ག་ལ་ཁྱེད། །སྐྱོས་སུ་སྤང་པོ་འདི་ཁྱེད་ནས།
[༣༤༣] །གཞན་གྱི་མ་ཡི་མངལ་དུ་ནི། །བདེན་པར་སྐྱེ་ཕྱགས་རི་ལྟར་ཁྱེད། །སྤང་པོ་
འདི་བཅས་ཞུགས་སམ་ཅི། །དེ་བཞིན་ཞུགས་པར་གྱུར་ཟེར་གྱང་། [༣༤༤] །ཞུགས་

1 <<སྐྱེས་གྱུ་རུ་དེ་བ>> >དག<<གྱུ་ལོ་འདྲི་རིག>> >དག(བཀྲས་སྐྱུན་དཔེ་གཞུགས་སུ་ངག་གསུང་ག་གང་ཡིན་མི་གསལ་)

2 <<སྐྱེས་གྱུ་རུ་དེ་བ>> ལོད་པ། <<གྱུ་ལོ་འདྲི་རིག>> ལོད་པ། (བཀྲས་སྐྱུན་དཔེ་གཞུགས་སུ་ལོང་ངམ་ལོད་གང་ཡིན་མི་གསལ་)

པའི་འགྲུར་བ་ཁོ་ནས་ནི། །བདེན་གྲུབ་འགྲུར་བ་མེད་པ་འགལ། །ཕུང་པོ་བཞག་ནས་
སྐྱེ་ན་ནི། །སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་བདེན་གྲུབ་འགལ། [༣༤༥] །ང་ཕུང་བདེན་པའི་གཅིག་གྲུབ་
ན། །ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡི། །ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཁྱོད་ལ་མེད། །གལ་ཏེ་ང་ཡིར་
འཛིན་ཞེན། [༣༤༦] །བདེན་གྲུབ་གཞན་ཏུ་འགྲུར་བས་ན། །འགྲུར་བ་མེད་པའི་བདེན་
གྲུབ་འགལ། །ང་ཡི་ལག་པ་ལ་དམིགས་པའི། །ང་ཡི་བ་ཡི་བདེན་གྲུབ་དེ།
[༣༤༧] །འགྲུར་བ་མེད་པའི་རྟག་པར་དང་། །ལྟོས་མེད་གཞན་ལ་རག་མ་ལས། །ངོ་མོས་
གྲུབ་པའི་འགྲུར་མེད་དང་། །ང་ཡི་རྟང་སོགས་ལ་དམིགས་པའི། [༣༤༨] །ང་ཡིར་འཛིན་
པ་སྐྱེ་བ་འགལ། །གལ་ཏེ་སྒྲོ་ནི་སྐྱེས་པ་ན། །བདེན་པ་གཞན་ཏུ་འགྲུར་བ་དང་། །སྐྱེ་བ་
ཁོ་ནས་འགྲུར་མེད་འགལ། [༣༤༩] །བདེན་པས་ཚུགས་ནི་མ་ཐུབ་པོ།¹ །དེ་བཞིན་
ཆགས་པའི་བདེན་གྲུབ་དེ། །གཞན་ཏུ་མི་འགྲུར་ཐེར་ཐུག་པས། །འདི་མིན་ཀུན་ལ་
འགྲོས་འདི་ཁྱེད། [༣༥༠] །བུད་མེད་ལྟ་བུ་ལ་དམིགས་ནས། །མིག་གིས་གཟུགས་ལ་
ཆགས་པ་ཡི། །ཡིད་འོང་དངོས་པོ་གཞན་དག་ལ། །བདེན་པའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་འགལ།
[༣༥༡] །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་འགྲུར་མེད་འགལ། །སྐྱེ་བ་ཁོ་ནས་བདེན་གྲུབ་འགལ། །དེ་བཞིན་
དབང་པོ་གཞན་དག་ལ་འང་། །སོ་སོར་ཆགས་ལུལ་ལ་དམིགས་པའི། [༣༥༢] །བདེན་
པའི་ཆགས་པ་སྐྱེ་བ་འགལ། །གལ་ཏེ་སྐྱེ་ན་སྐྱེ་མེད་འགལ། །བདེན་གྲུབ་གཞན་ཏུ་
འགྲུར་བའང་འགལ། །དང་པོ་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས། [༣༥༣] །མིག་གི་དབང་པོའི་ལུལ་
དག་ལ། །བདེན་པའི་ཆགས་པ་ལྟོས་མེད་དུ། །གྲུབ་གྲུབ་པར་ནི་ཡོད་ཟེར་ན། །འོ་ན་
ཕུང་པོ་འདི་ཡང་ནི། [༣༥༤] །དང་པོ་ཐོག་མ་མེད་དུས་ནས། །ལྟོས་མེད་གྲུབ་པར་ཡོད་

1 <<སྐྱ་སྒྱུ་རུ་དེ་བ>>མི་ཐུབ་པོ། <<བཀྲས་སྐྱུན>>མི་ཐུབ་པོ། <<གུང་གོ་མོད་མིག>>མི་ཐུབ་པོ།

དམ་ཅི། །ཡོད་ན་འགྲོ་བ་གཞན་ལྟ་བུ། །སྦྱི་བ་མེད་པས་ཁྱོད་ལ་འགལ། [༣༥༥]། མི་
ལུས་ཆེ་འདིར་འབྲལ་སྒྲུངས་བཞིན། །ཐོག་མེད་གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་འགལ། །བྱ་ཚུང་
ནས་ནི་རིམ་པར་ནི། །ཀླན་པོའི་ལུས་སུ་གྱུར་བཞིན་དུ། [༣༥༦]། ཐོག་མེད་དུས་ནས་
ཀླན་པོའི་ལུས། །འདི་ག་བཅོས་མིན་ལྟོས་མེད་དུ། །གྲུབ་པའི་ཁས་ལེན་འདི་འབྲ་
ཨང་། །མ་རིག་ཡིན་ཀྱང་གད་མོ་འཆོར། [༣༥༧]། ཨ་མར་སྦྱིས་བ་ཡིན་བཞིན་
དུ། །འགྱུར་མེད་ཀླན་པོའི་རང་བཞིན་དུ། །གྲུབ་གྲུབ་འབྲ་བ་འདི་གར་ན། །ཀླན་པོར་ཨ་
མའི་ལུས་སུ་ནི། [༣༥༨]། ཞུགས་པའི་ཚུལ་འདི་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོས། །ང་ལྟར་བདེན་པའི་
གཅིག་གྲུབ་ན། །ལུང་པོ་ལ་ཆགས་བདེན་འཛིན་དེ། །འགྱུར་བ་མེད་པས་སེམས་ལ་ནི།
[༣༥༩]། བདེན་འཛིན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་སྦྱེ། །སྦྱི་ན་གཞན་འགྱུར་མེད་པ་འགལ། །སྦྱི་བ་མེད་
པའི་དོན་དང་འགལ། །ཀུན་ལ་འདི་ཡི་རིགས་བསྐྱེས་ན། [༣༦༠]། འདི་འབྲའི་རིགས་ལ་
ཟད་མཐའ་མེད། །ང་དང་ལྟར་པོ་བདེན་པ་ཡི། །ཐ་དད་དུ་ནི་གྲུབ་པ་ན། །འབྲེལ་མེད་
དོན་གཞན་ཡིན་དགོས་པས། [༣༦༡]། ལག་བ་ན་ཡང་ང་ན་ཞེས། །བདག་གིར་བྱེད་པ་
འབྲེལ་མེད་ཡིན། །ང་ཡི་མགོ་དང་ང་ཡི་ཁ། །ང་ཡི་སྒྲ་ཅེ་མིག་དབང་སོགས། [༣༦༢]། །ང་
ཡི་ལུས་དང་ང་ཡི་གྲོད། །ང་ཡི་ཀློང་ཆོགས་ལུས་མོ་དང་། །ང་ཡི་ལྟོ་སྒྲོམ་གོས་ལ་
སོགས། །ང་ཡི་ཞིང་ཁང་ང་ཡི་གཡོག་[༣༦༣]། །ང་ཡི་ཚུང་མ་བྱ་སོགས་དང་། །ང་ཡི་
དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ལ། །དམིགས་ནས་ང་ཡིར་འཛིན་པ་ཡི། །ཁློ་ནི་སྦྱི་བ་འབྲེལ་མེད་
ཡིན། [༣༦༤]། བདེན་པའི་འབྲེལ་མེད་དོན་གཞན་ལ། །འབྲེལ་བ་གཏན་མེད་ཨ་ཐང་
ཆད། །བདེན་འཛིན་དང་ནི་ཤེས་རབ་བཞིན། །ལྷན་ཅིག་གནས་པའི་སྐབས་མེད་པས།
[༣༦༥]། །ང་ཡི་བ་ལ་དམིགས་པ་ཡི། །ང་ཡིར་འཛིན་པའི་དོན་མེད་པས། །ང་ཡི་བ་ལ་

བདག་གིར་ནི། །བྲེད་པ་མ་རིག་ཁྱོད་ལ་འགལ། [༣༤༤] །འགལ་ཡང་བྲེད་ན་རྒྱ་མཆོན་
མེད། །དེ་བས་ཁ་རོག་འདུག་ན་དགལ། །ང་སྤང་བདེན་པའི་དུ་མར་ནི། །ཐུབ་ན་ང་སྤང་
བདེན་པ་ཡི། [༣༤༥] །གཅིག་ཏུ་ཐུབ་པར་འགྱུར་བ་ཡིན། །རྒྱ་མཆོན་རིན་ཆེན་སྤང་བ་
ལས། །གཅིག་མེད་ཕྱིར་ན་དུ་མ་དང་། །ཞེས་དང་གཞན་ཡང་དུ་མ་ནི། [༣༤༦] །ཡོད་ན་
གཅིག་ཀྱང་ཡོད་དགོས་སོ། །ང་དང་སྤང་པོ་གཅིག་པར་ཐལ། །ང་སྤང་བདེན་པའི་
གཅིག་ཡིན་ཕྱིར། །འདོད་ན་དཔུ་མ་འཇུག་པར་བཀག། [༣༤༧] །ང་སྤང་བདེན་པའི་
གཅིག་ཐུབ་ན། །སྤང་པོའི་ཆ་ལས་ཀུན་དང་ནི། །བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་ཐུབ་དགོས་
པས། །ཤར་རུབ་ལྟོ་བྱང་དབྱས་དབྱེ་བའི། [༣༤༨] །ཐོགས་ནི་གང་དུ་གཅིག་པར་
འགྱུར། །དབྱས་ཆར་མཆོན་ནས་གཅིག་ན་ནི། །དེ་ལ་འང་ཤར་རུབ་དབྱས་དབྱེའོ། །དེ་
བཞིན་ཐ་མར་རྩལ་སྤོན་ནི། [༣༤༩] །ལྷགས་རྩལ་ཅམ་དུ་གསེལ་བའི་ཆོ། །རྩལ་མེད་མ་
གྱུར་བར་དུ་ནི། །གསེལ་བའི་ཆོན་བདེན་འཛིན་ཁྱོད། །བདེན་པའི་གཅིག་ཏུ་སྤང་
འགྲོགས། [༣༥༠] །ང་སྤང་བདེན་པའི་རང་བཞིན་དུ། །འགྱུར་བ་མེད་པ་གང་དུ་
སོང་། །འགྱུར་གྱིན་འགྱུར་གྱིན་མི་འགྱུར་ཟེར། །འདི་འདྲའི་བདེན་ཐུབ་ལ་མཆོན་
ཅན། [༣༥༡]

ལྷ་བ་རྒྱ་ཐོགས་མང་ཅུང་ལ་ཅོད་པ་ལ་གཉིས། །བདེན་འཛིན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། །ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ལ་
ལན་འདེབས་རྩལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། །བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་སྤྲས་པ། །ཁྱོད་གྱིས་ཁ་སྟོབས་ཅི་
ལ་བས་ཀྱང་། །འགྲོ་བ་ཡོངས་ལ་གཡོ་འགྲལ་མེད། །དེས་ན་ང་ཡང་གཡོ་འགྲལ་མེད།
[༣༥༢] །རྟོ་ལ་ཆོས་བཤད་བྱས་པ་བཞིན། །ཁྱོད་རང་ཁ་ནི་ན་བར་ཟད། །ཡང་ན་ནི་མ་

1 <<ལྷ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>> >སྤང་<<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> >སྤང་(བགས་སྒྱུན་དཔེ་གཞུགས་སྤང་ངམ་ངར་ངམ་དང་ངམ་གང་ཡིན་མི་
གསལ་)

སྤྱད་ལ་རེ། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེན། [༣༥]། །ལྷ་ནི་བག་མེད་པ་ཡིས་གཡེངས། །ལྷ་
 མིན་སྤྲལ་དོག་གིས་ནི་གཡེངས། །དུད་འགྲོ་གཅིག་ལ་གཅིག་ཟས་གཡེངས། །ཡི་
 དྲགས་བཤེན་ཞིང་ཡོངས་པས་གཡེངས། [༣༦]། །དུལ་བ་ཆ་གང་སྤྲལ་བསྤལ་
 གཡེངས། །མི་རྣམས་ལ་ལ་ཡོད་པས་གཡེངས། །ལ་ལ་མེད་པ་ཁོ་ནས་གཡེངས། །ལ་
 ལ་གསོད་པ་ཁོ་ནས་གཡེངས། [༣༧]། །ལ་ལ་རྒྱ་འཕྲོག་ཁོ་ནས་གཡེངས། །ལ་ལ་སྤྲ་མ་
 ཁོ་ནས་གཡེངས། །ལ་ལ་ཆོས་བརྒྱ་ཁོ་ནས་གཡེངས། །ལ་ལ་བསྐྱེམ་བརྒྱ་ཁོ་ནས་
 གཡེངས། [༣༨]། །ལ་ལ་ཐོག་ཆོས་ཁོ་ནས་གཡེངས། །ལ་ལ་གཡོ་རྒྱ་ཁོ་ནས་
 གཡེངས། །ལ་ལ་སོ་ནམ་ཆོང་གིས་གཡེངས། །ལ་ལ་བྱད་མེད་ཁོ་ནས་གཡེངས།
 [༣༩]། །ལ་ལ་ཆང་འཕྱང་ཁོ་ནས་གཡེངས། །ལ་ལ་གཉིད་དང་ལེ་ལོས་གཡེངས། །ལ་
 ལ་ལོང་གཏམ་ཁོ་ནས་གཡེངས། །ལ་ལ་བཟོ་དང་ཅིང་མོས་གཡེངས། [༤༠]། །ལ་ལ་ཅི་
 ཡང་མི་བསམས་པའི། །ཐོས་ཡུར་ལུས་པ་ཁོ་ནས་གཡེངས། །ལ་ལ་མཚམས་མེད་
 ལས་ཀྱིས་གཡེངས། །པལ་ཆར་མི་དག་བཅུ་ཡིས་གཡེངས། [༤༡]། །དེ་རྣམས་ལ་ནི་
 ཁྱོད་ཀྱི་དེ། །དགོས་པ་མེད་ཅིང་གོ་རྒྱ་མེད། །ཐོས་མེད་བསྐྱེམ་ཆེན་པལ་ཆར་
 ཀྱིས། །ཁྱོད་ཀྱི་དེ་ནི་གོ་བ་མེད། [༤༢]། །ཐོས་ལྡན་མཁས་པ་རྣམས་ཀྱིས་ནི། །ཡིད་ཀྱང་
 མི་ཆེས་ཉམས་ལེན་མེད། །སྐྱོན་ནི་ཅི་འདུག་བལྟ་བལྟ་ནས། །བསྐྱེམ་པའི་ལོང་ཡང་
 མེད་པ་ཡིན། [༤༣]། །གལ་ཏེ་ལོང་ཡོད་ཀྱང་ན་ནི། །ཐོས་པའི་དུས་དེ་བསྐྱེམ་ཆེ་
 མེད། །ནམ་གཞུག་ཅི་ཡང་མི་ཤེས་པའི། །བསྐྱེམ་ཆེན་གཅིག་ལ་སྟོ་གཏད་འཆལ།
 [༤༤]། །དེས་ན་ང་ནི་གད་མོ་འཆོར། །ཁྱོད་རང་ཡིད་ཐང་ཆད་པ་དེ། །ཆོད་པ་རང་དུ་

1 <<ལྷ་སྤྲལ་བ་>>དེས་ན་<<བགས་སྤྲལ་>>དེས་ན་<<གཡོ་ཁོ་སྤྲལ་བ་>>དེས་ན་

2 <<ལྷ་སྤྲལ་བ་>>ཆོད་པ་<<བགས་སྤྲལ་>>ཆད་པ་<<གཡོ་ཁོ་སྤྲལ་བ་>>ཆད་པ་

བས་བར་གདམ། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ། [༣༥༥]།བསྐྱོམ་བ་དཀའ་ལ་སྐྱེ་བ་
ཉུང་། ཁྱོད་ཀྱི་ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོ་དེ། བསྐྱོམ་བ་སྤྲོ་ལ་སྐྱེ་བ་མང་། ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱ་མཆོན་ཅི་སྟེ་
ན། [༣༥༦]།སྐྱེས་པ་བྱུང་མེད་གང་ཡང་རུང་། སྐྱོམ་པ་གསུམ་པོ་གང་ཡང་རུང་། ལེན་
ཡང་མི་དགོས་བསྐྱར་མི་དགོས། འདུང་བསྐྱར་ནས་དག་མི་དགོས་ཤིང་། [༣༥༧]།དམ་
ཆོག་བསྐྱར་ཡང་མི་དགོས་ལ། འདེག་བཅུ་སྐྱབ་ཀྱང་མི་དགོས་ཤིང་། འོར་མ་ཤིང་
པར་བཅད་པས་ཆོག མ་བཅད་ཀྱང་ནི་རུང་བ་ཡིན། [༣༥༨]།དབའ་ལོ་མེད་མི་རུང་དུ་
དགོས། འདོ་ལོ་གཡུ་ཆར་སོག་ན་དགོས། འདུང་སྐྱོར་ལྷགས་ཁ་རུས་རྒྱན་
སོགས། ཁྱོད་ཀྱི་གང་ཟེ་མ་མཆོན། [༣༥༩]།གུང་ཐུང་སྐྱག་ཤི་སྐྱལ་ཐོག་སོགས། ཀྱུ་
ལི་ཤིང་ཐུང་ཆོགས་པ་ན། ཅི་ཡང་མེད་པའི་དོ་སྤྱོད་བྱེད། ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་
པར། [༣༦༠]།བསྐྱོམས་པས་ཉིང་འཛིན་འཕྲུལ་མང་སྟེ། འདི་ནི་དེ་ལོ་བསྐྱོམ་སྐྱབ་
མཁན། འདི་ཕྱི་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡི། བསྐྱོམ་གྱིས་འབྲས་བྱ་སངས་རྒྱས་འཛོམ།
[༣༦༡]།ཞག་གསུམ་པོ་ག་ནས་རྒྱ་གཅིག་བསྐྱོམས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཐམས་ཅད་གྲོལ་བར་
འགྱུར། ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་འདི་འདྲ་ན། ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གཏན་མེད་པས།
[༣༦༢]།ཁྱོད་རང་ལོ་ཕྱག་སྐྱེས་ཞན་འདྲ། ཁྱོད་ནི་ལན་གཅིག་ཡོད་པ་ལ། བསེད་
ནམས་དཔག་མེད་སོག་དགོས་ན། ཁྱོད་ནི་བཅར་མར་སྤྱོད་པ་ལ། [༣༦༣]།སྐྱག་དོག་
ཁྱོད་ཀྱིས་བྱས་ཞན་འདྲ། ཡིད་ཐང་ཆད་པས་མི་འོང་ངོ་། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་བྱུང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་

1 <<ཐུ་སྐྱེ་གྱུ་རུ་དེ་བ>> >དབའ་ལོ་ <<བཀྲ་སྐྱེ་རྒྱན>> >དབའ་ལོ་ <<ལྱང་གོ་བོད་ཡིག>> >དབའ་ལོ་
2 <<ཐུ་སྐྱེ་གྱུ་རུ་དེ་བ>> >སོག་ <<བཀྲ་སྐྱེ་རྒྱན>> >སོག་ <<ལྱང་གོ་བོད་ཡིག>> >སོག་ <<རྒྱ་དཔྱད>> >བསོག་
3 <<ཐུ་སྐྱེ་གྱུ་རུ་དེ་བ>> >ཐང་ཆད་པས་ <<བཀྲ་སྐྱེ་རྒྱན>> >ཐང་ཆད་པས་ <<ལྱང་གོ་བོད་ཡིག>> >ཐང་ཆད་པས་

ཐམས་ཅད་དེ་གྲོགས་དང་། ལྷ་ལྟོང་པན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་ཁྱེད་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ནི། ཤེས་རབ་
ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲུལ་བ། །བདེན་པ་ཐེར་བའི་ད་རྒྱལ་ཅན། [༣༩༤]།རང་ལ་ཡོན་ཏན་གཅིག་
མེད་ཀྱང་། །ཁྱོད་ཀྱིས་ཀྱན་ལ་མཁས་པར་ཆོས། །ཡོན་ཏན་ལྟ་ཞོག་གྲོགས་མེད་
ལོ། །ལྟོས་མེད་ཆོག་ཚུགས་སུ་བ་པ་ཅན། [༣༩༥]།འབྱུང་མེད་ཏྲག་བཏྲག་ཐེར་བྱག་
ཅན། །ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཀྱན་མེད་པས་ན། །གྲོགས་གཅིག་ཡོང་བའི་དོན་མ་མཆིས། །དང་ལ་
ཆོས་ཀྱན་ཡོད་པས་ན། [༣༩༦]།ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ད་ཡི་གྲོགས། །དང་ཡང་ཆོས་
རྣམས་ཀྱན་གྱི་གྲོགས། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཆན་ཅི་སྟེན། །ཆོས་རྣམས་པན་ཚུན་ལྟོས་བཞག་
ཡིན། [༣༩༧]།དེ་ཡང་ད་ཡི་གྲོགས་སུ་འབྱུང། །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་བཏགས་པ་
ཅས། །དེ་ཡང་ད་ཡི་གྲོགས་སུ་འབྱུང། །འདུས་བྱས་རྒྱ་རྒྱེན་ལས་བྱུང་བ། [༣༩༨]།དེ་
ཡང་ད་ཡི་གྲོགས་སུ་འབྱུང། །ཉི་ཁྲ་ཤར་བྱབ་བྱུང་བ་དང་། །ཉིན་མཆན་དབྱེ་བ་ཡོད་
པ་དང་། །དབྱར་དགུན་སྟོན་དབྱེད་ཡོད་པ་དང་། [༣༩༩]།ཆར་རྒྱ་འབབ་ཅིང་འབྲས་བུ་
སྟེན། །སོ་ནམ་དུས་བཞི་ཡོད་པ་དང་། །སེམས་ཅན་སྐྱེ་འཆི་ཡོད་པ་དང་། །ན་དང་
སྤྱག་བསྐལ་སྟོང་བ་དང་། [༤༠༠]།ཆ་གང་བཞེས་སྒྲོམ་ལ་སོགས་པ། །འཕྲལ་དུ་རྒྱེན་
ལས་འབྱུང་བ་དང་། །ཟ་ཉལ་འགོ་འདུག་ལ་སོགས་པ། །ལུས་ཀྱི་སྤྲུལ་སྟོན་བརྒྱུད་ས་
བསྐྱམས་དང་། [༤༠༡]།དག་གི་སྤྲུལ་བཟོད་ཉན་ལེན་དང་། །མིག་གིས་ལྟ་དང་གློད་ལ་
སོགས། །འདོད་ཆགས་ཞེ་སྤང་གཉི་སྤྱག་དང་། །ཕྲག་དོག་སེར་སྒྲ་གཡོ་སྤྲུ་དང་།
[༤༠༢]།ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་སོགས། །འཕྲལ་དུ་རྒྱེན་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། །དངོས་
སུ་སྐྱེ་འགག་ཡོད་པ་དང་། །སྐད་ཅིག་སྤྲུ་བྱེ་ཡོད་པ་དང་། [༤༠༣]།རེ་རེ་ལྟར་དུ་རང་རང་

1 <<ཆ་སྤྲུ་བྱེ་བ>>ཡོང་བའི<<བཀྲས་སྟོན>>ཡོང་བའི<<ལྟ་གོ་བོད་མིག>>ཡོད་པའི
2 <<ཆ་སྤྲུ་བྱེ་བ>>འཕྲལ་དུ<<བཀྲས་སྟོན>>འཕྲལ་དུ<<ལྟ་གོ་བོད་མིག>>འཕྲལ་དུ་

གི། མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡོད་པ་རྣམས། །གཞན་ལ་རག་ནི་ལས་པ་དང་། །རྒྱ་དང་
རྒྱན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་། [༤༠༤]། བན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་ལྟོས་གྲུབ་པས། །དེ་རྣམས་ང་ཡི་
གྲོགས་ཡིན་མོད། །ང་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱན་གྱི་གྲོགས། །དེ་རྣམས་མེད་ན་ང་ཡང་མེད།
[༤༠༥]། ང་མེད་དེ་རྣམས་ཀྱང་ནི་མེད། །དེད་རྣམས་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་
བྱེད། །གཅིག་གཅིག་ཡོད་ན་གཉིས་ཀ་ཡོད། །གཅིག་གཅིག་མེད་ན་གཉིས་ཀ་མེད།
[༤༠༦]། གཤོག་གིས་གཅིག་གིས་འཕུར་མི་ཐུབ། །རྒྱང་གིས་གཅིག་གིས་འགྲོ་མི་ཐུབ། །དེས་
ན་གཅིག་ཟིན་གཅིག་ལ་ཆེ། །ཁྱོད་ནི་གཅིག་ཏུ་མ་གཏོགས་པ། [༤༠༧]། ཁྱོད་ལ་དེ་
རྣམས་མེད་པ་ཡིན། །བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་པས་ལན། །

གཉིས་པ་སྤང་སྟོང་པན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་ཚུལ་ནི། སྤང་བ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་
འདིས། །སྤང་བ་བདེན་གྲུབ་མཐའ་དེ་དང་། [༤༠༨]། སྤང་བ་གཏན་མེད་མཐའ་གཉིས་
སེལ། །སྤང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་འདིས། །སྤང་བ་བདེན་གྲུབ་མཐའ་དེ་དང་། །སྤང་བ་
གཏན་མེད་མཐའ་གཉིས་སེལ། [༤༠༩]། གཏན་མེད་མཐའ་དེ་སེལ་རུས་ཏེ། །སྤང་བ་
བདེན་པར་མེད་པ་ཡི། །སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་སྤང་བ་དེ། །ཡོད་པའི་བྱིར་ན་མེད་མཐའ་
སེལ། [༤༡༠]། རྒྱ་མཆོན་འདི་དག་བྱིར་ན་ནི། །སྤང་ལས་སྟོང་བ་སྐྱེས་པ་འདྲ། །སྟོང་
ལས་སྤང་བ་སྐྱེས་པ་འདྲ། །གྲོགས་སུ་གྱུར་པ་ཨ་ཅང་ཆེ། [༤༡༡]། སྤང་དང་སྟོང་པའི་
ཟིན་གཉིས་པོ། །གཅིག་ལ་གཅིག་ཟིན་ཆེ་བ་འདི། །ཟིན་དུ་བསམས་ན་ཆེ་ཆུང་
མེད། །སྤང་ལ་བཅའ་ན་ཡང་ལྟེ་མེད། [༤༡༢]། སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་ཟེར་བ་གཅིག་ །ཐོག་མར་
གང་ལ་སྐྱེས་ཅམ་ནས། །དུས་མཉམ་སྟོང་རྗེ་སྟོང་བ་དེ། །པན་ཚུན་འགཙན་ནས་སྐྱེས་པ་
འདྲ། [༤༡༣]། སྟོང་རྗེ་སྟོང་པར་ཁྱོགས་ཅམ་ལས། །དེ་ལས་སྟོང་རྗེ་ཆེན་པོ་དེ། །པན་ཚུན་

འབྲན་ནས་སྐྱེས་པ་འདྲ། །སྤྱང་ཟླ་སྤྱང་དང་སྤྱང་ཟླ་གཉིས། [༡༧] །རྒྱ་འབྲས་རྟ་འག་
འཕྲུག་པ་འདྲ། །རྒྱ་འབྲས་གོ་རིམས་¹ཡོད་མཆིས་མོད། །སྤྱི་རྒྱ་དང་སྤྱི་འབྲས། །གོ་
རིམས་²བརྟོན་པར་དགའ་བའི་གནས། [༡༨] །ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་འདིས་རིགས་
འབྲ། །བདེན་འཛིན་ཁྱོད་ལ་འདི་འདྲ་ཡི། །རྣམ་གཞག་གཏན་ནས་མེད་པས་ན། །ཁྱོད་
ལ་ཆོས་ཀུན་མེད་པ་ཡིན། [༡༩] །ཁྱོད་ནི་གཅིག་སྤྱོད་མོ་རེད་མོ། །གཅིག་སྤྱར་སྤྱོད་པའི་
ཚུགས་སྤྱབ་ཅན། །རང་རྒྱ་སྤྱབ་པའི་ཐེར་ཟུག་མོ། །རག་མ་ལས་པའི་ལྷོས་མེད་མོ།
[༢༠] །འབྲུང་མེད་ཉག་པར་སྤྱོད་པ་ཁྱོད། །མྱོངས་པའི་ནང་ནས་མྱོངས་ཆེན་
མོ། །མྱོངས་པ་སྒྲ་མེད་གོང་ན་མེད། །ཁྱོད་ལས་མྱོངས་པ་སྤྱི་གསུམ་ན། [༢༡] །ཡོད་
པར་རྒྱལ་བས་གསུངས་པ་མེད། །ཁྱོད་ནི་མིག་ཅན་ཅེ་རེ་ཡོང། །དེ་ཡི་རྒྱ་མཆོན་འདི་
ལྟ་སྟེ། །སྤྱི་བཞིན་དུ་ཡང་སྤྱི་བ་མེད། [༢༢] །ཤ་བཞིན་དུ་ཡང་ཤ་བ་མེད། །ན་བཞིན་དུ་
ཡང་ན་བ་མེད། །འཆི་བཞིན་དུ་ཡང་འཆི་བ་མེད། །འགག་བཞིན་དུ་ཡང་འགག་པ་
མེད། [༢༣] །ལུས་ཀྱི་སྤྱུལ་སྤྱོད་འཕལ་མར་ནི། །བྱེད་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱུལ་སྤྱོད་མེད། །རྒྱ་
ལག་ལ་སོགས་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་ནི། །བྱེད་བཞིན་དུ་ནི་བརྒྱུད་བསྐྱུལ་མེད། [༢༤] །འགྲོ་
བཞིན་དུ་ནི་འགྲོ་བ་མེད། །སྤྱོད་བཞིན་དུ་ནི་སྤྱོད་པ་མེད། །ཉལ་བཞིན་དུ་ནི་ཉལ་བ་
མེད། །གཉིད་ནི་ལོག་བཞིན་ལོག་པ་མེད། [༢༥] །སད་བཞིན་དུ་ནི་སད་པ་མེད། །ཟ་
ཡིན་ཟ་ཡིན་ཟ་བ་མེད། །འཕུང་གིན་འཕུང་གིན་འཕུང་བ་མེད། །གོན་གྱིན་གོན་པ་མེད་
དོ་ཟེར། [༢༦] །ལྟ་དང་ཉན་དང་ཞོས་པ་དང་། །སྤྱང་དང་རིག་བྱའི་བྱ་བ་ལ། །འཇུག་

1 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>གོ་རིམས་<<བཀྲས་ལྷན>>གོ་རིམས་<<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>>གོ་རིམ་

2 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>གོ་རིམས་<<བཀྲས་ལྷན>>གོ་རིམས་<<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>>གོ་རིམ་

3 <<རྒྱ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>སྤྱང་ལག་<<བཀྲས་ལྷན>>རྒྱ་ལག་<<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>>རྒྱ་ལག་

བཞིན་དེ་དག་མེད་དོ་ཟེར། །འདི་རིགས་བརྗོད་ལ་ཟད་མཐའ་མེད། [༤༡༤] །མདོར་ན་
ཆོས་རྣམས་རྒྱ་རྒྱུན་ལ། །སྤྱི་དང་ལྟོས་པ་བརྟེན་འབྲེལ་རྣམས། །འཕྲུལ་དུ་བྱ་བྱེད་
འགྱུར་བར་ནི། །མཐོང་བཞིན་མི་འགྱུར་ཟེར་བ་དེ། [༤༡༥] །འབྲུལ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་
འབྲུལ་བ། །སྤྱོ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་སྤྱོ་བ། །འདི་དང་ལྟན་ཅིག་ཅོད་པ་འདི། །དེ་ལས་ཀྱང་
ནི་སྤྱོ་བ་འདྲ། [༤༡༦] །འབྲ་ཡང་དག་ཐག་ཉེ་བས་ན། །རྒྱུན་བར་མི་ཅོད་ཁ་མེད་
འདུག །དག་ལ་འདི་ལས་རོད་ལྡི་བ། །འདི་འབྲའི་དག་ཡ་བྱེད་པ་འདི། [༤༡༧] །ཤེས་
རབ་ང་ནི་ཡི་ཐང་ཆད། །མི་དང་དུད་འགྲོ་ལ་སོགས་པའི། །འགྲོ་བ་དུག་པོ་ཐམས་ཅད་
དང་། །རྫོགས་དང་ནི་བདེན་འཛིན་རྣམས། [༤༡༨] །ཨ་ན་ཚུགས་ནི་མ་གཏོགས་
བ། །ལབ་པ་ལ་ནི་གོ་རྒྱ་མེད། །ང་ཉིད་སྒོམ་ལ་ཤེས་རབ་དང་། །བརྩོན་འགྲུས་ལ་
སོགས་མེད་པས་ན། [༤༡༩] །ལབས་པ་ཅམ་དུ་ཟད་པས་ན། །ཁ་རྒྱུ་འདུག་པའི་དུས་
ལ་བབ། །ཀྲུ་མ་སེམས་ཅན་ལས་ལ་དབང་། །པ་རི་ལ་ནི་ལྟོས་ནས་ནི། [༤༢༠] །ཚུ་རིའི་
ཆོ་ནི་སྤྱོ་བ་ལྟར། །པ་རིར་བྱིན་པའི་ཆེན་ཡང་། །སྤྲུ་མའི་པ་རི་ཡིན་ཀྱང་ནི། །ང་ཉིད་
བསྐྱད་ལ་ལྟོས་ནས་ནི། [༤༢༡] །སྤྲུ་མ་བསྐྱད་པའི་ཚུ་རི་ལ། །པ་རིའི་ཆོ་ནི་སྤྱོ་བ་
ཡིན། །དེ་བཞིན་སྤང་བ་སྤྱོད་ཕྱོགས་བལྟས། །སྤང་བ་བདེན་པར་མེད་པ་དེ། [༤༢༢] །སྤང་
བ་ལས་ནི་སྤྱོས་པ་འདྲ། །སྤང་བའི་ཕྱོགས་ནས་བལྟས་ན་ནི། །སྤང་བ་སྤྱོ་འགག་བྱེད་
པ་དེ། །སྤང་བ་རང་བཞིན་མེད་པ་ལས། [༤༢༣] །སྤང་བར་སྤྱོས་པ་ཁོ་ན་འདྲ། །ཀུན་
རྫོབ་བདེན་པ་ཐབས་སུ་གྱུར་བ་དང་། །དོན་དམ་བདེན་པ་ཐབས་བྱུང་གྱུར་བ་སྟེ། །ཐ་
སྤྱད་ལ་ནི་མ་བརྟེན་པར། [༤༢༤] །དམ་པའི་དོན་ནི་རྟོགས་མི་བྱས། །སྤང་བའི་ནང་ནས་

1 <<ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་>> >སྤྲུ་མའི་<<བགས་སྤྲུན་>> >སྤྲུ་མའི་<<གྲུང་གོ་བོད་རིག་>> >སྤྲུ་མའི་
2 <<ཆོས་ཀྱི་རྒྱུ་རྟེན་>> >སྤྲུ་མ་<<བགས་སྤྲུན་>> >སྤྲུ་མ་<<གྲུང་གོ་བོད་རིག་>> >སྤྲུ་མ་

སྟོང་བ་ཉིད། །ཅེས་སོགས་འདི་ལ་བསམས་ན་ནི། །སྟོང་བ་སྟངས་བ་ལས་སྐྱེས་འབྲ།
 [༤༣༥]།ཆོས་རྣམས་རང་རང་ངོ་བོས་ནི། །སྟོང་བར་ཉམས་འོག་ཚུད་པ་ན། །སྟོང་གཞི་
 ཆོས་རྣམས་མིང་རྒྱང་ཙམ། །བཏགས་ཙམ་བད་ཙམ་ཐ་སྟེད་ཙམ། [༤༣༦]།དེ་ལ་དབྱེད་
 བ་མ་བྱས་པར། །མིང་བཏགས་ཙམ་གྱི་དངོས་ཀྱི་གྱི། །རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་སྐྱེ་འགག་
 སོགས། །འབྲུལ་མེད་བསྐྱ་བ་མེད་པར་ནི། [༤༣༧]།རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་བསྐྱེད་ཚུ་ལ་
 ལ། །དེས་པ་བཙུག་མིན་འཛོངས་པ་ན། །སྟོང་པས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་འབྱུང་། །མིང་
 རྒྱང་བཏགས་ཡོད་རྒྱ་འབྲས་ལ། [༤༣༨]།དེས་པ་གཏིང་ནས་སྐྱེ་བར་དེས། །སྟོང་བ་ཉིང་
 གྱི་ལྟ་བ་ནི། །མཚན་མར་འཛིན་པའི་དམིགས་གཏད་ནི། །ཐམས་ཅད་མ་ལུས་འཛིག་
 བ་དགོས། [༤༣༩]།ཡོད་དང་མེད་པའི་མཐའ་སྟོངས་ལ། །ལས་འབྲས་ལ་ནི་དེས་པ་
 བསྐྱེད། །རྒྱ་འབྲས་བསྐྱ་བ་མེད་པར་སོམས། །དམིགས་གཏད་མཚན་འཛིན་ཀྱི་
 བཞེག་པས། [༤༤༠]།རྒྱ་ལ་བ་ཀྱང་ལ་མཚོད་དོ་གིས། །སྟངས་བ་ཉེན་འབྲེལ་བསྐྱ་མེད་
 པས། །སྟངས་བ་སྟོང་པར་གོ་བར་གྱིས། །དེས་ཞེས་གཏིང་ནས་སྐྱེས་བྱུང་ན། [༤༤༡]།ཁྱ་
 མ་རྣམས་ལ་མཚོད་དོ་གིས། །ཉེན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱ་མེད་དེས། །རང་བཞིན་བྱ་བ་
 པའི་དེས་ཞེས་གྱི། །འཛིན་སྟངས་མ་ལུས་ཀྱི་འཛིག་པར། [༤༤༢]།མཐོང་བའི་དེས་པ་
 བཞེན་ཉིད་ཆོ། །ཡི་དམ་རྣམས་ལ་མཚོད་དོ་གིས། །སྟངས་སྟོང་གཉིས་པོ་པན་ཚུ་བ་
 དུ། །རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུར་ཤར་བའི་ཆོ། [༤༤༣]།མཁའ་འགྲོ་རྣམས་ལ་མཚོད་དོ་
 གྱིས། །རང་གི་རྒྱ་ལས་རང་འབྲས་ནི། །མི་བསྐྱར་མཐོང་བ་ཉིད་གྱིས་ནི། །སྟོ་གཞན་ལ་

1 <<ཁྱ་མ་གྱ་བྱ་དེ་བ>> > ཉམས་འོག་ཚུད་ <<བཏགས་ལྟན>> > ཉམས་འོག་ཚུད་ <<ཡུང་གོ་བོད་མིག>> > ཉམས་འོག་ཚུད་
 2 <<ཁྱ་མ་གྱ་བྱ་དེ་བ>> > དགས་ <<བཏགས་ལྟན>> > དགས་ <<ཡུང་གོ་བོད་མིག>> > དགས་ <<རྒྱད་སྟོང>> > དགོས་
 3 <<ཁྱ་མ་གྱ་བྱ་དེ་བ>> > དེས། <<ཡུང་གོ་བོད་མིག>> > དེས། (བཏགས་ལྟན་དཔེ་གཞན་གྱི་སྟངས་མཐའ་མེད་མིན་མིགས་ལ་)

ནི་ལྟོས་མེད་དུ། [༤༤]། དམིགས་གཏད་ཞིག་པའི་སྟོང་པར་ནི། །མཐོང་ཆོ་ཆོས་སྦྱོང་
མཆོད་དོ་གིས། །རྒྱ་འབྲས་མི་བསྐྱའི་གཏན་ཆོགས་གིས། །ཉགས་གཞན་ལ་ནི་ལྟོས་
མེད་དུ། [༤༥]། ཡོད་མཐའ་བྲལ་བའི་སྟོང་པར་ནི། །འབྲུབ་པའི་ཚུལ་ལས་རང་རྒྱ་
ལས། །རང་འབྲས་འབྲུང་བ་བསྐྱའམེད་ལ། །གཏིང་ནས་ངེས་ཤེས་འཛོངས་པའི་ཆོ།
[༤༦]། ཞལ་བཞི་བ་ལ་མཆོད་དོ་གིས། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱན་འཛིག་
ནི། །རང་བཞིན་གྲུབ་པའི་འཛིན་སྐྱངས་ཡིན་པར་གོ། །ངེས་ཤེས་ཡུལ་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་
གྱི། [༤༧]། རྒྱུན་ནི་སྟོང་རྒྱའི་འཛིན་སྐྱངས་ནི། །རང་བཞིན་གྲུབ་པ་བཀག་ཅ་མ་
གྱི། །མེད་དགག་དེ་ཡི་རྒྱུན་ལ་གོ། །དེ་ཡིས་དོ་རྩེ་སྤུན་ཆོགས་མཆོད། [༤༨]། སྟོང་ཉིང་
ལ་དམིགས་ཞི་གནས་སྤྱབས། །ལྷག་མཐོང་བསྐྱོམ་པའི་མན་ངག་ནི། །སྟོང་པ་ཉིང་ལ་
མཉམ་པར་ཞོག །འཛིག་པར་མ་བདེ་མཉམ་གཞག་དུས། [༤༩]། རྣམ་བཟུང་རིགས་
པས་མ་དབྱེད་ན། །ལྷག་མཐོང་འབྲུབ་པར་ག་ལ་འབྱུང། །དབྱེད་པས་གནས་ཆ་འཕྲེན་
སྤྱབ་ན། །སྦྱིན་བདག་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་གིས། [༥༠]། སངས་རྒྱུང་མཉམ་པོར་རྒྱ་
བར་ཤོག །

རྒྱག་པ་རིགས་རྒྱག་སོ་སའི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་ཀར་ཡོད་མེད་ལ་ཚོད་པ་ལ་གཉིས། བདེན་འཛིན་གྱི་འདོད་པ་བརྟོན་
པ་དང་། །ཤེས་རབ་གིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་འཛིན་གྱིས་འགྲོ་བ་རིགས་རྒྱག་གི་རྒྱུད་
ལ་ཁོ་རང་ཡོད་ཅིང་ཤེས་རབ་མེད་ཚུལ་བརྟོན་པ་དང་། བཞུགས་གཉིས་ཀའི་ལྷ་བ་སྦྱོང་ལུགས་ལ་ཚོད་པ་ལོ། །དང་པོ་
ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་སྤྲུས་པ། །ཁྱོད་གིས་ང་ལ་འགལ་འདུ་ནི། །འགྲིག་འགྲིག་
མང་པོ་ལ་བས་པ་རྣམས། [༥༡]། ཁྱོད་རང་ལ་ཡང་མཚུངས་པས་ན། །འགལ་འདུ་འདི་
སྟར་ཡོད་པས་ཉོན། །སྟོས་གྲུབ་ཁྱོད་གིས་ཁས་ལེན་ན། །ང་བདེན་པར་འཛིན་ལ་སྟོས་

ནས་ནི། [༤༣] ། ཁྱོད་གཉེན་པོ་ཞེས་རབ་ཞེས་¹བཞག་ན། ། ང་བདེན་པ་མེད་པ་ཁྱོད་ལ་
འགལ། ། རི་བོང་རྩ་ཡི་སྐྱས་ལེགས་ལ། ། ཡོད་ཆོས་ལྟོས་བཞག་སུ་ཡིས་བྱེད།
[༤༤] ། རུས་སྐལ་སྤྱི་ཡི་གོས་འཇམ་ལ། ། ལེགས་ཉེས་ལྟོས་བཞག་སུ་ཡིས་
བྱེད། ། བཅོམ་ལྷན་འདས་ཀྱིས་ཆོས་བྱང་ནི། ། བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་གསུངས་པ་རྣམས།
[༤༥] ། ང་ཡིས་གཙོ་བྱས་དུག་གསུམ་དང་། ། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ལ། ། ལྟོས་
ནས་གཉེན་པོ་ཞེས་བཞག་ན། ། དེད་རྣམས་མེད་ན་ཁྱོད་ལ་ནི། [༤༦] ། འགལ་བས་
འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦངས་སོ། ། འཛིག་རྟེན་ཐ་སྙད་ལ་ལྟོས་ཀྱང་། ། ཉོན་མོངས་ཀུན་གྱི་
གཙོ་བོ་ནི། ། ང་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། [༤༧] ། དེ་བས་ཁྱོད་ལ་ཆོས་ཀུན་མེད། ། འགལ་
བས་འཁོར་གསུམ་ཁས་སྦངས་སོ། ། རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡི་བྱིར་ཞེ་ན། ། འགྲོ་བ་དུག་པོ་
ཐམས་ཅད་གྱི། [༤༨] ། རྒྱུད་ལ་གཙོ་བོར་ང་ཡོད་པས། ། དུག་གསུམ་དབང་དུ་གྱུར་
ནས་ནི། ། མི་དགེ་བཙུ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད། ། མཚམས་མེད་ལྡ་ལ་གཙོ་བོར་འདོན།
[༤༩] ། སྤྱི་གན་འཆིའི་འཁོར་ལོ་བསྐྱོར། ། དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་སོ་ནམ་ཡིན། ། ཉམས་ལེན་དེ་
ལྟར་ཡོད་པ་ནི། ། ང་ཉིད་ཡོད་ལས་གྱུར་བ་ཡིན། [༥༠] ། ཡོད་ལ་མེད་པ་སྤྱོད་འདོགས་
པ། ། ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ཁྱོད་ལ་འགལ། ། འཛིག་རྟེན་གྲགས་པས་ཁྱོད་ལ་
གཞོད། ། ཡོད་བཞིན་མེད་པར་འདོད་པ་ནི། [༥༡] ། ཅེ་རེ་ལོང་བའི་སྦྱོན་པར་ནི། ། ཁྱོད་
རང་གྱུར་པས་འཁོར་གསུམ་མོ། ། འགྲོ་བ་དུག་པོ་ཀུན་ལ་ནི། ། ཞེས་རབ་མེད་བཞིན་
ཡོད་པར་བསྐྱོམ། [༥༢] ། མེད་བཞིན་ཡོད་པར་ལྟ་བ་དེ། ། རྟག་མཐའི་མཐར་ལྷུང་ཁྱོད་
ལ་འགལ། ། ང་ཉིད་གཏན་ཡོད་བསྐྱོམ་མི་དགོས། ། རྣམས་འབྱུང་གང་དགོས་ཐོག་ཏུ་

1 <<སྐྱ་སྤྱུ་རྩ་དེ་བ>>ཞེས་<<བཀྱས་སྤྱུན>>ཞེས་<<གྱུང་གོ་བོད་རིག>>ཅེས་

སྒྲེབ། [༤༤] ། ཁྱོད་ནི་མེད་པ་བཅས་ནས་བསྐྱོམ། །བཅས་མའི་བསྐྱོམ་གྱིས་ཅི་ལ་
པན། །བཅས་ནས་བསྐྱོམས་པའི་གནས་ལུགས་དང་། །བཅས་མིན་གནས་ལུགས་
དངོས་འགལ་དུ། [༤༥] ། ཁྱོད་རང་ཁས་སྒྲངས་འཁོར་གསུམ་མོ། །རྒྱ་མཚན་བདེན་
གྲུབ་བདེན་མེད་ནི། །དངོས་འགལ་ཡིན་ཅིང་ལྟོས་གྲུབ་དང་། །ལྟོས་མེད་གྲུབ་བ་དངོས་
འགལ་དང་། [༤༦] །བཅས་དང་བཅས་མིན་དངོས་འགལ་དུ། །ཁྱོད་རང་ཁས་སྒྲངས་
འཁོར་གསུམ་མོ། །པ་རིའི་སྒོ་ན་སྒྲེབ་དེ། །རྒྱ་རི་ལ་ནི་ལྟོས་གྲུབ་ན། [༤༧] །གཉེན་སོ་
ཤེས་རབ་སྒྲེབ་དེ། །བདེན་པར་གྲུབ་པ་ལ་ལྟོས་ནས། །བཀག་པའི་ཤེས་རབ་སྒྲེའོ་
ཞེས། །ཀུན་གྱིས་སྒྲིང་བས་ཁྱོད་ལ་འགལ། [༤༨] །དགྲ་ནི་ཐལ་མོ་ཡ་མེད་ལ། །སུ་
ཡིས་སུ་ལ་འཇིང་བར་བྱེད། །དེ་བཞིན་ང་ཉིད་ཡོད་པ་ལ། །ཁྱོད་ནི་ང་ཉིད་འགོག་གོ་
ཞེས། [༤༩] །གཡས་རྒྱུད་དོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡི། །བསྐྱོམ་པ་ཁང་བཏང་བྱེད་པ་ནི། །ང་
ཉིད་ཡོད་པས་བྱེད་མིན་ནས། །བྱེད་ན་ང་མེད་འགལ་བས་ན། [༥༠] །ང་མེད་ཁྱོད་ལ་
དངོས་འགལ་ལོ། །ང་ཡི་ཉོན་མོངས་རྒྱུད་རིམ་ལ། །ཁྱོད་ཀྱི་གཉེན་སོ་ཆེ་རིམ་
གྱིས། །རིམ་བཞིན་སྒྲངས་པའི་ལམ་དེ་ལ། [༥༡] །ས་ལམ་ཞེས་ནི་མ་བཞག་
གས། །བཞག་ན་ང་ཉིད་སྒྲོང་བ་དེ། །ཡོད་པས་སྒྲོང་བ་མ་ཡིན་ནས། །མེད་ན་ཅི་ཞིག་
སྒྲོང་བར་བྱེད། [༥༢] །ཤེས་བྱ་བྱེད་བགོས་བྱས་པའི་ཆོ། །བྱེད་ལ་ང་ཡིས་ཁྱབ་པ་
ཡིན། །དེ་ཡང་ང་ཉིད་མང་བ་ཅན། །དེ་ལྟར་ཡོད་ཀྱང་ཁྱོད་ཉིད་ནི། [༥༣] །ང་ཉིད་མེད་
དོ་ཟེར་བ་འདི། །སྒྲོ་བའམ་ཡང་ན་སོག་གས་ཅི། །ཡང་ན་ཤེས་པ་མེད་པ་ཡིན། །ང་ཉིད་

1 <<སྒྲམ་གྱ་རུ་དེ་བ>>སྒོན་<<བཀས་སྒྲན>>སྒོནི་<<གྲང་གོ་མོད་རིག>>སྒོནི་
2 <<སྒྲམ་གྱ་རུ་དེ་བ>>ནས། <<བཀས་སྒྲན>>ནས། <<གྲང་གོ་མོད་རིག>>ནས།
3 <<སྒྲམ་གྱ་རུ་དེ་བ>>དེ་ཡང་<<བཀས་སྒྲན>>ང་ཡང་<<གྲང་གོ་མོད་རིག>>ང་ཡང་

འཕེམ་ལ་དམིགས་ནས་ནི། [༡༥]གཉེན་པོའི་མདའ་དེ་འཕེན་ནམ་ཅི། འཕེན་ན་ང་
ཉིད་ཡོད་པར་གསལ། ང་ཡང་ཁྱོད་ལ་འགལ་བ་ཡིན། མི་འཕེན་མདའ་དེ་གང་ལ་
རྒྱག་[༡༦]འོང་བ་མདའ་འཕེན་བྱས་པ་དེས། འཤེས་རབ་བསྐྱེད་པར་གཤམ་
འགྱུར། འཤེས་རབ་བསྐྱེད་ལ་འཛིན་སྟངས་ནི། དངོས་འགལ་ཞུགས་པ་དགོས་པ་
ཡིན། [༡༧]གལ་ཏེ་བདེན་གྲུབ་འཕོ་བ་ན། འགྱུར་བ་མེད་པའི་བདེན་གྲུབ་
འགལ། ཞེས་སོགས་སྒྲིབ་གྱིས་ངར་མི་གཞོད། རྒྱ་མཚན་འདི་ལྟར་ཡིན་པས་ཉོན།
[༡༨]ཉོན་མོངས་ལ་སོགས་ཆོས་ཀྱན་ནི། གྲུབ་ཅུ་ཉིད་ནས་རང་རང་ཐོག་བདེན་
གྲུབ་རེ་རེ་སོ་སོར་ནི། དུས་མཉམ་ལྟོས་མེད་རང་གྲུབ་ཡིན། [༡༩]གཅིག་ནས་
གཅིག་ཏུ་འཕོ་བ་མིན། ཉོན་མོངས་སྒྲིབ་ཞེས་པ་ལ་ཡང་། བདེན་གྲུབ་གྱིས་ཀྱང་དུས་
མཉམ་སྒྲིབ། འཕོ་བའི་ཚུལ་ནི་མ་ཡིན་ཅིང་། [༢༠]ཉོན་མོངས་སྐད་ཅིག་སྤྲ་མ་
ནི། འགག་བཞེན་པ་ལའང་ང་ཡོད་མོད། སྐད་ཅིག་གཉིས་པར་སྒྲིབ་ཞེས་
ལའང་། གྲུབ་ཅུ་ལྟོས་མེད་ང་ཡོད་པས། [༢༡]ཆོས་རྣམས་ཀྱན་ལ་དེ་བཞེན་
འགྲུ། སྤང་བས་དག་པའི་ས་ཕྱོགས་སུ། སྤྱན་ནག་ཆེན་པོ་གཅིག་སུ་དེ། ཡོད་པའི་
ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་ལ། [༢༢]ཁྱབ་པར་ཀྱན་ལ་ཡོད་མོད་ཀྱི། ཆོས་རྣམས་ཀྱན་
ལ་རེ་རེ་ནས། སྤྱན་པ་འཕོ་ནི་གཤམ་དགོས། སྒྲིབ་གྲུབ་ལ་རིམ་བཞེན་དུ།
[༢༣]སྤྱན་པ་དེ་ཡིས་ཁྱབ་པ་ལྟར། དེ་བཞེན་ང་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན། ང་ནི་བདེན་
པར་གྲུབ་པ་ནི། ཁས་ནི་མི་ལེན་ཁ་མེད་དང་། [༢༤]མི་བྱེད་ཀ་མེད་འགྲོ་དུག་
གོ། སེམས་ཅན་རྣམས་གྱིས་བཅོས་པ་ཡིན། གདགས་གཞི་ཆོས་ཀྱན་ལ་དམིགས་

1 <<ཐུ་སྤྱན་ཀྱི་ཕྱོད་པ་>>སྤང་བས་<<བཀྱས་སྤྱན་>>སྤང་བས་<<ཀྱང་གོ་བོད་ཅིག་>>སྤང་བས་

ནས། རྟོག་པས་སངས་ལ་བཏགས་ནས་ནི། [༤༡]བདེན་པར་གྲུབ་པ་འདུག་གོ་
ཞེས། ཁོ་རང་ཆོ་ཡིས་བཅོས་པ་ཡིན། ཐག་ཁ་ལ་ནི་སྤྱལ་འཛིན་དང་། མཐོ་ཡོང་ལ་
ནི་མིང་འཛིན་དང་། [༤༢]སྤྲིག་རྒྱུ་ལ་ནི་ཚུར་འཛིན་བཞིན། ཁོ་རང་ཆོ་ཡི་མཛོན་
སུམ་ལྟར། འདྲ་ཡིས་བྱས་པ་མ་གཏོགས་པ། བྱེད་སྤྱང་འདོད་པོ་ང་རང་མེད།
[༤༣]བཅོལ་བའི་ངོ་ལ་བྱས་པ་ཅམ། ཨ་ཅང་ཅི་ཟེར་བལྟས་པ་ཡིན། །

གཉིས་པ་མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀའི་ལྷ་བ་སྤྱོད་ལུགས་ལ་ཚོད་པ་ནི། བདེན་པར་གྲུབ་པའི་ངེས་ཤེས་
ཀྱི། འངས་ངོ་སྤང་ངོ་གཉིས་ཀ་ལ། [༤༤]ཤེས་རབ་ཁྱོད་ནི་མི་སྤང་མོད། མེད་པར་
སྤང་བ་ག་ན་ཡིན། མེད་པར་སྤང་ན་གཏན་མེད་ཡིན། སྤྱིར་དུ་ཤེས་རབ་ལོས་ཡོད་
མོད། [༤༥]དེ་བཞིན་བདེན་མེད་གནས་ལུགས་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངེས་ངོ་
དེས། འདྲ་མི་སྤང་བ་ཡིན་ལ། མེད་པར་སྤང་བ་ག་ན་ཡིན། [༤༦]མེད་པར་སྤང་ན་
གཏན་མེད་ཡིན། གཏན་མེད་མིན་པའི་རྒྱ་མཆོན་ནི། མཉམ་གཞག་དེ་ལས་ལངས་
པ་ཡི། རྗེས་ཐོབ་ཆོས་རྣམས་སྤང་བ་ནི། [༤༧]བདེན་པར་སྤང་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། དེ་
ཅམ་མ་ཟད་ས་བཅུ་ཡི། རྒྱན་མཐའ་ཚུན་དུ་བདེན་སྤང་ཡོད། ཤེས་སྤྱིབ་ཟེར་བའི་
མིང་དུ་བཏགས། [༤༨]ང་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་ཤེས། ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུར་གྱུར་རོ་
ཨང་། སྤང་པོ་བདེན་མེད་བསྐྱེམ་པ་ཡི། འངས་ངོར་སྤང་པོ་མི་སྤང་མོད། [༤༩]སྤང་པོ་
མེད་པ་ག་ན་ཡིན། དེ་བཞིན་ང་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན། བསྐྱེད་རིམ་བསྐྱེམ་པ་
མཐར་ཐྱིན་པའི། གང་ཤར་ལྷ་དུ་སྤང་བ་ཡི། [༥༠]འངས་ངོར་སྤང་པོ་དོས་བཅས་
འདི། མི་སྤང་བས་ན་མེད་པ་མིན། དེ་བཞིན་ང་ལའང་མཚུངས་པ་ཡིན། མཚུངས་
པར་གྱུར་ན་ཁྱོད་ལ་འགལ། [༥༡]གཞན་ཡང་མཁས་ནས་བྱིས་པའི་བར། རྩོམ་པ་

མོ་མི་ལ་བརྟགས་ནས། །བརྟགས་པའི་བརྗོད་བྱ་མི་རྟོག་ཅིང་། །རྟོག་པ་པོ་ལ་རྟོག་པར་
བྱེད། [༤༣] །རྟོག་པ་པོ་ནི་དངོས་ངན་ན། །བརྟགས་དོན་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཟབ་ཀྱང་། །དངོས་
ངན་ཁྱི་པག་བཞིན་བོར་¹ལྟར། །དེ་མཐུན་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཀྱང་འབོར། [༤༤] །ལ་ལ་རྟོག་
མི་ཆེ་ཆེ་མོ། །མཁས་མཁས་ཅིག་གི་བརྟགས་ཆོས་དེ། །བརྗོད་བྱ་ཟབ་པར་མ་གྱུར་
ཀྱང་། །དེ་ལ་ཡིད་ཆེས་ཆད་མར་བྱེད། [༤༥] །དེས་ནི་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དཀའ། །དཀའ་
ཡང་དེ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད། །དེས་ཀྱང་ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། །ཁྱོད་ལ་འཕྲིན་ལས་
ག་ན་ཡོད། [༤༦] །མཁས་པ་ཆིག་ཚད་ལྟར་ལེན་པ། །བརྗོད་བྱ་མི་ལྟ་རྟོག་མི་ལྟ། །མང་
པོ་ཤེས་ཀྱང་གཅིག་ལ་བརྟགས། །བརྟགས་ཀྱང་གཞན་གྱིས་ཤེས་མི་འདོད།
[༤༧] །ང་རྒྱལ་གཙོ་བོར་འདོན་པ་ཡོད། །དེས་ཀྱང་ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས། །མཁས་
ལ་དེ་ལས་མེད་ན་ནི། །ལྷན་པོ་རྣམས་ལ་ཅི་ཆར་ཡོད། [༤༨] །ཁྱོད་ཀྱི་འཕྲིན་ལས་གང་
དུ་སོང་། །ང་ནི་རྟག་ཏུ་རྒྱས་པ་ཡིན། །གཞན་ཡང་མཁས་པ་ལ་ལ་ནི། །བརྟགས་པའི་
བརྗོད་བྱ་ཟབ་ལགས་ཀྱང་། [༤༩] །གསུང་རབ་རྣམས་ན་མེད་པ་ཡི། །བརྗོད་བྱའི་དོན་
གཅིག་འདིར་ཡོད་མིན། །རྟོག་མའི་བཟོ་ལྟ་ཁ་སྟབས་ལ། །གཏིང་ནི་ཞེ་སྒང་གིས་
བསྐྱེད་ནས། [༥༠] །ཁ་ལ་སྒྲིང་རེ་རྩེའི་ཟེར། །ང་རྒྱལ་དབང་གིས་ཟབ་དོན་འབོར། །དེ་
ཡི་རྒྱད་ལ་ང་ཡོད་པས། །ཟབ་དོན་འབོར་བ་མ་ཡིན་ནམ། [༥༡] །དེས་ཀྱང་ང་ཡི་འཕྲིན་
ལས་རྒྱས། །ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུར་གྱུར་པ་ཡིན། །གཞན་ཡང་མཁས་པ་ལ་ལ་ནི། །ལྷ་
མ་གོང་མའི་གྲུབ་མཐའ་ནི། [༥༢] །བཟང་པོར་རྫོམ་པས་རྫོ་བསྐྱར་ནས། །ཟབ་དོན་ཟབ་
ཀྱང་རང་གི་ནི། །གྲུབ་པའི་མཐའ་དང་མ་མཐུན་ན། །འབོར་བར་མ་ཟད་ཁ་གཏོང་བ།

1 < <ལྷ་ས་གྲུ་བུ་དེ་བ>> > >བཞིན་བོར་ < <བགས་ལྷན>> > >བཞིན་བོར་ < <གུང་གོ་བོད་རིག>> > >བཞིན་བོར་

2 < <ལྷ་ས་གྲུ་བུ་དེ་བ>> > >ཅི་ཆར་ < <བགས་ལྷན>> > >ཅི་ཆར་ < <གུང་གོ་བོད་རིག>> > >ཅི་ཆར་ < <རྒྱད་ལྟོད>> > >ཅི་ཆར་

[༡༠༣] |དེ་ལའང་ང་ཉིད་ཡོད་པས་ལན། |ཡོད་པར་གྱུར་ན་ཁྱོད་ལ་འགལ། |ང་ཉིད་
རྒྱས་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། |ཤེས་རབ་མེད་པའི་མཁས་པ་འགལ། [༡༠༤] |སྒྲ་མས་ཤར་ལ་
བྱལ་ཡིན་ཟེར། |དེ་འབྲེལ་ཟེར་དོན་ཤོག་པ་ན། |དེ་ག་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ནི། |ཡིན་
ན་མ་ཡིན་མ་གཏོགས་པ། [༡༠༥] |གཞན་གྱི་ཟེར་དོན་ཅི་བཟང་ཡང་། |བསྐྱོམ་པ་ལྟ་
ཞོག་ཞོག་མི་བྱེད། |དེ་ཡི་རྒྱུད་ལའང་ང་ཡོད་པས། |ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུར་བྱུང་ན་
ཡང་། [༡༠༦] |ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་ཡིན། |མཁས་ནས་གཞག་རྩི་མོ་བར་གྱི། |སྐྱ་
སེར་པལ་ཆེར་སྒྲ་མ་ལ། |འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏོག་བྱས་ནས་སྟ། [༡༠༧] |དོན་དུ་གཉེར་བ་
ཟེར་དོན་ལྟས། |ལྟས་ཀྱང་གདབ་ལན་མ་བྱུང་ན། |བཟང་པོར་མ་མཐོང་དད་ལོག་
བསྐྱོམ། |ཁ་ལ་ཆོས་ལྟས་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། [༡༠༨] |དོན་དུ་སེམས་ལ་ཞོར་འདོད་
ལྟས། |དེ་ཡང་ང་ཡིས་བྱས་པ་ཡིན། |དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུར་བྱུང་། |ཅི་
ཕྱིར་ང་མེད་ཟེར་བ་འགལ། [༡༠༩] |ལ་ལ་སྒྲ་མར་གྲུས་གྲུས་བྱེད། |འདོད་ཆོས་ཟབ་
དགྲ་བྱུང་ལགས་ཀྱང་། |ང་བཅུར་སྟན་གཅིག་མ་བྱུང་ན། |ཉྱེབ་ཉྱེ་ལོག་ནས་ལོག་ལྟ་
བསྐྱོམ། [༡༡༠] |དེ་དོན་འབྲས་བུ་དཔྱུལ་བར་འཕེན། |དེ་ཡང་ང་ཡིས་བྱས་པས་
ན། |ཁྱོད་ཀྱིས་ང་མེད་ཟེར་བ་འགལ། |ཆོས་པར་རྒྱུ་པ་ལ་ལས་ནི། [༡༡༡] |ཆོས་ནི་
གཞན་ལས་གལ་ཆེ་སྟེ། |རང་གིས་ཅུང་ཟད་ཉམས་ལེན་ཆོ། |རྟགས་མཚན་སྟེ་ཅས་
བྱུང་བ་ལའང་། |རང་ཉིད་བཟང་པོར་རྒྱུ་པ་དང་། [༡༡༢] |གཞན་དག་ཉམས་ལ་ཐོས་
སྟོག་བྱེད། |བསྟོད་ར་ཅུང་ཟད་བྱུང་བ་ལ། |ང་རྒྱལ་ཁམས་གསུམ་གང་བར་
བསྐྱོམ། |དེ་ཡང་ང་ཡིས་བྱས་པ་ཡིན། [༡༡༣] |ང་མེད་ཟེར་བ་ཁྱོད་ལ་འགལ། |ང་ཡི་

1 <<སྒྲ་མ་གྲུ་བྱེད་པ>>དེ་ཡི་<<བཀའ་སྒྲུབ>>ང་ཡི་<<གུང་གོ་བོད་ཡིག>>ང་ཡི་

འཕྲིན་ལས་འདི་འབྲུག་། ཁྱོད་གྱིས་ཐུན་ཁུང་གང་དུ་བསྐྱད། མཁས་དང་བསྟོམ་ཆེན་
སལ་ཆེར་གྱིས། [༡༧] ཁུང་ཟད་སྟོམ་སར་བྱེད་ན་ཡང་། རང་ཉིད་འདི་འབྲུག་
བསྐྱད་ནས། སྟོམ་ཆོས་སར་དོས་ཡོད་པ་ལ། ལྷན་མོ་བལྟ་བའི་ཚུལ་དུ་བསྟོམ།
[༡༨] འདི་འབྲུག་མཐོང་ན་ཁོལ་བགད་འཆོར། ར་ཡི་འཕྲིན་ལས་འདི་འབྲུག་། ཁྱོད་ནི་ཡི་
ཐུག་བསྟོམས་ཞན་འབྲ། རྟེ་ལས་བྲག་ཆོས་ཁ་ཅིག་གིས། [༡༩] མཉམ་གཞག་དོན་
ལ་འཛོག་ཀ་མར། རང་ནི་ཡོད་ཡོད་འབྲུག་ལགས་ཀྱང་། བཞག་པའི་ཆེན་སེམས་དང་
ནི། བཞག་རྒྱ་ཁ་ཁར་སྟོམ་སར་བྱེད། [༢༠] ལ་ལ་བདེན་མེད་ལུགས་བྱས་
ནས། མེད་པ་ཁོ་ན་སྟོམ་སར་བྱེད། སལ་ཆེར་ཤེས་པ་ཁོ་ན་བསྟོམ། ལ་ལས་གསལ་
ཅམ་སྟོམ་སར་བྱེད། [༢༡] དེ་ནི་ར་ཉིད་བསྟོམ་པ་ཡིན། ཡིད་བྱེད་བཀག་པའི་སྟོམ་ལ་
ནི། ཁ་ནི་གཏོང་ཞིང་དོན་ལ་ནི། ཡིད་དོར་སྤང་མེད་སྟོམ་སར་བྱེད། [༢༢] དེ་ནི་ཡིད་
བྱེད་བཀག་པའི་སྟོམ། འཛིན་སྤངས་འགལ་བ་ག་ལ་ཡོད། འཛོག་དོན་འདི་ལ་མཁས་
ཀྱང་ནི། དབྱེ་བ་བྱེད་པ་ཤིན་ཏུ་དཀའ། [༢༣] མགོ་བོ་འཁོར་བའི་ས་མཆོམས་
འདིར། རལ་བ་དོན་མེད་བྱེད་པ་ཡོད། ར་ཡི་ཆོ་འབྲུལ་ཆེ་ཐབས་འདིས། ཐར་བ་ཐོབ་
པ་ཉམས་རེ་དགལ། [༢༤] འཁོར་བ་སྤོང་བ་ཤོད་རེ་བློ། བཞན་ཡང་མཁས་པ་ལ་ལ་
ནི། བཅིག་དང་དུ་བལ་གཏན་ཆོགས་གྱིས། དབྱེད་པ་བྱེད་བྱེད་འཛོག་ཁར་ནི།
[༢༥] སེམས་ནི་རལ་ནས་གཉེན་པོ་ཡི། འཛིན་སྤངས་ལུགས་དང་གསལ་ངར་
ཤོར། ཤོར་བ་མ་རིག་ཡོད་པའི་ལུགས། བྱས་ནས་མཉམ་སར་འཛོག་པའི་ཆོ།
[༢༦] འདི་ཡིན་འདི་མེན་མེད་པ་ཡི། ཉུང་པོའི་ངང་ལ་མཉམ་སར་འཛོག་ ལ་ལར་

1 <<སྟོམ་གྱ་རུ་དེ་བ>>ར་ཡི་<<བཀྲས་སྟོན>>ར་ཡི་<<ཁུང་གོ་བོད་ཡིག>>དེ་ཡི་

བྱིང་ཆོད་སྒོ་གཞན་¹ཞུགས། །ཞུགས་པ་མ་མོ་མ་རིག་པར། [༡༩༤]།དེ་ག་ཡུན་དུ་སྒྱིང་
བར་བྱེད། །བསྐྱོམ་པ་སྒྱུར་ཅན་ཡིན་བསམ་མེད། །བྱིང་ཆོད་སྒོ་གཞན་ཆེར་བྱུང་
ན། །མགོ་ནས་སྐར་སྐྱོམ་མི་བྱེད་པར། [༡༩༥]།མཉམ་གཞག་ངར་དུ་²བཟོ་བཅོས་
བྱེད། །བཅོས་བཅོས་མང་བ་ཅམ་གྱིས་ནི། །གཉེན་པོའི་འཛིན་སྐྱངས་ཤོར་བ་
ཡི། །གསལ་རིག་ཅམ་དེ་སྐྱོམ་པར་བྱེད། [༡༩༦]།དེ་ནི་ཤེས་པ་ཡིན་པས་ན། །དེ་ཉིད་
སྐྱོམ་པར་བྱེད་པ་ཡིན། །ང་ཉིད་བསྐྱོམ་བཞིན་མེད་ཟེར་བ། །ཁྱོད་ལ་འགལ་འདུ་
ཞུགས་པ་ཡིན། [༡༩༧]།མེ་དང་ཤིང་ནི་མ་སྐྱུག་ན། །ཤིང་ནི་འཆོག་པར་ག་ལ་
འཇུག། །དེ་བཞིན་ང་དང་གཉེན་པོ་ནི། །འཛིན་སྐྱངས་སྐྱུག་པ་མང་ན་ནི། [༡༩༨]།གཞོད་
པ་ལྟ་ཞོག་ང་ཉིད་རྒྱས། །ཁྱོད་རང་འོ་བརྒྱལ་མ་བྱེད་ཅིག །མཉམ་གཞག་འདི་ཡི་ཐང་
དུ་ནི། །མཁས་པ་རྣམས་ཀྱི་རྒྱགས་ས་ཡིན། [༡༩༩]།ལྷན་པོ་མགོ་བོ་འཁོར་ས་ཡིན། །ང་
ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་ཡིན། །ཤེས་རབ་རྒྱབ་ཏུ་ཆུད་པ་ཡིན། །མཉམ་གཞག་འདི་ཡི་
ངས་ངོ་ན། [༢༠༠]།སྤང་ཚུལ་ཅི་འདྲ་བྱུང་ཡང་ནི། །བདེན་པར་སྤང་བ་ཁོ་ན་ཡིན། །སྤྱང་
པ་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་སོགས། །སྤང་ཡང་བདེན་པར་སྤང་བས་ན། [༢༠༡]།གསོར་མི་
རུང་གི་ལྟ་བ་ཡིན། །སྤྱང་པ་ཆོས་ཉིད་བདེན་མེད་སོགས། །ངས་ངོར་སྤང་བ་སྒྱུར་ཡིན་
ན། །ངས་ངོར་སྤང་བ་ཡོད་དམ་མེད། [༢༠༢]།མེད་ན་མཉམ་གཞག་གང་ལ་བྱེད། །བདེན་
པ་བཀག་པའི་སྤྱང་ཉིད་ལ། །འཛོག་པར་བྱེད་པ་ཡིན་ཟེར་ན། །དེ་དག་ངས་ངོ་དེ་ལ་ནི།
[༢༠༣]།སྤང་ནས་འཛོག་གམ་མི་སྤང་འཛོག །སྤང་ན་སྒྱུར་ནི་སྤང་མར་གནས། །སྤང་བ་

1 <<ཐུ་སྐྱུ་རུ་དེ་བ>> > རྫོག་ཞན <<བཟས་སྐྱུན>> > རྫོག་ཞན <<བྱང་གོ་བོད་རིག>> > རྫོག་ཞན
2 <<ཐུ་སྐྱུ་རུ་དེ་བ>> > དང་དུ <<བཟས་སྐྱུན>> > དང་དུ <<བྱང་གོ་བོད་རིག>> > དང་དུ <<རྒྱད་སྒྱིད>> > དང་དུ
3 <<ཐུ་སྐྱུ་རུ་དེ་བ>> > རྒྱས་པ <<བཟས་སྐྱུན>> > རྒྱས་པ <<བྱང་གོ་བོད་རིག>> > རྒྱས་པ <<རྒྱད་སྒྱིད>> > རྒྱས་པ
4 <<ཐུ་སྐྱུ་རུ་དེ་བ>> > བྱེད་པ <<བཟས་སྐྱུན>> > བྱེད་པ <<བྱང་གོ་བོད་རིག>> > བྱེད་པ

མེད་པར་འཛིན་ཟེར་ན། །སྤང་བ་བསྐྱས་དང་ཡིད་བྱེད་བཀག།^[༡༣༤]ཡིད་ལ་བྱར་མེད་
བསྐྱེམ་པ་དང་། །ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱོམ་རྣམས་ནི། །ང་ཡི་ཕྱོགས་ནས་བསྐྱས་ཅ་
ན། །བྱད་པར་དབྱེ་བ་མེད་པར་གོ།^[༡༣༥]ཁྱོད་རང་དབྱེ་བ་ཅི་ཡིས་འབྱེད། །ང་ནི་
བདེན་པར་མེད་པ་ཡི། །ངས་ཤེས་ཡོད་པའི་བྱད་དེས་ན། །སྦྱར་བྱ་ངས་ཤེས་ཡོད་མི་
པན།^[༡༣༦]མཉམ་གཞག་ངོ་ན་ངེས་པ་ཡིན། །ངས་ངོར་ངས་ཤེས་ཡོད་ཟེར་ན། །དེ་ནི་
ང་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན། །ཅི་ཡང་མེད་དོ་ཟེར་ན་ནི།^[༡༣༧]ཅི་ཡང་མེད་པའི་སྐྱོམ་རང་
ཡིན། །འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་མེད། །ང་ལ་ཅི་ཡི་ཕྱིར་ན་གཞོད། །ང་ནི་
བདེན་མེད་ངས་པ་ཡི།^[༡༣༨]ངས་ཤེས་དེ་ཡི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི། །རྒྱུན་ནི་སྦྱོང་ངོ་ཟེར་
ན་ནི། །སྦྱོང་མཁན་སྤྱུ་འབྲ་ཅིག་གིས་བྱེད། །སྦྱོ་ཅིག་ལས་ནི་འོས་མེད་མོད།^[༡༣༩]དེ་
འབྲ་ས་མཆམས་གང་ན་ཡོད། །མཉམ་གཞག་ངོ་ན་ཡོད་ན་ནི། །དེ་ནི་ང་ཉིད་ཡོད་པ་
ཡིན། །ང་མེད་བསྐྱེམ་པ་ག་ལ་ཡིན།^[༡༤༠]མཉམ་གཞག་སྟོན་བྱ་ཡོད་ཟེར་ན། །མཉམ་
གཞག་སྦྱོང་ལ་དེས་ཅི་པན། །མཉམ་གཞག་རྗེས་སྤྱུ་ཡོད་ཟེར་ན། །མཉམ་གཞག་
རྗེས་སྤྱུ་ཡོད་ཟེར་ན། །མཉམ་གཞག་སྦྱོང་ལ་དེས་ཅི་པན།^[༡༤༡]མཉམ་གཞག་བྱས་སྤྱུ་ཡོད་ཟེར་ན། །ཡོད་བྱ་རྒྱག་
མོད་ས་མཆམས་དང་། །སྟོད་པའི་གནས་རྟེན་གང་བྱ་འཆལ། །མཉམ་གཞག་རང་ལ་
འཆལ་ཟེར་ན།^[༡༤༢]མཉམ་གཞག་སྟོང་པ་ཉིད་ཡིན་པས། །དེ་ལ་རྟེན་བཅས་སྟོད་པ་
ནི། །སྟོང་སྟོང་པར་མ་སོང་བར། །སྟོང་སྟོང་པ་མཉམ་གནས་ན།^[༡༤༣]ཤེས་ན་
སྦྱུ་མ་ལྟ་བུ་ཅམ། །དེ་མིན་མཉམ་གཞག་སྟོར་འདུག་པས། །ང་ལ་མཉམ་གཞག་བྱས་
བསྐྱེམ་ཡིན། །གཙོ་བོ་མེས་པ་རང་སྟོང་པར་ནི།^[༡༤༤]སོང་བའི་མཉམ་གཞག་ལ་

1 <<སྐྱེམ་གྱ་བྱེད་པ>>དེས་<<བཀགས་སྐྱེན>>དེས་<<གུང་གོ་མོད་མིག>>དེས་

2 <<སྐྱེམ་གྱ་བྱེད་པ>>སྦྱོང་མཁན་<<བཀགས་སྐྱེན>>སྦྱང་མཁན་<<གུང་གོ་མོད་མིག>>སྦྱང་མཁན་

གནས་ནས། །སེམས་ལས་གཞན་པའི་སེམས་བྱང་སྒོ། །དེ་ཡིས་མཉམ་གཞག་སྐྱེད་
ཞེན། །དེ་ཡི་སྒྲོན་ས་གང་ན་ཡོད། [༡༩༥]མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། །སྡེ་མའི་
སྐྱོན་ནམས་སོན་གནས། །མི་མངོན་ཚུལ་དུ་ཡོད་ཟེར་ན། །སྤྱི་ནི་གཙོ་བོའི་ཁས་ལེན་
ལྟར། [༡༩༦]གྲངས་ཅན་ལ་ནི་འབྲན་ནམ་ཅི། །ས་བོན་གྱིས་ཀྱང་སྤྱ་བྱ་ནི། །མི་གསལ་
བ་ཡི་ཚུལ་བསྐྱེད་ལྟར། །བདག་སྤྱེ་ཁས་ལེན་གྲངས་ཅན་ནི། [༡༩༧]ཐྱག་དོག་སྤྱེ་བར་
མི་འགྱུར་རམ། །ལ་ལ་འདི་འདྲའི་སྤང་ཚུལ་ལ། །མགོ་བསྐྱོར་མང་དུ་བཟེད་ནས་
ནི། །ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི། [༡༩༨]སྐྱོན་གྱིས་མི་ཆེ་ཕྱིལ་པོར་བསྐྱེལ། །དེ་འབྲས་
ཅི་ཡང་མེད་པ་འབྱུང་། །འདི་དག་ང་ཡིས་བྲས་བ་ཡིན། །དེས་ན་ང་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན།
[༡༩༩]ང་མེད་ཟེར་བ་ཁྱོད་ལ་འགལ། །དབྱེད་མཚམས་འཛིག་མཚམས་མ་ཤེས་
ན། །འདི་ཡང་མགོ་བོ་འཁོར་བའི་རྒྱ། །ཏ་ཅང་དབྱེད་བ་དག་བྲགས་ན། [༢༠༠]དེ་ཡང་
སྐྱོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །དབྱེད་བ་མེད་ན་དེ་བས་སྐྱོན། །དབྱེད་མཚམས་འཛིག་ལ་
མཁས་ན་ནི། །མཁས་པའི་མཆོག་གྱུར་ཅིག་ཏུ་འདུག[༢༠༡]ཁྱོད་ལ་ཆོད་ཆོད་མང་
ཡོད་པས། །བསམ་སྒོ་ཐོང་ལ་ལན་ཅིག་ཐོབ། །སྤྱ་སྤྱ་ཡི་སྤྱགས་དོན་ནི། །ཆོས་
ནམས་ཀྱན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། [༢༠༢]ནམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །ངའོ་ཞེས་པའི་
ང་རྒྱལ་ནི། །བསྐྱོན་བ་ཀྱན་གྱིས་འཛིག་བྱེད་ན། །ང་རྒྱལ་འཛིག་མཚམས་གང་དུ་
བྱེད། [༢༠༣]ཆོས་ནམས་རང་བཞིན་ནམ་དག་ལ། །མཉམ་བར་བཞག་པའི་བཞག་ངོ་
དེས། །ང་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱེད། །ཡོད་ན་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། [༢༠༤]དེ་ནི་ང་ཡི་

1 <<སྐྱེ་བ་ལུ་དེ་བ>>ཞེ་<<བཀྲས་སྐྱེན>>ཞེ་<<གྲང་གོ་བོད་རིག>>ཅེ་
2 <<སྐྱེ་བ་ལུ་དེ་བ>>ཕྱིལ་པོར་<<བཀྲས་སྐྱེན>>ཕྱིལ་པོར་<<གྲང་གོ་བོད་རིག>>ཕྱིལ་པོར་
3 <<སྐྱེ་བ་ལུ་དེ་བ>>འཛིག་<<བཀྲས་སྐྱེན>>འཛིག་<<གྲང་གོ་བོད་རིག>>འཛིག་<<རྒྱད་རྟོད>>འཛིག་
4 <<རྩ་བ>>བསྐྱོན་པ་<<ནམ་པར་དག>>བསྐྱོན་པ་

ང་རྒྱལ་ཡིན། །རང་བཞིན་དག་ལ་དགོས་པ་ཅི། །མེད་ན་ང་རྒྱལ་གང་དུ་འཛོག། །མཉམ་
གཞག་དུས་སུ་འཛོག་ཟེར་ན། [༡༡༥] །རང་བཞིན་རྣམ་དག་ཆ་དེ་ནི། །སྟོང་པ་ཉིད་ལ་
ཟེར་བ་ཡིན། །ང་རྒྱལ་ཀུན་རྫོབ་ཆ་ཡིན་པས། །མཉམ་དུ་སྟོང་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱེད།
[༡༡༦] །ང་རྒྱལ་སྟོང་པར་སོང་ཟེར་ན། །ང་རྒྱལ་སུ་ཡིས་འཛིན་པར་བྱེད། །སྟོང་པ་ང་
རྒྱལ་དུ་སོང་ན། །ཡང་ན་སྟོང་པ་མེད་པ་ཡིན། [༡༡༧] །ཡང་ན་ང་རྒྱལ་མེད་པ་
ཡིན། །སྟོང་པ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། །སྟོང་པའི་མཉམ་གཞག་གང་དུ་བསྟོམ། །ང་རྒྱལ་
མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། [༡༡༨] །སྟོང་ལ་ང་རྒྱལ་སུ་ཡིས་འཛིན། །གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་
འདྲེས་ཟེར་ན། །སྐྱ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་གྱི། །སྟོང་པའི་མཉམ་གཞག་ག་ལ་ཡིན།
[༡༡༩] །མཉམ་གཞག་ངོ་ན་ང་རྒྱལ་ནི། །སྤང་བར་གྱུར་ན་ང་སྤང་མོད། །ང་ནི་རྒྱན་དུ་
འགྲོགས་པ་ལ། །སྤང་བར་བསྟོམ་པ་ག་ལ་དགོས། [༡༢༠] །ཆོས་རྣམས་ཐམས་ཅད་
དགྱིལ་དུ་ནི། །ང་རྒྱལ་དེ་ནི་ཐེ་འམ་ཅི། །ཐེ་འོ་ཞེན་ང་རྒྱལ་ནི། །རང་བཞིན་རྣམ་པར་
དག་ཆར་སོང་། [༡༢༡] །ང་རྒྱལ་སུ་ཡིས་འཛིན་པར་བྱེད། །ང་རྒྱལ་དེ་རྒྱན་ཡོད་ཟེར་
ན། །རྒྱན་ཡང་ཐམས་ཅད་ལ་ཐེ་ན། །མི་ཐེ་ཐམས་ཅད་སྟོས་པ་ཅི། [༡༢༢] །ང་རྒྱལ་སྟོང་
ཉིད་མ་ཞུགས་པར། །དེ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིན་ཞེན། །དེ་ནི་སྟོང་པ་ཉིད་ལ་ནི། །ལྟ་མོ་བལྟ་
བའི་ཚུལ་འདྲ་བས། [༡༢༣] །ང་མེད་བསྟོམ་པ་མ་ཡིན་པས། །འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་
དོན་མེད་དོ། །ཤེས་རབ་ཁ་ལ་སྐྱ་བཅད་བྱེན། །འོ་བརྒྱལ་བྱས་པའི་ཁ་ན་མེད།
[༡༢༤] །འབྲུ་བྱ་ལྡེ་སྐྱགས་དོན་ཡང་། །ཡུལ་ནི་སྟོང་དང་ཡུལ་ཅན་ནི། །རང་བཞིན་
དབྱེར་ནི་མི་བྱེད་པའི། །བདག་ཉིད་ངའོ་ཞེས་བསྟོམ་ན། [༡༢༥] །ཡུལ་ཅན་སུ་ཡིས་བྱས་

ནས་ནི། །ང་རྒྱལ་ཅི་འདྲ་ཞིག་གིས་བསྐྱོམ། །ཡུལ་ཅན་སེམས་ལ་བྱེད་པ་དང་། །ང་
རྒྱལ་ང་ཅམ་དེས་བྱེད་ན། [༡༩༤]དེ་འདྲའི་སྟོང་ཉིད་དེ་ལ་ནི། །མཉམ་པར་བཞག་པའི་
བཞག་ངོ་དེས། །ང་རྒྱལ་དེ་ནི་ཡོད་དམ་ཅེད། །ཡོད་ན་ང་ཉིད་ཡོད་པ་ཡིན། [༡༩༥]མེད་
ན་ང་རྒྱལ་སྲུ་ཡིས་འཛིན། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་དབྱེར་ཅེད་པར། །ཞུགས་པའི་ང་རྒྱལ་
འཛིན་ཞེན། །སྟོང་ཉིད་རང་དུས་དེ་རུ་ནི། [༡༩༦]ང་རྒྱལ་ཀུན་རྫོང་ཡོད་དམ་ཅི། །ཡོད་
ན་ང་ཡིས་འོངས་པ་ཡིན། །སྟོང་པ་ཉིད་དང་འབྲེས་ནས་ནི། །དབྱེ་བ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ན།
[༡༩༧]ང་རྒྱལ་སྟོང་པར་སོང་བས་ན། །སྟོང་པས་ང་རྒྱལ་འཛིན་ནམ་ཅི། །མཉམ་
གཞག་དུས་སྲུ་ཡོད་ཟེར་ན། །མཉམ་གཞག་རང་དུས་སྟོང་ཉིད་ཡིན། [༡༩༨]སྟོང་ཉིད་
རང་གི་དུས་སྲུ་ནི། །ང་རྒྱལ་ཡོད་ན་སྲུ་མ་ཡི། །སྐྱོན་ནི་སོན་གནས་པ་ཡིན། །ང་རྒྱལ་
སྟོང་པ་གཉིས་པོ་ནི། [༡༩༩]གཉིས་ཀ་ཅེད་པ་མ་ཡིན་པའི། །སྟངས་སྟོང་ཆོགས་པར་
གནས་ཞེན། །དེ་ནི་རྗེས་སྐྱོང་ལུགས་ཡིན། །སྟོང་པའི་མཉམ་གཞག་ག་ལ་ཡིན།
[༢༠༠]མགོ་བོ་འཁོར་བའི་ས་མཆོམས་འདིས། །ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་རྒྱས་
འདྲ། །ཤེས་རབ་ཐུག་དོག་བྱེད་བྱེད་འདྲ། །འདི་ཡི་སྐྱབས་སྲུ་ལ་ལ་ནི། [༢༠༡]རང་ལ་
ཆོ་གཏང་མ་བྱུང་བས། །སྒྲགས་ཀྱི་སྐྱབས་ནི་ཡིན་ཞེས་སྒྲ། །སྒྲགས་ལ་གཏང་སོ་ཅེད་
པ་ནི། །དེ་བས་ཀྱང་ནི་ངོ་མཆོར་ཆེ། [༢༠༢]རྒྱ་དཔོན་གསལ་བསྐྱུས་པ་ཡི། །སྟོང་སང་
དེ་ལ་མཉམ་འཛིན་ན། །དེ་འདྲའི་སྟོང་སང་ཅི་འདྲ་ཞིག་ །རྟེན་དང་བརྟེན་པ་རིམ་གྱིས་ནི།
[༢༠༣]རྒྱ་དཔོན་བར་དུ་བསྐྱུས་ནས་ནི། །རྒྱ་དཔོན་ངོར་བསྐྱུས་པ་ཡི། །སྟོང་སང་དེ་དང་
རིམ་འཛིན་དང་། །རྗེས་གཞིག་སྐད་རིམ་བྱས་པ་ཡི། [༢༠༤]སྟོང་སང་དེ་དང་ཡིད་བྱེད་

1 <<ཆོས་ཀྱི་རྒྱ་དཔོན་>>དེས་ <<བཟང་ཆོས་>>དེས་ <<ཀུན་གྱི་ཡོད་ཅིག་>>དེས་

ནི། །བཀག་པའི་སྟོང་བ་དེ་དང་ནི། །ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པའི། །སྟོང་པའི་རྣམ་པ་དེ་
 རྣམས་ཀྱི། [༡༥༥] །བྱད་པར་སྦྱ་རིས་གང་གིས་འབྱེད། །ཡིད་ལ་སྦྱང་བ་བསྐྱས་མཉམ་
 དང་། །བསྐྱས་པའི་སྟོང་སང་འབྲ་མཉམ་དང་། །ང་མེད་བསྟོམ་པའི་གཉེན་པོ་ནི།
 [༡༥༦] །འཛིན་སྟངས་འགལ་བ་མེད་མཉམ་ན། །བྱད་པར་ཡོད་ཅེས་ཅམ་གྱིས་ནི། །མི་
 ཁྱོད་དེ་བྱེ་བ་བྱེ་ཞིག་གོ། །སྦང་ལ་རང་བཞིན་མེད་པ་ཡི། [༡༥༧] །དཀྱིལ་འཁོར་བསྟོམ་པ་
 སྟོན་སོང་ནས། །དེ་ཉིད་ཉེར་བསྐྱས་བསྐྱས་པ་ཡི། །སྟོང་སང་དེ་ལ་སྦྱར་གྱི་ནི། །རང་
 བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་སྟངས་དེ། [༡༥༨] །ཡོད་པས་གཉེན་པོ་འགལ་ཞེ་ན། །ཅང་མེད་
 བསྟོམ་པའི་གང་ཟག་དེ། །སྦྱེ་བ་ཐོག་མ་མེད་པས་ན། །རང་བཞིན་མེད་པའི་ཆོག་ཅམ་
 ཅིག་² [༡༥༩] །སྟོན་ཆད་ཐེངས་³གཅིག་བསྟོམ་སྟོང་ནས། །རང་བཞིན་མེད་པའི་འཛིན་
 སྟངས་དེ། །ཡོད་པས་གཉེན་པོ་འགལ་བར་མཚུངས། །མཉམ་གཞག་སྟོང་བའི་དུས་
 སུ་ནི། [༡༦༠] །འཛིན་སྟངས་འགལ་བའི་སྟོམ་མེད་ན། །སྟོན་ཆད་ཡོད་དོ་ཟེར་བ་
 དང་། །བྱེན་ཆད་བསྟོམ་མོ་ཟེར་བས་ནི། །མཉམ་གཞག་སྟོང་དུས་གང་ལ་པན།
 [༡༦༡] །ཞྭ་གས་དུས་ཟ་རྒྱའི་སྤྲུག་མེད་ན། །ནང་ན་ཅམ་པ་ཡོད་ཞན་འབྲ། །ལ་ལས་
 སེམས་དང་རྒྱ་དེ་ནི། །ཁ་ཁར་བྱས་ནས་རྒྱ་དེ་ནི། [༡༦༢] །སྦྱད་རིམ་དེ་ལ་སེམས་གྱིས་
 བྱེ། །བཟླ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱས་ནས་སྦྱ། །སེམས་ནི་དེ་ཁར་བསྐྱད་ནས་ནི། །རྒྱ་དེ་བསྐྱས་
 པའི་སྟོང་སང་ལ། [༡༦༣] །སེམས་གྱིས་བཟླ་བའི་ཚུལ་དུ་བྱེད། །དེ་འབྲ་སྟོམ་གྱི་གང་ལ་
 ཐེ། །ལ་ལས་སེམས་དང་རྒྱ་དེ་གཉིས། །དབྱེར་མེད་བྱས་ནས་རྒྱ་དེ་ནི། [༡༦༤] །བསྐྱས་

1 <<ཐུ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>གཉེན་པོ་<<བཟླ་སྟོན>>གཉེན་པོ་<<ཡུང་གོ་བོད་རིག>>གཉེན་པོ་
 2 <<ཐུ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>ཅིག་<<བཟླ་སྟོན>>ཅིག་<<ཡུང་གོ་བོད་རིག>>ཞིག་
 3 <<ཐུ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བ>>ཐེང་<<བཟླ་སྟོན>>ཐེང་<<ཡུང་གོ་བོད་རིག>>ཐེངས་<<རྒྱ་དེ་སྟོན>>ཐེངས་

པའི་སྟོང་སང་དེ་ལ་ནི། །དེ་གར་བསྐྱད་པའི་སེམས་ཀྱིས་བཟླ། །རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡི་ཕྱིར་
ན་ནི། །རྒྱ་དཔེ་སྤང་བ་བསྐྱས་པ་ཙམ། [༡༤༡]།སེམས་ནི་དེ་གར་ལུས་པ་ཡིན། །སེམས་
ཀྱང་མཉམ་དུ་དག་ཅེ་ན། །མི་ནི་གསོན་པོར་མེར་བསྐྱེགས་ཆེ། །ཕྱང་པོ་ཆོག་ཆེ་
སེམས་ཆོག་གས། [༡༤༢]།ཕྱང་པོ་གཏན་མེད་གྱུར་པ་ན། །སེམས་ཀྱང་གཏན་མེད་
གྱུར་ཏམ་ཅི། །རྒྱ་དཔེ་སྤང་བ་ཞིག་པ་ན། །དེར་འཛིན་ལྷོ་ནི་མི་སྤྱེ་བ། [༡༤༣]།བྱེ་བྲག་སྤྱ་
བའི་ལྷ་བ་འབྲ། །དེ་འབྲ་འདི་ནི་མི་འདོད་དམ། །རྒྱ་དཔེ་སྤང་བ་ཡལ་བ་ལ། །བདེན་པར་
མེད་པའི་དོན་འཛོག་ན། [༡༤༤]།ནམ་མཁར་སྤྱིན་ཕྱང་ཡལ་བ་དེ། །སྤྱིན་གྱི་གནས་
ལྷགས་ཡིན་ལགས་སམ། །སེམས་ནི་རང་གི་ངོས་ནས་ནི། །རང་བཞིན་མེད་པའི་དོན་
ཅིག་ལ། [༡༤༥]།སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་མ་བྱས་ན། །ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་སུ་
འགྲོ། །དེ་བཞིན་ཆོས་རྣམས་ཀུན་ལ་མཚུངས། །སྟོང་བ་ཉིད་ཀྱི་གོ་བ་ནི། [༡༤༦]།རྣམ་
པར་དག་པ་མ་ཆགས་ཤིང་། །ལྷ་མའི་མན་ངག་མེད་པ་དང་། །རང་དགར་ལམ་འདི་ལ་
འབྱུག་པའི། །སོ་སྤྱི་རྣམས་ལ་མགོ་བོ་ནི། [༡༤༧]།འདི་ཡི་ཐད་དུ་འཁོར་ས་འབྱུག་དེས་
ན་ལྷ་མ་མཁའ་བ་བསྟེན། །བསྟེན་པ་ཙམ་གྱིས་མི་ཆོག་པས། །སྟོ་འདོགས་ལེགས་
པར་ཞིབ་པར་ནི། [༡༤༨]།བཅད་ནས་ངས་ཤེས་སྟོང་ནས་ནི། །འཛོངས་ཀྱང་ཆོམ་པར་
མ་མཛད་པར། །ངོམས་པ་མེད་པར་ཆད་ཅིག་ཨང་། །དལ་འབྱོར་དོན་ཡོད་མཛོད་
ཅིག་ཨང་། [༡༤༩]།བདེན་འཛིན་ང་ཡིས་བྱང་གཏམ་ཡིན། །ཤེས་རབ་ཁ་པོ་ཆེ་ཡང་
ནི། །ཤེས་རབ་ཡུད་ཙམ་ཅིག་ལ་ནི། །ཁ་པོ་ཁམས་གསུམ་གང་བར་འདོན།
[༡༥༠]།ཁམས་གསུམ་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཆོ། །བྱིད་རང་ཆོ་ཡི་ངོས་ནས་ནི། །ང་ནི་
བདེན་པར་མ་བཟུང་ན། །ང་ཡི་ངོས་ནས་བྱིད་ཆོ་ལ། [༡༥༡]།བདེན་པའི་ཆ་ནི་རྩལ་

ཅམ་མེད། །བདེན་གྲུབ་རྩལ་ཅམ་མེད་པ་ལ། །ཡོད་པ་ལྟར་དུ་མ་འཛིན་ཅིག །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་རྩལ་ནི། །ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲོས་པ།
[༥༩] །ཆོས་སྐྱེད་རྒྱལ་འཛོགས་པ་ལ། །ལབས་ལབས་རི་ལྟར་མང་ལགས་ཀྱང་། །རོལ་
བརྒྱ་ཤལ་བ་གཅིག་གིས་ཆོད། །ལེགས་པར་ཉོན་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག། [༥༩] །སྤྱོད་སོར་དཔེ་
ལ་ལན་ཐེབས་ན། །དོན་ལ་ལན་ནི་ཐེབས་པར་འགྱུར། །རྩེ་མོར་བྱེད་བྱེད་པ་གཉིས་
ནི། །གཅིག་ཏུ་བྲིལ་བའི་ཆེན་ནི། [༦༠] །དེ་གཉིས་དབྱེ་བ་ཡོད་དམ་མེད། །ཡོད་ན་རྩེ་
གཉིས་ཁྱོད་ཀྱིས་བྱེ། །མེད་ན་སྤྱོད་མེད་རྩེ་ནི། །རྩིང་མེད་རྩེ་དུ་སོང་ངམ་ཅི། [༦༡] །སོང་
ན་སྤྱོད་བྱེ་རྩེ་གང་། །མིང་གི་བྱེད་པར་ཡོད་དམ་མེད། །ཡོད་ན་སྤྱོད་མེད་རྩེ་
གང་། །མེད་ན་སྤྱོད་མེད་རྩེ་ནི། [༦༢] །རྩིང་མང་སྤྱུག་པ་མ་ཡིན་ནམ། །སྤྱུག་ན་མིང་གི་
བྱེད་བྱེད་བས། །དེ་ཡང་ཁྱོད་ལ་འགལ་བ་ཡིན། །འབྲེས་ནས་འབྲེད་རྩེ་མེད་ཟེར་ན།
[༦༣] །འབྲེས་དུས་རང་དུ་སྤྱོད་རྩེ། །ཡོད་དམ་མེད་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་སྤྱོད། །མེད་ན་སྤྱུག་
བཞེན་གང་དུ་སོང་། །སོར་བ་གང་བའི་རྩེ་མཆོན་ཅི། [༦༤] །ཡོད་ཀྱང་འབྲེས་ནས་དབྱེ་
བ་ནི། །འབྲེད་མི་ཐུབ་ཀྱང་ཡོད་ཅེ་ན། །མི་གསལ་བ་ཡི་རྩལ་ཡོད་དེ། །ཁྱེད་རང་སྟོང་
དུ་འཁོར་གསུམ་མོ། [༦༥] །དེ་བཞེན་ཆོས་སྐྱེད་རྒྱལ་ལའང་། །མཚུངས་པར་གྱུར་
པ་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང་། །ཡུལ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ནི།
[༦༦] །དབྱེར་མི་བྱེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ། །ང་ལོ་ཞེས་པའི་རྒྱལ་ལ། །བཞག་པར་
གྱུར་པ་ཅམ་གྱིས་ནི། །དེ་ནི་སྟོང་ཉིད་རང་དེར་ཁྱེགས། [༦༧] །རྩེ་ལ་རྩེ་བཞག་རི་
བཞེན་ནོ། །སྟོང་ཉིད་དུ་ཁྱེགས་རྒྱལ་ནི། །མཉམ་གཞག་ངོན་མེད་མོད་ཀྱང་། །མཉམ་
གཞག་དུས་དེར་ཡོད་ཀྱང་ནི། [༦༨] །དབྱེ་བ་འབྲེད་པར་ག་ལ་བྱས། །ཆོས་ཅན་བདེ་

བ་ཆེན་པོ་ལའང། །དེ་བཞིན་དཔེ་ནི་མཚུངས་པ་ཡིན། །འོན་པར་རྒྱལ་གང་དུ་འཛིན།
[༦༠༩] །རྒྱལ་མཉམ་གཞག་དུས་སུ་འཛིན། །འཛིན་ཚུལ་རང་གི་དངོས་གཞི་
ནི། །ཡུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོ་དང། །ཡུལ་ནི་སྟོང་བ་ཉིད་གཉིས་ནི། [༦༡༠] །དབྱེར་མེད་
རོ་གཅིག་གྲུར་བ་ཡི། །བདག་ཉིད་དེ་ནི་རའོ་ཞེས། །རྒྱལ་དེ་ཡི་འཛིན་སྟངས་
ནི། །མེད་དགག་ཅམ་གྱི་གསལ་རང་དང། [༦༡༡] །འཁྱགས་ལྡན་དག་ལ་གྲིམས་བ་
ཡི། །རྒྱན་ལ་མཉམ་བར་བཞག་ནས་ནི། །བྱིངས་སྟོད་མེད་བར་སྟོངས་ཤིག་གོ། །འདི་
དང་སྐབས་ནི་འགའ་ཞིག་ཏུ། [༦༡༢] །གཞོན་ནུས་བདེ་བ་སྟོང་བ་བཞིན། །བརྗོད་དུ་མེད་
པའི་ཉམས་ཅིག་ཡོད། །ལྷགས་པས་མི་ལམ་མིས་བ་བཞིན། །སྤྱ་དུ་མེད་པའི་ཉམས་
ཅིག་ཡོད། [༦༡༣] །འདི་དག་ཁྱོད་ཀྱིས་གོ་བ་མེད། །གོ་ཡང་ཁྱོད་ནི་མ་རིག་པས། །ཡིད་
ཆེས་བྱེད་བར་ག་ལ་འགྱུར། །ཁྱོད་ཀྱི་ཐད་དུ་གསང་སྟོག་གོ། [༦༡༤] །རྒྱ་ད་རིལ་འཛིན་
རྗེས་གཞིག་སོགས། །འོད་གསལ་སྤྱད་དོན་འདི་ལྟ་སྟེ། །ཉི་མའི་འོད་ཀྱིས་སྤྱན་བསལ་
བས། །ཆོས་ཀྱན་གསལ་བར་སྤང་བ་ལྟར། [༦༡༥] །དེ་བཞིན་ཤེས་རབ་འོད་ཀྱིས་
ནི། །བདེན་འཛིན་སྤྱན་བ་བསལ་བ་ཡི། །འཛིན་སྟངས་མེད་དགག་ཅམ་ཞིག་
ལ། །གསལ་བར་འཁྱགས་ལྡན་དག་གྲིམས་པའི། [༦༡༦] །རྒྱན་གྱི་མཉམ་གཞག་སྟོངས་
ཤིག་གོ། །འོད་གསལ་ཞེས་སུ་བཏགས་པ་ཡིན། །སེམས་དང་རྒྱ་ད་དབྱེར་མེད་དེ། །དེ་
འདྲའི་འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པས། [༦༡༧] །དེ་ནི་སྟོང་བར་ཞུགས་པ་ཡིན། །ཤེས་རབ་
འོད་ཀྱིས་སེམས་ཀྱི་ནི། །བདེན་འཛིན་སྤྱན་བ་བསལ་བ་དེ། །སེམས་ཀྱི་གནས་

- 1 <<རྒྱ་མ་གྱུ་དེ་བ>> > ཅིག <<བཟས་སྤྱན>> > ཅིག <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> > ཤིག
- 2 <<རྒྱ་མ་གྱུ་དེ་བ>> > ཅིག <<བཟས་སྤྱན>> > ཅིག <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> > ཤིག
- 3 <<རྒྱ་མ་གྱུ་དེ་བ>> > གསལ་བར་ <<བཟས་སྤྱན>> > གསལ་རང་ <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> > གསལ་རང་

ལུགས་ཡིན་ལགས་ན། [༢༡]བདེན་འཛིན་ཁ་ལ་སྤྱོད་བཅད་ཀྱིན། གནས་ལུགས་འདི་
ལ་སྒྲིངས་པས་ན། ཁྱོད་ལ་མ་དེག་མིང་བྱང་མོད། འདི་མཁའ་ལ་ཉི་མུ་འབྲུ།
[༢༢]ཤར་བ་ཙམ་གྱིས་སྤྱོད་བ་མེལ། ཁྱོད་ནི་གཏི་ལུག་རང་བཞིན་ལས། ¹ལུག་
ལྟར་ལུས་བ་མ་ཡིན་ནམ། ཁྱེད་ལ་ནི་སྤོས་ཅི་དགོས། [༢༣]རྟེན་དང་བརྟེན་བའི་
དཀྱིལ་འཁོར་ནི། བསྐྱོམ་བ་ལ་ཡང་ཁྱོད་ཀྱི་ནི། འཛིན་སྤངས་འགལ་བའི་གཉེན་པོ་
ཡོད། དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཕྱིར་ན། [༢༤]ལུས་སེམས་བདེན་བར་མེད་བར་ནི། དེས་
བའི་དེས་ཤེས་དེ་ཉིད་ཀྱི། འཛིན་སྤངས་སྟོང་བ་ཉིད་ལྷགས་བའི། གཟུང་ནམ་རྟེན་
དང་བརྟེན་བ་ཡི། [༢༥]དཀྱིལ་འཁོར་དུ་ནི་ཤར་བས་ན། ར་མལ་ལུས་ཀྱི་བདེན་སྤང་
དེ། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་བ་ཡི། ལྟ་སྤྱོད་བསྐྱོམས་པས་བཀག་པས་ན། [༢༦]དེས་
ངོར་ལྟ་སྤྱོད་མ་གཏོགས་པ། ར་མལ་ལུས་ཀྱི་བདེན་སྤང་མེད། དེས་ངོར་མི་སྤང་བ་ཡིན་
ཀྱི། མེད་བར་སྤང་བ་མ་ཡིན་ནོ། [༢༧]མེད་བར་སྤང་ན་གཏན་མེད་ཡིན། སྤང་ངོའི་
བདེན་སྤང་མ་ཞི་ཡང་། དེས་ངོར་ལྟ་སྤྱོད་བསྐྱོམ་བ་དེ། རྗེ་ཆེར་འཕེལ་ཞིང་རྒྱས་བ་ཡི།
[༢༨]དབྱེར་མེད་བརྟེན་བ་ཐོབ་བྱུང་ན། སྤང་ངོའི་བདེན་སྤང་གཏན་ལོག་པས། དེ་
གཉིས་སྤང་མེད་མཐོང་མཐོང་བཞིན། ཞེན་བའང་དེ་བཞིན་མཚུངས་བ་ཡིན།
[༢༩]སྟོང་བ་ཉིད་ལ་གཉིས་སྤང་ནི། ལུབ་བ་ཞེས་བྱ་དེ་ནས་འབྱུང་། ཁྱོད་དང་འཛིན་
སྤངས་འགལ་བ་ཡི། གཉེན་པོ་ཡོད་བ་མ་གོ་བའི། [༣༠]ལུས་ཆེན་ང་ལ་བཙོངས་
ཞེན་³འབྲུ། སེམས་དང་རྒྱ་དང་བྱེར་མེད་དེ། སྤང་ལ་རང་བཞིན་མེད་ཡིན་པ། དེ་ནི་

1 <<སྤྱོད་བྱ་རུ་དེ་བ>>ལས་<<བཀགས་སྤྱོད་>>ལས་<<ལྟ་བུ་གོ་མོད་མིག>>ལས་

2 <<སྤྱོད་བྱ་རུ་དེ་བ>>རྗེ་ཆེར་<<བཀགས་སྤྱོད་>>རྗེ་ཆེར་<<ལྟ་བུ་གོ་མོད་མིག>>རྗེ་ཆེར་<<རྒྱ་དང་སྤྱོད་>>རྗེ་ཆེར་

3 <<སྤྱོད་བྱ་རུ་དེ་བ>>བཙོངས་ཞེན་<<བཀགས་སྤྱོད་>>བཙོངས་ཞེན་<<ལྟ་བུ་གོ་མོད་མིག>>བཙོངས་ཞེན་

འོད་གསལ་དུ་ཞུགས་པས། [༢༩]||ཁྱོད་དང་འཛིན་སྐྱབས་འགལ་བ་ཡི། །གཉེན་པོ་
ཡོད་བཞིན་དེ་ཉིད་ནི། །འོད་གསལ་སྒྲོང་བ་ཉིད་ཞུགས་པས། །མེ་མི་འབར་བ་ཉིད་ཀྱི་
ཁར། [༣༠]||འིང་ནི་བསྐྱུན་པ་ཉིད་དང་མཚུངས། །འདི་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་གཅིག་ཤེས་
ན། །དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བསྐྱེས་མཛོད་ཨང་། །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱི་འདོད་པ་བཛོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་
གྱིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཉམ་གཞག་གི་དོར་ང་ཡོད་ན་
རྟག་མཐར་ལྷུང་ཚུལ། དེ་མེད་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཚུལ། མོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་ཆེན་
གྱིས་ལྟ་བ་སྒྲོམ་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་བཛོད་པའོ། །དང་པོ་ནི། བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་
སྒྲུས་པ། [༣༡]||ཁྱོད་དང་ཆོག་ཐེང་མཁས་པ་འགལ། །ཐ་སྐྱད་ལབས་ཆེ་འགྲིག་འགྲིག་
འབྲ། །མཉམ་གཞག་དོན་ལ་འཛོག་ཁ་རང་། །ཆོག་སྒྲིན་ཚུན་ཆད་སྤང་ཁ་མོ།
[༣༢]||མཉམ་པར་བཞག་པའི་དོར་ཅིང་ནི། །ཁྱོད་དང་མཁས་པ་བསྒྲོམ་ཆེན་འགལ། །ཅི་
སྒྲོམ་འདི་སྒྲོམ་མེད་པ་དང་། །ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་མེད་པ་དང་། [༣༣]||གར་འགྲོ་འདིའི་
འབྲེལ་གཏོལ་མེད་ཅིང་། །བདེན་པར་མེད་དང་གཏན་མེད་གཉིས། །དོར་དབྱེ་བ་
འབྲེད་མི་སྟབ། །དེ་འབྲེད་སྟབ་པར་མ་སྟར་ན། [༣༤]||ཡོད་དང་བདེན་པར་ཡོད་པ་
གཉིས། །དོར་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པས། །མཐའ་གཉིས་ལ་ནི་གནས་པ་ཡིན། །དེ་ཡང་ང་
ཡི་ཤེས་འདོད་དོ། [༣༥]||དོར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་ན། །ཐ་སྐྱད་ལ་བྱེ་མན་པ་མེད། །དོ་
དེར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པས། །མགོ་བོ་འཁོར་ཆད་དེ་རུ་འཁོར། [༣༦]||དོར་དབྱེ་བ་
འབྲེད་ཟེར་ན། །འདི་དག་ལ་ནི་ལན་ཐོབ་ཅིག །ང་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་ལ། །མཉམ་

1 <<ཐ་སྐྱད་རུ་དེ་བ>>མྱང་<<བཀའ་སྒྲིན>>མྱོང་<<ཡུང་གོ་མོད་རིག>>མྱོང་<<རྒྱུད་སྒྲོད>>མྱོང་

2 <<ཐ་སྐྱད་རུ་དེ་བ>>འདིའི་<<བཀའ་སྒྲིན>>འདིར་<<ཡུང་གོ་མོད་རིག>>འདིར་

པར་བཞག་པའི་བཞག་ངོ་དེ། [༤༣༤] ང་ནི་བདེན་པར་མེད་ལགས་ཀྱང་། །སྟོང་གཞི་
ཆོས་ཅན་ང་དེ་ནི། །བཞག་ངོ་དེ་ནི་ཡོད་དམ་མེད། །ཡོད་ན་ང་ཉིད་ཡོད་པས་ན།
[༤༣༥] །ཏྲག་པའི་མཐར་ནི་མ་ལྟར་ངམ། །ང་མེད་བསྟོམ་པའི་དོན་ཅི་ཡོད། །མཉམ་
གཞག་ངོ་ན་མེད་མོད་ཀྱང་། །མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། [༤༣༦] །ཡོད་པ་དེར་
ནི་ང་ཡོད་པས། །དེ་ནི་ང་ཡི་མཉམ་གཞག་ཡིན། །ང་མེད་བསྟོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

གཉིས་པ་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ང་མེད་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་དུས་དེར་མེད་
ཟེར་ན། [༤༣༧] །ཆད་པའི་མཐར་ནི་མ་ལྟར་ངམ། །སུ་ཞིག་བདེན་པར་མེད་པར་
བསྟོམ། །སྟོང་གཞི་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ། །ཅི་འདྲ་བ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོས། [༤༣༨] །ང་ནི་
སྟོང་པར་དག་ཟེན་ནས། །ཡོད་ཀྱང་དབྱེ་བ་མི་ཐུབ་ན། །དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ང་དེ་
ནི། །ཡོད་པ་གང་འདྲར་ཡོད་ཀྱང་ནི། [༤༣༩] །དེ་ཡོད་ས་རུ་ང་ཡོད་པས། །ང་མེད་
བསྟོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །དེ་གང་ཡི་མཉམ་གཞག་ནི། །ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་
པར། [༤༤༠] །བསྟོམ་པས་ཆོས་སྐྱོབ་ལ་ལེ། །དེ་འདྲའི་རྒྱ་འབྲས་ཡ་མཆན་ཅན། །ཁྱོད་
ཀྱིས་ཤེས་ན་ང་ལས་ནི། །ཁྱོད་རང་རང་མ་རིག་ཏུ་འདུག། [༤༤༡] །དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནམ་རྟོག་
ནི། །ཆོས་སྐྱོབ་ཡིན་པ་ཅིས་མི་འཐད། །སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས། །འབད་
མེད་ཅི་ཕྱིར་གྲོལ་མི་འགྱུར། [༤༤༢] །དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ང་ཡི་གྲོགས། །

གསུམ་པ་ཐོས་པ་མེད་པའི་སྟོམ་ཆེན་གྱིས་ལྟ་བུ་བསྟོམ་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་བརྟན་པ་ནི། ད་ལྟའི་བསྟོམ་པ་པལ་
མོ་ཆེ། །སྟོམ་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། །ཤིང་གི་དཀྱིལ་གྱི་སྒྲིན་བུ་ཡིས། [༤༤༣] །དཀྱིལ་

1 <<ཐུ་གུ་རུ་དེ་བ>> >དེ་ནི་ <<བགས་ལྷན>> >དེ་ན་ <<ཡུང་གོ་བོད་རིག>> >དེ་ན་ <<རྒྱད་སྟོང>> >དེ་ན་
2 <<ཐུ་གུ་རུ་དེ་བ>> >དེ་ནི་ <<བགས་ལྷན>> >དེ་ན་ <<ཐུ་གུ་རུ་དེ་བ>> >དེ་ན་ <<རྒྱ་བཤད>> >དེ་ན་ <<བགས་ལྷན་དཔེ་གཞུགས་སུ་ངའམ་དེ་ཡིན་མིན་མི་
གསལ་ལ>>

དུ་ཞུགས་ནས་ཤིང་ཟ་ལྟར། །ཁ་ལ་ང་མེད་བསྐྱེམ་མོ་བཟེ། །བསྐྱེམ་བྱའི་དཀྱིལ་དུ་ང་
བཅུག་ནས། །བསྐྱེམས་པས་ང་ཉིད་འཕེལ་བ་ཡིན། [༤༤]འདི་རྒྱལ་མ་ཐིངས་བསྐྱེམ་
བ་ངལ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་རྒྱལ་ལ་ལྟ། མཉམ་གཞག་གི་དོན་ང་མེད་ཀྱང་ཆད་མཐར་མི་སྤྱང་
བ་དཔེ་དང་བཅས་ཏེ་བཤད་པ། མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་ང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་འཛོམས་རྒྱལ། དེ་གཉིས་
ཀྱི་སྐབས་ང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་ཀྱིས་མེད་མཐའ་དང་ཡོད་མཐའ་མེལ་རྒྱལ། བདེན་འཛིན་ལ་མ་རིག་པའི་སྤྱོད་བཤད་
ཆང་རྒྱལ། རྩལ་ཀྱིས་རང་གཞན་བསྐྱེམ་བས་རྟག་ཏུ་བདེན་ཆོག་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །དང་པོ་ནི།
ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲས་པ། །བྱང་མེད་ཁྲམ་མོའི་ཁ་ཐག་བཞིན། །ཅལ་ཅོལ་མང་
ཡང་དོན་གོ་རྒྱུང་། [༤༥]ཁྲོངས་ཆེན་ཁྱོད་ནི་ང་རྒྱལ་གྱི། །ཅོམ་མའི་བཟོ་ཏ་བལྟ་བལྟ་
དང་། །ཆོག་སྒྲོན་ཅི་འདུག་བལྟ་བ་དང་། །སྤེབ་སྤྱོར་ལེགས་ཉེས་བལྟ་བལྟ་བས།
[༤༦]ཟབ་དོན་ལེགས་པར་སྤྲས་ལགས་ཀྱང་། །ཁྱོད་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
དགལ། །ཁྱོད་ལ་དགའ་ཡང་རང་ཉིད་ནི། །དོགས་པ་གཙོད་པའི་གཞི་ཅམ་ཡིན།
[༤༧]གཞན་དུའང་མཛོན་ཐོགས་ཡོད་བསམ་མེད། །ཁྱོད་རང་ལན་ཅིག་འདེབས་
སྤྲས་ན། །གཞན་སྒྲོན་རྟོག་པའི་སྒོ་སྤངས་ནས། །ལེགས་པར་ཉོན་ལ་བསམ་སྒོ་ཐོང་།
[༤༨]བྱང་ཤིང་ལ་ནི་མེ་འབར་ཆོ། །འབར་གྱིན་རང་གིས་མཉམ་གཞག་དོར། །ཤིང་དེ་
སྤང་བར་མ་གྱུར་མོད། །འབར་བའི་མཉམ་གཞག་རང་དུས་སུ། [༤༩]ཤིང་དེ་ཡོད་
པས་མེ་འབར་མོད། །མེད་ན་མེ་ནི་གང་ལ་འབར། །འབར་ཞིང་ཆེས་ཆེར་འབར་བ་
དེ། །གོམས་ཤིང་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་མཐར། [༥༠]ཤིང་དེ་ཆོག་ནས་བརྒྱག་པ་
ལྟར། །དེ་བཞིན་བདེན་འཛིན་བྱང་ཤིང་ལ། །ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱི་མེ་འབར་བའོ། །འབར་

ཞིང་རང་གི་མཉམ་གཞག་དོར། [༤༣]།བདེན་འཛིན་བྱད་ཤིང་མི་སྤང་བ། མེད་པར་
སྤང་བ་ག་ལ་ཡིན། མཉམ་གཞག་དོན་མེད་པ་དེ། བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི།
[༤༤]།ཆད་མཐར་ལྷང་བ་ག་ལ་ཟེར། མ་སྤྱད་བྱ་ཡང་མེད་པ་ནི། ཆད་པའི་མཐར་
ལྷང་ཞེས་བྱའོ།

གཉིས་པ་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སྤང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་འཛུམས་ཚུལ་ནི། མཉམ་གཞག་
དོན་མི་སྤང་ཡང་། [༤༥]།མཉམ་གཞག་དུས་སྤང་ཡོད་པ་ལ། ཤེས་རབ་འོད་གྱི་མེ་དེ་
ནི། འབར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། རི་ཅམ་འབར་ཡང་འདི་དུས་གྱི། [༤༦]།བདེན་
འཛིན་བྱད་ཤིང་ག་ལ་འཆིག། ཁོང་རང་ཆིག་སར་ཁོ་རང་ལས། འབར་གྱི་གཞན་དུ་
མ་ཡིན་ནོ། གཤམ་ཏེ་ཆིག་གོ་ཞེན་ནི། [༤༧]།འདྲེནི་ཤར་དང་ཡ་སྟགས་བྱུབ། རྒྱུ་མ་
སྤང་ལ་རྩེས་གཙོད་ནགས། རྟེ་འདྲེ་རྒྱ་འབྲས་ལ་མཚན་ཅན། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་གྱི་སྐབས་ང་ཡོད་མེད་གྱི་བྱད་པར་གྱིས་མེད་མཐའ་དང་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུལ་ནི། དཔེ་
དོན་གཉིས་གྱིས་གོ་བྱས་ཀྱང་། [༤༨]།གཤམ་པོ་ཆེ་ཡི་ཡང་སྐྱོར་ན། ང་ནི་བདེན་པར་
མེད་པ་ལ། མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཞག་དོད་དེ། ང་ནི་མི་སྤང་བ་ཡིན་ཀྱང་།
[༤༩]།རྟག་མཐར་ལྷང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། འདི་ཡིས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། ཅི་
ཕྱིར་སྤང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི། ང་ནི་ཡོད་པས་ང་མེད་གྱི། [༥༠]།མཐའ་ནི་ཨེ་སེལ་ཁྱོད་
རང་ལྟོས། བཞག་དུས་ང་ནི་ཡོད་པས་ན། ཡོད་བཞིན་དེ་ག་བདེན་མེད་དུ། བསྐྱོམ་
གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། [༥༡]།དེ་ཡིས་རྟག་མཐར་ལྷང་བ་སེལ། །

བཞི་པ་བདེན་འཛིན་ལ་མ་རིག་པའི་སྒྲ་བཤད་ཆང་ཚུལ་ནི། དེ་ག་བདེན་མེད་བསྐྱོམ་པ་ལ། ཤིང་པོ་

མིན་དཔེ་ཡི་མཚུངས་པ་འབྲུལ། །དེ་ག་བདེན་མེད་¹མི་བསྒྲོམ་པར། [༤༤༣]འདྲི་ག་
ཤིང་མིན་མཚུངས་པ་ཡིན། །མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ང་མེད་ན། །སྙེམ་གཞི་བདེན་པར་
མེད་པར་བསྒྲོམ། །སྒྲིང་གཞི་མེད་པའི་སྒྲིང་པ་དེ། [༤༤༣]ཅི་འབྲེལ་བ་ཅིག་ཁྱིམ་
སྒྲོམ། །འཁོར་གསུམ་བྱུང་ལ་ངོ་ཆ་མེད། །གོང་འོག་འགལ་ལ་ཁྲེལ་གཞུང་མེད། ²གཉི་
ལྷག་རང་མ་རིག་གི་ནི། [༤༤༤]སྤྱོད་བཤད་དོན་དུ་ཆང་ངོ་ཨང་། །

ཐུ་པ་རྒྱན་གྱིས་རང་གཞན་བསྐྱབས་པས་རྟག་ཏུ་བདེན་ཆོག་སྒྲོམ་དགོས་པའི་རྒྱ་མཆན་བཤད་པ་ནི། །ཁོ་བོ་
བདེན་པའི་ཆོག་སྤྱོད་ཡི། །ཁྱིམ་གྱི་³བརྒྱན་ཆོག་སྤྱོད་ཆོས་འདི། །རང་གཞན་མགོ་བོ་འཁོར་
བའི་རྒྱ། [༤༤༥]བརྒྱན་པ་སྒྲིངས་ལ་བདེན་པ་སྒྲོམ། །ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཉི་ཤར་
འབྲ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། །ཁེངས་སྐྱུང་ཞིང་སྒྲོ་བ་བསྐྱེད་ཕྱིར་གཞུང་བརྒྱམས་པ་ལ་
ཁོངས་པ་བཟོད་གསོལ་དང་། །བརྒྱམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་དངོས་སོ། །དང་པོ་ནི། །སྤྱོད་ཆུང་ལྷ་རྩེར་རི་
བཞིན་དུ། །ཀྱན་དགའ་སྒོ་བྲོས་འཕེལ་ཕྱིར་ཡིན། [༤༤༦]མཁས་པས་ཁྲེལ་བར་
དགོངས་ནའང་། །བཟོད་པ་གནས་ལུགས་རང་དུ་བཞེས། །བདག་ལ་སྤྲིག་མེད་མཛད་
དུ་གསོལ། [༤༤༧]

གཉིས་པ་བརྒྱམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་རྒྱལ་དངོས་ནི། །ཅེས་པ་འདི་ཡང་བཅུན་པ་སྒོ་བཟང་ཆོས་
ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་གྱིས་སྤྱོད་པ་དགེ་ལེགས་སུ་བྱུང་ཅིག ། །

1 <<ཐུ་པ་གྲུ་བུ་དེ་བ>> >བདེན་མེད་<<བཀྲས་སྐྱུན>> >བདེན་མིང་<<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> >བདེན་མིང་
2 <<ཐུ་པ་གྲུ་བུ་དེ་བ>> >མང་<<བཀྲས་སྐྱུན>> >མེད་<<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> >མེད་<<རྒྱུད་རྟོད>> >མེད་
3 <<ཐུ་པ་གྲུ་བུ་དེ་བ>> >ཁོང་གི་<<བཀྲས་སྐྱུན>> >ཁོད་ཀྱི་<<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> >ཁོད་ཀྱི་<<རྒྱུད་རྟོད>> >ཁོད་ཀྱི་
4 <<ཐུ་པ་གྲུ་བུ་དེ་བ>> >དང་<<ཀྱང་གོ་བོད་རིག>> >དང་<<རྟམ་བཤད>> >དང་<<རྒྱུད་རྟོད>> >དང་(བཀྲས་སྐྱུན་དཔེ་གཞུགས་
སུ་དང་དང་ཡིན་མིན་གསལ་)

༡༡། །གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་
བདག་འཛིན་མཐར་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་བ་བཞུགས་སོ། །

སྤྱི་མ་དང་རྗེ་བཙུན་མཁའ་པའི་གཏེར་དབྱེར་མ་མཆིས་པའི་ཞབས་ལ་ཕྱག་འཆའ་
ལོ། །ལྷ་མིའི་སྟོན་པ་སངས་རྒྱལ་བཙུན་ལདས། །ཀུན་མཁའ་གཉིས་པ་འཇམ་
མགོན་ཙཱ་ཁ་པ། །སློབ་ཐང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་འཛིན་པ་རྣམས། །བྱང་ཆུབ་སྣང་
པོའི་བར་དུ་སྤྱི་པོས་མཆོད། །ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་ལ། །རྒྱ་འབྲས་
རྟེན་འབྲེལ་བསྟོན་མེད་བཞག་ཆོག་པའི། །སྤང་སྟོང་ཟུང་འཇུག་བདག་སློབ་ཡུལ་མིན་
ཡང་། །གང་ཤེས་མདོར་བསྡུས་ཚུལ་གྱིས་བཤད་པར་བྱ། །

དེ་ལ་འདིར་བདེ་ལྡན་ཞིང་གི་མགོན་པོ་སངས་རྒྱལ་བ་མཐའ་ཡས་བསམ་
བཞིན་དུ་རྒྱལ་བའི་བསྟན་པ་སྤེལ་བའི་ཕྱིར་དུར་སྤྲིག་གར་གྱིས་རྣམ་པར་རོལ་བ་
པཎ་ཆེན་ཕྱོགས་ཐམས་ཅད་ལས་རྣམ་པར་རྒྱལ་བ་རྗེ་བཙུན་སློབ་ཐང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཆོན་དཔལ་བཟང་པོ་ཞེས་སྟན་པའི་གྲགས་པས་སྟེང་ཀྱན་ཏུ་བྱུང་བ་དེས་ཟབ་ལམ་
ཕྱག་རྒྱ་ཆེན་པོའི་དོན་ཐུགས་ཉམས་སྲུབ་ཞེས་པས། རྟག་ཆད་ཀྱི་མཐའ་ཐམས་ཅད་
དང་བྲལ་བའི་ཟབ་མོ་དབྱུ་མའི་ལྷ་བ་ཕུ་ཐག་ཆོད་པ་ཐུགས་རྒྱུད་ལ་འཁྱུངས་ནས་
ཉམས་རྟོགས་ཀྱི་ཚུལ་དུ་གསུངས་པའི་བདག་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ཞེས་གྲགས་

པའི་གཞུང་མཆོག་འདི་ཉིད་ཀྱི་དོན་ཅུང་ཟད་ཅིག་འཆད་པ་ལ་གསུམ། བཤད་པ་ལ་
འཇུག་པའི་བྱ་བ། བཤད་པ་ཉིད་ཉི་པར་དགོད་པ། བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མཆོད་པར་བརྗོད་པ་དང་། བཤད་པར་དམ་བཅའ་བལོ། །
དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།

སྤྱི་མ་ལྟག་པའི་ལྟ་ལ་བྱག་འཆལ་ལོ། །

ཞེས་གསུངས། འདིའི་དགོས་པ་ནི། སྤྱི་མ་བྱ་དམ་པ་ནམས་བསྟན་བཅོས་ཚུལ་
པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་བྱད་པར་ཅན་ལ་འཇུག་པའི་ཐོག་མར་ཡུལ་
བྱད་པར་ཅན་ལ་འདུད་ཅིང་མཆོད་བརྗོད་མཛད་པ་དེ་བཞིན་དུ་ཡཔཎ་ཆེན་སྒོ་བཟང་
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོད་རང་ཉིད་ཀྱང་སྤྱི་མ་བྱ་དམ་པའི་སྟོན་པ་དང་མཐུན་པ་དང་།
བསྟན་བཅོས་ཚུལ་པའི་འགལ་སྒྲིན་བར་གཅོད་ཞི་ནས་ཚུལ་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཆེད་དུ་
ཡིན་ལོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པར་དམ་བཅའ་བལོ།

གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་བྱག་ཆེན་ནི། །

ངོ་བོ་ངོས་འཛིན་འདི་ལྟར་རོ། །

ཞེས་པས་སྟོན། དམ་བཅའི་གཞུང་འདིས་ནི་སྤྱི་མ་བྱ་དམ་པ་ནམས་བསྟན་
བཅོས་ཚུལ་པ་ལ་སོགས་པའི་རྣམ་དཀར་གྱི་བྱ་བ་གང་ལ་འཇུག་ཀྱང་ཐོག་མར་
མཐར་ཕྱིན་པ་བསྐྱབ་རྒྱས་མི་རྒྱས་ལེགས་པར་བརྟགས་ནས་རྒྱས་པ་ལྟར་ན་བྱ་བ་དེ་
ལ་འཇུག་གི། །མི་རྒྱས་ན་ཐོག་མ་ནས་འཇུག་པར་མི་མཛད་པ་དང་མཐུན་པར། བཎ་

ཆེན་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་གཞུང་མཆོག་འདི་ཉིད་རྩོམ་པར་དམ་
བཅའ་མཛད་པར་བསྟན་ནོ། །

གཉིས་པ་བཤད་པ་ཉིད་ཉེ་བར་དགོད་པ་ལ་གཉིས། གཞི་ལམ་འབྲས་གསུམ་གྱི་
ཕྱག་ཆེན་བཤད་པ་དང་། བདག་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་རྩོད་པའི་ཚུ་ལ་ལོ། །དང་
པོ་ལ་གསུམ། གཞིའི་ཕྱག་ཆེན། ལམ་གྱི་ཕྱག་ཆེན། འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་བཤད་
པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། མདོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞིའི་ཕྱག་ཆེན་དང་། སྤགས་ལྷགས་ཀྱི་
གཞིའི་ཕྱག་ཆེན་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།

ཁམས་གསུམ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དང་། །ཞེས་པ་ནས། [༡]

དེ་ནི་གཞི་ཡི་ཕྱག་ཆེན་ཡིན། །[༢]

ཞེས་པའི་བར་གསུངས། དོན་ནི། དེ་ཡང་སྤྱིར་ཁམས་གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་
ཐམས་ཅད་དང་། བྱད་པར་ལམ་ཉམས་སུ་ལེན་པའི་སྒྲུབ་པ་པོ་རང་གི་རྒྱུད་ཀྱི་སེམས་
གསལ་ཞིང་རིག་པ་ཉིད་ནི་ཐོག་མ་གཏན་ནས་མེད་པའི་སྟོན་གྱི་དུས་རང་ནས་གྲུབ་པ་
ཡིན་ཅིང་། སེམས་དེ་ནམ་གྲུབ་པ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སེམས་རང་གིས་མ་རིག་ཅིང་མ་
རྟོགས་ཀྱང་སེམས་ཀྱི་གནས་ལྷགས་སྟོང་པ་ཉིད་སེམས་དང་ལྷན་ཅིག་ཏུ་གྲུབ་ཅིང་
གནས་པ་དེ་ནི་མདོ་ལྷགས་ཀྱི་གཞིའི་ཕྱག་ཆེན་ཡིན་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་སྤགས་ལྷགས་ཀྱི་གཞིའི་ཕྱག་ཆེན་སྟོན་པ་ལ། འདིར་གོང་ལོག་
འབྲུགས་པ་སྤེབས་པའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་ལོག་གི། །

ས་བཅུ་ནས་བཟུང་གྲོག་སྤྱར་བར།

འཆི་བའི་དུས་སུ་འོད་གསལ་ལ།

དེ་ཡང་གཞི་ཡི་ཕྱག་ཆེན་ཡིན། [༤]

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། ས་བཅུ་འི་བྱང་ཚུབ་སེམས་དབང་ནས། སྒོག་ཆགས་གྲོག་སྤྱར་ཚུན་
ཆད་བར་གྱི་འབྱུང་ལུས་རགས་བ་དོར་ནས་རིམ་གྱི་འཆི་བའི་དུས་སུ་ས་ཆུ་ལ་ཐེམ་
བའི་རྟགས་སྒྲིག་རྒྱ་ལྟ་བུ་ནས། མཆེད་བ་ཉེར་ཐོབ་ལ་ཐེམ་བའི་རྟགས་སྟོན་གནས་
གཡལ་དག་པ་ལ་སྒོར་གྱི་ཐུན་པས་བྲབ་པ་ལྟ་བུའི་ནག་ལམ་པའི་སྤང་བའི་བར་བདུན་
རིམ་གྱིས་ཤར་བའི་མཐར་ཅུང་ཟད་བྲན་མེད་དུ་འགྲོ་ཞིང་། དྲན་མེད་དེ་སངས་བ་ན་
སྟོན་གནས་གཡལ་དག་པ་ལ་སྒོར་བྱེད་གྱི་རྒྱུན་གསུམ་དང་བྲལ་བའི་ཐོ་རིངས་གྱི་ནམ་
མཁའི་རང་མདོག་རི་ལྟ་བུ་བ་བཞིན་དུ་སྒོར་སང་རེ་བའི་རྣམ་པ་ཞིག་མ་གཏོགས་གཉིས་
སྤང་གཞན་ཐམས་ཅད་འགགས་པའི་འོད་གསལ་དེ་སྤགས་ལུགས་གྱི་གཞིའི་ཕྱག་
ཆེན་ཡིན་ཞེས་པའོ།

གཉིས་བ་ལམ་གྱི་ཕྱག་ཆེན་ལ་ཡང་གཉིས། མདོ་ལུགས་གྱི་ལམ་གྱི་ཕྱག་ཆེན་
དང་། སྤགས་ལུགས་གྱི་ལམ་གྱི་ཕྱག་ཆེན་འོ།

དང་པོ་སྟོན་བ་ལ།

མ་རྟོགས་པ་རྣམས་བདེན་པར་འཛིན། །ཞེས་བ་ནས། [༥]

དེ་ལས་གཞན་དུ་གཉེན་པོ་མེད། [༦]

ཅེས་བའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། བོད་དུ་བཤད་པ་དེ་ལྟར་སེམས་བྱུང་བ་དང་དུས་མཉམ་དུ་སེམས་ཀྱི་
གནས་ལུགས་སྟོང་པ་ཉིད་བྱུང་ཡུང་དེ་མ་རྟོགས་པའི་འགྲོ་བ་རྣམས་རང་གི་སེམས་
ཀྱིས་མཆོན་པའི་གང་སྤང་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་འཛིན་ཅིང་། བདེན་འཛིན་དེ་ཡིས་
ཀུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་ལས་བསགས་ཏེ་ད་བར་འཁོར་བར་འབྱམས་པ་ཡིན་ལ། དེའི་
དངོས་གཉེན་ནི་སེམས་ལ་སོགས་པའི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
རྟོགས་པའམ་བདག་མེད་པར་དངོས་སུ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ལས་
གཞན་དུ་བདག་འཛིན་གྱི་གཉེན་པོ་མེད་དོ་ཞེས་བཻོ།

གཉིས་པ་སྒྲགས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བྱ་གཞུང་སྟོན་པ་ལ།

བསྐྱོམས་པའི་འོད་གསལ་དེ་བསྐྱེས་ནས། །

མཉམ་གཞག་ངང་དུ་ནམ་འཛོག་པ། །

དེ་ནི་ལམ་གྱི་བྱ་གཞུང་དང་། [༥]

ཞེས་གསུངས།

དོན་ནི། སྒར་བཤད་པའི་གཞིའི་བྱ་གཞུང་དང་། བསྐྱོམས་པའི་སྟོབས་ལས་
བྱུང་བའི་འོད་གསལ་དེ་གཉིས་བསྐྱེས་ནས་མཉམ་གཞག་ངང་དུ་དུས་ནམ་འཛོག་
བྱུང་བ་དེ་ནི་སྒྲགས་ལུགས་ཀྱི་ལམ་གྱི་བྱ་གཞུང་དང་།

གཞན་ཡང་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་ནས། །

སྟོས་མེད་ཤེས་རབ་བསྐྱོམ་པ་ནི། །

ལམ་གྱི་བྱ་གཞུང་ལྟ་བུ་ཟེེ། [༦]

ཞེས་གསུངས་པའི་དོན་གཞན་ཡང་སྟོང་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་
གཞག་ལ་གནས་ནས་སྟོས་མེད་དེ་སྟོས་པའི་མཐའ་ཐམས་ཅད་དང་བྲལ་བའི་སྟོང་ཉིད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་བསྐྱེད་པ་ནི་ལམ་གྱི་ཕྱག་ཆེན་ལྟ་བུ་བ་བསྐྱེད་པ་བ་དེ་ཡིན་ཞེས་
བཤོ།

གསུམ་པ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་སྟོན་པ་ལ།

དེ་ནི་¹འབྲུལ་མེད་མངོན་གྱུར་ན། །ཞེས་བ་ནས། [༤]

ཆོས་སྤྱི་ཞེས་ཀྱང་བཏགས་པ་ཡིན། [༥]

ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། སྤར་གྱི་མཉམ་གཞག་དེ་ལྟར་བསྐྱེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་གཉིས་སྤར་
འབྲུལ་བ་མེད་པ་སྟེ། གཉིས་སྤར་གིས་མ་གོས་པར་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་
པར་གྱུར་ན་མདོ་ལུགས་གྱི་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་མཐོང་ལམ་ཟེར་བ་ཐོབ་པ་ཡིན་
ཞེས་པ་དང་། ཡང་སྟོང་ཉིད་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་པའི་རྟོགས་པ་བརྟེན་ཞིང་གོང་
ནས་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་ཆེད་དུ་མཉམ་གཞག་ནམ་མཁའ་ལྟ་བུ་དང་རྗེས་ཐོབ་སྤྱི་མ་ལྟ་
བུའི་ཉམས་ལེན་གཉིས་སྟེ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་དེ་ལ་བསྐྱེད་པའི་ལམ་དང་སྟོབ་
ལམ་ཞེས་ཟེར་ལ། དེ་བསྐྱེད་པས་ས་ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་ན་ཉོན་ཐྱིབ་སྤར་སྟེ་དགྲ་
བཅོམས་པའི་²འབྲས་བུ་ཐོབ། རིམ་གྱིས་བསྐྱེད་པས་ས་ས་བརྒྱད་པའི་བར་ཆད་མེད་
ལམ་གྱིས་དངོས་གཉེན་བྱས་ཏེ་ཉོན་ཐྱིབ་ཀྱི་བག་ཆགས་ཤེས་སྟོབ་མ་ལུས་པར་དག།

1 <<ཅ་བ་>> >དེ་ཉིད་ <<རྣམ་བཤད་>> >དེ་ནི་

2 འདིར་"དགྲ་བཅོམ་པའི་"ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྤར་ཡང་མ་དཔེར་རྗེ་ལྟར་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཞུགས་ཡོད།

པར་གྱུར་པ་ནི་མི་སློབ་པའི་འབྲས་བུ་ཟུང་འཇུག་གི་གོ་འཕང་མངོན་དུ་གྱུར་པ་ཡིན་
ཞེས་པ་དང་། མི་སློབ་པའི་ཟུང་འཇུག་ཐོབ་པ་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཉམ་
པར་བཞག་བཞིན་པའི་ངང་ནས་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མངོན་སུམ་གྱིས་
རྟོགས་པའི་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཐོབ་ཅིང་ཡེ་ཤེས་དེ་ལ་ཆོས་སྐུ་
ཞེས་མིང་གིས་བཏགས་པ་ཡིན་ཞེས་པའོ། །སྤྱིར་མཐོང་ལམ་འབྲས་དུས་ཀྱི་ཆོས་མ་
ཡིན་ཀྱང་། འདིར་མཐོང་ལམ་ནས་མི་སློབ་ལམ་གྱི་བར་ཐམས་ཅད་ལ་འབྲས་བུའི་
ལུག་ཆེན་གྱི་ཐ་སྙད་མཛད་ནས་དེ་ལྟར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་བདག་འཛིན་དང་ཤེས་རབ་གཉིས་ཅོད་པའི་ཚུལ་ལ་གཉིས། འཆོམས་
སྐར་བ་¹དང་། ཅོད་ལན་དངོས་བཤད་པའོ། །

དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།

ཐུགས་རྗེ་ཡི་ནི་སྟོན་ལམ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། [༤]

གར་འགྲོའི་གནས་སུ་ཁྱོད་རྒྱུག་ཅིག །[༡༩]

ཅེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། ཐེག་པ་ཆེན་པོའི་ས་ལམ་འབྲས་བུ་དང་བཅས་པ་ལ་སོགས་པའི་རྒྱ་
འབྲས་ཀྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་སྒྲུང་ཅམ་དུ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་དོན་ལ་རང་
ངོས་ནས་བྱུང་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མ་མཐོང་བས་དེས་ན་དོན་ལ་བདག་རང་ངོས་ནས་
བྱུང་པར་འཛིན་པ་འབྲུལ་བ་ལས་ཀྱང་ཆེས་འབྲུལ་བས་ད་ནས་བརྒྱུད་ཉེ་དུས་དང་
རྣམ་པ་ཀུན་ཏུ་བདག་འཛིན་འབྲུལ་བ་ཁྱོད་རྩ་བ་ནས་སྤོང་བ་ཡིན་པས་ཁྱོད་རང་མི་

1 འདིར་"འཆོམས་སྐར་བ་"ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡང་མ་དཔེར་རྗེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཀོད་ཡོད།

དགའ་བ་མ་བྱེད་པར་གར་འགྲོའི་གནས་སུ་རྒྱག་ཅིག་ཅེས་ཁོའི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་
སུན་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །སུན་སྤང་ལུགས་ཇི་ལྟར་བྱ་དགོས་སྟུང་ན།
འབྲུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་བདག་གི་བདག་མེད་པ་ཉིད་ཁོང་དུ་རྒྱད་པ་ལས་སྟོང་
པར་འབྱུང་བས་ཞེས་བདག་འཛིན་སྟན་སྒྲིམ་གྱི་དམིགས་པར་རྒྱུར་པའི་བདག་དེའི་
བདག་མེད་པ་སྟེ་རང་བཞིན་མེད་པ་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཉམས་སུ་སྤངས་ནས་ཁོའི་
འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་སུན་སྤང་དགོས་པར་གསུངས་སོ། །

གཉིས་པ་ཚེད་ལན་དངོས་ལ་གསུམ། མདོར་བསྟན་པ། རྒྱས་པར་བཤད་པ།
དོན་བསྟུ་བའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱིས་རང་རྒྱད་ལྡན་གྱི་སྒྲིམ་བྱ་
གཅེས་པར་བསྐྱུངས་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ལ་གཞོད་བྱེད་བརྗོད་བའོ། །

དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།

བདག་དུ་འཛིན་པས་ལན་སྟུམ་པ། །ཞེས་པ་ནས། [༡༣]

དགྲ་དེ་སུ་ཡིས་སྤུལ་བར་འབྱུང། །[༡༤]

ཞེས་པའི་བར་གསུངས།

དོན་ནི། ཉེས་པ་ཀུན་གྱི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ཁོ་བས་¹སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སེམས་
དང་དུས་མཉམ་དུ་འོངས་ནས་གཞན་ལ་ཁ་འཛིན་གཤམས་འདེབས་བྱ་དགོས་
སོགས་ཐབས་རྣམ་དུ་མའི་སྒྲོན་པ་པ་མ་བཟང་པོས་བྱ་གཅེས་སྒྲིང་བ་བཞིན་དུ་བརྩེ་
བས་བསྐྱུངས་ཤིང་། སྤྱང་ཚུལ་²ཡང་ཆེ་འདིའི་སྟོ་གོས་བྲིན། དུག་གསུམ་གྱིས་ཀུན་

1 འདིར་“ཁོ་བོས་”ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཡང་མ་དཔེར་ཇི་ལྟར་བཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཞོད་ཡོད།

2 འདིར་“སྤྱང་ཚུལ་”ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟུམ་ཡང་མ་དཔེར་ཇི་ལྟར་བཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཞོད་ཡོད།

ནས་བསྐྱངས་པའི་གཡོ་སྤྱིའི་སྤྱོད་བ་སྣ་ཚོགས་བསྐྱབ་ནས་ཚོས་སྒོར་བཅུད། གནོད་
པའི་དབྱ་འདུལ་བའི་སྒོ་ནས་བསྐྱངས་ཤིང་། དབྱ་དེ་ངས་མ་བརྟལ་ན་གཞན་སྤྱིས་
ཐུལ་བར་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ་ཞེས་ཁ་པོ་འབྲུག་ལྟར་སྒོག་པར་བྱེད་དོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལ་གནོད་བྱེད་བརྗོད་པ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲུལ་པ། །ཞེས་བ་ནས། [༡༥]

གར་འགྲོར་རྒྱག་ལ་ལོག་མ་འོང་། །[༡༦]

ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་། སེམས་ཅན་རྣམས་སྡོན་སེམས་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་།
སེམས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་སོང་བས་ཀ་འདུ་འཛིན་གཡེངས་པ་དང་།
ཉིད་བཀུར་སྣན་བྲགས་ལ་ཆགས་པ་དང་། ཉེ་དུ་དང་མཛའ་བཤེས་ལ་ཆགས་ཤིང་དེ་
དག་གི་ཆེ་འདིའི་བྱ་བྱེད་སེམས་པ་དང་། ཚུལ་མེན་ཡིད་བྱེད་ཀྱིས་རང་སྟོགས་ལ་
ཆགས་པ་དང་། གཞན་སྟོགས་ལ་སྤང་བའི་དབང་གིས་འབྲུག་ཅོད་དང་། རོན་མེད་ཆེ་
འདིའི་བྱ་བ་ངན་པས་གཡེངས་པ་སོགས་མདོར་ན་མི་དགེ་བ་དང་སྤྱུག་བསྐྱེད་མཐའ་
དག་བསྐྱེད། དགེ་བ་དང་བདེ་བ་མཐའ་དག་འཛོམས་པར་བྱེད་མཁན་བདག་འཛིན་
ཁྱོད་རང་ཡིན་པས་ཡོན་ཏེ་མ་སྟོང་ན་ཁྱོད་ནི་སྤྱོད་དང་སྣན་ཅིག་ཏུ་གནས། ཡང་
དག་པར་རམ་དོན་དམ་པར་ནི་ཁྱོད་རང་གཏན་ནས་མེད་ན་ཁ་འཛིན་གཤགས་
འདེབས་གསོས་བསྐྱངས་སོགས་སྤྱིས་སྤྱོད་པར་འགྱུར། དེ་བས་ན་ཁྱོད་ཀྱི་
ཞེན་ཡུལ་སྤྱོད་སྤྱོད་སྤྱོད་ཅེས་ནས་འདོན་པ་ཡིན་པས་གར་འགྲོར་རྒྱག་ལ་ལོག་མ་
འོང་ཞིག །

གཉིས་པ་རྒྱས་པར་བཤད་པ་ལ་དུག །བདག་འཛིན་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་

སྙད་དང་དོན་དམ་དུ་ཡོད་མེད་ལ་ཚོད་པ། མེམས་དང་འགྲོགས་ལྷན་རིང་བྱང་ལ་ཚོད་
པ། ཅུས་མཐུ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཚོད་པ། མངའ་འབངས་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཚོད་
པ། ཆེ་གྲོགས་མང་ཉུང་ལ་ཚོད་པ། རིགས་བྱུག་གི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་ཀར་ཡོད་མེད་ལ་
ཚོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱིས་ཁོ་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་
སྙད་དུ་ཡོད་ཚུལ་དང་། ཞེས་རབ་གྱིས་དེ་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་དུ་ཡང་མེད་ཚུལ་
བརྗོད་པའོ། །

དང་པོ་སྟོན་པ་ལ།

བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ལན་སྟེན་པ། །

ཡང་དག་དོན་དུང་བས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། [༡༥]

དོན་དམ་བདེན་མེད་ཁྱོད་རང་གྱིས། །

ང་དང་འགལ་བས་པར་སྐྱག་ཅིག །།[༡༦]

ཅེས་པའི་བར་གསུངས། དེ་ལ་གཞུང་དེའི་འགྲེལ་བ་ཡིན་ན། དེའི་འབྲུ་སྟོན་ངེས་
པར་དགོས་པས་བྲབ་པ་མི་འདུག་པས། འདི་མན་ལ་འབྲུ་སྟོན་མ་སྟེན་ཡང་དོན་
འགྲེལ་ཉམས་སུ་ལེན་རྒྱུའི་དབང་དུ་བྱས་ནས་བརྗོད་པར་བྱའོ། །བདག་འཛིན་གྱིས་
ཁོ་རང་དང་ཁོ་རང་གི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་གཉིས་དོན་དམ་དུ་མེད་ཡང་དེ་ཐ་སྙད་དུ་
ཡོད་དེ། དེ་ནམས་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་པའི་དབང་གིས་རྒྱ་འབྲས་རྟེན་འགྲེལ་གྱི་བྱ་བྲེད་
ཐམས་ཅད་འཐད་པ་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནམས་ཐ་སྙད་དུ་མེད་ན་ཆོས་གཞན་ཡང་དེ་དང་
མཚུངས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ཁྱོད་གྱིས་ཐ་སྙད་ཡོངས་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་

1 <<ཙ་བ>> <དེ་དང་འགལ་བས> <<ནམ་པ་ཤང>> <དང་འགལ་བས>

ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་ངོ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ཐ་སྙད་དང་དོན་དམ་གང་དུ་ཡང་མེད་ཚུལ་བརྟུན་
བ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྟུང་པ། །

དོན་དམ་ཁྱོད་མེད་ཨ་ཅང་ཆེ། །ཞེས་བ་ནས། [༣༩]

རྩ་བ་ནས་ནི་མ་སྟོད་པར། །

གར་འགྲོའི་གནས་སུ་ཁྱོད་རྒྱག་ཅིག། [༤༠]

ཅེས་པའི་བར་ཉ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་དོན་དམ་
དུ་མེད་པ་ཨ་ཅང་ཆེ་ཐ་སྙད་དུ་ཡང་མེད་དེ། དེ་ཡོད་ན་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་
ཡོད་དགོས། དེ་ཡོད་ན་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་ཡོད་དགོས། རང་བཞིན་གྱིས་
གྲུབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་པར་དབུ་མའི་གཞུང་ལུགས་རྣམས་སུ་ལན་ཅིག་
མིན་པར་གསུངས། ཁྱད་པར་དུ་དགེ་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པར་ནན་ཏན་དུ་གསུངས་ཉ། དཔེར་མཆོཙ་ན་འབྱུག་འགྲེལ་ལས། གང་
ལས་བྱེད་པ་པོ་ནི་མ་དམིགས་ཀྱིས་ལས་ཀྱང་ཡོད་ལ་རྣམ་པར་སྦྱིན་པ་ཡང་ཡོད་དོ་
ཞེས་བརྟུན་པ་དེ་ལས་ནི་བྱེད་པ་པོ་རང་བཞིན་དུ་གྱུར་པ་བཀག་པར་རིགས་པར་བྱ་
ཡི། ཞེས་པས་དགེ་མི་དགའི་ལས་བྱེད་པ་པོའི་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པར་
བསྟན་ནོ། །

ད་དུང་མ་ཆོས་པར་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་ཡུལ་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་
སྟུང་ན། ཁྱོད་རང་དེ་ཡོད་པར་ཁས་ལོངས་ཤིག། །ཤེས་རབ་ང་ནི་བདག་འཛིན་གྱི་

འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ན་སྤྲ་དུ་ཡོད་པ་མངོན་སུམ་ལྟ་ཞོག་མི་ལས་དུ་ཡང་མི་འདོད་
དོ། །འོན་པ་དག་འཛིན་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་ན་སྤྲ་དུ་མེད་ན་བདག་འཛིན་ཀྱི་
འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་བདག་
འཛིན་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་གུང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་ཞེ་ན། ཨ་ཁྱོད་
སྤྲ་རེ་རྩེ། བདག་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པར་མི་འགྱུར་ཏེ།
འཇུག་པ་ལས། བདག་ནི་འདི་ཡི་ཡུལ་དུ་རྟོགས་བྱས་ནས། །རྣལ་འབྱོར་པ་ཡིས་
བདག་ནི་འགོག་པར་བྱེད། །ཅེས་པའི་ཆོག་ཁྲ་དང་པོས་བདག་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་
ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་པར་བསྟན་ཅིང་། ཆོག་ཁྲ་གཉིས་པས་བདག་འཛིན་
ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་མེད་པར་བསྟན་པའི་སྒྲོ་ནས། སྤྱིར་
བདག་དེ་ལ་ཁས་ལེན་རྒྱུའི་བདག་དང་། འགོག་རྒྱུའི་བདག་གཉིས་སུ་གསུངས་ལ།
དེས་ན། འཇུག་འབྲེལ་ལས། བརྟེན་ནས་གདགས་པར་བྱ་བ་ན་སྤྲ་ཀྱི་ཡན་ལག་ཏུ་
གྱུར་པ་ཡང་བཀག་གོ་ཞེས་བྱ་བར་ནི་ཤེས་པར་མི་བྱུངོ། །ཞེས་པས་ལས་འབྲས་ཀྱི་
རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་བདག་དང་བདག་འཛིན་ཀྱི་དམིགས་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་བདག་ཡོད་
པར་བསྟན་པས་དེ་གཉིས་དོན་གཅིག་ཅིང་། དེའི་ཕྱིར་ལས་འབྲས་ཀྱི་རྟེན་དུ་གྱུར་པའི་
བདག་ཡོད་པར་ཁས་སྐྱེངས་པ་ལ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མི་ཤོང་བ་ལྟ་བུ་མ་བྱེད་པར་ལས་
འབྲས་ཀྱི་རྣམ་གཞག་འཛོག་པ་ལ་མཁས་པར་བྱ་ཞིང་། དེ་མ་བྱས་ན་ཁྱོད་རང་ཆད་
པའི་མཐར་ལྷུང་བར་འགྱུར་ལོ། །

དེ་ལྟར་ན་འཁོར་བའི་སྤྱད་བསྐྱེད་ཐམས་ཅད་ལས་ཉོན་གཉིས་ལས་བྱུང་ཞིང་།
ལས་དང་ཉོན་མོངས་པ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཅ་བ་བདག་འཛིན་ཁྱོད་རང་ཡིན་པར་རོ་ཤེས་

ནས་འགོག་པ་ཡིན་པས་ཁྱོད་རང་འདིར་རྩ་བ་ནས་མ་སྡོད་པར་གར་འགྲོའི་གནས་སུ་
རྒྱག་ཅིག །བདག་འཛིན་ལ་ཡང་ལྷན་སྐྱེས་དང་ཀུན་བཏགས་གཉིས་ཡོད་པས།
བདག་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྤངས་ཀྱི་ཡུལ་ངོས་ཟིན་ཏེ་བཀག་པའི་སློན་ནས་ཁྱོད་
འགོག་པ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྷ་མིན་པར་ལུས་ལས་ཆེར་མ་འདོན་པའི་ཚུལ་དུ་ཁྱོད་འགོག་
ཐབས་མེད་ཚུལ་རྣམ་འགྲེལ་དང་སྟོད་འབྲུག་སོགས་ལས་གསུངས་ཚུལ་གཞུང་རང་
ནས་བཤད་འདུག་པ་ནི།

བདག་མེད་མཐོང་བས་འགལ་བ་ཡིན། །

འདི་ཡུལ་སུན་དབྱུང་མེད་པར་ནི། [༩༥]

དེ་སྟོང་བར་ནི་རུས་མ་ཡིན། །

ཞི་བ་ལྷ་ཡི་སྟོད་འབྲུག་ལས། །

བཏགས་པའི་དངོས་ལ་མ་རེག་པར། །

དེ་ཡི་དངོས་མེད་འཛིན་མ་ཡིན། [༩༦]

བཞི་བརྒྱ་པ་ཡི་འགྲེལ་པ་ལས། །

གང་ཞིག་དངོས་པོ་རྣམས་ནི་གཞན་ལ་རག་མ་ལས་པའི་ངོ་བོ་རང་བཞིན་

ཏེ། དེ་མེད་པ་ནི་བདག་མེད་པའོ། ཞེས་གསུངས།

ཞེས་བ་ལྷར་རོ། །

གཉིས་པ་སེམས་དང་འགྲོགས་ཡུན་རིང་ཐུང་ལ་རྩོད་པ་ལ་གཉིས། བདག་
འཛིན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།

བདག་འཛིན་གྲིས་ཁོ་རང་དང་སེམས་རྒྱན་དུ་འགྲོགས་ཚུལ་དང་། ཤེས་རབ་དང་
སེམས་འགྲོགས་པ་ཡུད་ཅམ་ཡིན་པར་བརྗོད་བཤོ།

དང་པོ་ནི།

བདག་ཏུ་འཛིན་པས་ལན་སྤྲོས་པ། །

སེམས་དང་འགྲོགས་ཡུན་རིང་བས་ན། །ཞེས་པ་ནས། [༣༠]

འབྲལ་བ་ལས་ནི་གཞོན་པའང་དཀའ། །

ང་ནི་རྒྱན་པའི་སྤྲིང་མི་ཡིན། །[༣༡]

ཞེས་པའི་བར་དང་།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་དང་སེམས་འགྲོགས་པ་ཡུད་ཅམ་ཡིན་པར་བརྗོད་བཤོ།

ཁྱོད་ནི་སྒོ་བྱུང་ཤེས་རབ་སྟེ། །ཞེས་པ་ནས། [༣༢]

རྒྱས་ན་ཐུགས་ལ་དེ་ལས་མེད། །[༣༣]

ཅེས་པའི་བར་ཏེ། བདག་འཛིན་ཁོ་བས་ང་དང་སེམས་འགྲོགས་ཡུན་རིང་བས་
ངས་ཀྱང་སེམས་འདྲོར་མི་ཤོད་ཅིང་སེམས་ཁོས་ཀྱང་ང་འདྲོར་མི་ཤོད་པས་པན་ཚུན་
ནམ་ཡང་འབྲལ་མི་ཤོད་ལ། དེའི་རྒྱ་མཚན་ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། སོ་སྟེ་ནས་ས་བདུན་པའི་
བར་དུ་ང་དང་དངོས་སུ་འགྲོགས་དགོས་ཤིང་། ང་ཡིས་བསྒྲོས་པའི་དྲི་མ་དེ་ནི་ས་བཅུ་
པའི་བར་དུ་འགྲོགས་དགོས་པས་ན་སོ་སོ་སྟེ་པོ་ཐ་མལ་པའི་མི་ལ་སྒྲོས་ཅི་དགོས།
དུག་གསུམ་གྲིས་གཙུག་པའི་ཐུག་དོག་སེར་སྒྲ་གཡོ་སྒྲ་རྒྱགས་པ་ལྟ་བུ་དུག་ཅུ་ཅ

1 འདིར་"ཁོ་ཐོས་"ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྤྲོས་ཡང་མ་དཔེར་ནི་ལྟར་བཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཞོད་ཡོང།

གཉིས་ང་རྒྱལ་ལེ་ལོ་བག་མེད་སོགས་འདོད་ཆེན་ཐམས་ཅད་རྒྱན་དུ་ཁོ་བོས་གཏོང་
བ་ཡིན་ཅིང་། ང་མེད་ན་སེམས་ལ་དེ་དག་སྤྲོ་ཡིས་གཏོང་བར་བྱེད། ང་ནི་རྒྱན་པའི་
སྤྲོ་མི་ཡིན་པས་སེམས་དང་འབྲལ་དཀའ་བའི་རྒྱ་མཆན་གཞན་ཡང་མང་ངོ་ཟེར།
འདིའི་ཚོད་པས་སྤྲོད་བྱ་འབྲུད་པ་ཞེས་པའི་ཚོད་པ་ནི་འགའ་ཞིག་གིས་སྤྲོད་བྱའི་ཐབ་
མིག་གི་སྒྲོང་ཏྲོག་རྣམས་ཡིན་ཟེར་བས་དེ་ལྟར་ན་ཤེས་རབ་བྱིས་འོངས་པ་ཡིན་པས་
ཤེས་རབ་ཁྱོད་རང་འགྲོ་དགོས་ཀྱི། བདག་འཛིན་ང་ནི་སེམས་དང་སྤོན་ནས་འགྲོགས་
ཡུན་རིང་བས་སྤྲོ་ཡིས་ཀྱང་འབྲུད་མི་ཐུབ་ཅིང་། ད་འབྲུད་དོ་ཞེས་པའི་གཏམ་དེ་ནི་ཚོད་
པས་སྤྲོད་བྱ་འབྲུད་པ་དང་བྱིས་སྤྲོས་དུ་ཡིས་སྤོན་ལ་སྤྲོས་པའི་ན་བ་འབྲུད་ཟེར་བ་
བཞིན་དུ་ཤིན་ཏུ་ངོ་མཆར་རོ། །དུས་གསུམ་སངས་རྒྱས་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མཐུ་རུས་རྩ་
འབྲུལ་ཀྱན་གྱིས་ཀྱང་ཁོ་བོ་འབྲུད་པར་མི་རུས་ན། ཤེས་རབ་ཁྱོད་ཀྱིས་ང་ག་འབྲ་
བྱས་ནས་འབྲུད་རྒྱ་ཡིན་ཐུག་དང་ཞེས་ཟེར་རོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དག་ག་པ་ལ་གཉིས། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་ལ་དབྱེད་པའི་
རིགས་པས་བཅའ་བ་ན་བདེན་འཛིན་སྤྲོད་པའི་ཡུལ་མེད་པ་དང་། མ་བརྟགས་མ་
དབྱེད་པའི་ཆེན་མ་སྤྲོད་ཀྱན་རྩོམ་ཅམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲོས་པ། །

བོང་བྱ་བཞོན་ནས་བོང་བྱ་འཆོལ། །ཞེས་པ་ནས། [༤༩]

སྤང་ཅམ་མ་གཏོགས་གཏན་མེད་པས། །

1 <<རྩ་བ>> > >བོང་བྱ་ཞོན་<<རྣམ་པ་གདང་>> > >བོང་བྱ་བཞོན་

བདེན་འཛིན་སྟོད་པའི་ཡུལ་མེད་དོ། ^[1]

ཞེས་པའི་བར་དང་།

གཉིས་པ་མ་བརྟགས་མ་དབྱད་པའི་ཆེན་མ་སྟོད་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་ཚུལ་

ནི།

སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་མེ་ལོང་ལ། ¹

ཀྱན་རྫོབ་སྟངས་པའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི། ^[2]ཞེས་པ་ནས།

ལྟན་ཅིག་སྟོད་པའི་གནས་མ་མཆེས།

ཁྱོད་རང་གར་འགྲོའི་གནས་ལ་རྒྱལ། ^[3]

ཅེས་པའི་བར་ཉེ། སེམས་ཅན་ནམས་ཀྱི་སེམས་སྟོ་བྱར་དུ་ངེ་མས་བསྐྱབས་པ་མ་
གཏོགས་ཁོའི་རང་བཞིན་གནས་ལུགས་དང་པོ་ནས་ངེ་མ་དང་བྲལ་བ་ཡིན་པས་ཤེས་
རབ་ང་ལ་འགྲོ་དགོས་ཟེར་བ་ཚེད་པས་སྟེད་བྱ་འབྱད་རྒྱ་དང་བྱིས་སྟེས་རྩ་ཙེ་ཁྱོད་
ཀྱིས་བྱས་པ་ཡིན་ནོ། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། ཤེས་རབ་ཁོ་བོས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་
པའི་ལས་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་དམ་པའི་ཆོས་ཤིག་སྟག་ཡིན་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ཁྱོད་
ཀྱིས་ཀྱན་ནས་བསྐྱངས་པའི་ལས་གང་བྱས་པ་ཐམས་ཅད་ཆོས་མ་ཡིན་པ་ཤིག་སྟག་
ཡིན་པས། ཆོས་དང་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་བྱད་པར་ནི་ཤིན་ཏུ་ཆེ་སྟེ། སྟངས་བ་དང་ལུན་པ་
ལྟ་བུར་བྱད་པར་ཆེ་ལོ། བདེན་པ་དང་རྩུན་པ་ལྟ་བུར་བྱད་པར་ཆེ་ལོ། རི་རབ་དང་
ཡུངས་འབྲུ་ལྟ་བུར་བྱད་པར་ཆེ་ལོ། ཐར་པ་དང་བཅིངས་པ་ལྟ་བུར་བྱད་པར་

1 <<ཅ་བ>> >མེ་ལོང་དང་། | <<ནས་བཤད>> >མེ་ལོང་ལ། |

2 <<ཅ་བ>> >འགྲོ་བའི་ <<ནས་བཤད>> >གར་འགྲོའི་

ཆེའོ། །བདུད་ཅི་དང་དུག་ལྟ་བུར་བྱས་པར་ཆེའོ། །མཆན་མོ་དང་ཉིན་པར་ལྟ་བུར་བྱས་
པར་ཆེའོ། །ཉི་མ་དང་མེན་བུ་མེ་བྱེར་ལྟ་བུར་བྱས་པར་ཆེའོ། །ཁྱི་ཉི་ཆོས་མ་ཡིན་པ་
ལ་གཙུག་པོར་བྱེད་ལ། ཁོ་བོ་ནི་དམ་པའི་ཆོས་ལ་གཙུག་པོར་བྱེད་དོ། །ཁྱི་ཉི་དུད་འགོ་
དང་འབྲ་བ་ཡིན་ལ། ཁོ་བོ་ནི་ལྟ་དང་འབྲ་བ་ཡིན་པས་དུད་འགོ་དང་འབྲ་བའི་སྒྲིབ་
ཚོངས་ཁྱི་དེ་གིས་ཁོ་བོ་ལ་རྩོད་པ་བྱེད་པ་ནི་མེ་བྱེར་གིས་ཉི་མ་ལ་འགྲན་པ་དང་
འབྲའོ། །ཆོས་ཀྱིས་ཆོས་མིན་པམ་པར་བྱེད། །བདེན་པས་རྩུན་པ་པམ་པར་
བྱེད། །ཤེས་པས་གཉི་ལྷག་པམ་པར་བྱེད། །ཉི་མས་མེ་བྱེར་པམ་པར་བྱེད། །ཅེས་
ཀྱང་བརྗོད་པར་བྱའོ། །

དེའི་ཕྱིར་ཤེས་རབ་ཁོ་བོས་བསྐྱེད་ནས་སྐྱེ་བོ་རྣམས་དགེ་བ་བརྩའི་ལམ་ལ་
ཞུགས་ཤིང་། མཁན་པོ་དང་སློབ་དཔོན་ལ་གྲུས་པ་དང་། པ་མ་ལ་རིམ་གྲོ་བྱེད་པ་
དང་། དཀོན་མཆོག་གསུམ་ལ་མཆོད་པ་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱེད་པའི་གཞི་རྣམས་སྦྱངས་
ཏི་ཚུལ་བཞིན་དུ་བསྐྱེད་པ་སོགས་དམ་པའི་ཆོས་དར་བར་གྱུར་པ་ན་ནག་ཕྱོགས་
བདུད་རིགས་རྣམས་སྟོབས་ཉམས་ཤིང་། དཀར་ཕྱོགས་ལྟ་སྒྲིབ་རྣམས་ཀྱི་མཐུ་སྟོབས་
རྒྱས་ནས་འཛིན་ཏེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་བདེ་སྦྱིད་དཔལ་འབྱོར་སྤྱན་སྤུམ་ཆོགས་
པ་ཐམས་ཅད་འབྱུང་ཞིང་། བདག་འཛིན་མ་རིག་པ་ཁྱི་ཉི་ཉིད་དབང་དུ་སོང་བའི་སྐྱེ་
བོ་རྣམས་ནི་ནག་ཕྱོགས་ལ་དགའ་བ། དམ་པའི་ཆོས་ལ་སྤང་བ། ཤེས་རབ་ཁོ་བོ་ལ་
ཐག་དོག་གིས་ཡིད་འཁྲུག་པར་བྱེད་པ། སེམས་འདོད་ཆགས་དང་ཞེ་སྤང་དང་གཉི་
ལྷག་གིས་ཀྱུན་དུ་གཟེར་ནས་ཆོས་མ་ཡིན་པའི་ལས་ཁོ་ན་ལ་ཞུགས་ཏེ། མཁན་པོ་
དང་སློབ་དཔོན་ལ་མི་གྲུས་པ་དང་། པ་མ་ལ་རིམ་གྲོ་མི་བྱེད་པ་དང་། དཀོན་མཆོག་

གསུམ་ལ་མཆོད་པ་མི་བྱེད་པ་དང་། བསྐྱབ་པའི་གཞི་རྒྱུ་ལ་བཞེན་ཏུ་བསྐྱབ་
བར་མི་བྱེད་པ་ས་ནག་ཕྱོགས་བདུད་རིགས་རྣམས་སྟོབས་རྒྱས་ཤིང་། དཀར་ཕྱོགས་
ལྷ་སྐྱ་རྣམས་ཀྱི་མ་ཕུ་སྟོབས་ཉམས་ནས་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་རྣམས་སུ་ནད་ཡམ་
དཔག་འཁྲུག་སྤྱ་གེ་ལ་སོགས་པའི་བག་མི་ཤིས་པ་རྣམས་འལྱར་ངོ་། །དོན་གྱི་དབང་
འདི་གཞིགས་ནས་རྗེ་དགེ་འདུན་གྲུབ་པ་དཔལ་བཟང་པོས་གྲང་། དག་ནང་ན་འདུག་
པའི་བདག་འཛིན་རྒྱལ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ང་ནི་འདི་ན་འདུག་བཞིན་དུ་བྱོང་འདིར་སྡོད་པ་ཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། དེའི་སྐུ་
 མཆོད་འདི་དག་ཉོན་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག། ངའི་སྤང་བོ་ལྔ་ཚོགས་པ་ཡང་ང་མ་ཡིན། ངའི་
 སྤང་བོ་ལྔ་རེ་རེ་བ་ཡང་ང་མ་ཡིན། ངའི་སྤང་བོ་ལྔ་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ང་ཡོད་པ་མ་
 ཡིན་ནོ། །ཡོད་ན་བྱོང་གིས་སྟོན་ཅིག། ཉེ་ལྟར་ན་རང་འཛིན་ལྟན་སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་
 ཀྱི་ཡུལ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་བྱོང་སྡོད་པའི་གནས་
 མེད་དོ། །ལུས་ང་མ་ཡིན་མོད། སེམས་ང་ཡིན་ནོ་སྟུམ་ན། སེམས་ལ་ཡང་རྣམ་ཤེས་
 ཚོགས་དུག་ཡོད་པས་དེ་དག་ཚོགས་པ་ཡང་ང་མ་ཡིན། དུག་པོ་དེ་དག་རེ་རེ་བ་ཡང་
 ང་མ་ཡིན། དུག་པོ་དེ་དག་ལས་གཞན་དུ་ཡང་ང་ཡོད་པ་མ་ཡིན། ཡང་སེམས་ལ་སྐྱད་
 ཅིག་སྐྱ་མྱི་དུ་མ་ཡོད་པས་དེ་དག་གྲང་ང་མ་ཡིན། སེམས་སྐྱད་ཅིག་སྐྱ་མྱི་བརྒྱ་པག་དུ་
 མ་ཡོད་པས་དེ་དག་རང་ངོས་ནས་བྱུབ་པའི་སེམས་གྲང་མ་ཡིན་ནོ། ཉེས་ན་ང་དང་
 སེམས་ཞེས་བྱ་བ་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་
 ནས་བྱུབ་པ་རྩལ་ཙམ་ཡང་མེད་པས་བྱོང་གི་སྤང་མཆོང་རྟོལ་བ་དང་། འབྲུལ་པའི་
 རང་ངོ་ཞིག་པ་དང་། སེམས་ཀྱི་རྩ་བ་ཆོད་པ་དང་། དུག་གི་སྤྱང་བོ་བསྐྱེལ་བ་ཡིན་

ནོ། །འོན་ཏེ་སེམས་བཙལ་ནས་རྟེན་རྒྱ་མེད་ན་སེམས་གཏན་ནས་མེད་པར་འགྱུར་
རོ། །ཞེ་ན། མི་འགྱུར་ཏེ་བཏགས་དོན་བཙལ་ནས་མ་རྟེན་པ་དེ་སེམས་རང་བཞིན་
གྲིས་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། སེམས་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་མ་ཡིན་ནོ། །རང་བཞིན་
གྲིས་མེད་པ་དང་གཏན་ནས་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་དབྱེ་བ་མ་བྱེ་བར་རང་བཞིན་གྲིས་
མེད་པའི་དོན་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་དུ་བརྒྱུད་ནས་ལས་རྒྱ་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་མེད་
པར་བྱས་ཏེ་ལོག་ལྟས་ཟབ་མའི་དོན་ལ་སྐྱར་བ་བཏབ་ན་ནི་ངན་སོང་སྤྱ་མཐའ་མེད་
པར་འབྲས་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས། རོས་ནས་སློ་ཆུང་དེ་ཡིས་འདི་ནི་
སློང་བྱེད་དེ། སྤངས་ནས་སྐྱབས་མེད་གྱུར་པ་དེ་ནི་མནར་མེད་འགྲོ། ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཁོ་ན་ལ། སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་ཡོད་ཀྱང་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་
སེམས་མེད་དེ། ཆོག་གསལ་ལས། རྣམ་པར་རྟོག་པ་ནི་སེམས་ཀྱི་རྒྱ་བ་ཡིན་ན་དེ་
དང་བལ་བའི་ཕྱིར། དེ་ཁོ་ན་ཉིད་དེ་ནི་རྣམ་པར་རྟོག་པ་མེད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་
རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་སེམས་བྱུང་འགག་པ་དང་རྣམ་རྟོག་འགག་པ་དོན་གཅིག་ཏུ་
བཞུགས་འདུག་གོ་ཟེར། འོན་ཀྱང་རང་ཉོན་ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་སེམས་
བྱུང་མེད་ན་དེ་ན་རྣམ་པ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་ཡེ་ཤེས་ཀྱང་མེད་ཟེར་རྒྱ་ཡིན་ནམ།
དེ་མེད་ན་སྐྱེ་གསུམ་ཡེ་ཤེས་ལྷ་ལྷན་གྱི་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ཡང་མེད་པར་
འགྱུར། དེ་ལྟར་ན་སངས་རྒྱས་དཀོན་མཆོག་ཀྱང་མེད་པར་འགྱུར་བས་སྤྱོད་རང་
དཀོན་མཆོག་གསུམ་སློང་ལ་དཔྱལ་བ་གཉིད་གང་ཟབ་སར་ཆོངས་ཤིག །ད་དུང་ཉོན་
ཅིག །སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་སེམས་མེད་ན་མགོན་པོ་སྐྱེ་བྱུང་གིས། རི་ལྟར་མེ་ཡིས་
དག་པའི་གོས། །སྒྲ་ཆོགས་རི་མས་རི་མ་ཅན། །རི་ལྟར་མེ་ཡི་ནང་བཅུག་ན། །རི་མ་

ཆོག་གྲུར་གོས་མིན་ལྟར། །དེ་བཞིན་འོད་གསལ་བ་ཡི་སེམས། །འདོད་ཆགས་ལས་
སྐྱེས་ངི་མ་ཅན། །ཡེ་ཤེས་མེ་ཡིས་ངི་མ་སྟེག། །དེ་ཉིད་འོད་གསལ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་རྟོ་
རྒྱས་ཀྱི་གོས་ངི་མ་ཅན་མེར་བཅུག་ན། མེས་ངི་མ་ཆོག་གྲུར་གོས་མི་འཆོག་པ་ལྟར།
སེམས་ཀྱི་ངི་མ་ཡེ་ཤེས་ཀྱི་མེས་བསྟེགས་པ་ན། ངི་མ་བསྟེགས་པ་ཡིན་གྱི་འོད་
གསལ་གྱི་སེམས་མེད་པར་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་ས་ན་སེམས་དང་
སེམས་བྱུང་ཡོད་པ་གསལ་བར་གསུངས་པ་འདི་ལ་གང་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། །ཁྱོད་ཀྱི་ཁ་
འཆལ་འདིས་དེད་ཆོ་ཡང་ལྷངས་ལ་སྦྱོར་སྒྲུབ་འདུག། །དེས་ན་སེམས་ལ་སོགས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ཀྱང་ཐ་སྙད་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་མམ་མིང་རྒྱང་
བཏགས་ཅམ་དུ་ཡོད་དོ་ཞེས་སྟོན་པ་ལ།

གཞུང་བུ།

སེམས་ཉིད་སྟོང་པའི་མེ་འོང་དང་། །

ཀྱན་རྫོབ་སྤང་བའི་རྟེན་འབྲེལ་གྱི། །^[༡]

རྒྱ་རྒྱུན་ཆོགས་པའི་སྤང་བ་ཅམ། །

མ་དབྱང་ན་ཡིན་དབྱང་ན་མེད། །

ཅེས་སོགས་གཞུང་སྟག་མ་རྣམས་བཤད་པ་ཡིན། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཐ་སྙད་
ཀྱན་རྫོབ་ཅམ་དུ་ཡོད་ཅེས་པ་ཡང་འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་མམ་འདིག་རྟེན་གྱི་
གྲགས་ཆོད་ཅམ་དུ་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། འདིག་རྟེན་གྱི་ཐ་སྙད་ཅམ་མམ་གྲགས་
ཆོད་ཅམ་དུ་ཡོད་པ་ལ་སངས་རྒྱས་བཙུམ་ལྡན་འདས་ཀྱིས་ཀྱང་ཡོད་ཅེས་མ་
གཏོགས་མེད་མ་གསུངས་ཏེ། སྟོམ་པ་གསུམ་བཞུན་པའི་མདོ་ལས། འདིག་རྟེན་ང་

དང་ལྷན་ཅིག་ཚིག་གི་འདིག་རྟེན་དང་ལྷན་ཅིག་མི་ཚིག་དེ། འདིག་རྟེན་ན་གང་ཡོད་
པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ང་ཡང་ཡོད་པར་འདོད་དོ། །གང་འདིག་རྟེན་ན་མེད་པར་འདོད་པ་
དེ་ནི་ང་ཡང་མེད་པར་འདོད་དོ། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཁོ་ན་རེ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་ན། ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པའི་དོན་མ་
རིག་བག་ཆགས་ཀྱིས་བསྐྱད་པའི་འབྲུལ་ངོར་ཡོད་པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། འབྲུལ་ངོར་
ཡོད་པས་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་པ་བཞིན་དུ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཀྱང་ཡོད་གོ་མི་ཆོད་པར་
འབྱུང་རོ་ཟེར། ཏ་ཏ་ཀྱན་རྫོབ་ཏུ་ཡོད་པས་ཡོད་གོ་ཆོད་དེ། མིང་ཅམ་དུ་ཡོད་པས་
ཡོད་གོ་ཆོད་ལ། ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་དང་བཟང་ཅམ་དང་རྟོག་པས་པར་བཏགས་
ཅམ་དུ་བཞག་པ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་བ་རྟུལ་ཅམ་ཡང་མེད་དེ། འཕགས་
བ་སྐྱད་པ་ལས། ཆོས་དེ་ཆམས་ཀྱང་མིང་ཅམ་དུ་ནི་ཡོངས་སུ་བསྐྱགས། །ཞེས་དང་།
དེ་ནི་མིང་གིས་ཀྱང་ནི་གདགས་སུ་རུང་བ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཕྱོན་དུ་བྱོད་ཀྱིས་ཐུག་དོག་སེར་སྣ་གཡོ་སྦྱར་རྒྱལ་ལྷ་པོ་དུ་གུ་ཅ་ཅ་གཉིས་
སོགས་ཁོ་བོས་སེམས་ཅན་ཆམས་ལ་གཏོང་ཞེས་ཁ་པོ་སྦྱས་པ་ལ། བྱོད་ཀྱིས་གང་
བཏང་བ་ཐམས་ཅད་སྤྱག་རི་སྤྱག་ཆོད་ཤ་སྤྱག་ཡིན་འདུག །དེ་དག་བཏང་ཀྱང་ཤེས་
རབ་ང་དང་དེའི་རྗེས་འབྱང་གི་ཆོས་བྱེད་ཀྱི་སྦྱེས་བྱ་ཆམས་ནི་དེ་དག་སྐྱད་ཅིག་ཀྱང་
དང་དུ་མི་ལེན་པར་མ་ཟད། དེ་དག་ལ་དབྱའི་གཙོ་བོར་བཟུང་ནས་སྦྱོར་བ་ནི། བཤེས་
སྦྱངས་ལས། སེར་སྣ་གཡོ་སྦྱར་ཆགས་དང་སྦྱོམས་ལས་དང་། བཅོན་པའི་ང་རྒྱལ་
འདོད་ཆགས་ཞེ་སྒྲིང་དང་། རིགས་དང་གཟུགས་དང་ཐོས་པ་ལང་ཆོ་དང་། དབང་ཐང་
ཆེ་བས་རྒྱགས་པ་དག་བཞིན་གཟེགས། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྷ་བུའོ། །ལྷ་པོ་དུ་གུ་ཅ་

ཅ་གཉིས་བཏང་ཞེས་ཏ་ལས་འདོགས་གང་གྲེད། ལྟ་བུ་ལ་རྒྱ་ཆེ་སྤྱེད་ཡོད་པ་ལ་
དགོངས་ནས། རིག་པའི་དབང་ལྷན་གྱིས། ལོག་པའི་ལམ་ལ་སྤྱེད་ཕྱིར། །ཞེས་
སོགས་གསུངས་པ་ཡིན། ཤེད་ཕྱིན་གྱི་མདོ་དང་། མདོ་སྤེལ་ལང་ཀར་གཤེགས་པ་དང་།
མདོ་སྤེལ་ཆངས་པའི་བྲ་བ་སོགས་སྤྱུ་ལྟ་བུ་ལ་བཟང་བ་ལས་འདས་པ་ཞིག་ཡོད་
ཀྱང་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་སྤྱེས་བརྒྱ་དང་བྲུག་ཅུ་ཅ་གསུམ་དུ་འདྲ། དེ་ཡང་བསྐྱེད་ལྟ་བུ་
བྲུག་ཅུ་ཅ་བཞིར་འདྲ། དེ་ཡང་ལུང་མ་བསྐྱེད་གྱི་ལྟ་བུ་བཟུང་བཞིར་འདྲ། དེ་ཐམས་ཅད་
བསྐྱེད་ཆད་པར་ལྟ་བུ་དང་། ཉག་པར་ལྟ་བུ་གཉིས་སྤྱེད་བར་གསུངས་པ་ནམས་
ཁྱོད་ཀྱིས་ཐོས་སམ་མ་ཐོས། ཐོས་ན་ལྟ་བུ་ལྟ་བུ་ཅ་གཉིས་བཏང་ཞེས་རྒྱུ་གི་
འདོགས་ཅིའི་ཕྱིར་གྲེད།

གསུམ་པ་རྒྱས་མཐུ་ཆེ་ཆུང་ལ་ཅོད་པ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱིས་རང་གི་
འདོད་པ་རྒྱས་པར་བཟོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་ལན་དོན་དོར་བསྐྱེད་ནས་
བཟོད་པའོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། སྒོམ་ཆེན་ནམས་ཀྱིས་བདག་མེད་སྒོམ་ལུགས་མ་
ཤེས་པས་ཁོ་རང་ལ་མི་གཞོད་ཚུལ། སྤང་པའི་སྤྱིང་དུ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཞིག་
ན་ཁོ་རང་ལ་གཞོད་ཀྱང་དེ་འདྲ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུལ། རང་རྒྱུད་པའི་བྱ་བ་
མཐའ་མན་ཆད་ནས་བཞད་པའི་ལྟ་བུ་རི་འདྲ་སྒོམ་ཀྱང་ཁོ་རང་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་དེ་མ་
གཞོད་ན་ཐར་པ་ཅམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་མཚན་བཟོད་པའོ། །

དང་པོ་ནི།

བདེན་པར་འཛིན་པས་ལན་སྤྱེས་པ། །

ཁྱོད་ཀྱིས་སྤོང་སྤྱང་ཅི་སྤྱེས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། [༡༡]

རྒྱན་ནི་སྐྱོང་བ་ཡིན་ཞེས་ཀྱང་། །

ང་ལ་གཞོན་པ་རྒྱང་བར་ངས། །[༡༩༩]

ཞེས་པའི་བར་དང་།

གཉིས་པ་སྤང་པོའི་སྤྱང་དུ་ང་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ་ཁེག་ན་ཁོ་རང་ལ་གཞོན་
ཀྱང་དེ་འདྲ་ཉིན་མོའི་སྐར་མ་ལྟ་བུ་ཡིན་ཚུ་ལ་ནི།

དེ་ཡི་རྒྱ་མཚན་ཅི་སྟེན། །

ང་ནི་སྤང་པོའི་སྤྱང་དུ་ནི། །ཞེས་པ་ནས། [༡༩༩]

ང་དང་གྲུབ་མཐའ་གཅིག་པས་ན། །

ང་ལ་གཞོན་པའི་རེ་ཐག་ཆད། །[༡༩༩]

ཅེས་པའི་བར་དང་།

གསུམ་པ་རང་རྒྱད་པའི་གྲུབ་མཐའ་མན་ཆད་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་ཇི་འདྲ་
སྐྱོས་ཀྱང་ཁོ་རང་ལ་མི་གཞོན་ཅིང་དེ་མ་གཞོན་ན་ཐར་པ་ཙམ་ཡང་མི་ཐོབ་པའི་རྒྱ་
མཚན་བརྗོད་པ་ནི།

ཉན་ཐོས་མདོ་སྟེ་བ་རྣམས་སོ། །

དེ་ཡི་མཉམ་གཞག་ཅི་བསྐྱོམས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། [༡༩༩]

མཉམ་གཞག་ཇེས་ཐོབ་ཡོད་པར་ནི། །

རྒྱད་ལྔ་སོགས་ནས་གསུངས་པ་ཡིན། །[༢༠༠]

ཞེས་པའི་བར་ཏེ། འདི་དག་གི་དོན་ཤེས་རབ་གྱིས་ལན་གྱི་སྐབས་སུ་གོ་ནུས་པ་

འདུག་པས་ཁོག་ཏུ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱལོ།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེའི་ལན་དོན་དོར་བསྐྱེལ་ནས་བརྗོད་པ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྱོད་པ།

ང་ལ་དད་པ་ཙམ་ཀྱིས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། [༡༡^༢]

ཁྱོད་ནི་ཅད་ནས་མ་བཏོན་ན།

འཁོར་བར་བསྐྱར་ལ་མཐའ་མི་འདུག། [༡༡^༤]

ཅས་པའི་བར་ཏེ། བདག་འཛིན་གྱི་འདོད་པ་དེ་དག་ནི།

བོང་བུ་བཞོན་ནས་བོང་བུ་འཆོལ། [༡༢]

ཞེས་པ་ལྟར་ཁོ་རང་གི་སྤྱོད་ཁོ་རང་གིས་མ་མཐོང་བར་གཏམ་ཨ་པས་ལབས་
རྒྱ་ཨ་མས་ལབས་ཟེར་བ་ལྟར། དེད་ཀྱིས་པར་ལ་བརྗོད་རྒྱའི་སྤྱོད་ནམས་ཚུར་ལ་
བརྗོད་འདུག་པས་ཁྱོད་ཀྱིས་ལབས་ཆད་དང་བྱས་ཆད་ཆབས་སུ་འགོ་བ་ཞིག་འོང་
བསམ་པ་རེད་དེ་དེ་འབྲག་ལ་འགོ།

ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོང་སྐད་ཅི་སྤྱོད་ཀྱང་།

ང་ཡིས་ཆོས་བརྒྱད་བཏང་ན་མཛོན།

ང་དང་ཁྱོད་གཉིས་འཛིན་སྟངས་ནི། [༡༢^༢]

དངོས་འགལ་ཞུགས་པར་ང་ཡང་འདོད།

ལྟན་ཅིག་འགྲོགས་པའི་གནས་མེན་ན།

1 <<ཅ་བ་>>སྐྱར་<<ནམ་བཤད་>>བསྐྱར་

2 <<ཅ་བ་>>ཞུགས་པ་<<ནམ་བཤད་>>ཞུགས་པར་

ཁྱོད་རང་གཞན་དུ་འགྲོ་བའི་རིགས། །

ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་མཆང་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་
རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་ཟེར་བ་མ་གཏོགས། བདག་འཛིན་གྱིས་
བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་ཟེར་བ་མཁས་པ་སུའི་གཞུང་ན་
འདུག །ཡོད་ན་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོན་ཅིག །ཆུས་མེ་གསོད་པ་མ་གཏོགས་མེས་ཆུ་གསོད་པ་
གང་དུ་མཐོང་། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་
གཞོད་པར་མ་ཟད་དེས་དེ་ཆ་བ་ནས་དྲུངས་འཕྱིན་པ་ཡིན་ཏེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས།
ཡུལ་ལ་བདག་མེད་མཐོང་ན་ནི། སྲིད་པའི་ས་མོན་འགག་པར་འགྱུར། ཞེས་གསུངས།
བདག་འཛིན་གྱིས་བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ་དངོས་སུ་གཞོད་མི་རྒྱས་པ་ནི།
བདག་འཛིན་ལ་རྒྱབ་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན། དེ་ལ་
རྒྱབ་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་མེད་དེ། དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་ལོག་ཏུ་
ཞུགས་ཤིང་ཞུགས་ཚུལ་ཡང་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པ་
ལ། བདག་འཛིན་གྱིས་བདག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་
པ་ཡིན།

འདི་ལ་རྣམ་འགྲེལ་ལས། འཆེ་བ་མེད་དང་ཡང་དག་དོན། །རང་བཞིན་ལ་ནི་ཕྱིན་
ལོག་གིས། །འབད་དུ་ཐིན་ཀྱང་མི་ལྡོག་སྟེ། །ཆོ་ནི་དེ་ཕྱོགས་འཛིན་ཕྱིར་རོ། །ཞེས་
གསུངས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ལ། རྒྱབ་རྟེན་གྱི་རིགས་པ་ཡང་དག་ཡོད་
དེ། དེ་ཡུལ་གྱི་གནས་ཚུལ་ལ་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་ཞུགས་ཤིང་ཞུགས་ཚུལ་ཡང་དེས་
བདག་རང་བཞིན་གྱིས་མ་གྲུབ་པ་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བྱེད་པ་ཡིན་ནོ། །དེས་ན་

རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་ཆོས་རྒྱལ་ཙམ་ཡང་མེད་ཅིང་། །དེ་ཡོད་ན་གདུལ་བྱ་
རྣམས་གྱིས་ཐར་བ་སྤྲད་ན་ལས་འདས་པའི་གོ་འཕང་ཐོབ་པར་མི་སྲིད་དོ། །དེ་ལ་
དགོངས་ནས། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས། རང་བཞིན་ལྡོག་པ་མེད་པའི་བྱིར། །ཆོས་
རྣམས་རང་བཞིན་འགའ་ཡོད་ན། །སྤྲད་ན་འདས་པ་མི་རུང་ཞིང་། །སྦྲོས་ཀུན་ལྡོག་པ་
མེད་པར་གསུངས། །ཞེས་གསུངས། བདག་མེད་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་གྱིས་བདག་
འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གཞིན་པ་བཞིན་དུ་ངེས་འབྱུང་དང་བྱང་སེམས་སོགས་གྱིས་ཀྱང་
བདག་འཛིན་ལ་དངོས་སུ་གཞིན་དམ་ཞེ་ན། དེ་མི་གཞིན་དེ། བདག་འཛིན་ལ་དངོས་
སུ་གཞིན་པ་ལ་དེ་དང་འཛིན་སྦྲངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་དགོས་ཤིང་། དེས་འབྱུང་བྱང་
སེམས་སོགས་བདག་འཛིན་དང་འཛིན་སྦྲངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མ་ཡིན་ནོ། །དེའི་
བྱིར་རྣམ་འགྲེལ་ལས། །བྱམས་སོགས་རྫོངས་དང་འགལ་མེད་བྱིར། །ཤིན་ཏུ་ཉེས་པ་
ཆར་གཙོན་མིན། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྒྲ་རབས་བ་ལ་ལོགས་པའི་སྒྲིན་གྱི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་མང་པོས་བདག་མེད་སྒྲོམ་
ལྷགས་མ་བྱུང་བ་ནི།

རང་ཉིད་¹བསྒྲོམ་ལས་མ་འདས་མོད། །[༤]

རང་ཉིད་བསྒྲོམ་པ་ང་ཡི་གྲོགས། །

ཞེས་ལན་མང་དུ་སྒྲས་འདུག་པ་ལྟར། ཁྱོད་རང་བསྒྲོམ་ཆེན་པ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་
ལ་ཞུགས་པས་ལན་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ཡང་།

1 <<རྩ་བ>> > > རང་ཉིད་ <<རྣམ་པ་འགྲེལ>> > > རང་ཉིད་

སྒྲོམ་ཆེན་ནམས་ནི་འདི་ལྟ་སྟེ།

སེམས་ཉིད་བསྒྲོམ་པར་བྱེད་དོ་ཟེར། །[༤༩]

ཞེས་སོགས་ནི་སྒྲོན་གྱི་སྒྲོམ་ཆེན་མང་པོས་ལྟ་བ་བསྒྲོམ་པའི་ཆེ་སྒར་འདས་
གྱི་ཤེས་པའི་རྗེས་མི་གཙོད། མ་འོངས་པའི་ཤེས་པའི་སྒྲུབ་མི་བསྟུ། ད་ལྟར་གྱི་སེམས་
མ་བཅོས་པའི་ངང་དུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་དེ་བཞོན་པ་ཡིན་འདུག་སྟེ། དེ་ལྟ་བ་
བསྒྲོམ་པའི་ཕྱོགས་ན་འང་མེད་ཅིང་། སེམས་མ་བཅོས་པར་འཛོག་ཅེས་སྟེ་བ་ནི།
སངས་རྒྱས་ཀྱི་བསྟན་པ་དང་འགལ་བར་འཛིན་པའི་ཐོག་རྟོག་ཡིན་ཏེ། དེའི་རྒྱ་མཆན་
སངས་རྒྱས་ཀྱི་ཆོས་གསུངས་པ་ཐམས་ཅད་སེམས་ཅན་གྱི་སེམས་འཆོས་པའི་
ཐབས་ཤིག་ལྟ་ཡིན་པ་ལ། དེ་ལས་བསྒྲོག་སྟེ་སྒྲུབ་པ་ཡིན་ནོ། །འདི་ལ་རྗེ་དག་དབང་
བྱམས་པས། སྐད་ཅིག་སེམས་ངོ་འཕྲོད་པའི་སྟན་བརྒྱད་འདིས། །རྒྱ་ཆེན་མདོ་
སྟགས་གཞུང་དང་ཤེས་རབ་མིག་། ཐར་འདོད་ཀུན་ལ་མི་མཁོའི་ཆོས་ལུགས་
དང་། །ཐོས་བསམ་བསྒྲོམ་པ་འདོར་བ་ལྟན་ཅིག་བྱས། །ཞེས་གསུངས།

ལ་ལ་ཡིད་བྱེད་བཀག་པ་ཡི། །[༥༠]

ཞེས་སོགས་ནི་སྒྲོམ་ཆེན་པ་ལ་ལས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བསྒྲོམ་པ་དེ་
ལྟ་བ་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ཟེར་བ་དེ་བཞོན་པར་སྤང་སྟེ། དེ་ཡང་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་
སྤོད་པ་ལྟ་བ་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ལྟ་བ་བསྒྲོམ་པའི་སྐབས་བསྒྲོམ་རྒྱའི་ལྟ་བ་དེ་ངེས་པ་
དགོས་ཤིང་། ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་བསྤང་བས་ལྟ་བ་ག་ལ་རྟེན། སྒྲོམ་ལུགས་དེ་
ཏ་ཤང་གི་སྒྲོམ་ལུགས་དང་བྱེད་པར་གཏན་ནས་མེད་དེ། བཤས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་
མཁྱེན་པས། འཁོར་བའི་རྩ་བ་བདག་འཛིན་ལྟན་སྟེས་དང་། །དངོས་སུ་འགལ་བའི་

བདག་མེད་མི་བསྐྱོམ་པར། །དུས་གསུམ་ཡིད་བྱེད་འགོག་པ་ལྷུར་ལེན་པ། །དུང་
འགྲོའི་སྐྱབ་ཐབས་སྒྲོམ་གྱི་གཟུགས་བརྟན་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

ཁོན་པེ། ཉ་ཤང་དང་ཁྱད་པར་ཆེ་སྟེ། །ཉ་ཤང་ནི་སྦྱིན་སོགས་ཀྱི་དགེ་བ་རྣམས་
ལ་སྦྱོན་དུ་ལྟ་ཞིང་། དེད་ནི་དགེ་བ་ཀུན་ལ་ཡོན་ཏན་དུ་བལྟའོ་ཟེར། ཉ་ཉ་དེ་ནི་ལྟ་སྒྲོམ་
ལ་ཁྱད་མི་འདུག་ཅེས་སྒྲུས་པའི་ལན་དུ་སྦྱོད་པ་ལ་ཁྱད་ཡོད་ཅེས་སྒྲུ་བ་ཡིན་པས།
དཔེར་ན་གདོང་དཀར་ནག་བྲིས་པའི་ལན་དུ་བཤང་ལམ་ཆེ་ཆུང་གི་ལན་འདེབས་པ་
དང་འབྲེལ། །འོག་མ་རྣམས་ཀྱི་ལན་ཀྱང་རིམ་བཞིན་བརྗོད་པ་ནི། སྒྲོམ་ཆེན་ལ་ལས་
དེད་རང་ལ་སྒྲུང་བ་ལྟར་གྱི་གང་ཟག་མེད་ཀྱང་མིང་དུ་བཏགས་པ་ཙམ་གྱི་གང་ཟག་
གཅིག་ཡོད་དོ་སྒྲུམ་དུ་བསྒྲོམ་པར་བྱེད། དེ་ཡང་ལྟ་བ་བསྒྲོམ་པར་མི་འགྲོ་སྟེ། དེ་འབྲེལ་
སྒྲོམ་ལུགས་དེ་དག་གི་བྱ་བཅད་ཙམ་གྱིས་མ་ཆོམ་པའི་སྒྲོམ་ལུགས་སུ་སྒྲུང་བས་མ་
ཡིན་དགག་གི་སྒྲོམ་ལུགས་སུ་སོང་སྟེ། དགག་བྱ་བཅད་ལྟལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་
པའི་སྒྲོམ་ལུགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཡང་ལ་ལས་གང་ཟག་མི་འགོག་གང་ཟག་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་འགོག་ཟེར་
བས་འབྲུལ་གཞི་བྱས་ནས། གང་ཟག་ཁྱད་གཞིར་གཟུང་ནས་དབྱེད་པའི་དབྱེད་རོར་
ངའམ་གང་ཟག་ལམ་མེ་བ་ཞིག་ཡོད་པའི་ལུགས་སུ་བྱས་ནས་བསྒྲོམ་པར་བྱེད། དེ་
ཡང་མི་རིགས་ཏེ། དེ་འབྲེལ་སྒྲོམ་ལུགས་ཏྲག་ལྟ་འབའ་ཞིག་བསྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །དེ་
ཡིན་ཏེ། རིགས་རོར་ཆོས་ཅན་གྱི་སྒྲུང་བ་ནན་ཆེར་གྱིས་བསྐྱེད་པ་ཡིན་ཅིང་། དེ་ནི་
གང་ཟག་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་རོ་བོར་ཡོད་པར་མ་གོ་བར། གང་ཟག་ཡོད་ན་རིགས་
རོར་ཡོད་དགོས་པར་གོ་བའི་སྦྱོན་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལ་ལས་སྟོང་ཉིད་ལ་པར་བལྟ་བའི་

ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད། དེ་ཡང་རྟག་ལྟའི་སྒྲིམ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ལུགས་དེ་ལ་
ཆོས་ཅན་གྱི་སྤང་བ་མི་འཆར་བ་མི་སྲིད་ཅིང་། དེ་ལ་གཉིས་སྤང་གི་འཆར་ལུགས་
ཤིག་ངེས་པར་འོང་བ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལ་ལས་སྤྱོད་ཉིད་ལ་རིག་པ་ཐེམ་བཤམ་ཞུགས་
པའི་ཚུལ་དུ་བསྐྱོམ་པར་བྱེད། དེ་ཡང་རྟག་ལྟའི་སྒྲིམ་ལུགས་ཡིན་ཏེ། སྒྲིམ་ལུགས་དེ་
ལ་ཐེམ་པའི་སྤྱོད་ཉིད་དང་ཐེམ་རྒྱུའི་རིག་པ་གཉིས་ཀྱི་སྤང་བ་འཆར་དགོས་སོ། །

ཡང་ཁ་ཅིག་སྤྱོད་ཉིད་ཐ་སྙད་དུ་ཡོད་དོ་སྟེ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོམ་པ་མཉམ་གཞག་ནས་
མཁའ་ལྷ་ལྟའི་སྒྲིམ་ལུགས་སུ་འདོད། དེ་མི་འཐད་དེ། དགག་བྱ་བ་ཅད་ཅུམ་གྱི་མ་ཡིན་
དགག་གི་སྒྲིམ་ལུགས་ཡིན་ཅིང་། དགག་བྱ་བ་ཀག་པའི་འབྲུལ་དུ་ཆོས་གཞན་འཕེན་
པའི་སྒྲིམ་ལུགས་སུ་སོང་བ་ཡིན་ནོ། །འདི་ཡང་སྤྱོད་ཉིད་ཐ་སྙད་པའི་ཆད་མའི་ངོར་
ཡོད་པ་མ་གོ་བར་སྤྱོད་ཉིད་ཡོད་ན་རིགས་ངོར་ཡོད་དགོས་པར་གོ་བའི་སྒྲིམ་ཡིན་ཏེ།
འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས། ལུང་འདི་སྤྱོད་ཞེས་རྟོག་ནའང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་
ནི། །མཆན་མ་ལ་སྤྱོད་སྤྱེ་མེད་གནས་ལ་དད་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

ཡང་ཁ་ཅིག་གང་ཟག་རིགས་ངོར་མི་འདུག་པས་གང་ཟག་མེད་དོ་སྟེ་སྤྱོད་དུ་
བསྐྱོམ་པར་བྱེད། དེ་ཡང་ཆད་ལྟའི་སྒྲིམ་ལུགས་ཡིན་ནོ། །ཡང་གང་ཟག་རང་བཞིན་
གྱིས་མེད་པ་དེ་ཀ་ཡང་གཏན་ནས་མེད་དོ་སྟེ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡང་སྤྱ་མ་དང་
འདྲའོ། །ཡང་ལ་ལས་རང་བཞིན་མེད་པ་དེ་ཡང་མེད་དོ་སྟེ་སྤྱོད་དུ་བསྐྱོམ་པ་ནི་རང་
བཞིན་ཡོད་པ་སྒྲིམ་པར་འགྱུར་བས་རྟག་ལྟ་མི་བཟད་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ནོ། །ཡང་ལ་
ལས་ང་དེ་སྤྱི་གཙུག་ནས་རྒྱ་མཐོང་གྱི་བར་ལུས་ཀྱི་སྤྱོད་སྤྱད་བྱི་ནང་བར་གསུམ་

1 འདིར་"བཟོད་པ་"ཞེས་པ་ལྷ་བྱ་ཡིན་ནས་སྤྱུས་ཡང་མ་དཔེར་ཅི་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཀོད་ཡོད།

གང་ན་འདུག་བཅའ་བས་མ་རྟེན་པ་དེ་ཀའི་ངང་ལས་མ་གཡེངས་པར་འཛིག་པ་དེ་ང་
རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཏུ་འདོད་དོ། །དེ་ཡང་མི་རིགས་ཏེ། ང་
རང་བཞིན་མེད་པར་སྒོམ་ལུགས་མཐར་ཐུག་ཡིན་ན། ངར་འཛིན་ལྷན་སྐྱེས་དང་
འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཞིག་དགོས་ལ། སྒོམ་ལུགས་འདི་ལ་ངར་འཛིན་ལྷན་
སྐྱེས་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་མེད་དོ། །སྒོམ་ལུགས་འདི་ངར་འཛིན་ཀུན་
བཏགས་དང་འཛིན་སྐྱངས་དངོས་སུ་འགལ་བ་ཅེས་ཡིན་ཏེ། །ང་ཞེས་བྱ་བ་སྤྱི་གཙུག་
ནས་རྒྱུ་མཐེལ་གྱི་བར་ལུས་གྱི་ཕྱི་ནང་བར་གསུམ་གང་དུ་བྱུང་བ་བཅའ་ནས་རྟེན་
པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་ནོ། །

གཞན་ཡང་སྤང་པོ་ང་ཡིན་པར་འཛིན་པ་དང་། སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ང་
ཡོད་པར་འཛིན་པ་བདག་འཛིན་ཀུན་བཏགས་ཡིན་པས། དང་པོའི་གཉེན་པོར་སྤང་པོ་
ང་མིན་པ་དང་། གཉིས་པའི་གཉེན་པོར་སྤང་པོ་ལས་དོན་གཞན་དུ་ང་ཡོད་པ་མིན་པར་
བསྒོམ་པ་ཡིན་ནོ། །རང་རྒྱུད་པའི་བྱུང་མཐའ་མན་ཆད་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བུ་ཇི་འདྲ་
བསྒོམས་ཀྱང་བདག་འཛིན་ཁྱིད་ལ་མི་གཞོད་ཅིང་དེ་མ་གཞོད་ན་ཐར་པ་ཅེས་ཡང་མི་
ཐོབ་པར་ཁས་ལེན་ཚུལ་རང་གཞན་མཚུངས་ཏེ། ཇི་རང་ཉིད་ཀྱིས་སྐབས་གཞན་དུ་
ཡང་། མདོར་ན་སྤྱི་བྱུང་ཡབ་སྲས་ཀྱི། ལྟ་དང་འགལ་བའི་ལྟ་བུ་དེ། །སྤྱན་ཚོགས་ཡོན་
ཏན་བརྒྱ་ལྷན་ཞེས། ཅི་འདྲས་ཇི་ཅེས་བརྗོད་ན་ཡང་། །ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ལྟ་ཞིག་
གིས། །ཐར་པ་ཅེས་ཡང་མི་ཐོབ་ཅེས། །མགོན་པོ་ཁྱིད་ཀྱིས་བཀའ་སྩལ་པ། །ཁྱེད་པའི་
ཞབས་ཀྱིས་བཞེད་པ་ཡིན། །ཞེས་སོ། །

དེ་ཡང་རང་རྒྱུད་པ་མན་ཆད་ཀྱི་བྱུང་མཐའ་སྤྱི་བ་རྣམས་ཀྱིས་འཁོར་བའི་ཅ་བ་

མཐར་ཐུག་པ་ངོས་མ་ཟིན་པས་རང་རང་གི་བྱ་བ་མཐའ་ནས་བཤད་པའི་ལྟ་བ་
བསྐྱོམས་ཀྱང་འབེན་མ་མཐོང་བར་མདའ་བརྟེན་པ་དང་། དབྱ་ངོས་མ་ཟིན་པར་དཔག་
འཕྲེན་པ་དང་། རྒྱུན་མ་ངོས་མ་ཟིན་པར་ཆོམ་ཆོམ་དུ་རྒྱུན་ཁག་གཙུགས་པས་འདོད་
པའི་དོན་མི་འགྲུབ་པ་དང་འབྲ་བར། འཁོར་བ་སྤར་སྤྱེ་མི་རུང་གི་ཆོས་ཅན་དུ་བྱས་
ནས་སྤོང་མི་རུས་ཏེ། རྗེ་རང་ཉིད་ཀྱིས། རྟགས་ཀྱི་དགག་བྱ་མཐར་ཐུག་མ་ངེས་
ན། །ཤར་དུ་འགོ་འདོད་རུབ་དུ་འགོ་བ་ལྟར། །སྤྲིད་པའི་རྩ་བ་ཆོད་པ་མི་སྤྲིད་
པས། །ཐོག་མར་དགག་བྱ་བ་བྱུང་ལ་ནན་ཏན་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ཡང་བྱེ་བྲག་དུ་སྤྲོ་བའི་ནང་ཆོན་ཁ་ཅིག་ཁང་ཟག་རྟག་གཅིག་རང་དབང་ཅན་
དུ་འཛིན་པའི་སློ་དེ་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གཟུང་ནས་དེའི་གཉེན་པོར་གང་ཟག་རྟག་
གཅིག་རང་དབང་ཅན་གྱི་བདག་གིས་སྤོང་བ་རྟོགས་པ་བསྐྱོམས་པས་འཁོར་བ་ལས་
གྲོལ་བར་འདོད་ཀྱང་དེ་མི་འཐད་དེ། དེ་ནི་དཔེར་ན་རང་གི་ཁང་པའི་ཅིག་ཕྱག་ན་དུག་
སྤྲུལ་གནས་པས་འཛིགས་པ་ལ་འགའ་ཞིག་གིས་འདི་ན་སྤང་པོ་ཆེ་མེད་དོ་ཞེས་
འཛིགས་པ་དེ་བསལ་ནས་བག་པའ་པ་ལ་སྤར་ཡང་སྤྲུལ་གྱིས་བྱུང་ནས་གསོད་པ་
ལྟ་བུ་ཡིན་ཏེ། འཇུག་པ་ལས། བདག་མེད་རྟོགས་ཆེ་རྟག་པའི་བདག་སྤོང་ཞིང་། །འདི་
ནི་རང་འཛིན་རྟེན་དུ་འང་མི་འདོད་པ། །དེ་བྱིར་བདག་མེད་ཤེས་པས་བདག་ལྟ་
བ། །དབྱིས་ཀྱང་འབྲེན་ཞེས་སྤྲོ་བ་ཤིན་ཏུ་མཆོད། །རང་བྱིམ་ཅིག་ཕྱག་སྤྲུལ་གནས་
མཐོང་བཞིན་དུ། །འདི་ན་སྤང་ཆེན་མེད་ཅེས་དོགས་བསལ་ཏེ། །སྤྲུལ་གྱི་འཛིགས་
པའང་སྤོང་བར་བྱེད་པ་ནི། །ཀྱེ་མ་གཞན་གྱི་གནམ་པོར་འགྱུར་ཉིད་དོ། །ཞེས་
གསུངས།

མདོ་སྡེ་པ། སེམས་ཅམ་པ། དབྱ་མ་རང་རྒྱུད་པ་རྣམས་ཀྱིས་གང་ཟག་རང་རྒྱ་
བྱལ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་འཁོར་བའི་ཅ་བར་བཟུང་ནས་དེའི་གཉིན་
མོར་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱལ་པའི་རྣམས་ཡོད་ཀྱིས་སྟོང་པའི་གང་ཟག་གི་བདག་མེད་
རགས་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་རྟོགས་ཟིན་གོམས་པར་བྱས་པས་འཁོར་བ་ལས་གྲོལ་
བར་འདོད་ཀྱང་། དེ་ཡང་མི་འཐད་དེ། དེ་གོམས་པར་བྱས་པས་མངོན་པ་གཉིས་ནས་
བཞག་པའི་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་པ་རེ་ཞིག་འགག་པར་འགྱུར་ཡང་། སྤར་ཡང་གང་
ཟག་དང་ལྷུང་པོ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱལ་བར་འཛིན་པའི་འཛིག་ལྟ་ལྟན་སྦྱེས་སྒྲ་མོ་ལ་
བརྟེན་ནས་ཉོན་མོངས་མངོན་གྱུར་དུ་སྦྱེ་བར་འགྱུར་ཏེ། སྟོན་འབྲུག་ལས། སྟོང་ཉིད་
དང་ནི་བྲལ་བའི་སེམས། །འགགས་པ་སྤར་ཡང་སྦྱེ་འགྱུར་ཏེ། །འདུ་ཤེས་མེད་པའི་
སྟོམས་འབྲུག་བཞིན། །དེས་ན་སྟོང་ཉིད་བསྟོམ་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས།

འོན་གང་ཟག་རང་རྒྱ་བྱལ་པའི་རྣམས་ཡོད་དུ་བྱལ་པས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་གོམས་
པར་བྱས་པས་འཁོར་བའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་འཛིན་སྟོང་མི་རུས་པའི་རྒྱ་མཆན་
ཅི་ཡིན་ཞེ་ན། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡོད་དེ། དེ་ནི་དཔེར་ན་སྦྱུ་མའི་བྱད་མེད་ལ་བྱད་མེད་
དངོས་སུ་བཟུང་ནས་དེ་ལ་མི་སྦྱག་པར་བསྟོམས་པས་བྱད་མེད་དངོས་ལ་དམིགས་
པའི་འདོད་ཆགས་སྟོང་མི་རུས་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ལྷག་པའི་བསམ་པ་བརྟན་པས་
ལྷས་པའི་མདོ་ཆོག་གསལ་དུ་བྱངས་པ་ལས། དཔེར་ན་མི་ལ་ལ་ཞིག་གིས་སྦྱུ་མ་
མཁན་གྱི་རོལ་མོ་བྱང་བའི་ཆོ། སྦྱུ་མ་མཁན་གྱིས་སྦྱལ་པའི་བྱད་མེད་མཐོང་ནས་དེ་
འདོད་ཆགས་ཀྱི་སེམས་བསྐྱེད་དེ། འདོད་ཆགས་ཀྱིས་སེམས་དགྲིས་ནས་འཁོར་གྱི་
ནང་ནས་འཛིགས་ཤིང་བག་ཆ་སྟེ། ལྟན་ལས་ལངས་ནས་སོང་སྟེ་སོང་ནས་ཀྱང་བྱད་

མེད་དེ་ཉིད་ལ་མི་སྤྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་
བ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ན། རིགས་ཀྱི་བྱ་དེ་རི་སྤྲུམ་དུ་སེམས། མི་དེ་ཡང་
དག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན་ནམ་འོན་ཏེ་ལོག་པར་ཞུགས་པ་ཡིན། གསོལ་བ་བཙམ་ལྟ་
འདས་གང་བྱད་མེད་མ་མཆིས་པ་ལ་མི་སྤྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་མི་རྟག་པ་དང་
སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་བ་དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བབྱིད་པའི་མི་དེའི་མངོན་པར་
བཙོན་པ་དེ་ནི་ལོག་པ་ལགས་སོ། །

བཙམ་ལྟ་འདས་ཀྱིས་བཀའ་སྦྱལ་པ། རིགས་ཀྱི་བྱ་འདི་ན་དག་སྟོང་དང་དག་
སྟོང་མ་དང་། དག་བསྟེན་དང་། དག་བསྟེན་མ་ཁ་ཅིག་མ་སྤྲུམ་ཤིང་མ་བྱུང་བའི་ཆོས་
རྣམས་ལ་མི་སྤྱག་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་ཅིང་། མི་རྟག་པ་དང་སྤྱག་བསྐལ་བ་དང་སྟོང་བ་
དང་བདག་མེད་པར་ཡིད་ལ་བྱེད་པ་གང་ཡིན་པ་དེ་དག་ཀྱང་དེ་དང་འབྲ་བར་ལྟ་བར་
བྱའོ། །ང་ནི་མི་སྤྲུམ་པོ་དེ་དག་ལ་ལམ་སྟོམ་པ་ཡིན་ནོ་ཞེས་མི་སྤྲུམ་ཏེ། དེ་དག་ནི་ལོག་
པར་ཞུགས་པ་ཞེས་བྱའོ། །ཞེས་གསུངས།

འོན་ལྟ་བ་སྟོམ་ལུགས་རི་ལྟར་བྱ་དགོས་སྤྲུམ་ན། འདི་ལྟར་བྱ་སྟེ། དཔེར་ན་
ཐོགས་བཙས་ཀྱི་རིག་བྱ་བཀའ་ག་ཙམ་གྱི་མེད་དགག་སྟོང་སང་མཐོང་བའི་ཆོ། ཐོགས་
བཙས་རྩང་ཟད་ཙམ་ཡང་མ་མཐོང་ཞིང་། མེད་དགག་སྟོང་སང་དེ་ཉིད་མཐོང་བ་ལ་
ནམ་མཁའ་མཐོང་བའི་ཐ་སྟོན་བྱེད་པ་བཞིན་དུ། གཅིག་དུ་བྲལ་ལ་སོགས་པའི་གཏན་
ཆོག་སྤྲུམ་ཀྱིས་ཆོས་རྣམས་བཏགས་དོན་བཙམ་ནས་ཅི་ཡང་མ་རྟོག་པའི་ཆོ།
བཏགས་དོན་ཅི་ཡང་མ་རྟོག་པའི་མེད་དགག་སྟོང་སང་དེ་ཉིད་མ་གཏོགས། དགག་བྱ་
བཀའ་ལུ་དུ་སྤྲུབ་པའི་ཆོས་གང་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་མེད་དགག་སྟོང་སང་དེ་

ཉིད་མཐོང་བ་དེའི་ངང་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་འཛོག་པ་ཡིན་ཏེ། འཕགས་པ་སྤྱད་པ་ལས།
གཟུགས་ནམས་མི་མཐོང་ཆོར་བ་དག་ཀྱང་མི་མཐོང་ཁིང་། །འདུ་ཤེས་མཐོང་བ་མེད་
ལ་སེམས་པ་མི་མཐོང་ཁིང་། །གང་ལ་ནམ་པར་ཤེས་དང་སེམས་ཡིད་མཐོང་མེད་
པ། །འདི་ནི་ཆོས་མཐོང་ཡིན་ཞེས་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །ནམ་མཁའ་མཐོང་
ཞེས་སེམས་ཅན་ཆོག་ཏུ་རབ་བཟྃ་པ། །ནམ་མཁའ་ཇི་ལྟར་མཐོང་སྟེ་དེས་འདི་བཏག་
པར་བགྱ། །དེ་ལྟར་ཆོས་མཐོང་བ་ཡང་དེ་བཞིན་གཤེགས་པས་བསྟན། །མཐོང་བ་
དཔེ་གཞན་གྱིས་ནི་བསྟན་པར་བྱས་མ་ཡིན། །ཞེས་གསུངས།

དེ་ལྟ་བུའི་མཉམ་གཞག་ཏུ་བདེན་མེད་ཀྱི་ངེས་ཤེས་ལྷགས་བྲག་པོ་བྲངས་པ་ལ་
བརྟེན་ནས་རྗེས་ཐོབ་ཏུ་གང་ཤར་ཐམས་ཅད་སྤང་ཡང་བདེན་མེད་བརྟེན་པ་སྦྱ་མ་ལྟ་
བུའི་ནམ་རོལ་ཏུ་འཆར་བ་ལ་བསྐབ་པར་བྱ་ཁིང་། དེ་ལྟར་ངང་གིས་འཆར་བ་ཞིག་
བྱང་ན་ལྟ་བུ་ཉིད་པ་ཡིན་པས། དེ་འབྲེལ་སྦྱེས་བུ་དེ་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཀྱི་མགོན་
སྦྱབས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། ཆོགས་བདེ་ཐྲག་ཏུ་རྫོགས་པ་དང་། སྟོན་སྦྱོར་ལྟར་བྱུང་
བ་དང་། ཆོས་ནམས་ཀྱང་འབད་ཚེལ་ཆེན་པོ་ལ་མ་ལྟོས་པར་ཤེས་པར་འགྱུར་བ་
དང་། སངས་བྱུང་མཐོང་ཁིང་མཛོན་ཤེས་སོགས་ཡོན་ཏན་ཆོགས་མེད་པར་ཐོབ་པ་
དང་། སྟན་པས་ས་སྟངས་ཁྱེད་ཁྱེད་བཀྱར་འབད་མེད་ཏུ་འགྱུར་བ་དང་། མི་དང་མི་
མ་ཡིན་གྱི་གནོད་འཆེ་མི་འགྱུར་བ་དང་། སྤང་མ་ནམས་ཀྱིས་ཏག་ཏུ་བསྐྱང་བ་དང་།
ངན་འགྲོར་མི་ལྟར་ཁིང་བདེ་འགྲོར་སྦྱེ་བ་དང་། བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་ཏུ་
འགྱུར་པ་སོགས་པན་ཡོན་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་ཐོབ་པར་གསུངས་སོ། །

གཞུང་དུ་ཡང་།

ང་ལ་དད་པ་ཙམ་གྱིས་ཀྱང་། །[༡༧]

སྤྲིག་པ་མཐའ་དག་ཞི་བར་བྱེད། །

ང་ལ་ཐེ་ཆོམ་ཐོས་པས་ཀྱང་། །

སྤིང་པ་རྩལ་པོར་བྱེད་འགྱུར་ན། །

བསྐྱོམས་ན་ཁྱོད་འབྱུང་ཐེ་ཆོམ་མེད། །[༡༨]

ང་ཉིད་བསྐྱོམས་པས་ཐར་པ་ཐོབ། །

ཅེས་སོགས་བཤད་པ་ཡིན། དེ་ལྟ་བུའི་ལྟ་བ་རྟེན་པ་ཉིན་མའི་སྐར་མ་ལས་
ཀྱང་དཀོན་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་བདག་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་མ་ལུས་པ་
བཀའ་ཉན་ཐམས་ཅད་སྟོང་པར་གཏན་ལ་བབ་ཀྱང་ལས་འབྲས་ཀྱི་ངེས་པ་ལ་ཅུང་
ཟད་ཀྱང་མི་གཞོད་པར་མ་ཟད། སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དུ་མཐོང་སྟེ་ལས་འབྲས་ལ་
ངེས་པ་ལྟག་པར་སྐྱེ་བ་དང་། ལས་འབྲས་ཀྱི་ཚུལ་བསམ་པ་ན་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་
དོན་དུ་མཐོང་སྟེ་སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་ལྟག་པར་སྐྱེ་བ་ཞིག་དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་
ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་སྟོང་པ་རྟེན་འབྱུང་གི་དོན་དང་རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་གོ་ན་ཟབ་
མོ་དབྱ་མའི་ལྟ་བ་བརྟེན་པ་ཡིན་པས་དེ་ལྟར་བརྟེན་པ་དེས་ནི་འདི་ནི་སྒྲ་མ་ཡི་དམ་
སངས་རྒྱས་བྱང་སེམས་ནམས་ཀྱི་བཀའ་འབྲིན་ཡིན་སྟུང་དུ་བཀའ་འབྲིན་རྒྱན་ཆགས་
སྤྲོད་ཅིང་། དེ་ལ་བརྟེན་ནས་དད་གུས་བྱགས་འབྲེལ་བ་སྐྱེ་བ་ཡིན་པས་དེའི་ཆེ་འོག་
ནས་འབྱུང་བ།

དམིགས་གཏད་མཚན་འཛིན་ཀུན་བཞིག་པས། །[༡༩]

རྒྱལ་བ་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་གྲིས། །
སྣང་བ་རྟེན་འབྲེལ་བསྐྱེད་པས། །
སྣང་བ་སྟོང་བར་གོ་བར་གྲིས། །
ངེས་ཤེས་གཉིང་ནས་སྐྱེས་བྱུང་ན། [[༧༧]

སྒྲ་མ་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་གྲིས། །
རྟེན་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་བསྐྱེད་དེས། །
རང་བཞིན་བྱུང་བའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི། །
འཛིན་སྐྱངས་མ་ལུས་ཀྱན་འཛིག་བར། [[༧༨]

མཐོང་བའི་ངེས་པ་བརྟེན་རྟེན་ཆོ། །
ཡི་དམ་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་གྲིས། །
སྣང་སྟོང་གཉིས་པོ་པན་ཚུན་དུ། །
རྒྱ་འབྲས་ལྟ་བུར་ཤར་བའི་ཆོ། [[༧༩]

མཁའ་འགོ་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་གྲིས། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་དོན་ཉམས་སྲུ་ལེན་བ་ལ་བརྩོན་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་མངའ་འབངས་དང་འཕྲིན་ལས་རྒྱ་ཆེ་རྒྱུད་ལ་རྩོད་པ་ལ་གཉིས། བདག་
འཛིན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་པ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་དགག་པའོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས།
བདག་འཛིན་གྱིས་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཁོ་རང་གི་དབང་དུ་འདུས་ཚུལ་དང་། ཅོན་

1 <<རྩ་བ་>>རྒྱལ་བ་ཀྱན་<<རྣམ་བཤད་>>རྒྱལ་བ་རྣམས་

མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁོ་རང་གི་གྲོགས་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་པའོ།
དང་པོ་ནི།

བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་སྟེན་པ། །
ང་ཉིད་འབྲུད་པར་བྱེད་པ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། [༡༣༠]
མ་རིག་སངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར། །[༡༣༡]

ཞེས་པའི་བར་དང་།

གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཁོ་རང་གི་གྲོགས་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་
པ་ནི།

དེ་བས་ཁྱོད་དང་ང་གཉིས་ནི། །ཞེས་པ་ནས། [༡༣༢]
གཞན་རྣམས་གང་མའི་གནས་སུ་འབྱུང། །[༡༣༣]

ཞེས་པའི་བར་ཉ། འདི་དག་གི་དོན་ཡང་ཤེས་རབ་གྱིས་ལན་བརྗོད་པའི་སྐབས་སུ་
གོ་བྱས་པ་འདུག་པས་ཡིག་ཆོགས་རྒྱུད་ཁྱད་ཡོག་ཏུ་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱའོ།
གཉིས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་དག་གི་པ་ལ་གཉིས། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པའི་
ཆོས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་བྱ་བྱེད་གི་རྣམ་གཞག་མི་འཐད་པ་དང་།
ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་བྱ་བྱེད་གི་
རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ཚུལ་ལོ། །
དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ལན་སྟེན་པ། །

ཁྱོད་རང་གཏམ་ལ་བས་བཟང་པོ་འདུག། །ཅེས་བ་ནས། [༡༩༩]

རྒྱུ་ལ་ལྟོས་པའི་ཆོས་ཀྱན་མེད། །

དེས་ན་ཆོས་ཀྱན་མེད་པ་ཡིན། །[༡༩༩]

ཞེས་པའི་བར་དང་།

གཉིས་པ་ཆོས་ཀྱན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་
འཁོར་འདས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ཚུལ་ནི།

ང་ཡི་ཕྱོགས་ལ་ཆོས་ཀྱན་ནི། །[༡༩༩]

རྒྱ་རྒྱུ་རྒྱུ་འབྲེལ་ཆོགས་ལས་སྟེ། ¹ཞེས་བ་ནས།

འགྱུར་གྱིན་འགྱུར་གྱིན་མི་འགྱུར་ཟེར། །

འདི་འདྲའི་བདེན་གྲུབ་ཡ་མཚན་ཅན། །[༡༩༩]

ཞེས་པའི་བར་ཏེ། དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ཁྱོད་གྱིས།

དགོན་མཆོག་གསུམ་གྱིས་གཙོ་མཛད་པའི། །[༡༩༩]

སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་དགྲར་ལངས་ནས། །

ཞེས་སོགས་དགོན་མཆོག་གསུམ་སེམས་ཅན་གྱི་གལ་དུ་བཅུག། །བཅུག་པ་
ཅམ་དུ་མ་ཟད་གོ་ཆ་གྲོན་མཆོན་ཆ་སྤྲ་ཆོགས་ཐོགས་ནས་རྒྱུ་བ་དང་གསོད་ཀྱི་སྒྲ་དང་
བཅས་ཏེ་དམག་ལ་བྱོན་ཞེས་པའི་སྒྲར་བ་སྒྲོ་ཡུལ་དུ་མི་ཞོང་བ་འདེབས་པའི་ལས་
ཆབ་ཆེན་གསོག་པ་འདི་འདྲ་ནི་མཐོང་ཆོས་ལ་སྟོང་གྱུར་གྱི་ལས་ཡིན་པས། ཞེས་

1 <<རྩ་བ་>>ཆོགས་ལས་སྟེ། | <<རྣམ་བཤད་>>ཆོགས་ལས་ཀྱང་། |

རབ་ངན་འདི་འདྲའི་སྟོགས་ལ་མི་ཐེ་ཐག་ཆོད་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནས།

ང་ཡི་འོག་ཏུ་ཚུད་པ་ཡི། ^[༡༡༣]

སེམས་ཅན་ནམས་ལ་སྟོས་ཅི་དགོས། །

ཞེས་སོགས་བརྗོད་པ་ལྟར། སྟོན་ཆད་སེམས་ཅན་ཆོས་མ་ཤེས་པར་དགྲ་པོ་
བདག་འཛིན་འགོང་སོ་ཁྱོད་ལ་གཉེན་དུ་བརྩུང་ནས་ཅི་བྱེད་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་
འགོང་སོའི་དབང་དུ་བཏང་བ་ལ་བརྟེན་ནས་མི་འདོད་པའི་སྟུག་བསྐྱལ་ཐམས་ཅད་
བྱུང་བ་ཡིན་འདུག །

ད་ནི་སྟོད་འཇུག་ལས། ཁྱོད་ཀྱིས་ཁོ་བོ་གར་བརྒྱག་པའི། །སྟོན་གྱི་དུས་དེ་
གཞན་ཡིན་གྱི། །རས་མཐོང་ད་ཁྱོད་གང་དུ་འགོ། །ཁྱོད་ཀྱི་རྒྱལ་ས་པ་ཀུན་གཞོས་
བྲ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། ད་ནི་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་སྐད་ཅིག་ཀྱང་བཏང་བྱས་པ་མི་
ཡོང་། དེ་བཏང་ན་མི་དང་མི་མ་ཡིན་གྱི་གཞོད་པ་དང་། གདོན་དང་བགེགས་ལ་
སོགས་པའི་ཉེར་འཆེ་ཐམས་ཅད་དང་། ཁྱད་པར་དུ་པན་ཚུན་འཇུག་པ་དང་ཚོད་པ་
དང་གཤགས་འགྱེད་པ་དང་གཅིག་ལ་གཅིག་ཁ་ཟེར་བ་འདི་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་
ཁྱོད་རང་ལས་བྱུང་བ་ཡིན། རང་སྤུན་སྤུམ་ཚོགས་པ་ཞིག་འདོད། གཏམ་བཟང་བ་
ཞིག་འདོད། སྙན་གྲགས་ཆེ་བ་ཞིག་འདོད། དེ་ལ་སོགས་པ་བདེ་སྦྱིད་སྤུན་སྤུམ་
ཚོགས་པ་ཐམས་ཅད་རང་ལ་ཆང་བ་ཞིག་འདོད་ནས་དེ་བསྐྱབ་པའི་ཕྱིར་དུ་ལས་ངན་
པ་མང་དུ་གསོག་ཅིང་། གཞན་ལ་ཁྱད་གསོད་དང་ང་རྒྱལ་བྱེད། གཞན་སྤུན་སྤུམ་

ཚོགས་པ་དང་། གཞན་ལ་ལེགས་པ་སྣ་རེ་མཐོང་ཡང་མི་བཟོད་པར་སྤྲལ་དོག་སྒྲི།
རང་ལ་ཚིག་དན་སྤ་མོ་རེ་ཟེར་བ་ཐོས་ཀྱང་མི་བཟོད་པར་ཞེ་སྤང་སྒྲི་ཞིང་ཐ་ན་མིག་
གིས་བལྟ་ལུགས་ཡགས་ཉེས་ཅིམ་ཡང་མི་བཟོད་པར་གྱུར་ནས། གཞན་ཐམས་ཅད་
རང་གི་དགར་སོང་བ་འདྲ་ཞིག་གིས་རང་སྤ་དང་འགྲོགས་ཀྱང་མཐུན་པ་མི་ཡོང་། དེ་
ཡང་། ས་མ་དང་བྲ་ཚ་མི་མཐུན། ས་མ་ནང་པན་ཚུན་མི་མཐུན། བྲ་ཚ་ནང་པན་ཚུན་
མི་མཐུན། དུལ་སྤེ་པན་ཚུན་མི་མཐུན། དུལ་སྤེ་གཅིག་གི་མི་རྣམས་མི་མཐུན། སྤེ་པ་
ནང་པན་ཚུན་མི་མཐུན། ས་སྤུན་ནང་པན་ཚུན་མི་མཐུན། དཔོན་གཡོག་ནང་པན་ཚུན་
མི་མཐུན། ལྷ་མ་དང་སྟོབ་མ་མི་མཐུན། སྤྱིན་བདག་དང་མཚོད་གནས་མི་མཐུན་པ་
འདི་ཐམས་ཅད་བདག་འཛིན་འགོང་པོ་ཁྱོད་ཁོ་ནས་བྱས་པ་ཡིན། དེ་ལ་སྤྱོད་འཇུག་
ལས་ཀྱང་། འཛིག་རྟེན་དག་ན་འཆེ་བ་གང་ཡོད་དང་། །འཛིགས་དང་སྤྱལ་བསྐལ་ངེ་
སྤྱོད་ཡོད་གྱུར་པ། །དེ་ཀུན་བདག་ཏུ་འཛིན་པ་ལས་བྱུང་ན། །འདྲེ་ཆེན་དེས་གོ་བདག་
ལ་ཅི་ཞིག་བྲ། །ཞེས་འདྲེ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ནང་ནས་བདག་འཛིན་འདྲེ་ཆེ་ཤོས་ཡིན་པར་
གསུངས། རྒྱ་མཚན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ཕྱིན་ཆད་ཁྱོད་ཀྱི་དབང་དུ་བཏང་བྱས་པ་མི་ཡོང་
ངོ། །

དེ་ནས།

མཐོ་དམན་འབྲིང་གསུམ་ཐམས་ཅད་ལ། །

ང་ནི་འབྲལ་མར་བཅར་མར་དགོས། །

ཁྱོད་ནི་འགྲང་བའི་གཏམ་ཡིན་ནོ། །^[430]

ཞེས་སོགས་ལ། འོ་ན་མཐོ་སངས་རྒྱས་ནས་དམའ་གྲོག་སྤྱར་གྱི་བར་ལ་

བདག་འཛིན་དགོས་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་ཡང་
བདག་འཛིན་དགོས་སམ། དེ་དགོས་ན་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་བདག་འཛིན་མ་
རིག་པ་ཡོད་པར་འགྱུར་རོ། །

དེ་ཡོད་ན་ཁྱོད་རང་གིས།

མ་རིག་སངས་ལ་སངས་རྒྱས་ཟེར། །[༡༤༣]

ཞེས་སྒྲིམ་འདུག་པ་འདི་གང་ཟེར་རྒྱ་ཡིན། ཁྱོད་ཆང་གིས་བཟེ་བ་ནི་ག་ལ་
ཡིན། ཁས་སྒྲངས་སྒྲ་ཕྱི་འགལ་བ་འདི་ཅམ་ཡང་མི་ཤེས་པ་ལ་ཉམས་པས་ཅོད་པ་འདི་
འདྲ་བྱེད་པ། ཞང་པས་རྟོག་གསོ་མི་ཟེན་པ་ལ་མགོ་བོས་སྐྱེ་འགྱུར་ཞོགས་རོགས་
བྱིས་དྲང་། གང་བྱས་ཀྱང་སངས་རྒྱས་འཕགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་ཡོད་དོ་སྟུམ་ན།
འདུག་འགྲེལ་ལས། སངས་རྒྱས་ནམས་ལ་ནི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ནམས་པ་ཐམས་ཅད་དུ་
མངོན་པར་རྟོགས་པར་བྱང་ཆུབ་པ་འདི་བྱིར། སེམས་དང་སེམས་ལས་བྱུང་བའི་རྒྱ་བ་
གཏན་ལོག་པར་འདོད་པ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་སངས་རྒྱས་ཀྱི་སར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་
ནམས་བདེན་པར་སྦྱང་བ་ཅམ་ཡང་མེད་གསུངས་ན། བདེན་འཛིན་དེ་བས་ཀྱང་ག་ལ་
ཡོད། སངས་རྒྱས་གོང་དུ་བྱད། འདུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ། འདུ་
བྱེད་གཟུགས་བརྟན་ལ་སོགས་པའི་ཡོད་པ་ཉིད་དང་འདྲ་བར་གཟིགས་པ་ནམས་ལ་
ནི་བཙོས་མའི་རང་བཞིན་ཡིན་གྱི་བདེན་པ་ནི་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པར་མངོན་པར་རྫོམ་
པ་མེད་པའི་བྱིར། ཞེས་ཉན་རང་དབྱ་བཙོམ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་ཆུབ་

1 འདིར་"ཞོགས་རོགས་བྱིས་"ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྒྲིམ་ཡང་མ་དཔེར་ཅི་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཀོད་ཡོད།

སེམས་དཔའི་རྒྱད་ལ་ཡང་བདེན་འཛིན་ཁྲིད་གཏན་ནས་མེད་པར་གསུངས་ན།
སངས་རྒྱས་འབགས་པ་ལ་བདེན་འཛིན་རི་ལྟར་ཡོད། འདྲུག་འབྲེལ་ལ་སོགས་པའི་
སྤྱ་སྤྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱི་གཞུང་རྣམས་མིག་གིས་མ་མཐོང་ཞིང་། རྣ་བས་མ་མཐོས་པའི་
¹གཏམ་ཡིན་འདྲུག་པས་ཁོན་པའི་ནང་གི་སྤལ་པའི་ངང་ཚུལ་གསལ་པོར་མ་སྟོན་ཅིག །

ང་ཡི་འཁོར་གྱི་ཉོན་མོངས་ནི། [༡༩༣]

བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་ཡོད་པ་ལ། །

ཞེས་སོགས་བཞིན་པ་ལྟར། ཉོན་མོངས་བརྒྱད་ཁྲི་བཞི་སྟོང་འཁོར་དུ་བསྟེན་
ནས་རང་གཞན་ཐམས་ཅད་ཕྱང་ལ་སྤྱོད་ཅིག ཉོན་མོངས་པའི་ཉེས་དམིགས་མདོར་
བསྟུས་ཤིག་བཞིན་ན། ཉོན་མོངས་པས་རང་གཞན་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱང་ཕྱང་ཞིང་།
དེར་མ་ཟད་རང་རྒྱད་ལ་སྟོན་པའི་གང་ཟག་གི་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛོམས་ཤིང་། ཡོན་ཏན་
སྤར་ཡོད་ཉམས་ཤིང་སྤར་མེད་གསར་དུ་མི་སྦྱེ་བ་དང་། རྟེན་པས་དམན་ཞིང་སྟོན་པ་
སངས་རྒྱས་དང་ཆོས་སྤྱང་རྣམས་ཀྱིས་སྤྱད་པ་དང་། མི་སྟོན་པའི་གྲགས་པས་བྱབ་
ཅིང་ཆེ་འཕོས་ནས་མི་ཁོམ་པའི་གནས་སུ་སྦྱེ་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་ཏེ།
མདོ་སྤེལ་རྒྱུ་ལས། ཉོན་མོངས་རྣམས་ཀྱིས་བདག་འཛོམས་སེམས་ཅན་འཛོམས་
ཤིང་ཚུལ་ཁྲིམས་འཛོམས། ཉམས་བཅས་རྟེན་པས་དམན་ཞིང་བསྐྱང་དང་དེ་བཞིན་
སྟོན་པས་སྤྱད། རྩོད་པ་མི་སྟོན་དེ་ནི་གཞན་དུ་མི་ཁོམ་གནས་སུ་སྦྱེ། རྩོལ་དང་མ་
ཐོབ་ཉམས་པས་ཡིད་ལ་སྤྲུག་བསྐྱེད་ཆེན་པོ་ཐོབ། ཅེས་གསུངས་སོ། །

གཞན་ཡང་ཁྲིད་རང་གཏམ་ལབས་བཟང་པོ་འདྲུག་ཀྱང་ཁྲིད་ཀྱིས་ལབས་ཆད་

1 འདིར་“མ་ཐོས་པའི”ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནས་སྤལ་ཡང་མ་དཔེར་རི་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཀོད་ཡོད།

ཐམས་ཅད་རྩྭ་ཆོག་གཤགས་ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡིན་པའི་རྩྭ་མཆོན་ཡང་དུག་གསུམ་ལ་
སོགས་པའི་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་བདེན་པར་གྲུབ་ཟེར་ལ། བདེན་པར་གྲུབ་པ།
བདེན་པར་ཡོད་པ། རོན་དམ་དུ་གྲུབ་པ། རོན་དམ་དུ་ཡོད་པ། རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་
པ། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་པ། རང་ངོས་ནས་གྲུབ་པ། རང་ངོས་ནས་ཡོད་པ་རྣམས་
མིང་གི་རྣམ་གངས་ཡིན་པས། དུག་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་དུག་གསུམ་སྐྱེ་བ་
རྩྭ་གཞན་ལ་ལྟོས་མི་དགོས་པར་ཐལ་ཞིང་། དུག་གསུམ་སྐྱེ་བ་རྩྭ་ལ་ལྟོས་དགོས་
ཏེ། དུག་གསུམ་ཡིད་དུ་འོང་མི་འོང་བར་མ་གསུམ་ལ་བརྟེན་ནས་སྐྱེ་ཞིང་། དེ་ཡང་
འདོད་ཆགས་ཡིད་འོང་ག་ཟུགས་མངོས་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་ཚུལ་མིན་ཡིད་བྱེད་ལ་
བརྟེན་ནས་ངེ་འཕེལ་དུ་འགྲོ། ཞེ་སྤང་ཡིད་མི་འོང་དག་ལྟ་བུ་ལས་སྐྱེ་ཞིང་། གཏི་ཐུག་
བར་མ་ལས་སྐྱེ་བ་ཡིན། དེ་ལྟར་སྐྱེ་བ་དུག་གསུམ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དབང་གི་
ཡིན་ནོ། །གཞན་ཡང་འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སེམས་ཅན་འདོད་ཆགས་
ཅན་ལ་འདོད་ཆགས་སྐྱེས་པའི་ཆེ་དེའི་འདོད་ཆགས་དུས་དང་རྣམ་པ་ཀླན་ཏུ་གནས་
དགོས་པ་ལ་དེས་མི་སྦྱག་པ་བསྟོམས་པའི་ཆེ་དེའི་འདོད་ཆགས་མི་གནས་པར་ཞེ་བར་
འགྱུར་བ་འདོད་ཆགས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཡིན་ལ། དེ་བཞིན་དུ་ཞེ་སྤང་དང་
ཁོང་ཁྱི་སྐྱེ་བའི་སྐྱབས་རྣལ་འབྱེད་པས་ཞེ་སྤང་དང་ཁོང་ཁྱི་ཉེས་དམིགས་བསམ་
ནས་བཟོད་པ་བསྟོམས་པས་ཞེ་སྤང་དང་ཁོང་ཁྱི་འཛོམས་པར་འགྱུར་ཞིང་དེ་ལྟར་
འཛོམས་པ་ཞེ་སྤང་ཁོང་ཁྱི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དབང་གིས་ཡིན་ཅིང་དེས་ཉོན་
མོངས་གཞན་ཐམས་ཅད་ལ་མཆོན་ནོ། །

ཅུ་ཤེལ་ས། རང་བཞིན་གཞན་དུ་འགྱུར་བ་ནི། །ནམ་ཡང་འཐད་པ་མ་ཡིན་

ནོ། །ཞེས་ཆོས་དེའི་རང་བཞིན་ཡོད་ན་ཆོས་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་དུ་མི་རུང་བར་གསུངས་པས། དེ་མི་ལྟ་བུ་ལ་མཆོན་ན་མི་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་མི་དེ་གཞན་དུ་འགྱུར་བའི་སྐབས་མེད་ཅིང་། མི་ལ་སྐྱེ་བ་དང་། ཇ་བ་དང་། ན་བ་དང་འཆི་བ་མེད་པར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་ལྟར་ན་མི་ལ་དེ་དག་ཡོད་པར་ལྟ་མི་ཀུན་གྱིས་ཤེས་ཤིང་ལྟག་པར་མི་ལ་ནམ་འཆི་ངེས་པ་མེད་པ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བས་གནོད་དོ། །ཡང་མི་དེ་ཆེ་འཕོས་ནས་ལྟར་སྐྱེས་པ་ལྟ་བུའི་སྐབས་མིའི་ངོ་བོར་མི་འགྱུར་བར་གནས་དགོས་ཤིང་། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་དེ་མིའི་ངོ་བོར་འགྱུར་ལ། དེ་ལྟར་ན་ལྟ་མི་གཉིས་གཅིག་དུ་ཐལ་བའི་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་རོ། །

ཡང་ལྟ་ནས་ཡི་དྲགས་སུ་སྐྱེས་པའི་ཆེ་ལྟའི་ངོ་བོར་ཡོད་ལ་དེ་ལྟར་ན་ཡི་དྲགས་དེ་ལྟར་འགྱུར་ཞིང་། དེ་འགྱུར་ན་ཡི་དྲགས་དེས་བགྲས་སྒྲོམ་གྱི་སྤྱག་བསྐལ་སྤྱོད་བའི་ཆེ་ལྟའི་དཔལ་འབྱོར་ལ་ཡོངས་སྤྱོད་རྒྱ་ཡོང་དགོས་རྒྱ་ལ་དེ་ལྟར་མེད་པ་ལྟ་མི་ཡི་དྲགས་རྣམས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པས་ཡིན་ནོ། །དེ་ལྟར་དངོས་པོ་གང་ཡང་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་ཆོས་ལྟན་གྱི་སྐྱེས་བྱས་ཆེ་འདིར་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པས་གཞི་བཟུང་སྤྱིན་སོགས་གྱིས་བྲོགས་བྱས། སྒྲོན་ལམ་བྱི་མ་མེད་པས་མཆོམས་སྐར་བ་ལ་བརྟེན་ནས་བྱི་མ་དཔ་འབྱོར་གྱི་རྟེན་བྱང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་དང་། དེ་བཞིན་དུ་སྤྱིན་པ་བྱང་བ་ལས་ཡོངས་སྤྱོད་འབྱུང་བ་དང་། ཚུལ་ཁྲིམས་བསྐྱུངས་པ་ལས་བདེ་འཁྱོའི་རྟེན་ཐོབ་པ་ཡིན་ནོ། །

མངོན་ན་རྒྱ་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་བདེ་བ་དང་། རྒྱ་མི་དགེ་བ་སྤྱད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་འབྲས་བྱ་སྤྱག་བསྐལ་འབྱུང་བའི་ལས་རྒྱ་འབྲས་གྱི་རྣམ་

གཞག་ཐམས་ཅད་དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དབང་གིས་བྱང་བ་ཡིན་ཅིང་།
དངོས་སོ་རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་ལས་འབྲས་དེ་དག་ཡོང་ས་མེད་དོ། །དེའི་ཕྱིར་ཆོས་
ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་ལ་འཁོར་འདས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་
གཞག་ཐམས་ཅད་འཐད་ཅིང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཆོས་ཁས་ལེན་པའི་ཕྱོགས་
ལ་འཁོར་འདས་བྱ་བྱེད་ཀྱི་རྣམ་གཞག་ཐམས་ཅད་མི་འཐད་དེ། ཅུ་ཞེ་ལས། གང་ལ་
སྟོང་བ་ཉིད་རུང་བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་རུང་བར་འགྱུར། །གང་ལ་སྟོང་ཉིད་མི་རུང་
བ། །དེ་ལ་ཐམས་ཅད་མི་རུང་འགྱུར། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

བདེན་འཇིག་ཁྱོད་དང་ཁྱོད་ལྟ་བུའི་མོངས་པ་རྣམས་ལ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་
པའི་ཆོས་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ་ཞེས་བརྗོད་ན་དུག་སྒྲུལ་གྱིས་སྒྲ་ཅིའི་བྱི་ཆོར་བ་ལྟར་
འཇིགས་ཤིང་སྒྲག་ནས་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་ལ་རྒྱ་འབྲས་བྱ་བྱེད་ཐམས་ཅད་མི་
རུང་ངོ་སྟུམ་པར་འབྱུང་བ་ནི་ཤིན་ཏུ་བདེན་མོད་ཀྱང་། དུམ་གྱི་མདོ་ལས། ཐ་ན་དངོས་
སོ་སྒྲའི་ཅེ་མོ་ཙམ་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་ན་ཡང་བྱང་ཆུབ་སེམས་དཔའ་སེམས་དཔའ་
ཆེན་སོ་སྒྲ་ན་མེད་པ་ཡང་དག་པར་རྟོགས་པའི་བྱང་ཆུབ་ཏུ་མངོན་པར་རྟོགས་པར་
འཆང་རྒྱ་བར་མི་འགྱུར་དོ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུང་པའི་ཆོས་
སྒྲའི་ཅེ་མོ་ཙམ་ཞིག་ཡོད་ན་ཡང་རང་བཞིན་དུ་སྟོ་འདོགས་པ་སྟོང་མི་བྱས་ཏེ། རང་
བཞིན་གྱིས་ཡོད་པའི་དོན་ནི་གཞན་དུ་བསྒྱུར་དུ་མི་རུང་བའི་དོན་ཡིན་པས་དེ་མི་རུང་
ན་གདུལ་བྱས་ལམ་ཉམས་སུ་བླངས་པས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པའི་གོ་
འཕང་ཐོབ་པ་མི་རུང་ཞིང་། དེ་ལྟ་མིན་པར་ཐར་འདོད་ཀྱི་སྤྲེས་བྱས་སུན་མོང་དང་སུན་
མོང་མ་ཡིན་པའི་ལམ་ཆུལ་བཞིན་དུ་ཉམས་སུ་བླངས་ན་སྒྱུར་དུ་བྲན་མེད་པ་ཡང་

དག་པར་རྫོགས་པའི་བྱང་ཚུབ་ཐོབ་པར་འགྱུར་བ་སྟོས་མི་དགོས་སོ། །

དེ་ལྟར་ན་ཕྱི་ནང་གི་ཆོས་འདི་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་པ་
དང་། རང་བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པས་སྟོང་བཞིན་དུ་རྒྱ་འདི་ལས་འབྲས་བྱ་འདི་འབྱུང་ངོ་
ཞེས་དཀར་ནག་གི་ལས་འབྲས་སོ་སོར་ངེས་པ་སྟེ། སྤང་སྟོང་གི་ངེས་པ་གཉིས་པོ་ཆ་
བྱང་ལྟར་མི་འགལ་བར་པན་ཚུན་གཅིག་ལ་ངེས་པ་བྱངས་ན། རིགས་པ་གཞན་ལ་
སྟོས་མེད་དུ་ངེས་པ་དེ་ཉིད་ཀྱིས་ཅིག་ཤོས་ལ་ངེས་པ་མེ་ལ་ཤིང་བསྐྱན་པ་ལྟར་ཆེར་
འགྲོ་བས་པན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་པ་འདི་ལས་ངོ་མཆར་བའི་ཆོས་
གཞན་མེད་དེ། སྤང་བ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་པས། ལས་འབྲས་ངེས་འབྱུང་བྱམས་སྟེང་རྩེ་
བྱང་ཚུབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་རྒྱ་ཆེ་བའི་ལམ་ལ་སྟོབ་ཅིང་། དེ་ལྟར་བསྐྱབས་པས་
གནས་སྐབས་སུ་ངན་འགྲོར་མི་ལྟར་ཁིང་མཐར་ཐུག་ཞི་མཐར་མི་གནས་པར་འབྲས་
བྱ་གཟུགས་སྐྱུ་ནམ་གཉིས་ཐོབ་ནས་འཁོར་བ་ཇི་སྟིན་མ་སྟོངས་ཀྱི་བར་སེམས་ཅན་
ཀྱི་དོན་བྱེད་པ་དང་། སྟོང་པ་ལ་ངེས་པ་བྱངས་པས། ཟབ་མོ་ལྟ་བའི་ལམ་ལ་བསྐྱབས་
ནས་གནས་སྐབས་སུ་སྟིན་མཐའ་འགོག་ཅིང་མཐར་ཐུག་ཆོས་སྐྱུ་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་
ཡིན་པས་ཉེན་འབྱུང་ཟབ་མོའི་ཆོས་ནི་ཆོག་ཆོགས་རྒྱུང་ལ་འབྱུང་ཆེ་བའི་ཆོས་སུ་
གསུངས་སོ། །

དེ་ལྟར་ཡང་། རིན་ཆེན་འབྲེང་བ་ལས། སངས་རྒྱལ་ནམས་ཀྱི་གཟུགས་ཀྱི་
སྐྱུ། །བསོད་ནམས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས་པ་སྟེ། །ཆོས་ཀྱི་སྐྱུ་དེ་མདོར་བསྐྱས་
ན། །རྒྱལ་པོ་ཡེ་ཤེས་ཆོགས་ལས་འབྱུངས། །ཞེས་གསུངས། འདི་དག་གི་དོན་རྒྱས་
པར་བཤད་ན་མོངས་པ་ཁྱོད་ཏ་བག་སྟེ་ལས་ནས་སྤྱད་དེ་འབྲེལ་ནས་བྲན་མེད་དུ་

རྒྱལ་¹འགོ་བ་ཞིག་ཡོང་སྟེ་འདྲུག་པས་དེ་ཙམ་ལ་ཆ་ཞོག་རྒྱུ་ཡིན་ནོ། །

ལྷ་པ་རྒྱ་གོགས་མང་ཅུང་ལ་ཚོད་པ་ལ་གཉིས། བདེན་འཛིན་གྱི་འདོད་པ་བརྗོད་
པ་དང་། ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་སྟེས་བ། །

ཁྱོད་གྱིས་ཁ་སྟོབས་ཅི་ལབས་ཀྱང་། །ཞེས་པ་ནས། [༣༧]

ཡིད་ཐང་ཆད་ལས་མི་འོང་དོ། །[༣༩]

ཞེས་པའི་བར་གྱིས་སྟོན།

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་གྱིས་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་གཉིས། རྒྱ་རྒྱུ་ཆོགས་པ་ལས་
བྱུང་བའི་རྟོན་འབྲེལ་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་དེ་ཤོགས་དང་། ལྷང་སྟོང་པན་ཚུན་གཅིག་
ཤོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་ཚུལ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ལན་སྟེས་བ། །

བདེན་པ་ཟེར་བའི་རྒྱལ་ཅན། །ཞེས་པ་ནས། [༤༩]

ཁྱོད་ལ་དེ་རྣམས་མེད་པ་ཡིན། །

བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཉིས་པས་ལན། །[༥༠]

1 འདིར་“ལུས་ནས་སྤྱོད་དེ་འགྲེལ་ནས་བྲན་མེད་དུ་བརྒྱལ་”ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནས་སྟེ་ཡང་མ་དཔེར་བྱི་ལྟར་བཞུགས་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་
བཞུགས་ཡོད།

2 < <རྒྱ་མ་གླུ་རུ་དེ་བའི་ཅ་བ་> > ཡིད་ཐང་ཆད་པས་ < <རྣམ་པ་ཤད་> > ཡིད་ཐང་ཆད་ལས་

ཞེས་པའི་བར་དང་།

གཉིས་པ་སྒྲང་སྒྲོང་པན་ཚུན་གཅིག་གྲོགས་གཅིག་གིས་བྱེད་ཚུལ་ནི།

སྒྲང་བ་བརྟེན་ནས་སྐྱེས་པ་འདིས། །

སྒྲང་བ་བདེན་གྲུབ་མཐའ་དེ་དང་། །ཞེས་པ་ནས། [༤༠]

སྐྱིན་བདག་རྣམས་ལ་མཆོད་དོ་གྱིས། །

སངས་རྒྱུད་མཉམ་པོར་རྒྱ་བར་ཤོག། [༤༡]

ཅེས་པའི་བར་ཉེ། ལྷ་རྣམས་བག་མེད་དང་། ལྷ་མ་ཡིན་པའི་གདོག་དང་། འུ་འཕྲོ་
གཅིག་ལ་གཅིག་ཟ་དང་། ཡི་དྲུགས་བཟེན་ཞིང་ཡོངས་པ་དང་། དཔུལ་བ་ཆ་གང་
དང་། མི་རྣམས་ཟ་ཉལ་འཕྲོ་འདུག་གི་བྱ་བས་གཡེངས་པ་སོགས་མདོར་ན་ལུས་ཀྱི་
སྐྱུལ་སྐྱོད་དག་གི་སྤྱོད་ཉེན་མོངས་བརྒྱུད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་སོགས་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་རང་རང་གི་རྒྱ་དང་རྒྱེན་ལས་སྐྱེས་པ་དང་པན་ཚུན་རྟེན་འབྲེལ་སྟོས་ནས་
གྲུབ་པ་དེ་རྣམས་ཤེས་རབ་ར་ཡི་གྲོགས་དང་། ར་ཡང་དེ་རྣམས་ཀྱི་གྲོགས་སུ་འགྱུར་
བས་གཅིག་ཟིན་གཅིག་ལ་ཆེ་བ་ཡིན་ཅིང་། བདེན་འཛིན་ཁྱོད་ནི་གཅིག་ལུ་མ་
གཉོགས་ཁྱོད་ལ་དེ་རྣམས་མེད་ཅིང་དེ་གང་ཡིན་སྟུང་ན། བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཉེས་
པས་ལན་པ་ཡིན་ནོ། །འོ་དེ་ལྷ་སྤུའི་རིགས་དྲུག་སོ་སོའི་བྱ་གཞག་ལ་སོགས་པའི་སྤྱི་
ནང་གི་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་དུ་གྲུབ། རྟེན་འབྱུང་དུ་གྲུབ་པས་རང་བཞིན་
གྱིས་གྲུབ་པའི་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་མེད་པར་གྲུབ་ལ། དེ་ལྟར་སྤྱི་ནང་གི་དངོས་པོ་
ཐམས་ཅད་རྟེན་འབྱུང་དུ་གྲུབ་པ་དེའི་སྤྱིར། རྒྱེན་ནམ་ཆ་ཤས་ཆོགས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་
འབྱུང་བ་མ་ཡིན་པའི་ཆོས་རྩལ་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པས། རང་བཞིན་གྱིས་མི་

སྟོང་པའི་ཚེས་ཀྱང་ཅུང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། ཅ་ཤེ་ལས། གང་ཕྱིར་རྟེན་འབྱུང་མ་
ཡིན་པའི། །ཚེས་འགའ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་པ། །དེ་ཕྱིར་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པའི། །ཚེས་འགའ་
ཡོད་པ་མ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་གསུངས། དེས་ན་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གདགས་
གཞི་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོས་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ངེས་ཙམ་ནས། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་
སྟོས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་ངེས་ཤེས་ལྷང་ལྷང་འཛོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན་དེ་ལ་
རྟེན་འབྱུང་སྟོང་པའི་དོན་དུ་ཤར་བ་དང་། དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་རང་གི་གདགས་གཞི་
ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་འབྲུལ་བས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་ངེས་ཙམ་ཉིད་ནས་
དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྟོ་འབྲུལ་བས་གཏགས་པ་ཙམ་དུ་ངེས་ན་དེ་ལ་སྟོང་པ་རྟེན་
འབྱུང་གི་དོན་དུ་ཤར་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

ཡང་སྟོ་འབྲུལ་བས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་བྱ་བྲེད་འཐད་པར་མཐོང་
བའི་ངེས་པ་འཛོངས་ཙམ་ཉིད་ནས་ཐམས་ཅད་སྟོ་འབྲུལ་བས་གཏགས་པ་ཙམ་ལས་
མེད་པར་ངེས་པ་འཛོངས་པ་ཞིག་བྱུང་ན། དེ་ལ་སྒྲུང་བས་ཡོད་མཐའ་སེལ་བ་དང་།
ཡང་དངོས་སོ་ཐམས་ཅད་སྟོ་འབྲུལ་བས་བཏགས་པ་ཙམ་ལས་མེད་པར་ངེས་པ་
འཛོངས་པ་ལ་བརྟེན་ནས་སྟོ་འབྲུལ་བས་བཏགས་པ་ཙམ་ལ་རྒྱ་འབྲས་དང་བྱ་བྲེད་
འཐད་པར་མཐོང་ནས་ངེས་ཤེས་ལྷགས་ཆེན་འཕྲིན་ལུས་པ་དེ་ལ་སྟོང་པས་མེད་
མཐའ་སེལ་བ་ཞེས་ཟེར་རོ། །

དེ་ལྟར་ཡིན་ཀྱང་བདེན་འཛིན་ཁྱོད་ནི།

ཡིད་ལ་ཅི་ཡང་མི་བསམ་པར། །[༣༩༠]

བསྐྱོམས་པས་ཉིང་འཛིན་འབྲུལ་མང་སྟེ། ¹

ཞེས་སོགས་ཡུལ་ཅིར་ཡང་མ་གྲུབ་པ་ལ་སྒྲོས་ཅིར་ཡང་མི་འཛིན་པར་བཞག་
པས་ཉིང་ངེ་འཛིན་སྟེ་བ་ཡིན་ཞེས་པ་འདི་ནི་རྩ་ཤིང་གི་ཕྱགས་འབྲུལ་མེད་ཡིན་ཅིང་།
འདི་རྩ་ཤིང་གི་ཕྱགས་འབྲུལ་མེད་མ་ཡིན་ན། རྩ་ཤིང་གི་ཕྱགས་འབྲུལ་མེད་གཞན་ཅི་
ཡོད། སྔོན་སྒྲོབ་དཔོན་ཀ་ལྷ་ལ་ཤི་ལ་དང་རྩ་ཤིང་གཉིས་བཅད་ནས་ཚད་པ་ཆོས་
སྟོགས་སུ་ཞི་བའི་ཆོ། ཆོས་རྒྱལ་ཁྱིམ་སྐོར་ལྟེ་བཅན་གྱིས་ད་བྱིན་ཆད་ངའི་ཡུལ་འདིར་
ལྷ་བ་སྐྱེས་ལྟེ་ཕྱགས་སུ་གྱིས། རྩ་ཤིང་གི་ཕྱགས་འཛིན་པ་བྱུང་ན་ཆད་པས་གཅད་
པར་བྱའོ། ཞེས་བཀའ་ཁྲིམས་བཅས་པ་ཡིན་པར་འདུག་སྟེ། ད་ཆོས་རྒྱལ་གཤེགས་
ཆོས་སྒྲོན་རྣམས་མ་བཞུགས་པ་འདིས་ཁྱོད་ཁྱེ་ལ་ཐར་རྒྱ་ཡིན་འདུག་པས་ད་དུང་
ཁྱོད་རང་ཕྱགས་ངན་དེ་བཟུང་ཞིག །

ཡང་ཁྱོད་གྱིས།

འདི་བྱི་གཉིས་ཀ་མེད་པ་ཡི། །

བསྐྱོམས་གྱིས་འབྲས་བུ་སངས་རྒྱས་ཐོག། ²[^{3,4}]

ཅེས་བཤད་འདུག་པས་འདི་བྱི་གཉིས་མེད་པ་དང་སྟེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་པར་ཁས་
ལེན་མཁན་ཁྱོད་དང་རྒྱུད་འཁེན་གཉིས་ཡིན་འདུག །དེ་ཡིན་མིན་ཁྱོད་རང་སྟོན་གཟུ་
བོར་ཞོག་ལ་བསམ་ནི་ཐོངས་དང་ཏ་གོ་ཡོང་། དེ་ལྟར་ན་ཁྱེད་དང་རྒྱུད་འཁེན་གཉིས་
སྟེ་བ་སྐྱེ་བྱི་མེད་པ་ཁས་ལེན་པར་མཚུངས་མོད། ཁྱེད་པར་གཏན་ནས་མེད་པ་ནི་མ་

1 <<ཙ་བ་>>མང་སྟེ། །<<རྣམ་བཤད་>>མར་སྟེ། །

2 <<ཙ་བ་>>སངས་རྒྱས་འཐོག། །<<རྣམ་བཤད་>>སངས་རྒྱས་ཐོག། །

ཡིན་ཏེ། རྒྱང་འཕེན་གྱིས་མངོན་སུམ་གྱིས་མ་མཐོང་ན་མེད་དགོས་པར་འདོད་ཀྱང་
མངོན་སུམ་གྱིས་མཐོང་བའི་དོན་ཐམས་ཅད་ཁས་ལེན་ལ། ཁྱོད་ནི་མངོན་སུམ་གྱིས་
མཐོང་བཞིན་པའི་མི་ལ་སྤྱེ་ན་ན་འཆི་མེད་ཟེར་བ་དང་ལྷ་མི་གཅིག་ཏུ་གྲུབ་པ་ཡིན་ཟེར་
བ་སོགས་མི་ཟེར་དགུ་ཟེར་ཟེར་འདུག་པས་རྒྱང་འཕེན་ལས་ཀྱང་ཐ་ཆད་པ་ཞིག་ཡིན་
འདུག་གོ།

སྤར་ཁྱོད་གྱིས།

དེ་ཡང་འཇིག་རྟེན་རྒྱང་འཕེན་པ། [༡༧༤]

འདི་ག་གཅིག་ཕུ་མ་གཏོགས་པའི།

སྤྱེ་བ་སྤྱི་ཁས་མི་ལེན།

ཐར་དང་དགོན་མཆོག་གསུམ་སོགས་མེད།

སྤྱོད་བ་བ་ཡིས་སྤྱི་མ་ཡི། [༡༧༥]

བདག་ཡོད་ཅམ་ཞིག་ཁས་ལེན་ཀྱང་།

ཐར་དང་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་མེད།

གངས་ཅན་ལ་སོགས་གཞན་རྣམས་གྱིས།

ཐར་པ་འདོད་ཀྱང་རྣམ་མཐུན་མེད། [༡༧༦]

རྟག་པས་འབྲས་ཕུ་སྤྱེ་བར་འདོད།

ཅེས་སོགས་གྱིས་ཁྱོད་རང་དང་ལྷ་སྤྱོད་མཐུན་པའི་གྲོགས་ཕུ་སྤྱེ་གས་རྣམས་
གྱིས་འདོད་ཚུལ་བརྗོད་འདུག་ཀྱང་དེ་ཅམ་མ་གཏོགས་རྣམ་དབྱེ་རྒྱས་པར་བརྗོད་རྒྱ་

མེད་པ་ངས་ཏུ་གོ། །འདིར་སྤྱུ་སྟེགས་དེ་དག་གི་རྣམ་དབྱེ་བརྗོད་ནས་བཅད་དང་མཐུན་
ཞིང་འབྲེལ་ཆགས་པས་ཅུང་ཟད་ཅིག་ཁོ་བོས་བཤད་པར་བྱ་ཡི་ཤིང་རང་རྒྱ་བའི་བྱ་ག་
བྱེ་ལ་ཉོན་ཅིག། །རྒྱུང་འཕེན་པ་ཞེས་པ་ནི་སྔོན་བྱང་སྔོང་འཛིག་རྟེན་མིག་ཅེས་བྱ་བ་
ཞིག་གིས། ཆད་པར་སྦྱ་བའི་གཞུང་ལུགས་འབྲུམ་ཐུག་གཅིག་བཅུམས་པ་ལས་རྒྱུང་
འཕེན་པའི་གྲུབ་མཐའ་འཛིན་པ་རྣམས་བྱུང་ཞིང་། དེ་ནི་སྐྱེ་བ་སྤྱི་མེད་པར་འདོད་
ཅིང་། ཆེ་འདི་འབའ་ཞིག་ལ་ཅི་འདོད་བྱེད་དུ་གཞུག་པར་བྱེད་པས་ན་འདི་ལ་ཚུ་རོལ་
མཛེས་པ་བ་ཞེས་བརྗོད་པ་དང་། སྤི་བའི་ཆེ་རྣམ་ཤེས་རྒྱུ་ཆད་པར་སྦྱ་བས་ཆད་
པར་སྦྱ་བ་དང་། ལས་རྒྱ་འབྲས་མེད་པར་ལྟ་བས་མེད་པར་སྦྱ་བ་དང་། ཡང་དག་པའི་
ལྟ་བ་ལས་རིང་དུ་སོང་བས་ན་རྒྱུང་འཕེན་པ་ཞེས་བརྗོད་པ་ཡིན་ནོ། །

གངས་ཅན་པ་ཞེས་བྱ་བ་ནི། སྔོན་བྱང་སྔོང་སེར་སྐྱ་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གིས་རྣམ་
རྟོག་གིས་བཏགས་པའི་གྲུབ་མཐའ་རྣམ་གཞག་མང་དུ་བྲས་པ་ལས་བྱུང་ཞིང་། འདི་
བྲམ་ཟེ་སེར་སྐྱའི་སྒོ་བ་མ་ཡིན་པས་སེར་སྐྱ་བ་ཞེས་ཀྱང་བྱ་ཞིང་། དེ་ཉིད་ཉི་ཤུ་ཅུ་ལྟའི་
གངས་ངེས་སྦྱ་ཞིང་གངས་དེའི་མཆོན་ཉིད་ཡོངས་སྤྱུ་ཤེས་པ་ལས་གྲོལ་བར་འདོད་
པས་ན་གངས་ཅན་པ་ཞེས་བྱའོ། །སྔོན་པ་བ་ཞེས་པ་ནི་རང་རྒྱུད་ཀྱི་བྱི་མ་ཟད་པ་ན་
སེམས་ཀྱང་ཟད་པ་དང་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་ཁས་མི་ལེན་པ་ཞིག་ཡོད་
ཅིང་། གཅེར་བྱ་བ་ཞེས་པ་ནི། དབང་བླུག་གིས་བྱེན་བྱིས་བརྒྱབས་པའི་བྱང་སྔོང་
མཆོད་འོས་ཞེས་བྱ་བ་ཞིག་གི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ལ། སྤྱུ་སྟེགས་འདི་ནི་བྱི་རོལ་དུ་
རྒྱ་བའི་ཆེ་གོས་མེད་པར་གཅེར་བྱར་འགྲོ་བས་ན་གཅེར་བྱ་བ་ཞེས་མིང་དུ་ཆགས་
ཤིང་། གཞན་ཡང་སྤྱོགས་ཀྱི་གོས་ཅན་དང་། རྣམ་མཁའི་གོས་ཅན་དང་། མེ་ལྷ་བསྟེན་

བ་སོགས་དཀའ་ཐུབ་ཀྱིས་ལུས་གདུངས་པར་བྱས་པའི་མཐུས་སྡོན་གྱི་ལས་ཀྱི་སྤྲེག་
བ་ཟད་པར་འདོད་པས་ཟད་བ་བ་དང་། སྐྱེས་བུའི་སོག་བདག་ཏུ་སྐྱེ་བས་འཆོ་བ་བ་
དང་། གསང་བ་མི་སྤྲོ་བར་འགྲོ་བས་འདྲེམ་མེད་བ་དང་། ལུས་ལ་ཐལ་བ་བསྐྱས་ཏེ་
འགྲོ་བས་ཐལ་བ་བ་དང་། ཐོགས་ཀྱན་ཏུ་སྐྱུལ་བས་ན་ཀྱན་ཏུ་རྒྱ་ཞེས་མིང་དུ་ཆགས་
སོ། །དེ་དག་ལ་སོགས་པ་མང་དུ་ཡོད་ཀྱང་སྟོབ་དཔོན་རིན་པོ་ཆེ་པ་རྣམས་འབྱུང་གནས་
ཀྱི་ཐུགས་རྗེས། དེད་བོད་གངས་ཅན་བ་རྣམས་ཀྱིས་ནི་ལྟ་བ་ངན་བ་ལ་གནས་པའི་ཐུ་
སྟེགས་དེ་དག་གི་མིང་ཅ་མ་ཐོས་པ་ལས་དེ་དག་དང་འགྲོགས་འདྲིས་ནས་ཡང་བྱེད་
དགོས་མི་འདུག་ཅིང་། བྱོད་ནི་བྱས་མེད་བྱས་དོགས་ཆོན་པོའི་ཕེར་རྒྱས་ཁམས་
གསུམ་གྱི་སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ལ་ཁྲབ་དགོས་པས་ལྟ་བ་ངན་པའི་ཐུ་སྟེགས་དེ་
དག་དང་ཡང་འགྲོགས་ལ་སེམས་ཅན་མང་པོ་ངན་སོང་ལ་བྱིད་ཅིག །

བྱུག་པ་རིགས་བྱུག་སོ་སའི་རྒྱུད་ལ་གཉིས་ཀར་ཡོད་མེད་ལ་རྩོད་པ་ལ་གཉིས།
བདེན་འཛིན་གྱི་འདོད་བ་བརྟུན་བ་དང་། ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་
ལོ། །དང་པོ་ལ་གཉིས། བདེན་འཛིན་གྱིས་འགྲོ་བ་རིགས་བྱུག་གི་རྒྱུད་ལ་ཁོ་རང་ཡོད་
ཅིང་ཤེས་རབ་མེད་ཚུལ་བརྟུན་བ་དང་། མདོ་སྤྲེགས་གཉིས་ཀའི་ལྟ་བ་སྐྱོང་ལུགས་ལ་
རྩོད་པ་ལོ། །

དང་པོ་ནི།

བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་སྤྲོས་པ། །

བྱོད་ཀྱིས་ང་ལ་འགལ་འདུ་ནི། །ཞེས་ས་ནས། [༤༡]

བཙུལ་བའི་ངོ་ལ་བྱས་པ་ཅམ། །

ཨ་ཅང་ཅི་ཟེར་བལྟས་པ་ཡིན། །[༤༥]

ཞེས་པའི་བར་དང་།

གཉིས་པ་མདོ་ལྷགས་གཉིས་ཀའི་ལྷ་བ་སྦྱོང་ལུགས་ལ་ཚུད་པ་ནི།

བདེན་པར་བྱུང་པའི་ངེས་ཤེས་ཀྱི། །

ངེས་ངོ་སྤྲོད་ངོ་གཉིས་ཀ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། [༤༥]

བདེན་བྱུང་རྒྱལ་ཅམ་མེད་པ་ལ། །

ཡོད་པ་ལྟར་དུ་མ་འཛིན་ཅིག །[༤༥]

ཅེས་པའི་བར་ཉ། འདི་རྣམས་ཀྱི་དོན་ཡང་ཡིག་ཚོགས་ཚུང་བྱུང་ཤེས་རབ་ཀྱིས་
ལན་འདེབས་སྐྱབས་ཆབས་ཅིག་ཏུ་བརྗོད་པར་བྱལོ། །

གཉིས་པ་ཤེས་རབ་ཀྱིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ནི།

ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲུས་པ། །

ཚོས་སྦྱར་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་ལ། །ཞེས་པ་ནས། [༤༥]

འདི་འབྲེལ་ཚུལ་ནི་གཅིག་ཤེས་ན། །

དེ་བཞིན་ཀུན་ལ་བསྐྱེས་མཛོད་ཨང་། །[༤༦]

ཞེས་པའི་བར་ཉ། དེ་ཡང་བྱོད་ཀྱིས་དགོས་མེད་ཀྱི་ཚུད་པ་མང་པོ་ལྷབས་ཀྱིན་
བྱས་འདུག་པ་འདི་རྣམས་ལ་ལན་གོང་དུ་བརྗོད་པ་རྣམས་ཀྱིས་མི་སྤྲུས་པ་མི་འདུག་ཀྱང་
། བྱོད་ཏེ་ཅང་མགོ་འཁོར་བ་ཡིན་ཚུད་འདུག་པས་བསྐྱེམས་ཉེ་ཉོན་ཅིག །ངེད་ཀྱིས་སྤྱི་

1 འདིར་"མི་ཐོས་པ་"ཞེས་པ་ལྷ་བུ་ཡིན་ནས་སྤྲུས་ཡང་མ་དཔེར་ཅི་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཀོད་ཡོད།

ཐོག་ནས་བདེན་འཛིན་དང་ང་མེད་པར་ཁས་སྐྱངས་པ་མ་ཡིན་གྱི། ངར་འཛིན་ལྟན་
སྐྱེས་ཀྱི་འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་གྱུར་པའི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་པར་ཁས་
སྐྱངས་པ་ལ། ཁྱོད་ལ་ནི་ང་རང་བཞིན་གྱིས་གྲུབ་པ་མེད་ན་ང་མེད་པར་འགྱུར་རོ་སྟེ།
པའི་ལོག་ཏོག་སྐྱེས་པ་ཡིན་འདུག་སྟེ། དེའི་ཏོགས་སུ།

རི་བོང་རྩ་ཡི་སྐྱས་ལེགས་ལ། །

ཡོད་ཆོས་ལྟོས་བཞག་སུ་ཡིས་བྱེད། །[༤༣]

རུས་སྤལ་སུ་ཡི་གོས་འཇམ་ལ། །

ལེགས་ཉེས་ལྟོས་བཞག་སུ་ཡིས་བྱེད། །

ཅེས་སོགས་དང་།

ང་ཉིད་མེད་པར་གྱུར་པ་ནི། །¹[༤༤]

ཞེས་པ་དང་།

བྱེད་ན་ང་མེད་འགལ་བས་ན། །[༤༥]

ང་མེད་ཁྱོད་ལ་དངོས་འགལ་ལོ། །

ཞེས་པ་ལན་མང་དུ་སྐྱས་འདུག་པས་སོ། །

ལོག་ཏོག་དེ་ནི་ངར་བཞིན་གྱིས་མེད་པ་དང་སྦྱིར་མེད་པ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་པར་མ་
བྱེ་བར་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་པའི་དོན་སྦྱིར་མེད་པའི་དོན་དུ་བརྒྱང་བས་ལན་པ་ཡིན་
ཏེ། འཛིག་ཉེན་ལས་འདས་པར་བསྟོད་པ་ལས། ཉེན་ཅིང་འབྲེལ་འབྱུང་གང་ཡིན་

1 <<ཆ་བ་>>གྱུར་ན་ནི། <<ནས་བཤད་>>གྱུར་པ་ནི། །

པ། །དེ་ཉིད་ཁྱོད་ནི་སྟོང་པར་བཞེད། །ཅེས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་དབང་དུ་མེད་པ་དང་
རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་། ཐེག་པ་གསུམ་
པོ་གང་གི་ཐར་པ་ཐོབ་པ་ལ་ཡང་དེ་ལྟ་བུའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་ནས་སྒོམ་དགོས་སོ་ཞེས་
གསུངས་པ་ལ། དེ་འབྲའི་སྟོང་ཉིད་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་མ་ཡིན་པ་དང་། ཆོས་
ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པ་མ་ཡིན་པར་འདོད་པ་དེ་ནི་ཐར་པའི་སྟོག་ཅ་
གཅོད་པའི་ལོག་རྟོག་མི་བཟད་པ་ཡིན་ཏེ། ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་
སྟོང་ཉིད་འདི་ལྟ་སྟབས་ཡབ་སྐུ་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་ཡབ་སྐུ་གི་
ལུགས་ལ་གནས་ལུགས་མཐར་ཐུག་དང་འདི་ལས་ལྷག་པའི་གནས་ལུགས་མཐར་
ཐུག་བཞག་དུ་མེད་ཅིང་། དེའི་རྒྱ་མཆན་ཡང་། མགོན་པོ་ལྟ་སྟབས་ཀྱིས། དངོས་པོ་རང་
དབང་ཡོད་མིན་ཞེས། །མཉམ་མེད་ཁྱེད་གྱིས་སེང་གའི་སྒྲུལ། །ཀུན་རྟོག་ཐམས་ཅད་
སྤངས་པའི་ཕྱིར། །སྟོང་ཉིད་བདུད་ཅི་སྟོན་མཛད་ན། །ཞེས་སངས་རྒྱུ་བཙུན་
འདས་ཀྱིས་ཆོས་ཀུན་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ཟབ་མོ་སྟོན་པའི་སེང་གའི་
སྒྲ་ཆེན་པོ་འཛིག་རྟེན་གསུམ་དུ་བསྒྲགས་སོ་ཞེས་སངས་རྒྱུ་བཙུན་གྱི་ཆེ་བ་བརྗོད་པར་
གསུངས་པ་དང་། ཅ་ཞེ་ལས་ཀྱང་། རྟེན་ཅིང་འབྲེལ་བར་འབྱུང་བ་གང་། །དེ་ཉིད་སྟོང་
པ་ཉིད་དུ་བཤད། །དེ་ནི་བརྟེན་ནས་གདགས་པ་སྟེ། །དེ་ཉིད་དབུ་མའི་ལམ་ཡིན་
ནོ། །ཞེས་རྟེན་འབྱུང་གི་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པར་གསུངས་པ་དང་།
ཆེ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་ཀྱང་། སྟོབ་དཔོན་ལྟ་སྟབས་ཞབས་ཀྱི་ལམ་ལས་ནི། །ཕྱི་རོལ་གྱུར་
ལ་ཞི་བའི་ཐབས་མེད་དོ། །དེ་དག་ཀུན་རྗེ་བ་དེ་ཉིད་བདེན་ལས་ཉམས། །དེ་ལས་
ཉམས་པས་ཐར་པ་འགྲུབ་ཡོད་མིན། །ཞེས་དང་། ལྟོད་འཇུག་ལས་ཀྱང་། གང་ཕྱིར་

ལུང་ལས་ལམ་འདིན། མེད་པར་བྱང་ཚུབ་མེད་པར་གསུངས། ཞེས་གསུངས་ཤིང་།
ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙཱ་ཁ་པ་ཆེན་པོས་ཀྱང་། གནས་ལུགས་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་མི་
ལྟན་ན། །དེས་འབྱུང་བྱང་ཚུབ་སེམས་ལ་གོམས་བྱས་ཀྱང་། །སྲིད་པའི་རྩ་བ་བཅད་
པར་མི་ལུས་པས། །དེ་ཕྱིར་རྟོན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་འབད། །ཅེས་གསུངས་
ཤིང་། རྗེ་སློབ་ཐང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་རང་ཉིད་ཀྱིས་ཀྱང་། གོང་དུ་བྱངས་པའི།
མདོར་ན་སྤྱུ་སྤྱུབ་ཡབ་སྤྱུས་ཀྱི། ཞེས་སོགས་རྣམས་གསུངས་པ་ཡིན་པས་མཁས་
གྲུབ་མཆན་ལྟན་ཐམས་ཅད་ཀྱིས་དགོངས་པ་གཅིག་དང་དབྱངས་གཅིག་གིས་
བསྒྲགས་པའི་དོན་འདི་ལ་ཡིད་མ་ཆེས་ན་ཁྱོད་ལ་འགྲོ་ས་གཅིག་ལས་མེད་དོ། །

དེའི་ཕྱིར་སྟོན་གྱི་མཁས་པ་དག་གིས། རི་དྲགས་རྒྱལ་པོ་ནགས་མཐར་དུར་སྤྱ་
འབྲེན། །ཕ་སྤྱེས་གོང་མཐར་གནས་ནས་ལྟ་བུ་སྟོག། མཁས་པ་རིགས་པའི་གནས་
ལུགས་ཐོག་ལྟར་འཕེན། །སྤྱོད་པོ་ལྟག་ཆོད་དུ་མ་མདེལ་མེད་འཕེན། ཞེས་བཤད་པ་
ལྟར། ཤེས་རབ་ཁོ་བོ་ནི་སངས་རྒྱུས་ཀྱི་རྗེས་སུ་འབྱང་ནས་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་དེ་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་མཐར་ཐུག་ཡིན་ནོ་ཞེས་སེང་
གཤེས་སྤྱོད་ཆེན་པོ་འཇིག་རྟེན་དུ་སྟོག་པར་བྱེད་ལ། ཁྱོད་ནི་རང་བཞིན་གྱིས་མེད་ན་སྤྱིར་
མེད་དགོས་སོ་ཞེས་པ་དང་། རང་བཞིན་གྱིས་ཡོད་ན་སྤྱིར་ཡོད་དགོས་སོ་ཞེས་པའི་
ལྟ་བུ་གྱི་ཕ་སྤྱེད་སྟོག་པ་ལ་ཆེས་རིངས་པར་གྱུར་ཏོ། །དེས་ན་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་
བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་ལ་མདོན་སྤྱུང་གིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་
གཞག་ཡེ་ཤེས་ཀྱིས་གཟིགས་དོར་ཆོས་ཐམས་ཅད་མེད་པའམ་མ་མཐོང་བ་དེ་ཆོས་
ཐམས་ཅད་ཀྱི་གནས་ལུགས་ཟབ་མོ་མཐོང་བའམ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་འཇོག་པ་ཡིན་

ཉེ། ཚེས་ཐམས་ཅད་རིགས་པས་བརྟགས་ཤིང་དབྱེད་པའི་ཆོ་ན་མེད་པར་སྒྲོམ་པ་
ཤེར་བྱིན་ཟབ་མོའི་དོན་སྒྲོམ་པ་ཡིན་ནོ། །

དེའི་བྱིར་མདོ་སྤྱད་པ་ལས། གང་ཆེ་འདུས་བྱས་འདུས་མ་བྱས་དང་དཀར་
ནག་ཚོས། །ཤེས་རབ་རྣམ་པར་བཤེགས་ན་རྒྱལ་ཙམ་མི་དམིགས་ཆེ། །འཛིག་རྟེན་དག་
ན་ཤེས་རབ་པ་རོལ་བྱིན་གངས་འགོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འགོ་བ་བྱག་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱི། །[༤༥]

རྒྱད་ལ་གཙོ་བོར་ང་ཡོད་པས། །
དུག་གསུམ་དབང་དུ་གྱུར་ནས་ནི། །
མི་དགེ་བཅུ་ལ་ཉམས་ལེན་བྱེད། །
མཚམས་མེད་ལྷ་ལ་གཙོ་བོར་འདོན། །[༤༦]

སྤྱི་གནས་འཆིའི་འཁོར་ལོ་བསྒྲོད། །
དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་སོ་ནམ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་དང་།

གཞན་ཡང་མཁས་ནས་བྱིས་པའི་བར། །
རྩོམ་པ་པོ་ལ་བརྟགས་ནས་ནི། ²
བརྩམས་པའི་བརྗོད་བྱ་མི་རྟོག་ཅིང་། །

1 < <རྩ་བ་> > མཚམས་མེད་ལྷ་ལ་ < <རྣམ་བཤད་> > མཚམས་མེད་ལ་ལ་

2 < <རྩ་བ་> > མི་ལ་བརྟགས་ནས། ། < <རྣམ་བཤད་> > ལ་བརྟགས་ནས་ནི།

ཚུམ་པ་པོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །[༤༩]

ཚུམ་པ་པོ་ནི་དངོས་ངན་ན། །

བཅུམས་དོན་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཟབ་ཀྱང་། །

དངོས་ངན་ཁྱི་པག་བཞིན་པོར་ཉྩར། །

དེ་མ་ཐུན་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཀྱང་འཁོར། །[༤༩]

ཞེས་སོགས་དང་།

མཁས་ནས་གནག་རྩི་མོ་བར་གྱི། །

སྐྱ་སེར་པལ་ཆེར་སྒྲ་མ་ལ། །

འབྲུལ་བ་ཞབས་རྟོག་བྱས་ནས་སྟ། །[༥༠]

དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཟབ་དོན་ལྷས། །

ལྷས་ཀྱང་གདབ་ལན་མ་བྱུང་ན། །

བཟང་པོར་མ་མཐོང་དད་ལོག་བསྐྱོམ། །

ཞེས་སོགས་དང་།

ཆོས་བར་རྫོམ་པ་ལ་ལས་ནི། །[༥༡]

ཆོས་ནི་གཞན་ལས་གལ་ཆེ་སྒྲིད། །

རང་གིས་ཅུང་ཟད་ཉམས་ལེན་ཆོ། །

རྟགས་མཆོན་སྟེ་ཅུང་བྱུང་བ་ལ་འང་། །

རང་ཉིད་བཟང་པོར་རྫོམ་པ་དང་། །[༥༢]

གཞན་དག་རྣམས་ལ་སོས་སྒྲིག་བྱེད། །

བསྟོད་ར་ཅུང་ཟད་བྱང་བ་ལ། །

ང་རྒྱལ་ཁམས་གསུམ་གང་བར་བསྐྱོམ། །

ཞེས་སོགས་ཆོས་བརྒྱད་དཀར་ནག་ཁ་གསུམ་གྱི་ལས་མང་དུ་བྱེད་ཚུལ་
སྤྲས་འདུག་ཀྱང་། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཁྲོ་ཡང་འབྱུང་པོས་བབྱང་བ་ལ། །སྤོན་པ་
འབྲུག་པ་མིན་དེ་ལྟར། །ཐུབ་པ་ཉོན་མོངས་དག་གཟིགས་ཀྱི། ཉོན་མོངས་དང་འབྲེལ་
གང་ཟག་མིན། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། འདི་དག་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིན་མ་ཡིན་
གྱི་བདག་འཛིན་ཁྱོད་རང་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ནས་བསྐྱུལ་བའི་སྒྲིན་
ཡིན་ཅིང་། དེ་ཡང་སེམས་ཅན་ལ་ལའི་རྒྱུད་ལ་དངོས་སུ་ཞུགས། ལ་ལར་འཇབ། ལ་
ལར་ཡིབ་པ་སོགས་གཡོ་ཐབས་སྤྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོན་པ་བསྐྱུལ་བའི་རྒྱུད་གྱིས་སེམས་
ཅན་རྣམས་ལ་རང་དབང་མ་བྱུང་བ་ཡིན། མི་ཟེར་དགྲ་ཟེར་མི་བྱེད་དགྲ་བྱེད་ཐམས་
ཅད་ཁྱོད་རང་གིས་བྱས་ནས་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཁག་ངན་སྦྱར་བ་འདི་ཤིང་ཟན་གྱི་
སྦྱང་གི་རིལ་རྒྱབ་ནས་ཆུ་འཐུང་གི་ཕྱ་མོ་གལ་ལ་བཅུག་པ་ཟེར་བ་དེ་ཡིན་
འདུག །སེམས་ཅན་རང་རང་གི་ངོས་ནས་བདེ་བ་འདོད་ཅིང་སྦྱག་བསྐྱུལ་མི་འདོད་པ་
ཤིང་སྦྱག་ཡིན་པས་རང་དབང་བྱུང་ན་བདེ་བའི་རྒྱུ་དགོ་བ་སྦྱབ་པ་དང་། སྦྱག་བསྐྱུལ་གྱི་
རྒྱུ་སྒྲིག་པ་སྟོང་བ་མ་གཏོགས་སྒྲིག་པ་མི་དགོ་བ་དངོས་སུ་ག་ལ་བྱེད། ལྷག་པར་མི་
དགོ་བ་བཅུ་ལ་ཉམས་ལེན་དང་མཆོམས་མེད་ལྡ་ལ་གཙོ་བོ་འདོན་མི་བྱེད་པའི་རྒྱ་
མཆོན་འདི་དག་ཉེས་དམིགས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བས་ཡིན། ཉེས་དམིགས་ཅུང་ཟད་གཅིག་ཁོ་
བོས་བཤུད་པར་བྱ་ཡི་ཁྱོད་རང་ཉོན་ཅིག །མི་དགོ་བ་བཅུ་པོ་རེ་རེ་ལ་འདུལ་རྣམས་སྤོན་གྱི་

འབྲས་བུ། མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བྱེད་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ། བདག་
པོའི་འབྲས་བུ་སྟེ་བཞི་བཞིར་ཡོད།

དང་པོ་ནི། མི་དགེ་བ་བརྒྱ་ཆེན་པོ་རེ་རེས་དཔྱུལ་བར་སྒྲེ། འབྲིང་བརྒྱ་པོ་རེ་རེས་
ཡི་དྲགས། རྩུང་དུ་བརྒྱ་པོ་རེ་རེས་དུད་འགོར་སྒྲེ། གཉིས་པ་མྱོང་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་
འབྲས་བུ་ནི་རིམ་པ་བཞིན། རློག་གཙུག་གིས་ངན་འགོ་ནས་མིར་སྒྲེས་ཀྱང་ཆེ་མུང་།
མ་བྱིན་ལེན་གྱིས་ལོངས་སྟོང་གིས་པོངས་པ་དང་། ལོག་གཡེམ་གྱིས་རྩུང་མ་མི་
བསྐྱུན་བར་འགྱུར། བརྒྱན་གྱིས་སྒྲུར་བ་མང་། སྤ་མས་མཛེས་པོ་དང་འབྲེ་བ་དང་།
ཆོག་རྒྱབ་གྱིས་ཡིད་དུ་མི་འོང་བའི་སྤྲ་ཐོས། དག་བཀྲལ་པས་གཞན་གྱིས་ཆོག་མི་
ཉན། ཡིད་གྱིས་མི་དགེ་བ་གསུམ་གྱིས་ཆགས་སྤང་སྟོངས་གསུམ་ཤས་ཆེ་བར་
འགྱུར་རོ། །གསུམ་པ་བྱེད་བ་རྒྱ་མཐུན་གྱི་འབྲས་བུ་ནི། རློག་གཙུག་སོགས་མི་དགེ་
བ་བརྒྱ་པོ་དེ་དག་ལ་ངམ་ངམ་བྲགས་གྱིས་འཇུག་པར་འགྱུར་རོ། །

བཞི་པ་བདག་པོའི་འབྲས་བུ་ནི། རློག་གཙུག་པའི་ནི་ཕྱི་འཇིག་རྟེན་གྱི་བཟའ་
བུར་དང་སྤོན་དང་འབྲས་བུ་སོགས་མཐུ་ཆུང་རོ། །མ་བྱིན་ལེན་གྱི་ནི་ཐན་པ་དང་
ཆར་ཆེས་པ་དང་འབྲས་བུ་ཉུང་བར་འགྱུར་རོ། །ལོག་གཡེམ་གྱི་ནི་འདམ་རྩལ་དང་
ལྷན་ལྷན་མང་བ་དང་ཉམས་མི་དགའ་བའོ། །རྒྱན་དུ་སྤྲ་བའི་ནི་ཞིང་ལས་དང་ལྷ་སྟོང་
པའི་ལས་ཀྱི་མཐའ་རྒྱས་པར་མི་འགྱུར་བའོ། །སྤ་མའི་ནི་ས་ཕྱོགས་འབར་འབྱར་དང་
མཐོ་དམན་དང་བཟོད་དཀའ་བའོ། །ཆོག་རྒྱབ་པའི་ནི་ས་ཕྱོགས་སྤྲོད་དུ་མ་དང་ཆེར་མ་
དང་རྟོ་དང་གསེག་མ་དང་གྲོ་མོ་མང་བའོ། །དག་བཀྲལ་པའི་ནི་འབྲས་བུའི་ལྷན་ཤིང་
ལ་འབྲས་བུ་མི་ཆགས་པ་དང་དུས་མ་ཡིན་པར་ཡང་འབྲས་བུ་ཆགས་པའོ། །བན་བ་

སེམས་ཀྱི་ནི་ཕྱན་ཆོག་ས་ཐམས་ཅད་ལོ་དང་ཟླ་བ་དང་ཞག་རེ་རེར་ཡང་ཉམས་
བཤོ། །གཞོད་སེམས་ཀྱི་ནི་ཡམས་དང་གཞོད་པ་དང་ནད་ལགོ་བ་དང་། འཇུག་པ་དང་
བ་རོལ་གྱི་དཔག་ཆོག་ས་ལས་འཇུག་ལོང་མང་བཤོ། །ལོག་ལྷའི་ནི་སྟོད་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་
ན་འབྱུང་ཁུངས་མཆོག་རྒྱབ་པ་སོགས་སོ། །

མཆོམས་མེད་ལྷ་ནི་བ་བསད་པ། མ་བསད་པ། དབྱ་བཅོམ་པ་བསད་པ། དག་
འདུན་གྱི་དབྱེན་བྱས་པ། དེ་བཞིན་གཤེགས་པ་ལ་ངན་སེམས་ཀྱིས་ཁྲག་སྤང་བ་ལྷ་
སྟེ། དེ་དག་གང་ཡང་རུང་བ་གཅིག་བྱས་ནས་མ་བཤགས་ན་ཆོ་འདིའི་སྤང་བ་རྒྱབ་
འབྲལ་བར་དོའི་སྤྲིད་པ་མི་སྤྲོད་ཞིང་སྟེ་གནས་གཞན་གྱི་བར་མཆོམས་མེད་པར་
དབྱལ་བར་འཕེན་པར་བྱེད་པས་རྒྱ་མཆན་དེ་དག་གི་ཕྱིར་ངེད་ཆོས་སྒྲོར་ཞུགས་པ་
རྣམས་ལས་དེ་དག་ལ་ནམ་ཡང་མི་འཇུག་པ་ཡིན་ནོ། །

དེ་ནི་འཛིག་རྟེན་སོན་མ་ཡིན། །[༤༥]

ཞེས་སྤྲུས་འདུག་པ་དེ་འདྲའི་སོན་མ་བྱེད་མཁན་ཁྱོད་རང་དང་འདྲ་བའི་སྟེ་པོ་
མོངས་པ་ལུག་ལྟ་བུ་ཆོ་རེད། འདིར་གོ་བདེ་བའི་ཕྱིར་དུ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་སྟོན་
དང་། །མ་བྱིན་ལེན་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་ཀྱི་ཡོན་ཏན་མདོར་བསྡུས་བཤད་ན་དེས་
ཆོས་དང་འགལ་བའི་ཉེས་སྟོད་མཐའ་དག་གི་སྟོན་ཡོན་ལ་རིག་པ་སྟོར་རུས་པས་ཁོ་
པོས་ཅུང་ཟད་ཅིག་བཤད་པར་བྱ་ཡི། ཁྱོད་རང་ཉོན་ཅིག །དེ་ལ་མ་བྱིན་པར་ལེན་པའི་
སྟོན་ནི། ཆོ་འདིར་སྟེ་པོ་གཞན་གྱིས་སྟོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་ཞིང་། རྒྱལ་ཁྲིམས་ཀྱི་
ཆད་པ་སྤྲོད་བ་དང་། ཕྱི་མར་རྣམ་སྟེན་གྱི་འབྲས་བུ་ངན་སོང་གསུམ་དུ་སྟེས་ཏེ་བཟོད་
དཀའ་བའི་སྤྲུག་བསྐྱེད་སྤྲོད་དགོས་པ་དང་། བརྒྱལ་ངན་སོང་ནས་ཐར་ཏེ་བདེ་འགྲོའི་

རྟེན་ཐོབ་ཀྱང་སྤར་མ་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་བྱེད་པ་རྒྱ་མ་བྱུན་གྱི་འབྲས་བྱ་མ་བྱིན་ལེན་ལ་དཀའ་བར་འགྱུར་བ་དང་། སྤོང་བ་རྒྱ་མ་བྱུན་གྱི་འབྲས་བྱ་ལོངས་སྤྱོད་ཀྱིས་ལོངས་པས་དབུལ་བར་འགྱུར་ཞིང་། ལོངས་སྤྱོད་ཅུང་ཟད་རྟེན་ཀྱང་རང་དབང་དུ་སྤྱད་དུ་མེད་པར་གཞན་དང་བྱུན་ལོང་བར་འགྱུར་བ་དང་། མ་བྱིན་ལེན་བྱས་པའི་བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་རང་གང་དུ་གནས་པའི་འཛིག་རྟེན་དེར་ཞིང་ལ་ལོ་རྟོག་མི་འབྱུང་ཞིང་ཆོང་བྱས་ཀྱང་ཁེ་སློགས་མི་ཐོན་བ་དང་། འབྲས་བྱའི་ཤིང་ལ་འབྲས་བྱ་མི་ཆགས་པ་དང་། ཅུང་ཟད་རེ་ཆགས་ཀྱང་འབྲས་བྱ་ཉུང་བ་དང་། འབྲས་བྱ་མི་གྲང་བ་དང་། འབྲས་བྱ་ལོང་བ་དང་། ཆར་ཆེས་པ་དང་། ཐན་བ་ཆེས་པས་འབྲས་བྱ་མཐར་མ་བྱིན་བ་སོགས་མི་འདོད་པ་ཤ་སྟག་འབྱུང་བ་སོགས་ཉེས་དམིགས་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས། མ་བྱིན་ལེན་སྤངས་པའི་ཚུལ་ཁྲིམས་རྣམ་པར་དག་པ་ལ་རྒྱལ་བ་སྤྲས་དང་བཅས་པ་རྣམས་ཀྱིས་དུས་རྟག་རྟ་བུ་སྤྲུགས་པ་དང་། འགྲོ་བ་ལྷ་དང་བཅས་པའི་བྲག་དང་མཆོད་པའི་གནས་སུ་འགྱུར་བ་དང་། གང་བསམ་པ་ཐམས་ཅད་ཡིད་བཞིན་དུ་འབྲུབ་པ་དང་། ཆེ་འཕོས་ནས་ཀྱང་བདེ་འགྲོའི་རྟེན་ཁྲུང་པར་ཅན་ཐོབ་པ་སོགས་རྣམ་སྟོན་དང་རྒྱ་མ་བྱུན་དང་བདག་པོའི་འབྲས་བྱ་ཡིད་དུ་ལོང་བ་ཁྲུང་པར་ཅན་སྤར་མ་བྱིན་ལེན་གྱི་འབྲས་བྱ་བཤད་པ་དེ་དག་ལས་སྟོག་སྟེ་ཕུན་སུམ་ཆོགས་པར་འབྱུང་བ་སོགས་པན་ཡོན་མཐའ་ཡས་པ་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །

དེའི་བྱིར་མཁས་པ་རྣམས་སྟོག་གི་བྱིར་ཡང་མ་བྱིན་ལེན་སོགས་ཚུལ་ཁྲིམས་དང་འགལ་བའི་ལས་རྣམ་ཡང་མི་བྱའོ་ཞེས་དམ་བཅའ་མཛད་ཚུལ་སྟོན་པ་ལ། རྟེན་རབས་ལས། ལྷ་དབང་བྱིར་ཡང་ངོ་ཆ་བོར་ནས་ནི། །ཡིད་ལ་ཆོས་དང་འགལ་བར་

བྱེད་པ་ལས། །ཁྱོ་མེད་སྟོད་ཐོགས་གོས་ངན་གྲོན་ནས་ནི། །དབྱ་ཡི་བྲིམ་ནས་འབྱོར་
བ་སྟོང་ཡང་སྒྲ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

འགྲོ་བ་དྲུག་པོ་ཀུན་ལ་ནི། །

ཤེས་རབ་མེད་བཞིན་ཡོད་པར་བསྟོམ། །[༤༩]

ཞེས་སོགས་སྒྲས་འདུག་པ་འགྲོ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་ཤེས་རབ་མེད་
ཟེར་རྒྱ་ཨེ་ཡིན། དེ་ཡིན་ན་དེ་དག་ལ་སེམས་བྱུང་ཡང་མེད་པར་འགྱུར་རྟེ། །དེ་མེད་ན་
འགྲོ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ལ་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་མེད་པར་
འགྱུར་རྟེ། །དེ་ལྟར་ན་སེམས་དང་སེམས་བྱུང་གཉིས་ཀ་མེད་པའི་སེམས་ཅན་དེ་འདྲ་
རོ་མཆར་ཆེའོ། །

གཞན་ཡང་འགྲོ་དྲུག་གི་སེམས་ཅན་རྣམས་ཀྱི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཡོད་དེ། དེ་
དག་གི་རྒྱུད་ལ་ཤེས་རབ་ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་དོ། །དེ་ཡོད་དེ་དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ།
དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་ཤེས་རབ་
ཉོན་མོངས་ཅན་ཡོད་དོ། །དེ་ཡོད་དེ། དེ་དག་གི་རྒྱུད་ལ་དེ་འདྲའི་བདེན་འཛིན་ཡོད་
དོ། །དེ་ཡོད་དེ། དམིགས་པ་རང་རྒྱུད་ཀྱི་ང་ལ་དམིགས་ནས་རྣམ་པ་བདེན་པར་འཛིན་
པའི་སྟོན་བདེན་འཛིན་དུ་ཁྱོད་ཀྱིས་ཁས་སྐྱེངས་ཏེ།

ངའོ་སྟམ་པའི་སྟོན་དེས་ནི། །

དམིགས་པ་ང་ལ་དམིགས་ནས་ནི། །

རྣམ་པ་བདེན་པར་གྲུབ་པར་འཛིན། །[༥༠]

དེ་ལྟར་འཛིན་པ་¹བདེན་འཛིན་ཡིན། །

ཞེས་སྒྲིམ་པ་བརྟེན་དམ་སྟོན་གཟུ་བོར་ཞོག་ལ་སོམ་ཞིག །སྒྲི་རྒྱ་གཏན་ཁེལ་
སྒྲིམ་པ་ཡིན་དེ་དུས་ང་རང་ཆ་ལེ་ཆོལ་བྱས་པ་རེད་སྒྲིམ་ན། འོན་པར་ལ་བྱག་གསུམ་
འཆོལ་ལ་དགོངས་དག་བྱུལ་ཞིག །

ཡང་།

རྗེས་ཐོབ་ཆོས་རྣམས་སྤང་བ་ནི། །[༤༡]

བདེན་པར་སྤང་ལས་འོས་ཅི་ཡོད། །

དེ་ཙམ་མ་ཟད་ས་བཅུ་ཡི། །

རྒྱན་མཐའ་ཚུན་དུ་བདེན་སྤང་ཡོད། །

ཤེས་སྒྲིབ་ཟེར་བའི་མིང་དུ་བཏགས། །[༤༢]

ང་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་ཤེས། །

ཞེས་བརྟེན་འདུག་པ། འོན་རྒྱུ་མཐའ་ཡི་ཤེས་ལ་གནས་པའི་གང་ཟག་གི་
རྒྱུད་ལ་བདེན་སྤང་ཡོད་དམ། དེ་ཡོད་ན། དེ་འདྲའི་གང་ཟག་གི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་
ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྤང་བའི་སྟོན་ཡང་ཡོད་དམ། དེ་ཡོད་ན། དག་ས་ལ་གནས་པའི་
བྱང་སེམས་མཉམ་གཞག་པའི་རྒྱུད་ལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྤང་བའི་
སྟོན་ཡོད་དགོས་ལ། དེ་ཡོད་ན། འཇུག་འགྲེལ་ལས། དེ་ཡང་ཉན་ཐོས་དང་རང་སངས་
རྒྱས་དང་བྱང་རྒྱལ་སེམས་དཔའ་ཉོན་མོངས་པ་ཅན་གྱི་མ་རིག་པ་སྤངས་པ་ཞེས་པའི་

1 <<རྩ་བ>> བདེན་པ་ <<རྣམ་པ་ཤད>> འཛིན་པ་

དོན། རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོས་ཉན་རང་དགྲ་བཙམ་པ་དང་དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་
སེམས་རྣམས་ལ་བདེན་པར་འཛིན་པ་མེད་ཀྱང་། དེ་རྣམས་ལ་རྗེས་སོ་བ་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་
གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྤང་བ་ཙམ་ཡོད་པའི་རྒྱ་མཚན་གྱིས་ཡིན། ཞེས་གསུངས་
པ་འདི་ལ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །དེ་འགྱུར་ཏེ། དེ་རྣམས་ལ་རྗེས་སོ་བ་ཏུ་ཀུན་རྫོབ་
གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྤང་བ་ཙམ་ཡོད་ཅེས་དམིགས་གྱི་བཀའ་ནས་གསུངས་པ་
ལ་བརྟེན་ནས་དེ་རྣམས་མཉམ་གཞག་ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་
རྣམས་བདེན་པར་སྤང་བ་མེད་པ་དོན་གྱིས་སོབ་པོ། །

དེ་ལྟར་གསུངས་ཀྱང་། དག་ས་ལ་གནས་པའི་བྱང་སེམས་རྣམས་མཉམ་གཞག་
ལ་གནས་པའི་དུས་སུ་ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་བདེན་པར་སྤང་བ་ཡོད་དོ་ཞེ་ན། འོ་ན་
ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་མཉམ་གཞག་པ་ལ་
ཀུན་རྫོབ་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤང་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་སུམ་
གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་མཉམ་གཞག་པ་ལ་གཟུགས་ནས་རྣམ་
མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་སྤང་བར་འགྱུར་རོ། །དེ་སྤང་ན་ཆོས་ཉིད་ལ་མངོན་
སུམ་གྱིས་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བྱང་སེམས་མཉམ་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་
ཤེས་གྱིས་གཟིགས་ཏེ་རྒྱུགས་ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་
པར་འགྱུར་རོ། །དེ་ཡོད་ན་ཤེས་རབ་སྣང་པོ་ལས། སུ་རིའི་བྱ་དེ་ལྟ་བུས་ན་སྣང་བ་ཉིད་
ལ་གཟུགས་མེད། ཆོར་བ་མེད། ཅེས་སོགས་གྱི་དོན་ཆོས་ཉིད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་
པའི་བྱང་སེམས་མཉམ་གཞག་པའི་མཉམ་གཞག་ཡེ་ཤེས་གྱིས་གཟིགས་ཏེ་རྒྱུགས་
ནས་རྣམ་མཐུན་གྱི་བར་གྱི་ཆོས་རྣམས་མེད་པའི་དོན་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་

ནོ། །

དེ་ནས།

ཤེས་སྒྲིབ་ཟེར་བའི་མིང་དུ་བཏགས། །[༤༩]

ང་ཉིད་ཡོད་པ་དེ་ཡིས་ཤེས། །

ཞེས་པ་འདི་ལ་བསམ་ན་བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་ཟེར་རྒྱུ་ཡིན་ཆོད་འདུག་
སྟེ། དེ་ནི་གྲུབ་མཐའ་གོང་འོག་གི་ཁྱད་པར་མ་ཕྱེ་བ་ཡིན་ཏེ། བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་
ཡིན་ན་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་དགོས་རྒྱུ་ལ། འདུག་པ་ཙུ་འགྲེལ་རྣམས་སྟེ། མཐོང་
སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་། བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཡིན་པའི་བཤའ་པ་ཟུར་ཙམ་ཡང་
མ་གསུངས་ཏེ། མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་ན་ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་རང་གི་ངོས་
སྒྲུབ་ཀྱི་སྤང་བྱར་བྱུར་པའི་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་དགོས་རྒྱུ་ལ། དེ་འབྲུག་ཏུ་ནས་མེད་དེ།
ས་བདུན་པ་མན་ཆད་དུ་ཉོན་སྒྲིབ་སྤོང་བ་མ་གཏོགས་ཤེས་སྒྲིབ་དངོས་སུ་སྤོང་རྒྱུ་
མེད་ཅིང་། ས་བརྒྱད་པ་ཐོབ་པ་དང་ཤེས་སྒྲིབ་སྤོང་བའི་འགོ་ཚུམ་པ་དུས་མཉམ་པ་
ཡིན་ཏེ། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས། འདུག་པའི་རྣམ་བཤའ་ཆེན་པོར། ཉོན་མོངས་ཐམས་
ཅད་མ་ཟད་ཀྱི་བར་དུ་ཤེས་སྒྲིབ་མི་སྤོང་བའི་ཕྱིར། ཤེས་སྒྲིབ་ནི་དག་པ་ས་གསུམ་གྱི་
སྒྲུབས་སུ་སྤོང་ངོ་། །ཞེས་གསུངས། དེ་ལྟར་ན་མཐོང་སྤང་ཤེས་སྒྲིབ་ཡོད་པ་དང་།
བདེན་འཛིན་ཤེས་སྒྲིབ་ཏུ་འདོད་པའི་ཁྱོད་ཀྱི་ལོག་རྟོག་དེ། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་པ་
ཆེན་པོའི་རྗེ་རྗེའི་བཀའ་གསུང་གྱི་རི་ལྟ་བུ་འདིའི་འོག་ཏུ་ཉོན་ནས་ནམ་ཡང་ལྷང་བའི་
སྒྲུབས་མེད་དོ། །

དེས་ན་སྐབས་འདིར་བདེན་འཛིན་གེས་སྒྲིབ་ཏུ་ཁས་ལེན་དུ་མི་བྱང་ཞིང་།
བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་འཛོག་དགོས་ཏེ། སྟོང་ཉིད་བདུན་ཅུ་པ་ལས། རྒྱ་དང་རྒྱུན་
ལས་སྒྲིམ་དངོས་རྣམས། །ཡང་དག་པར་ནི་རྟོག་པ་གང་། །དེ་ནི་སྟོན་པས་མ་རིག་
གསུངས། །དེ་ལས་ཡན་ལག་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་། །ཞེས་རྒྱ་རྒྱུན་ལས་སྒྲིམ་པའི་
དངོས་སོ་རྣམས་བདེན་གྲུབ་ཏུ་འཛིན་པ་སྟོན་པས་འཁོར་བའི་རྩ་བར་གྱུར་པའི་མ་རིག་
པར་གསུངས་ལ། བདེན་འཛིན་དེ་ལས་ཁོ་རང་གི་རིགས་འབྲུ་མའི་ཆོས་ཀྱི་བདག་
འཛིན་དང་། གང་ཟག་བདེན་པར་འཛིན་པའི་མ་རིག་པ་ལ་སོགས་པའི་ཡན་ལག་ལྷག་
མ་བཅུ་གཉིས་འབྱུང་བར་གསུངས་སོ། །དེ་ལ་སོགས་པ་བདེན་འཛིན་ཉོན་སྒྲིབ་ཏུ་
དངོས་སུ་སྟོན་པའི་གཞུང་གྲུ་སྒྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་། ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་
ཡབ་སྲས་ཀྱི་གསུང་ནས་ཁོ་པོ་ལ་བརྒྱ་པྲག་ཅམ་སྤྱི་རྒྱ་ཡོད་ཀྱང་ད་རེས་ཡི་གེས་
འཛིགས་ནས་མ་སྒྲིམ་སོ། །

གཞན་ཡང་མཁས་ནས་བྱིས་པའི་བར། །

རྩོམ་པ་པོ་མི་ལ་བརྟགས་ནས། །

བརྩམས་པའི་བརྗོད་བྱ་མི་རྟོག་ཅིང་། །

རྩོམ་པ་པོ་ལ་རྟོག་པར་བྱེད། །[༤༩]

རྩོམ་པ་པོ་ནི་དངོས་ངན་ན། །

བརྩམས་དོན་བརྗོད་བྱ་ཅི་ཟབ་ཀྱང་། །

དངོས་ངན་གྱི་པག་བཞིན་བོར་ལྟར། །

དེ་མ་ཐུན་བརྗོད་བྱ་ཟབ་ཀྱང་འབོར། །[༥༠]

ཞེས་སོགས་ལ་འདི་ལྟར་སྒྲུབ་བར་བྱ་སྟེ། ཚུམ་པ་པོ་ཉམ་ཚུང་ཞིང་དངོས་ངན་ན་
དེས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་མ་སྒྲུབ་པའི་ལེགས་པ་ཤད་བྱི་མ་
མེད་པ་ཞིག་བརྩམས་ཀྱང་དེའི་བརྗོད་བྱ་ལ་མི་ལྟ་བར་བྲི་ལུད་བཞིན་དུ་པོར་བར་བྱེད་
ཅིང་། ཚུམ་པ་པོ་ཆེ་ཆེ་མཐོ་མཐོ་ཐམ་ཐམ་དཀྱིལ་ཟུར་སྒྲོབ་དཔོན་དང་དེ་འདྲ་བ་འགའ་
ཞིག་གིས་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་དེའི་དགོངས་འགྲེལ་དང་མི་མ་སྒྲུབ་པར་རང་བཟོ་
འབའ་ཞིག་བྱས་པ་ལའང་མན་ངག་མཆོག་ཏུ་འཛིན་པར་བྱེད་པ་དང་གི་དུས་འབྱུང་
བ་ནི་རྒྱལ་བོ་གྱི་གྱིའི་མི་ལྟས་བཙུའི་ནང་གི་ཅན་དན་དང་ཤིང་པལ་བ་མཉམ་པར་
མཐོང་བ་དེའི་དོན་ཐོག་ཏུ་བབས་པ་ཡིན་ནོ། །

འདི་ལ་གཟེགས་ནས་རྗེ་ཐམས་ཅད་མཐུན་པ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོས་རྒྱལ་བའི་
བཀའ་དང་དགོངས་འགྲེལ་ཆོད་ལྡན་རྣམས་ལ་གཅིགས་པོ་ཆེར་བཟུང་ནས་སྒྲུབ་དང་
སྟོག་ལའང་ལྟོས་པ་མེད་པར་ཤིང་རྟ་ཆེན་པོའི་ལམ་སྟོལ་རྣམས་འཆོལ་བར་མཛད་
ཅིང་། བོད་ཀྱི་མན་ངག་ཐབ་ཐབ་པོར་གྲགས་པ་རྒྱལ་བའི་བཀའ་དང་བསྒྲུབ་ན་རོ་
འཁུར་བ་ལྟར་རྒྱབ་སྟོལ་དུ་འགོ་བ་དག་ལ་ཡིད་བརྟན་མ་མཛད་པར། བཤོན་པོ་འཇམ་
པའི་དབྱངས་ལ་རྒྱལ་བའི་དགོངས་པ་འགྲེལ་པ་ལ་རྣམ་པ་ཀླན་ནས་ཆོད་མར་གྱུར་
པ་མཐོན་པོ་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་ལ་གཞུང་གང་དང་གང་ལ་བརྟེན་ན་
ལེགས་ཞེས་ཞུས་པས། བཤོན་པོ་འཇམ་པའི་དབྱངས་ཀྱིས་སྒྲུབ་ཀྱི་དགོངས་པ་
འཆོལ་པ་ལ་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པ་ནི་སྟེང་ཕྱོགས་ཀྱི་འཛིག་རྟེན་གྱི་ཁམས་ཤིག་
ནས་ཞིང་འདིར་སྒྲུབ་ཀྱི་ལུགས་བཟང་སྟེལ་བའི་སྒྲུབ་དུ་བསམ་བཞིན་དུ་སྟེ་བ་
བཞེས་པ་ཡིན་པས། བཤོ་སྒྲགས་གང་གི་ཐད་ལ་ཡང་འབྱུལ་བ་སྤྲོ་མོ་ཅམ་ཡང་མེད་

པས་ནམ་པ་ཀྱན་ནས་ཚད་མར་བཟུང་དུ་རུང་ཞེས་གསུངས་པ་ན། རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་
པོས་ཀྱང་དེ་བཞིན་སྤྱགས་ལ་བཞགས་ཏེ་སྒྲོབ་དཔོན་རྒྱ་བ་གྲགས་པའི་གཞུང་ནམས་
ལ་བཞེན་ནས་མགོན་པོ་ལྷ་སྤྱབ་ཀྱི་དགོངས་པ་འཆོལ་བ་གཙུག་པོར་མཇད་པས། སྤྱབ་
བསྟན་ཡོངས་རྫོགས་ཀྱི་གནས་ལ་འཁྲལ་བ་སྤྱོད་མེད་ཡང་མཇད་པར་མཐའ་དག་པར་
སྤྱགས་ལ་འཁྲལ་པས་ན། དེད་ཅག་ནི་གང་བྱུང་ལ་མི་སྟོས་པར་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་
ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་པོའི་རྗེས་སུ་འབྲང་བ་ཡིན་ནོ། །

ཤེས་རབ་མེད་པའི་མཁས་པ་འགའ། །^[103]

སྒྲ་མས་ཤར་ལ་རྒྱབ་ཡིན་ཟེད། །

དེ་འབྲེལ་བ་དོན་ཕོག་པ་ན། །

དེ་ག་བདེན་པར་བཟུང་ནས་ནི། །

ཡིན་ན་མ་ཡིན་མ་གཏོགས་པ། །^[104]

གཞན་གྱི་ཟབ་དོན་ཅི་བཟང་ཡང་། །

བསྒྲུམ་པ་ལྷ་ཞོག་སྟོག་མི་བྱེད། །

དེ་ཡི་རྒྱད་ལ་ང་ཡོད་པས། །

ཁྱོད་ལ་འགའ་འདྲར་བྱུང་ན་ཡང་། །^[105]

ང་ཡི་འཕྲིན་ལས་རྒྱས་པ་ཡིན། །

མཁས་ནས་གནག་རྗེ་མོ་བར་གྱི། །

1 <<རྩ་བ>> >དེ་ཡི་རྒྱད་ལ་ང་<<ནམ་བཤད>> >དེ་ཡི་རྒྱད་ལ་

སྐྱ་སེར་པལ་ཆེར་སྒྲ་མ་ལ། །

འབྲུལ་བ་ཞབས་ཏོག་བྱས་ནས་སྟ། །[༥༠༥]

དོན་དུ་གཉེར་བྱ་ཐབ་དོན་ལྷས། །

ལྷས་ཀྱང་གདབ་ལན་མ་¹བྱང་ན། །

བཟང་པོར་མ་མཐོང་དད་ལོག་བསྐྱོམ། །

ཁ་ལ་ཆོས་ལྷས་ལྟར་བྱས་ཀྱང་། །[༥༠༦]

དོན་དུ་སེམས་ལ་ཁོར་འདོད་ལྷགས། །

དེ་ཡང་ང་ཡིས་བྱས་བ་ཡིན། །

དེས་ཀྱང་ཁྱོད་ལ་འགལ་འདྲར་བྱང་། །

ཅི་ཕྱིར་ང་མེད་ཟེར་བ་འགལ། །[༥༠༧]

ལ་ལ་སྒྲ་མར་གྲུས་གྲུས་བྱེད། །

འདོད་ཆོས་ཐབ་དགུ་བྱང་ལགས་ཀྱང་། །

ར་བལྟར་སྟན་གཅིག་མ་བྱང་ན། །

ལྟེན་ལྟེན་ལོག་ནས་ལོག་ལྟ་བསྐྱོམ། །[༥༠༨]

དེ་དོན་འབྲས་བྱ་དཔྱལ་བར་འཕེན། །

དེ་ཡང་ང་ཡིས་བྱས་བས་ན། །

ཁྱོད་ཀྱིས་ང་མེད་ཟེར་བ་འགལ། །

1 <<ཙ་བ་>>གདབ་ལན་<<ནས་ལམ་འདྲ་>>གཞབ་ལན་

ཞེས་པ་ལ་འདི་སྐད་སྒྲ་བར་བྲ་སྟེ། སེམས་ཅན་མང་པོས་གཡོ་སྒྲུ་ཐོལ་སོགས་
སྒྲ་ཆོགས་ཀྱི་སྒྲོན་ས་ལྷ་མ་ལ་དབུ་སྒྲོར་འབུལ་རྒྱ་དང་དེ་དོན་འབྲས་བུ་དཔུལ་བར་
འཕེན་རྒྱ་དང་ཡིས་བྲས་པ་ཡིན་ཞེས་སེམས་ཅན་མང་པོའི་རོགས་ལམ་བྲས་པ་ཡིན་
ཤས་ཆེ་སྟེ། བྱིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགོ་འདོན་མི་དགོས། སྟིགས་མའི་སྒྲུ་བོ་
དེད་རྣམས་ལྷ་མ་ལ་མགོ་སྒྲོར་བ་དང་ལོག་ལྟ་བུ་སྒྲོམ་པ་སོགས་ལ་ཁྱོད་ལས་རིག་པ་
བརྒྱ་འབྱར་གྱི་ནོར་རྒྱ་རེད། བྱིད་ཀྱིས་སེམས་ཅན་རྣམས་མགོ་འདོན་རྒྱ་ཉ་ཉ་རང་གི་
ཞུ་མོ་མི་ཐེག་པ་ལ་མའི་རྟོག་གྲོན་རྒྱ་ཞོགས་རོགས་བྲིས།¹ དེད་རྣམས་བྲོལ་ཐར་པའི་གོ་
འཕང་དོན་དུ་གཉེར་བ་རྣམས་ལྷ་མ་ལ་སངས་རྒྱས་དངོས་ཀྱི་འདུ་ཤེས་བཞག་ནས་ཅི་
གསུང་ཐམས་ཅད་ཆོས་ཆོམ་མེད་པར་སྒྲུབ་པ་སོགས་ནི་རང་ལ་གནས་སྐབས་དང་
མཐར་ཐུག་གི་སན་བདེ་མ་ལུས་པ་འབྱུང་བའི་སྐོད་དང་། ཐེག་པ་ཆེ་ཆུང་གི་ཡོན་ཏན་
ཐམས་ཅད་དང་། མཆོག་དང་ཐུན་མོང་གི་དངོས་བྲུབ་ཐམས་ཅད་ཀྱི་ཙ་བ་ཡིན་པ་
རྒྱད་དང་བྲུབ་ཆེན་གྱི་གཞུང་རྣམས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་གསུངས་ཤིང་བསྐྱགས་པ་
རྣམས་ལ་ཡིད་ཆེས་ཀྱི་ངེས་པ་བྲངས་ཏེ་སྒྲིད་སྒྲུག་ལེགས་ཉེས་ཅི་བྱུང་ཡང་ལྷ་མ་ལ་
ཆོ་གཏད་ནས་སྟོད་པ་དང་། སེམས་དང་བས་ཀྱུན་ནས་བསྐྱངས་ཏེ་འབུལ་བ་ཞབས་
ཏོག་སོགས་ལྷ་མ་མཉེས་པའི་ཐབས་ལ་གང་བཅོམ་བྱེད་པ་ཡིན་ཏེ། རྒྱུད་ལས། འདིར་
མང་སྟོས་པ་ཅི་ཞིག་དགོས། །ལྷ་མ་དབྱེས་བྱེད་གང་ཡིན་བྲ། །མི་མཉེས་བྱེད་ཀྱུན་
སྤང་བ་ནི། །དེ་དང་དེ་ལ་འབད་དེ་བཟྱག་། །དངོས་བྲུབ་སྟོབ་དཔོན་རྗེས་འབྲང་ཞེས། །རྩོ་
རྩེ་འཛིན་པ་ཉིད་གསུང་བར། །ཤེས་ནས་དངོས་པོ་ཐམས་ཅད་ཀྱིས། །ལྷ་མ་ཡོངས་སུ་

1 འདིར་"ཞོགས་རོགས་བྲིས།" "ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནས་སྐྱེས་ཡང་མ་དཔེར་རྩི་ལྟར་བཞོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཞོད་ཡོད།

མཉེས་པར་བྱ། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར་ན། །

དབྱེད་མཚམས་འཛིག་མཚམས་མ་ཤེས་ན། །

འདི་ཡང་མགོ་བོ་འཁོར་བའི་རྒྱ། །

ཏ་ཅང་དབྱེད་པ་དག་བྲགས་ན། །[༥༡]

དེ་ཡང་སྟོན་དུ་འགྱུར་བ་ཡིན། །

དབྱེད་པ་མེད་ན་དེ་བས་སྟོན། །

ཞེས་སོགས་ཀྱི་ལན་ནི། མགོ་བོ་འཁོར་གྱི་དོགས་ནས་དང་པོར་གསུང་རབ་
ཀྱི་གནད་ཕྱིན་ཅི་མ་ལོག་པར་རྟོགས་པའི་དགེ་བའི་བཤེས་གཉན་མཁས་པ་ཚུ་ལ་
བཞིན་དུ་བསྟེན་ནས་ཟབ་མེད་མན་ངག་ཉན། དེར་མ་ཟད་དབྱེད་མའི་གཞུང་ལུགས་
རྣམས་ལ་ཆོག་གི་ཚུད་པ་ལྟར་ལེན་པ་ཅམ་མ་ཡིན་པར་རང་གི་རྒྱུད་ཉིང་དུ་བསྐྱོར་
ནས་ཐོས་བསམ་སྒོམ་གསུམ་ལ་བཅོལ་བར་བྱས་པའི་ལག་རྩེས་སྟོན་རྒྱ་ཡོད་པ་ལ་
བཞེན་ནས་མིང་ལ་ཤེས་རབ་ཐོགས་པ་ཡིན། ལག་རྩེས་ག་འདྲ་ཡོད་སྟེ་ན། སྒོམ་པའི་
སྐབས་གང་ཟག་གི་སྤང་བོ་ལྟ་རེ་རེ་བ་གང་ཟག་ཡིན་ནམ་གང་ཟག་གི་སྤང་བོ་ལྟ་
ཆོགས་པ་གང་ཟག་ཡིན་ནམ། དེ་ལས་དོན་གཞན་དུ་གྱུར་པའི་གང་ཟག་ཡོད་དམ་
སྟེ་དུ་དབྱེད་པ་ན། གང་ཟག་ཉིད་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་ཅིང་། དེ་ལྟར་མ་ཉིད་པ་དེ་
གང་ཟག་གཏན་ནས་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་གོ་བར་གང་ཟག་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་
གོ་ཞིང་། དེ་ལྟར་བཅལ་བས་མ་ཉིད་པ་ན་མ་ཉིད་པ་དེའི་རང་ལ་ཅེ་གཅིག་དུ་བཞག་
ནས་འཛིན་སྤངས་ལུགས་རྒྱུད་དུ་སོང་ན་སྟོའི་ཟུར་ཞིག་གིས་སྤར་སྤར་དབྱེད་ནས་

འཛིན་སྐྱངས་ཀྱི་ཤུགས་གསོས་པ་ན་དབྱད་ཅིང་དབྱད་མཐར་ཡང་ཅུང་ཟད་མཉམ་
པར་འཛོག་པ་ཡིན་གྱི། བཏགས་དོན་བཅའ་ནས་མ་རྟེན་པ་ན་དུང་དེའི་སྤྱིང་དུ་རང་
བཞིན་གྱིས་བྱུབ་པ་མེད་སྟུང་པའི་དགག་བྱའི་བྱང་པར་བསྐྱོན་ནས་སྒྲོམ་པ་མ་ཡིན་ཏེ།
མཁས་བྱུབ་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པས། དེས་ན་གང་ཟག་དང་ཆོས་གང་ཡིན་ཡང་ཡུལ་
སྤྱིང་ན་བྱུབ་ཚུལ་རྗེ་ལྟར་འདུག། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པ་ཡང་དག་གིས་བཅའ་
བ་ན་མཐར་གང་དུ་འང་མ་བྱུབ་པའམ། ཡུལ་སྤྱིང་ན་རྟེན་རྒྱ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་མེད་པའི་
ངེས་པ་ལྟར་གིས་སྦྱེས་པ་དེ་ཁའི་རྒྱན་སྦྱོང་བ་ཡིན་གྱི། དེ་ལྟར་བཅའ་བས་ཅུང་ཟད་
ཀྱང་རྟེན་རྒྱ་མེད་པ་ངེས་པ་ཅམ་གྱིས་མི་ཆོག་པར། ད་དུང་དེའི་སྤྱིང་དུ་བདེན་པར་
བྱུབ་པ་མེད་སྟུང་དུ་ལན་རེ་རེ་ཞིང་སྒྲར་ཡང་དགག་བྱའི་བྱང་པར་ངེས་པར་སྦྱར་
ནས་སྦྱོང་དགོས་སྟུང་ན། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་བས་མ་རྟེན་པ་
དེ་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་དུ་མ་གོ་བར། དོན་དམ་དཔྱོད་བྱེད་ཀྱི་རིགས་པས་བཅའ་
བ་ན་མ་རྟེན་པའི་ཆེ་དེ་ལྟར་བཅའ་བས་མི་འདུག་གོ་སྟུང་དུ་འཛིན་པ་ཆད་ལྟར་སོང་
གི་དོགས་ན་ནི། དོན་དམ་དཔྱོད་པའི་རིགས་པས་བཅའ་བ་ན་མ་རྟེན་པ་དེ་གཏན་མེད་
ཀྱི་དོན་དུ་འཛིན་པ་ཞེ་སྤྲུགས་སུ་འཆངས་འདུག་པས་ལྟ་བའི་གོལ་ས་ཤིན་ཏུ་ཆེ་བ་ལ་
གནས་པའོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

ཁོ་ན་ལ། ལྟ་བ་བསྒྲོམ་པའི་སྐབས་སྟོང་ཉིད་དམིགས་ཡུལ་དུ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་བྱས་
ནས་བསྒྲོམས་པ་མ་གཏོགས་དབྱད་པ་མང་པོ་བྱས་ན་སྒྲིན་དུ་འགྱུར་བ་མ་ཡིན་ནས་
ཞེ་ན། མ་ཡིན་ཏེ། སྟོང་ཉིད་ལ་ཅེ་གཅིག་ཏུ་དམིགས་ནས་བསྒྲོམས་པ་དེ་སྟོང་ཉིད་ལ་
དམིགས་པའི་ཞེ་གནས་སྒྲོམ་ཚུལ་ཅམ་ཡིན་གྱི། འཁོར་བའི་ཅ་བར་གྱུར་པའི་བདེན་

འཛིན་མ་རིག་པ་སྤོང་བ་ལ་སྤོང་ཉིད་ཀྱི་དོན་ལ་སོ་སོར་རྟོག་པའི་ཤེས་རབ་ཀྱིས་ཡང་
ཡང་དབྱད་པའི་སྟོབས་ཀྱིས་བྱངས་པའི་ལྷག་མཐོང་གི་སྤོང་དགོས་པ་ཡིན་ནོ། །ཁྱད་
པར་དུ་སོ་སྟེ་ལས་དང་པོ་བས་ལྟ་བ་ཐོག་མར་སྤོང་བའི་སྐབས་རིགས་ཤེས་ཇེས་
དཔག་གིས་བདག་མེད་བསྟོམ་པ་ཡིན་ལ། དེའི་ཆེ་བདག་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཡང་
ཡང་བསམ་པའི་དབྱད་པ་མ་བྱས་ན། རིགས་ཤེས་དེས་བྱངས་པའི་བདག་མེད་དེས་
པའི་དེས་ཤེས་ལྷགས་ཅན་མི་སྟེ་ཞིང་། དེ་མ་སྟེས་ན་བདག་མེད་ལ་དམིགས་པའི་
བསྟོམ་བྱུང་སྟེ་བ་མི་སྲིད། དེ་མ་སྟེས་ན་བདག་མེད་མཛོན་དུ་འགྱུར་བ་མི་སྲིད་དེ།
དཔེར་ན་མི་རྟག་པ་དང་། ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས། བྲམས་སྤྱང་ཇེ་
བྱང་རྒྱབ་ཀྱི་སེམས་སོགས་བསྟོམ་པའི་ཆེ། བདག་ནི་འཆིའོ་སྟམ་པ་ཅམ་གྱི་འཛིན་
སྤངས་གཅིག་ཁོ་ན་བཟུང་བས་མི་ཆོག་པར་བདག་དེས་པར་འཆི། ཟུར་དུ་འཆི་ནས་
འཆི་ལ་དེས་པ་མེད་པའི་རྒྱ་མཚན་ཞིབ་དུ་བསམས་དགོས་པ་བཞིན་ཡིན་ཏེ། ལྷག་
མཐོང་ཆེན་མོ་ལས། ལྱང་དང་རིགས་པས་སྟོད་མ་ནས་དཔྱོད་པ་ནི་བདག་མེད་པའི་
དོན་མ་རྟོགས་པ་རྟོགས་པའི་དོན་དུ་ཡིན་ལ། ལྟ་བ་ཡང་རྟེན་ཟེན་པས་བསྟོམ་པའི་ཆེ་
མི་དགོས་སོ་སྟེས་ན། དེ་ལྟ་ན་མཐོང་ལས་དུ་བདག་མེད་པ་མཛོན་སྟམ་དུ་རྟོགས་པ་
ཡིན་པས། དེ་ནས་མཐོང་ཟེན་པ་དེ་བསྟོམ་པ་དོན་མེད་པར་འགྱུར་རོ། །གལ་ཏེ་དེ་ནི་
བསྟོམས་དགོས་ཏེ་སྟོམ་སྤང་རྣམས་གོམས་པས་སྤོང་གི། མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་མི་སྤོང་
ངོ་སྟམ་ན། མཚུངས་ཏེ་འདྲིར་ཡང་སྤར་ཐོས་བསམ་གྱིས་གཏན་ལ་པབ་པས་དེས་
ཟེན་གྱང་གཏན་ལ་འབེབས་པ་ལ་གོམས་པར་བྱེད་དགོས་པའི་ཕྱིར་ཏེ། ཇི་ཅམ་གཏན་
ལ་འབེབས་པ་དེ་གོམས་པར་བྱས་པ་དེ་ཅམ་དུ་དེས་པ་ལྷགས་དག་པ་དང་རྒྱན་རིང་

བ་དང་རྣམ་པ་གསལ་བ་དང་བརྟན་པར་འགྱུར་བ་སོགས་སུ་མཐོང་བའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེས་ན་རྣམ་འགྲེལ་ལས། དེས་པ་དང་ནི་སྒྲོ་འདོགས་ཡིད། །གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་
ངོ་བོའི་ཕྱིར། །ཞེས་གསུངས་པ་ལྟར། དེ་གཉིས་གཞོད་བྱ་གཞོད་བྱེད་ཡིན་པས་དེས་
པ་ཇི་ལྟར་བརྟན་པ་དང་ཤུགས་འགྲེལ་སོགས་སུ་སོང་བ་དེ་ཙམ་དུ་སྒྲོ་འདོགས་ལ་
གཞོད་པས་འདིར་ཡང་རང་བཞིན་མེད་པའི་དེས་པ་རྗེ་འཕེལ་དུ་བཏང་དགོས་ལ། དེ་
ཡང་གཞོད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་དུ་མའི་སྒྲོ་ནས་བསམ་དགོས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །དེ་ལྟ་མ་
ཡིན་ན་མི་རྟག་པ་དང་ལས་འབྲས་དང་འཁོར་བའི་ཉེས་དམིགས་དང་བྱང་ཆུབ་ཀྱི་
སེམས་དང་། བྱམས་པ་དང་སྤྱིང་རྗེ་སོགས་ལའང་དེ་དག་གི་གོ་བ་སྤྱོད་ནས་མི་དཔྱོད་
པར་བདག་ནི་འཆིའོ་སྟམ་པ་ཙམ་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཁོ་ན་བཟུང་ནས་བསྐྱེད་དགོས་
པར་འགྱུར་ཏེ། རྒྱ་མཚན་ཀུན་ནས་མཚུངས་པའི་ཕྱིར་ལོ། །

དེས་ན་དེས་པ་རྣམ་དག་འདྲེན་པ་ལ་ནི་བདག་ནི་འཆིའོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་
ཅན་གྱི་དོན་དུ་སངས་རྒྱས་ཐོབ་པར་བྱའོ་སྟམ་པ་དང་། སེམས་ཅན་སྤྱིང་རྗེ་སྟམ་པ་
ཙམ་ལ་སོགས་པ་དམ་བཅའ་ཙམ་དེས་མི་ཆོག་གི། རྒྱ་མཚན་སྒོ་དུ་མ་ནས་བསམས་
དགོས་པ་བཞིན་དུ། རང་བཞིན་མེད་པའི་དེས་པ་བརྟན་པ་དང་ཤུགས་འགྲེལ་སོགས་
ཀྱང་དམ་བཅའ་ཙམ་ཞིག་བཟུང་བས་མི་ཆོག་གི་གཞོད་བྱེད་དང་སྒྲུབ་བྱེད་སྒོ་དུ་མ་
ནས་བསམས་དགོས་ཏེ། སྤྱིས་བྱ་ཆུང་དུ་འོས་པས་སུ་ཡང་དང་ཡང་དུ་བཤད་ཟེན་
ཏོ། །ཞེས་གསུངས་སོ། །

སྤྱ་བྱ་ཡི་ལྷགས་དོན་ནི། །

ཆོས་རྣམས་ཀུན་གྱི་རང་བཞིན་ནི། །[༢༥]

ནམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད། །
ངའོ་ཞེས་པའི་ང་རྒྱལ་ནི། །
བསྐྱོམ་པ་¹ཀྱན་གྱིས་འཛོག་བྱེད་ན། །
ང་རྒྱལ་འཛོག་མཆམས་གང་དུ་བྱེད། །[༡༡༣]

ཆོས་རྣམས་རང་བཞིན་རྣམ་དག་ལ། །
མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཞག་ངོ་དེར། །
ང་རྒྱལ་ཡོད་མེད་ཇི་ལྟར་བྱེད། །
ཡོད་ན་དེ་ནི་ཀྱན་རྫོབ་ཡིན། །[༡༡༤]

དེ་ནི་ང་ཡི་ང་རྒྱལ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་ལ། ལྷ་བླ་མའི་སྤྲུག་དོན་ནི། གཟུང་འཛིན་གྱིས་བསྐྱུས་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་ནམ་པར་དག་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་ཞེས་པ་དང་།
ལྷ་བླ་མའི་སྤྲུག་དོན་ནི། དུལ་སྟོང་པ་ཉིད་དང་དུལ་ཅན་བདེ་བ་ཆེན་པོའི་ཡེ་ཤེས་
གཉིས་དབྱེར་མེད་པའི་བདག་ཉིད་དེ་ངའོ་ཞེས་པ་ཡིན་པས་འཆི་བ་ཆོས་སྤྱིའི་ལམ་
འབྱེར་སྐབས་སྤྲུག་དོན་ལྟར་རྒྱལ་བའི་སྤྲུག་བདེ་སྟོང་གཉིས་སུ་མེད་པའི་ཡེ་ཤེས་
ཆོས་ཀྱི་སྤྱི་དེ་ངའོ་སྟེ་དུ་ཆོས་སྤྱི་ལ་ང་རྒྱལ་འཛོག་པ་ཡིན། དེ་ཡང་རྗེས་གཞིག་གི་
སྤྱད་རིམ་གྱི་སྟོན་པ་རགས་པ་ཉེར་ལྟའི་ཐིམ་རིམ་དང་རྣམ་པ་མཐུན་པར་ཐ་མལ་གྱི་
རྣང་བ་བསྐྱུས་ཏེ་བདེན་འཛིན་གྱི་འཛིན་སྟངས་ཀྱི་དུལ་བཀག་པའི་མེད་དགག་

1 <<རྩ་བ་>>བསྐྱོམ་པ་<<རྣམ་བཤད་>>བསྐྱོམ་པ་

སྟོངས་སངས་འབའ་ཞིག་ངེས་ཤེས་ཀྱི་ཡུལ་དུ་བཟུང་སྟེ་སྤྲུགས་གཉིས་བརྗོད་པའི་སྟོ་
ནས་འོད་གསལ་ཆོས་སྒྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་བཞག་སྟེ་ཅི་རུས་སུ་བསྒྲོམ་བ་ཡིན་ནོ། །དེའི་ཆེ་
ང་རྒྱལ་དང་སྟོང་པ་དབྱེར་མེད་དུ་འདྲེས་ནས་ངེས་ངོར་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་སྤྲང་བ་ཐམས་
ཅད་འགག་ཟེན་པས་ང་རྒྱལ་ཀུན་རྫོབ་ཀྱི་ཆ་ཡིན་ཞེས་ཁོ་བོ་མི་སྤྲོདོ། །

ཁྱེད་ལྟར་ན།

ང་རྒྱལ་སྟོང་པར་སོང་ཟེར་ན། །

ང་རྒྱལ་སུ་ཡིས་འཛིན་པར་བྱེད། །

སྟོང་པ་ང་རྒྱལ་དུ་སོང་ན། །

ཡང་ན་སྟོང་པ་མེད་པ་ཡིན། །[༡༥༥]

ཡང་ན་ང་རྒྱལ་མེད་པ་ཡིན། །

ཞེས་སོགས་བརྗོད་ལུགས་འདིས་སྟོང་པ་དེ་ལ་གཏན་ནས་མེད་པ་ཞིག་དང་ང་
རྒྱལ་འཛིན་མཁན་དེ་བཞིན་ལག་གི་ས་ནས་པ་ཅན་སྤྲ་ཞིང་མཁྲུགས་པ་ལྟ་བུ་ཞིག་
དགོས་ཉམས་འདུག་ཀྱང་། ཁོ་བོ་ཅག་ཆོས་ཐམས་ཅད་མིང་ཅམ་བད་ཅམ་རྟོག་པས་
བཏགས་ཅམ་དུ་འཛོག་པ་མ་གཏོགས་རང་ངོས་ནས་བྱུང་པ་རྒྱལ་ཅམ་ཡང་མེད་པར་
འདོད་པ་ལ་དེ་འདྲའི་གྲུ་དོག་པོ་བྱེད་མི་དགོས་པར་སྒོ་བྲོས་ནས་མཁའ་ལྟར་ཡངས་
ཤིང་རྒྱ་ཆེར་ཡོད་དོ། །ཁྱེད་ནི་ཆོས་ཀུན་བདེན་བྱུང་དུ་ཨ་འཐས་སུ་ཞེན་པའི་དབང་
གིས་སུན་ཁུང་གི་ཁྲིད་དུ་ལུས་པ་ལྟ་བུ་དེ་བྱུང་བ་ཡིན་ནོ། །

1 འདིར་“སྟོང་སང”ཞེས་པ་ལྟ་བུ་ཡིན་ནམ་སྟེ་ཡང་མ་དཔེར་ཐེ་ལྟར་བཀོད་པ་དེ་བཞིན་དུ་འདིར་ཡང་བཀོད་ཡོད།

སྟོང་བ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། །

སྟོང་པའི་མཉམ་གཞག་གང་དུ་བསྐྱོམ། །

ང་རྒྱལ་མེད་པར་གྱུར་ན་ནི། [༡༡༩]

སྟོང་ལ་ང་རྒྱལ་སུ་ཡིས་འཛིན། །

གཉིས་ཀ་ཡོད་པས་འདྲེས་ཟེར་ན། ¹

སྒྱུ་མ་ལྟ་བུའི་དོན་ཡིན་གྱི། །

སྟོང་པའི་མཉམ་གཞག་ག་ལ་ཡིན། [༡༢༠]

ཞེས་སོགས་ཁྱོད་གྱིས་ཁས་ལེན་འདི་དག་ནི་བོད་སྐད་རབས་བ་མང་པོས་ཡོད་
མིན་མེད་མིན་གྱི་ལྟ་བུ་ཁས་ལེན་བ་དེ་དག་དང་མཚུངས་པ་ཞིག་འདུག་གོ། རི་ལྟར་
མཚུངས་སྟུང་ན། སྐད་རབས་བ་མང་པོས། ཡེ་ཤེས་སྣང་བོ་ཀྱན་ལས་བཏུས་ལས།
ཡོད་མིན་མེད་མིན་གཉིས་ཀ་མིན། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་མིན་པའང་མིན། མཐའ་
བཞེ་རྣམ་པར་གྲོལ་བ་ཡི། དེ་ཉིད་དབུ་མ་པ་ཡིས་རིག་ཅེས་བ་དང་། ཅེ་ཤེ་ལས་
གལ་ཉེ་སྟོང་མིན་ཅུང་ཟད་ཡོད། སྟོང་བ་ཅུང་ཟད་ཡོད་པར་འགྱུར། མི་སྟོང་ཅུང་ཟད་
ཡོད་མིན་ན། སྟོང་བ་ཡོད་པར་ག་ལ་འགྱུར། ཞེས་སོགས་ཀྱི་ཆོག་ཟེན་ཅམ་ལ་
འབྲུལ་ནས། ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་པ་ཡང་མ་ཡིན། མེད་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་
གཉིས་ཀ་ཡང་མ་ཡིན། ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་མ་ཡིན། ཞེས་བ་དང་།
ཡང་ཡོད་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད། མེད་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད། གཉིས་ཀ་ཡང་བདེན་
པར་མེད། གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་པ་ཡང་བདེན་པར་མེད་ཅེས་ཁས་སྦྱངས་འདུག་བ་དེ་

1 <<རྩ་བ>> ཡོད་པས་འདྲེས་ཟེར་ན། | <<རྣམ་པ་ཤད>> ཡོད་པའི་འདྲེས་ཟེར་ན། །

དག་དང་ཆ་མཚུངས་པ་ཞིག་གོ།

གཞུང་འདི་དག་གི་དོན་རྗེ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོའི་དགོངས་པ་ལྟུལ་མེད་དེ་ཁོ་
བོས་བཤད་པར་བྱ་ཡིས། ཁྱོད་རང་ཉོན་ཅིག་ ཁོང་གིས་ཁས་ལེན་དེ་དག་ནི་དགག་
བྱ་ལ་དོན་དམ་གྱི་བྱད་པར་མ་སྦྱར་བའི་སྒྲིན་ཡིན་པས། དེས་ན་ཡོད་མིན་ཞེས་པ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་དོན་དམ་དུ་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པའི་དོན་དང་། མེད་མིན་ཞེས་པ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་གཏན་ནས་མེད་པ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་ཀ་མིན་ཞེས་པ་
ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གཉིས་ཀ་མ་ཡིན་ཞེས་པ་དང་། གཉིས་ཀའི་བདག་ཉིད་
མིན་པའང་མིན་ཞེས་པ་ཆོས་ཐམས་ཅད་ཡོད་མེད་གང་རུང་མ་ཡིན་པ་མ་ཡིན་ཞེས་
པའི་དོན་ཡིན་ཅིང་། དེ་བཞིན་དུ་རྩ་ཤེའི་གཞུང་དེའི་དོན་ཡང་། བདེན་པས་སྟོང་པ་མིན་
པའི་ཆོས་རུང་ཟད་ཅིག་ཡོད་ན་ཡང་། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་བྱུབ་པ་ཅིག་ཡོད་དགོས་
རྒྱུ་ལ། སྟོང་ཉིད་བདེན་པར་བྱུབ་པ་རུང་ཟད་ཀྱང་ཡོད་པ་མ་ཡིན་ཏེ། བདེན་པས་མི་
སྟོང་པའི་ཆོས་རུང་ཟད་ཀྱང་མེད་དོ། །ཞེས་པའི་དོན་ནི། ཁྲོ་གཟུ་བོར་ཞོག་ལ་དོན་དེ་
དག་ལ་སོམས་ཤིག་དང་ཁྱོད་ཀྱི་སྒྲོ་དམར་གོས་གཏུམ་པ་ལྟ་བུ་དེ་སྟོད་ཤིག་གིས་འཕྲོ་
བར་ངེས་སོ། །

སྤགས་ལ་གཏད་སོ་མེད་¹པ་ནི། །

དེ་བས་ཀྱང་ནི་དོ་མཆར་ཆེ། །[༥༧]

ཞེས་སྤྲ་བ་ཉམ་པ་ཆེན་པོ་ཡིན་ཏེ། སྤགས་ལ་གཏད་སོ་མེད་འདུག་ཟེར་བ་
ཆོས་སྟོང་གི་ལས་ཆབས་སོ་ཆེ་གསོག་པ་ཡིན་པས་དེ་འདྲ་སྤྲས་ཟེར་གྱིན་

1 <<རྩ་བ་>>མེད་<<རྩ་བ་ཤེས་>>མེད་

འདུག །མདོ་སྐགས་གཉིས་ཀའི་སྐབས་སུ་སྒོམ་བྱའི་སྟོང་ཉིད་ལ་བྱང་བར་གང་ཡང་
མེད་པར་སྐགས་ཀྱི་སྐབས་སུ་ཡང་ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་
ཉིད་སྒོམ་བྱའི་གཙོ་བོར་བྱེད་དགོས་ཀྱི། དེ་མ་བྱས་ན་ཐར་པ་དངོས་སུ་ཐོབ་བྱེད་ཀྱི་
ཐབས་གཞན་མེད་དེ། བཞི་བརྒྱ་པ་ལས། ཞི་སྟོ་གཉིས་པ་མེད་པ་དང་། །ལྟ་བ་ངན་
རྣམས་འཛིག་བྱེད་ཅིང་། །སངས་རྒྱས་རྣམས་ཀྱི་ཡུལ་གྱུར་ལ། །བདག་མེད་ཅེས་ནི་
བྱ་བར་བརྟོག་། །ཅེས་པའི་འགྲེལ་པ་རྒྱ་བའི་ཞབས་ཀྱིས་མཛད་པ་ལས། དེ་ཉིད་ཀྱི་
ཕྱིར་རང་བཞིན་མེད་པའི་མཚན་ཉིད་ཅན་གྱི་བདག་མེད་པ་འདི་ནི་ཞི་བའི་སྟོ་གཉིས་པ་
མེད་པར་འགྱུར་ཏེ། ལྟ་བ་ལས་འདས་པའི་གྲོང་བྱང་དུ་འཇུག་པར་བྱ་བ་ལ་འདི་
གཅིག་ཕུ་ཁོན་རྒྱ་མེད་པའི་སྟོ་ཡིན་ནོ། །ཞེས་ཐལ་འགྱུར་བའི་གཞུང་ནས་བཤད་པའི་
ཆོས་ཐམས་ཅད་རང་བཞིན་གྱིས་སྟོང་པའི་སྟོང་ཉིད་རྟོགས་པའི་ལྟ་བ་ཞི་སྟོ་གཉིས་
མེད་ཀྱི་ལམ་དུ་གསུངས་པ་ཡིན་ནོ། །བྱེད་ལྟར་ན་གསང་སྐགས་ཀྱི་ལམ་སྒོམ་པའི་
སྐབས། སྤ་བླ་ཐ་དང་ལུ་བྱ་བྱའི་སྐགས་དོན་བསམ་པའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱུ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིག་
དགོས་པར་གསུངས་པ་མི་འཐད་པར་འགྱུར་ཞིང་། ཡང་བསྐྱེད་རིམ་སྒོམ་པའི་སྐབས་
ང་རྟོག་འཆང་རོ་སྐྱུ་དུ་བསྒོམ་པ་ཡང་འགོག་དགོས་པར་འདུག་པས། བྱེད་བསྐྱེད་
རིམ་བསྒོམ་པའི་ཆེ་ལྟའི་ང་རྒྱལ་དང་གསལ་སྤང་དོར་ནས་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མ་བྱས་
པར་སྟོང་གིན་ཡོད་དམ་ག་འདྲ་བྱེད་གིན་ཡོད། ད་ང་ལ་ཉོན་ལ་གསང་སྐགས་ཀྱི་ལམ་
སྒོམ་པའི་ཆེ་ཆོས་སྐྱུ་དང་ལྟ་ལ་ང་རྒྱལ་འཛིག་མི་དགོས་མ་ཟེར་ཞིག །

གསུམ་པ་དོན་བསྐྱུ་བ་ལ་གཉིས། བདག་འཛིན་གྱི་འདོད་པ་བརྟོག་པ་དང་། ཤེས་
རབ་ཀྱིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལོ། །དང་པོ་ལ་གསུམ། མཉམ་གཞག་གི་དོར་ང་

ཡོད་ན་ཉག་མཐར་ལྷུང་ཚུལ། དེ་མེད་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཚུལ། མོས་པ་མེད་པའི་སྒྲོམ་
ཆེན་གྱིས་ལྷ་བ་སྒྲོམ་ལྷགས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་བཏོ། །

དང་པོ་ནི།

བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་སྤྲས་པ། །^[༤༣༠]

ཁྱོད་དང་ཆོག་ཐེང་མཁས་པ་འགའ། །

ཐ་སྙད་ལ་བས་ཆེ་འགྲིག་འགྲིག་འདྲ། །

མཉམ་གཞག་དོན་ལ་འཛོག་ཁ་རང་། །

ཆོག་སྒྲོན་ཚུན་ཆད་སྤོང་ཁ་མོ། །^[༤༣༡]

མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་དེར་ནི། །

ཁྱོད་དང་མཁས་པ་སྒྲོམ་ཆེན་འགའ། །¹

ཅི་སྒྲོམ་འདི་སྒྲོམ་མེད་པ་དང་། །

ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་མེད་པ་དང་། །^[༤༣༢]

གར་འགྲོ་འདིར་འགྲོའི་གཏོལ་མེད་ཅིང་། །

བདེན་པར་མེད་དང་གཏན་མེད་གཉིས། །

ངོ་དེར་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཐུབ། །

དེ་འབྱེད་ཐུབ་པར་མ་གྱུར་ན། །^[༤༣༣]

1 <<ཅ་བ>> >བསྒྲོམ་ཆེན་འགའ། | <<ན་མ་བཤད>> >སྒྲོམ་ཆེན་འགའ། །

2 <<ཁྲ་མ་གྱུ་རུ་དེ་བའི་ཅ་བ>> >འདིའི་འགྲོའི་ <<ན་མ་བཤད>> >འདིར་འགྲོའི་

ཡོད་དང་བདེན་པར་ཡོད་པ་གཉིས། །

ངོ་དེར་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པས། །

མཐའ་གཉིས་ལ་ནི་གནས་པ་ཡིན། །

དེ་ཡང་ང་ཡི་ཞེས་འདོད་དོ། །^[༤༣༤]

ངོ་དེར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་ན། །

ཐ་སྙད་ལ་བྱེ་བན་པ་མེད། །

ངོ་དེར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་པས། །

མགོ་བོ་འཁོར་ཚད་དེ་རྩ་འཁོར། །^[༤༣༥]

ངོ་དེར་དབྱེ་བ་འབྱེད་ཟེར་ན། །

འདི་དག་ལ་ནི་ལན་ཐོབ་ཅིག །

ང་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་ལ། །

མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཞག་ངོ་དེར། །^[༤༣༦]

ང་ནི་བདེན་པར་མེད་ལགས་ཀྱང་། །

སྟོང་གཞི་ཚུལ་ཅན་ང་དེ་ནི། །

བཞག་ངོ་དེ་ན་ཡོད་དམ་མེད། །

ཡོད་ན་ང་ཉིད་ཡོད་པས་ན། །^[༤༣༧]

རྟག་པའི་མཐར་ནི་མ་སྤང་ངམ། །

1 <<ཐ་སྙད་གྱུ་རྩ་དེ་བའི་ཅུ་བ་>> བཞག་ངོ་དེ་ནི་ <<རྟག་བཤད་>> བཞག་ངོ་དེ་ནི་

ང་མེད་བསྐྱོམ་པའི་དོན་ཅི་ཡོད། །
མཉམ་གཞག་དོན་མེད་མོད་ཀྱང་། །
མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན། །^{[[634]]}
ཡོད་པ་དེར་ནི་ང་ཡོད་པས། །
དེ་ནི་ང་ཡི་མཉམ་གཞག་ཡིན། །
ང་མེད་བསྐྱོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །

ཞེས་པ་སྟེ། བདེན་འཛིན་གྱིས་ནི་ལན་འདི་སྐད་ཅེས་སྒྲུས་པ། ཤེས་རབ་བྱིད་
དང་ཆོག་མེད་སྒྲུབ་པ་ལ་མཁས་པའི་སྒྲེ་བོ་འགའ་ཞིག་ཅ་སྟེད་ལ་བས་ཆེ་སྟེ་གཞན་དང་
ཅོད་པའི་སྐྱབས་འདྲ་འདྲ་འགྲིག་འགྲིག་མང་པོ་བརྗོད་ཀྱང་མཉམ་གཞག་དོན་ལ་
འཛོག་ཁ་རང་དུ་ཆོག་སྒྲོན་པ་མོ་ཚུན་ཆད་སྔོང་ཁ་མོ་སྟེ་སྔོང་ཁུལ་གྱིས་བདག་མེད་ལ་
མཉམ་པར་བཞག་པའི་ངོ་ཏེར་ནི། ཤེས་རབ་བྱིད་དང་ཆོག་ལ་མཁས་པར་གྲགས་
པའི་སྐྱོམ་ཆེན་འགའ་ཞིག་ཅི་ཡང་ཡིད་ལ་མི་བྱེད་པར་འཛོག་པ་ཡིན་ཞེས་པ་སོགས་
ཅི་སྐྱོམ་འདི་སྐྱོམ་མེད་པ་དང་། ང་བདེན་པར་མེད་ཀྱང་སྟོལ་སྒྲུང་བ་ཙམ་གྱི་ང་གཅིག་
ཡོད་ཟེར་བ་སོགས་ཅི་ཟེར་འདི་ཟེར་མེད་པ་དང་། བྱུ་མཐའ་གོང་འོག་གི་སྐྱབས་མ་
བྱེ་བར་གར་འགྲོ་འདི་འགྲོའི་གཏོལ་མེད་ཅིང་། ང་བདེན་པར་མེད་པ་དང་ང་གཏན་མེད་
གཉིས་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ཏེར་དབྱེ་བ་འབྱེད་བྱུ་བ་པར་མ་གྱུར་པ་ན་ང་སྒྱིར་ཡོད་པ་
དང་ང་བདེན་པར་ཡོད་པ་གཉིས་ཀྱང་ངོ་ཏེར་དབྱེ་བ་མི་བྱེད་པས་ཉག་མཐའ་དང་ཆད་
མཐའ་གཉིས་ལ་གནས་པ་ཡིན་འདུག་པས་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ང་ཡི་གནས་ཚུལ་
དང་སྒྲུང་ཚུལ་ཤེས་འདོད་དོ། །མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ཏེར་དབྱེ་བ་མ་བྱེད་ན་ཅ་སྟེད་ལ་

དབྱེ་བ་རི་ཙམ་སྤྱེ་ཡང་པན་བ་མེད་ཅིང་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་དེར་དབྱེ་བ་མ་སྤྱེ་བའི་
དབང་གིས་སྒྲོམ་ཆེན་མགོ་མོ་འཁོར་ཆད་དེ་རྩ་འཁོར་བ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་གི་ངོ་
དེར་དབྱེ་བ་འབྱེད་བ་ཡིན་ཟེར་ན་ཆོག་འདི་དག་ལ་ནི་ལན་ཐོབ་ཅིག །བདེན་འཛིན་ང་
ནི་བདེན་པར་མེད་བ་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཞག་ངོ་དེར་བདེན་འཛིན་ང་ནི་
བདེན་པར་མེད་ལགས་ཀྱང་། སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ང་དེ་ནི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་དེ་ན་
ཡོད་དམ་མེད། ཡོད་ན་བདེན་འཛིན་ང་ཉིད་ཡོད་བ་ཡིན་པས་ན་མཉམ་གཞག་བ་དེ་
ཉག་མཐར་ནི་མ་ལྟར་ངམ་བདེན་འཛིན་བ་མེད་པར་བསྒྲོམ་པའི་དོན་ཅི་ཞིག་ཡོད།
ཡང་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་དེ་ན་མེད་མོད་ཀྱང་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་ཡོད་ཟེར་ན་
ཡོད་བ་དེར་ནི་ང་ཡོད་པས་དེ་ནི་ང་ཡི་མཉམ་གཞག་ལས་མ་འདས་བ་ཡིན་པས་
བདེན་འཛིན་ང་མེད་བསྒྲོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་རོ། །ཞེས་བཅོ།

གཉིས་བ་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་ང་མེད་ན་ཆད་མཐར་ལྷུང་ཚུ་ལ་ནི།

མཉམ་གཞག་དུས་དེར་མེད་ཟེར་ན། །[༤༣༩]

ཆད་པའི་མཐར་ནི་མ་ལྟར་ངམ། །¹

སུ་ཞིག་བདེན་པར་མེད་པར་བསྒྲོམ། །

སྟོང་གཞི་མེད་པའི་སྟོང་བ་དེ། །

ཅི་འདྲ་བ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྒྲོས། །[༤༤༠]

ང་ནི་སྟོང་པར་དག་ཟེན་ནས། །

1 <<ཆ་བ>>མ་ལྟར་ངམ། | <<ནམ་བཤད>>མི་ལྟར་ངམ། །

ཡོད་ཀྱང་དགྲེ་བ་མི་བྱུང་ན། །
དགྲེ་བ་མེད་ཀྱང་ང་དེ་ནི། །
ཡོད་པ་གང་འདྲར་ཡོད་ཀྱང་ནི། །^{[[67]]}

དེ་ཡོད་ས་རུ་ང་ཡོད་པས། །
ང་མེད་བསྐྱོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར། །
དེ་ག་ང་ཡི་མཉམ་གཞག་ནི། །
ཡིན་པ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པར། །^{[[68]]}

བསྐྱོམས་པས་ཆོས་སྐྱུ་ཐོབ་ལ་རེ། །
དེ་འདྲའི་རྒྱ་འབྲས་ཡ་མཚན་ཅན། །
ཁྱོད་ཀྱིས་ཤེས་ན་ང་ལས་ནི། །
ཁྱོད་རང་རང་མ་རིག་ཏུ་འདུག། །^{[[69]]}

དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནམ་རྟོག་ནི། །
ཆོས་སྐྱུ་ཡིན་པ་ཅིས་མི་འཐད། །
སེམས་ཅན་ཐམས་ཅད་ཐོག་མེད་ནས། །
འབད་མེད་ཅི་ཕྱིར་གྲོལ་མི་འགྱུར། །^{[[70]]}

དེ་འདྲ་དེ་ཡང་ང་ཡི་གྲོགས། །

1 <<རྩ་བ་>>བསྐྱོམ་པས་<<རྣམ་བཤད་>>བསྐྱོམས་པས་

ཞེས་བ་སྟེ། མཉམ་གཞག་གི་དུས་དེར་སྟོང་གཞི་ཚས་ཅན་གྱི་ང་མེད་ཟེར་ན་
མཉམ་གཞག་པ་དེ་ཆད་པ་མཐར་ཉི་མ་སྤྱང་ངམ། ང་མེད་ན་སུ་ཞིག་བདེན་པར་མེད་
པར་བསྒོམ། སྟོང་གཞི་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་ཅི་འདྲ་བ་སྟེ་ག་འདྲ་ཅིག་ཡོད་ཁྱོད་ཀྱིས་
སྒྲོས་ཤིག །ང་ནི་དོན་དམ་པར་སྟོང་པར་དག་ཟེན་ནས་ཐ་སྡད་ཅམ་དུ་ཡོད་ཀྱང་མཉམ་
གཞག་གི་དུས་སུ་ཡོད་མེད་ཀྱི་དབྱེ་བ་འབྱེད་མི་ཐུབ་ན་དེར་དབྱེ་བ་མེད་ཀྱང་ང་དེ་ནི་
མཉམ་གཞག་གི་ངོ་དང་དུས་སུ་ཡོད་པ་ག་འདྲར་ཡོད་ཀྱང་ནི། དེ་ཡོད་ས་རུ་ང་ཡོད་
བ་ཡིན་པས་ང་མེད་བསྒོམ་པར་ག་ལ་འགྱུར་ཏེ་མི་འགྱུར་བ་དེ་ག་བདེན་འཛིན་ང་ཡི་
མཉམ་གཞག་ཡིན་པ་ཤེས་རབ་ཁྱོད་ཀྱིས་མ་ཤེས་པར་བདེན་འཛིན་བསྒོམས་པས་
ཆོས་སྐྱོབ་ལ་ཏེ་ཐོབ་ཏུ་རེ་བ་དེ་འདྲའི་རྒྱ་འབྲས་ཡ་མཚན་ཅན་ནོ། །ང་ལ་ཁྱོད་ཀྱིས་
མ་རིག་པ་ཟེར་བ་མ་གཏོགས་ཤེས་ན་ང་ལས་ནི་ཤེས་རབ་ཁྱོད་རང་མ་རིག་པ་རང་དུ་
འདུག་གོ །བདེན་འཛིན་བསྒོམས་པས་ཆོས་སྐྱོབ་པར་འགྱུར་བ་དེ་ལྟ་ཡིན་ན་ནས་
ཏོག་ཆོས་སྐྱོ་ཡིན་པ་ཅིས་མི་འཐད་དེ། རྣམ་ཏོག་ངི་ཅམ་མང་བ་ཅམ་གྱིས་ཆོས་སྐྱོ་
མང་བར་འགྱུར་རོ་ཞེས་སྒྲ་བ་ཡང་དོན་ལ་གནས་ཤིང་འཁོར་བའི་སེམས་ཅན་ཐམས་
ཅད་ཐོག་མེད་ནས་འབད་མེད་དུ་ཅིའི་ཕྱིར་གྲོལ་བར་མི་འགྱུར། དེ་འདྲ་བའི་མཉམ་
གཞག་དེ་ཡང་བདེན་འཛིན་ང་ཡི་གྲོགས་སོ་ཞེས་བཤོ། །

གསུམ་པ་ཐོས་པ་མེད་པའི་སྒོམ་ཆེན་གྱིས་ལྟ་བ་སྒོམ་ལུགས་ཀྱི་དཔེ་བརྗོད་པ་
ནི།

ད་ལྟའི་བསྒོམ་པ་པལ་མོ་ཆེ། །

སྒོམ་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱེད་པ་ནི། །

ཤིང་གི་དགྲིལ་གྱི་མིན་བྱ་ཡིས། [༧༤]

དགྲིལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཤིང་ཟ་ལྟར།

ཁ་ལ་ང་མེད་བསྐྱོམ་མོ་ཟེར།

བསྐྱོམ་བྱའི་དགྲིལ་དུ་ང་བཅུག་ནས།

བསྐྱོམས་པས་ང་¹ཉིད་འཕེལ་བ་ཡིན། [༧༥]

འདི་ཚུལ་²མ་ཐེངས་བསྐྱོམ་པ་ངལ།

ཞེས་བ་སྟེ། གཞུང་ལུགས་ལ་མ་སྦྱངས་ཤིང་སྒྲ་མའི་མན་ངག་དང་མི་ལྡན་
པའི་ད་ལྟའི་སྐོམ་ཆེན་པལ་ཆེར་གྱིས་ལྟར་གྱི་སྐོམ་ལུགས་དེ་ལྟར་བྱེད་བ་ནི། དཔེར་ན་
ཤིང་གི་དགྲིལ་གྱི་མིན་བྱས་ཤིང་གི་དགྲིལ་དུ་ཞུགས་ནས་ཤིང་དེ་ཟ་བ་ལྟར་ཁ་ལ་ང་
མེད་པར་བསྐྱོམ་མོ་ཟེར་ཀྱང་བསྐྱོམ་བྱའི་དགྲིལ་ཉིད་མིགས་ལུལ་དུ་ང་བཅུག་ནས་
བསྐྱོམས་པས་བདེན་འཛིན་ང་ཉིད་གོང་དུ་འཕེལ་བ་ཡིན་ཅིང་། འདི་ཚུལ་མ་ཐེངས་
པར་ངེ་ཙམ་བསྐྱོམ་པ་ལ་འབད་ཀྱང་ངལ་བ་འབྲས་བྱ་མེད་པར་འགྱུར་རོ། ཞེས་པའོ།

གཉིས་བ་ཤེས་རབ་གྱིས་དེ་ལ་ལན་འདེབས་ཚུལ་ལ་ལྟ། མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་
ང་མེད་ཀྱང་ཆད་མཐར་མི་ལྟར་བ་དཔེ་དང་བཅས་ཉིད་བཤད་བ། མཉམ་གཞག་གི་དུས་
སྤྱི་ང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་འཛོམས་ཚུལ། དེ་གཉིས་གྱི་སྐྱབས་ང་ཡོད་
མེད་གྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མེད་མཐའ་དང་ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུལ། བདེན་འཛིན་ལ་མ་རིག་
པའི་སྒྲ་བཤད་ཆང་ཚུལ། རྩལ་གྱིས་རང་གཞན་བསྐྱུ་བས་ཉག་ཏུ་བདེན་ཆོག་སྟོས་

1 <ཅ་བ> > བསྐྱོམས་པས་ <ནས་བཤད> > བསྐྱོམས་པས་

2 <ཅ་བ> > འདི་ཚུལ་ <ནས་བཤད> > དེ་ཚུལ་

དགོས་པའི་རྒྱ་མཚན་བཤད་པའོ། །
དང་པོ་ནི།

ཤེས་རབ་གྱིས་ནི་ལན་སྤྲས་པ། །
བྱད་མེད་ཁྲམ་མེད་ཁ་ཐག་བཞིན། །
ཅལ་ཅལ་མང་ཡང་དོན་གོ་རྒྱུང་། །^[༤༩]
མོངས་ཆེན་ཁྱོད་ནི་ར་རྒྱལ་གྱི། །
ཙམ་མེད་བཟོ་ཏ་བལྟ་བལྟ་དང་། །
ཆིག་སྐྱོན་ཅི་འདུག་བལྟ་བ་དང་། །
ཕྱེབ་སྐྱོར་ལེགས་ཉེས་བལྟ་བལྟ་བས། །^[༥༠]

ཟབ་དོན་ལེགས་པར་སྤྲས་ལགས་ཀྱང་། །
ཁྱོད་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དགལ། །
ཁྱོད་ལ་དགའ་ཡང་རང་ཉིད་ནི། །
དོགས་པ་གཙོད་པའི་གཞི་ཙམ་ཡིན། །^[༥༡]

གཞན་དུ་འང་མངོན་ཐོགས་ཡོད་བསམ་མེད། །
ཁྱོད་རང་ལན་ཅིག་འདེབས་སྤྲས་ན། །
གཞན་སྐྱོན་རྟོག་པའི་སྒོ་སྤངས་ནས། །
ལེགས་པར་ཉོན་ལ་བསམ་སྒོ་ཐོང་། །^[༥༢]

བྱད་ཤིང་ལ་ནི་མེ་འབར་ཆོ། །

འབར་གྲིན་རང་གིས་མཉམ་གཞག་ངོར། །

ཤིང་དེ་སྤང་བར་མ་གྱུར་མོད། །

འབར་བའི་མཉམ་གཞག་རང་དུས་སྟུ། [[༩༡]

ཤིང་དེ་ཡོད་པས་མེ་འབར་མོད། །

མེད་ན་མེ་ནི་གང་ལ་འབར། །

འབར་ཞིང་ཆེས་ཆེར་འབར་བ་དེ། །

གོམས་ཤིང་བརྟན་པར་གྱུར་པའི་མཐར། [[༩༢]

ཤིང་དེ་ཆེ་ག་ནས་བརྒྱག་པ་སྟར། །

དེ་བཞིན་བདེན་འཛིན་བྱད་ཤིང་ལ། །

ཤེས་རབ་འོད་གྱི་མེ་འབར་བའི། །

འབར་ཞིང་རང་གི་མཉམ་གཞག་ངོར། [[༩༣]

བདེན་འཛིན་བྱད་ཤིང་མི་སྤང་བ། །

མེད་པར་སྤང་བ་ག་ལ་ཡིན། །

མཉམ་གཞག་ངོར་མེད་པ་དེ། །

བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི། [[༩༤]

ཆད་མཐར་སྤང་བ་ག་ལ་ཟེར། །

ཐ་སྟད་དུ་ཡང་མེད་པ་ནི། །

ཆད་པའི་མཐར་སྤང་ཞེས་བྱའོ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཀྱིས་ནི་ལན་སྤྲས་པ། བདེན་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་གང་སྤྲས་
པ་དེ་དག་བྱང་མེད་ཁྲམ་མེད་ཁ་ཐག་བཞིན་དུ་ཅལ་ཅལ་མང་ཡང་སྟོང་པོ་ཡོད་པའི་
གཏམ་གཅིག་ཀྱང་མེད་པས་དོན་གོ་ཆུང་ཞིང་། དེ་ཡང་འདི་ལྟར་སྤངས་ཆེན་ཁྱོད་ནི་
རང་མཁས་པར་སྒྲོམ་པའི་ང་རྒྱལ་གྱི་ཚུམ་མི་བཟོ་ཏེ་བཟླ་བཟླ་དང་ཆོག་སྒྲིལ་ཅི་
འདུག་བཟླ་བ་དང་ཕྱེབ་སྒྲུར་ལེགས་ཉེས་ཇི་འདྲ་འདུག་བཟླ་བཟླ་བ་ལས། བརྩམས་
པའི་གཞུང་གི་བརྗོད་བྱ་ཐབ་དོན་ལེགས་པར་སྤྲས་ནས་བྱུན་སྤྲས་ཆོགས་པ་ཡོད་
ལགས་ཀྱང་སྤངས་པ་ཁྱོད་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་དཀའ་ཞིང་། ཁྱོད་ལ་དོན་དུ་འགྱུར་བ་
དཀའ་ན་ཡང་རང་ཉིད་ཀྱིས་ནི་དོགས་པ་གཙོད་པའི་གཞི་ཅན་ཡིན་ནོ། །སྐབས་གཞན་
དུ་འང་མངོན་ཐོགས་པ་ཡོད་བསམ་པ་མེད་དུང་ཁྱོད་རང་ལན་ཅིག་འདེབས་སྟུང་ན།
གང་ཐག་གཞན་གྱི་སྒྲིལ་རྟོག་པའི་སྒྲོང་ན་སྤངས་ནས་བཤའ་བ་འདི་དག་ལེགས་པར་
ཉོན་ལ་བསམ་སྒྲོ་སྟོང་ནས་ཐོང་ལ་ལན་ཐོབ་ཅིག །བྱད་ཤིང་ལ་ནི་མེ་འབར་བའི་ཆེ་
འབར་གྱིན་རང་གི་མཉམ་གཞག་དེའི་ངོར་བྱད་ཤིང་དེ་ནི་སྤང་བར་མ་གྱུར་པ་སྟེ་མི་
སྤང་བ་ཡིན་མོད། མེ་དེ་འབར་བའི་མཉམ་གཞག་རང་དུས་སྟེ་བྱད་ཤིང་དེ་ཡོད་
པས་མེ་འབར་བ་ཡིན་མོད་བྱད་ཤིང་དེ་མེད་ན་མེ་ནི་གང་ལ་འབར་ཞིང་ཆེས་ཆེར་
འབར་བ་དེ་གོམས་ཤིང་བརྟན་པའི་མཐར་བྱད་ཤིང་དེ་ཆོག་ནས་བརྒྱག་པའམ་ཐལ་
བར་འགྱུར་བ་ལྟར། དཔེ་དེ་བཞིན་དུ་བདེན་པར་འཛིན་པའི་བྱད་ཤིང་ལ་བདེན་མེད་
རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་ཡོད་ཀྱི་མེ་འབར་བའི་འབར་ཞིང་རང་གིས་མཉམ་གཞག་གི་ངོར་
བདེན་འཛིན་གྱི་བྱད་ཤིང་མི་སྤང་བ་ཡིན་ཅིང་སྟེར་བདེན་འཛིན་མེད་པར་སྤང་བ་ག་
ལ་ཡིན། བདེན་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་དོན་བདེན་འཛིན་

མེད་པ་དེ་བདེན་འཛིན་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་ཡིན་གྱི་སྤྱིར་བདེན་འཛིན་མེད་པའི་
དོན་མ་ཡིན་པས་དེ་ལ་ཆད་མཐར་ལྷུང་བ་ག་ལ་ཟེར་ཏེ་མི་ཟེར་རོ། །བདེན་འཛིན་མ་
སྟོན་དུ་ཡང་མེད་པར་འདོད་པ་དེ་ལ་ཆད་པའི་མཐར་ལྷུང་བ་ཞེས་བྱའོ། །

གཉིས་པ་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་ང་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་འཛིན་
འཛོམས་ཚུལ་ནི།

མཉམ་གཞག་ངོན་མི་སྤང་ཡང་། །[༤༡]

མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ཡོད་པ་ལ། །

ཤེས་རབ་འོད་གྱི་མེ་དེན། །

འབར་གྱི་དེ་ལས་གཞན་དུ་ན། །

རི་ཅམ་འབར་ཡང་འདི་དུས་ཀྱི། །[༤༢]

བདེན་འཛིན་བྱད་ཤིང་ག་ལ་ཆོག །

ཁོ་རང་ཆོག་སར་ཁོ་རང་ལས། །

འབར་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །

གལ་ཏེ་ཆོག་གོ་ཞེན་ནི། །[༤༣]

འདྲེན་ཤར་དང་ཡ་སྟགས་བྱུང། །

སྒྲུབ་མ་སྤང་ལ་རྗེས་གཙོད་ནགས། །

དེ་འདྲའི་རྒྱ་འབྲས་ལ་མཚན་ཅན། །

1 <<རྩ་བ་>>འཆོག་།ཁོང་རང་<<ནས་བཤད་>>ཆོག་།ཁོ་རང་

ཞེས་པ་སྟེ། བདེན་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་མཉམ་གཞག་གི་ངོ་ན་བདེན་
འཛིན་མི་སྤང་ཡང་མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་ཡོད་པ་ལ་བརྟེན་ནས་བདེན་མེད་རྟོགས་
པའི་ཤེས་རབ་འོད་ཀྱི་མེ་དེ་འབར་གྱི་མཉམ་གཞག་གི་དུས་དེ་ལས་གཞན་དུ་ན་ངེ་
ཅ་མ་འབར་ཡང་མཉམ་གཞག་འདི་དུས་ཀྱི་བདེན་འཛིན་བྱད་ཤིང་ག་ལ་ཆིག་སྟེ་མི་
ཆིག་ཅིང་། བྱད་ཤིང་ཁོ་རང་ཆིག་སར་བྱད་ཤིང་ཁོ་རང་ལས་མེ་འབར་གྱི་གཞན་དུ་
མ་ཡིན་ནོ། །གལ་ཏེ་མཉམ་གཞག་གི་དུས་དེ་ལས་གཞན་དུ་མེ་འབར་བས་མཉམ་
གཞག་འདི་དུས་ཀྱི་བྱད་ཤིང་ཆིག་གོ་ཞེན་ནི། འོན་ཀའོད་པའི་འབྲེལ་དུ་གནས་པ་
ལ་ཡ་སྟགས་ཏེ་སྤྲད་ཅུབ་ཏུ་བསྐྱེལ་བ་དང་རྒྱན་མ་སྤང་ལ་སོང་བའི་རྗེས་གཙོད་
ནགས་ལ་བྱེད་པ་དང་འབྲེལ་བའི་དེ་འབྲེལ་རྒྱ་འབྲས་ཤིན་ཏུ་ཡ་མཚན་ཅན་ཞིག་བྱང་
ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་དེ་གཉིས་ཀྱི་སྐབས་ང་ཡོད་མེད་ཀྱི་ཁྱད་པར་གྱིས་མེད་མཐའ་དང་
ཡོད་མཐའ་སེལ་ཚུ་ལ་ནི།

དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་གོ་ཅུས་གྲང་། །[༤༥]

གལ་པོ་ཆེ་ལ་ཡང་སྐྱོར་ན། །

ང་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་ལ། །

མཉམ་པར་བཞག་པའི་བཞག་ངོ་དེ། །

ང་ནི་མི་སྤང་བ་ཡིན་གྲང་། །[༤༦]

1 <<རྩ་བ>>གལ་པོ་ཆེ་ཡི་<<རྣམ་བཤད>>གལ་པོ་ཆེ་ལ་

རྟག་མཐར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། །
འདི་ཡིས་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན། །
ཅི་ཕྱིར་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི། །
ང་ནི་ཡོད་པས་ང་མེད་གྱི། །[[༤༤༠]

མཐའ་ནི་ཨེ་སེལ་ཁྱོད་རང་སྟོས། །
གཞག་དུས་ང་ནི་ཡོད་པས་ན། །¹
ཡོད་བཞིན་དེ་ག་བདེན་མེད་དུ། །
བསྐྱོམ་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །[[༤༤༡]

དེ་ཡིས་རྟག་མཐར་ལྷུང་བ་སེལ། །

ཞེས་བ་སྟེ། བོད་དུ་བཤད་པའི་དཔེ་དོན་གཉིས་ཀྱིས་གོ་བྱས་ཀྱང་ད་དུང་གཤམ་
མོ་ཆེ་ལ་ཡང་སྟོར་ན། བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལྷུལ་ང་ནི་བདེན་པར་མེད་པ་མཉམ་
པར་བཞག་པའི་བཞག་ངོ་དེར་བདེན་འཛིན་གྱི་དམིགས་ལྷུལ་ང་ནི་མི་སྤང་བ་ཡིན་
ཀྱང་རྟག་མཐར་ལྷུང་བར་མི་འགྱུར་ཞིང་། བདེན་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་
མཉམ་གཞག་གི་ངོར་བདེན་འཛིན་མི་སྤང་བ་བདེན་འཛིན་བདེན་པར་མེད་པའི་དོན་
ཡིན་པས་འདིས་བདེན་འཛིན་སྦྱིར་མེད་པའི་མེད་མཐའ་སེལ་བ་ཡིན་ཅིང་ཅི་ཕྱིར་སྟོང་
གཞི་ཆོས་ཅན་གྱི་ང་ནི་ཡོད་པས་ང་གཏན་མེད་གྱི་མེད་མཐའ་ནི་ཨེ་སེལ་ཁྱོད་རང་
སྟོས་ཤིག །མཉམ་པར་བཞག་དུས་ང་ནི་ཡོད་པས་ན་ཡོད་བཞིན་པ་དེ་ག་བདེན་མེད་

1 <<རྩ་བ>>ཡོད་པས་ན། །<<རྟག་མཐའ་>>ཡོད་པས་ནི། །

དུ་བསྐྱོམ་པ་ཡིན་གྱི་གཞན་དུ་མ་ཡིན་ནོ། །མཉམ་གཞག་གི་དུས་སུ་བདེན་འཛིན་ཡོད་
ཚུལ་ཡང་མིང་ཙམ་དང་བདུན་ཙམ་དང་རྟོག་པས་པར་བཏགས་པ་ཙམ་དུ་ཡོད་པའི་
དོན་ཡིན་གྱི་དོན་དེས་བདེན་འཛིན་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛིན་པའི་རྟག་མཐར་ལྷུང་བའམ་
བདེན་པར་ཡོད་པའི་ཡོད་མཐའ་མེད་པ་ཡིན། ཞེས་པའོ། །

བཞི་བ་བདེན་འཛིན་ལ་མ་རིག་པའི་སྒྲ་བཤད་ཆང་ཚུལ་ནི།

དེ་ག་བདེན་མེད་བསྐྱོམ་པ་ལ། །
ཤིང་སྤོན་དཔེ་ཡི་མཚུངས་པ་འབྱུང། །
དེ་ག་བདེན་མེད་མི་བསྐྱོམ་པར། །[[663]

འཛིག་ན་ཤིང་སྤོན་མཚུངས་པ་ཡིན། །
མཉམ་གཞག་དུས་སུ་ང་མེད་ན། །
སུ་ཞིག་བདེན་པར་མེད་པར་བསྐྱོམ། །
སྟོང་གཞི་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ། །[[663]

ཅི་འདྲ་བ་ཅིག་ཁྱོད་ཀྱིས་སྟོས། །
འཁོར་གསུམ་བྱུང་ལ་ངོ་ཆ་མེད། །
གོང་འོག་འགལ་ལ་ཁྲེལ་གཞུང་མེད། །
གཏི་སྟག་རང་མ་རིག་གི་ནི། །[[663]

སྒྲ་བཤད་དོན་དུ་ཆང་ངོ་མང་། །

ཞེས་པ་སྟེ། དམིགས་ལུལ་གྱི་ངདེ་ག་བདེན་པར་མེད་པར་བསྐྱོམ་པ་ལ་ཤིང་

སྲིན་གྱིས་ཤིང་ཟ་བའི་དཔེ་དེ་མཚུངས་པ་འབྲུལ་བ་སྟེ་དཔེ་དོན་མི་མཚུངས་ཤིང་། ང་
དེ་ག་བདེན་མེད་དུ་མི་བསྐྱོམ་པར་བདེན་གྲུབ་དུ་འཛོག་ན་ཤིང་གི་སྲིན་བྱས་ཤིང་ཟ་
བའི་དཔེ་དེ་མཚུངས་པ་ཡིན་ལ། ང་བདེན་མེད་ལ་མཉམ་པར་བཞག་པའི་དུས་སྐབས་
དེ་མེད་ན་སྤྱི་ཞིག་བདེན་པར་མེད་པར་བསྐྱོམ་སྟོང་གཞི་ཆོས་ཅན་མེད་པའི་སྟོང་པ་དེ་
ཅི་འབྲས་བཞིག་ཡོད་ཁྱོད་གྱིས་སྒྲོས་ཤིག །འཁོར་གསུམ་བྱུང་བ་དང་གོང་འོག་སྟེ་ཁས་
སྒྲུངས་སྔ་ཕྱི་འགལ་བ་ལ་ངོས་ལེན་གཏན་ནས་མི་བྱེད་པ་འདི་ནི་ངོ་ཆ་དང་ཁྲེལ་
གཞུང་གང་ཡང་མེད་པ་ཡིན་འདུག་པས་དོན་དུ་གཉི་ཟུག་རང་དང་མ་རིག་པ་ཞེས་
པའི་སྒྲུབ་འགྲེལ་ཐམས་ཅད་ལྷག་ཆད་མེད་པར་བདེན་འཛིན་ཁྱོད་ལ་ཆང་ངོ་ཨང་ཞེས་
པའོ། །

ལྔ་པ་རྩུན་གྱིས་རང་གཞན་བསྐྱུ་བས་རྟག་དུ་བདེན་ཆིག་སྒྲོས་དགོས་པའི་རྒྱ་
མཚན་བཤད་པ་ནི།

ཁོ་བོ་བདེན་པའི་ཆིག་སྒྲུ་ཡི། །

ཁྱོད་ཀྱི་རྩུན་ཆིག་སྒྲུ་ཆོས་འདི། །

རང་གཞན་མགོ་བོ་འཁོར་བའི་རྒྱ། །[[༤༤]]

རྩུན་པ་སྟོངས་ལ་བདེན་པ་སྒྲོས། །

ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁམས་ཉི་ཤར་འབྲ། །

ཞེས་པ་སྟེ། ཤེས་རབ་ཁོ་བོ་ནི་རྒྱལ་བ་སྐྱས་དང་བཅས་པའི་རྗེས་སུ་ཞུགས་
ནས་ཆོས་དང་མཐུན་པའི་བདེན་པའི་ཆིག་ཤིག་སྒྲུས་ནས་མཁའ་མཉམ་སེམས་

ཅན་གྱི་དོན་བསྐྱབ་པར་བྱ་ཡི། བདེན་འཛིན་ཁྱོད་ཀྱིས་རྩོམ་ཆིག་ཁས་སྦངས་སྔ་ཕྱི་
འགལ་བ་དང་རང་ཆིག་དངོས་ལྷགས་འགལ་བ་ལ་སོགས་པའི་སྤྲུལ་ཆོས་འདི་དག་
གིས་མཁས་པ་རིག་གནས་དུ་མ་ལ་སྤྱངས་ཤིང་ཤིང་རྟ་ཆེན་སོ་སྤྲུབ་ཡབ་སྲས་དང་
རྗེ་ཙོང་ཁ་པ་ཆེན་སོས་བཀྲལ་བའི་ལམ་སྲོལ་འདིར་བཞུགས་པ་རྣམས་ལ་ཅི་བྱར་
ཡོད་ཀྱང་། ལྷན་སོ་རིག་པ་མི་ཤེས་པ་མང་སོ་མགོ་སོ་འཁོར་ནས་རང་གཞན་འཕྱང་ལ་
སྦྱོར་རྒྱུ་ལས་མ་འདས་པར་མ་བྱེད་ཁྱོད་རང་ཡང་རྩོམ་ཆིག་སྤྲུབ་པའི་ཉེས་པས་ངེས་
པར་རན་འགྱོར་འགྱོ་བས་ད་ནས་བཟུང་སྟེ་རྩོམ་སྤྲུབ་སྤྱོད་ལ་བདེན་པ་ཁོ་ནའི་ཆིག་
སྤྲུལ་ཤིག །དེ་ལྟར་སྤྲུལ་ན་ཡངས་པའི་རྒྱལ་ཁབས་སུ་ཉི་མ་ཤར་ནས་ཅི་ཤིང་ནགས་
ཆའ་དང་ལོ་ཉིག་ལ་སོགས་པ་རྒྱས་ཏེ་སྤྱེ་དགུའི་དོན་འབྱུང་བ་དང་འབྲ་བར་རང་
གཞན་ཐམས་ཅད་གྱི་དོན་འབྱུང་བར་འབྱུར་རོ་ཞེས་པའོ། །

གསུམ་པ་བཤད་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་བྱ་བ་ལ་གཉིས། ཁེངས་སྤྱང་ཞིང་སྟོ་བ་
བསྐྱེད་ཕྱིར་གཞུང་བཅམས་པ་ལ་ཁོངས་པ་བཟོད་གསལ་དང་། བཅམས་པ་མཐར་
ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དངོས་སོ། །

དང་པོ་ནི།

སྤྲུལ་རྒྱུ་ལྟ་དོར་ངེ་བཞེན་དུ། །

ཀུན་དགའ་སྒོ་གྲོས་འཕེལ་ཕྱིར་ཡིན། །[༤༤]

མཁས་པས་ཁྲིལ་བར་དགོངས་ན་ཡང་། །

བཟོད་པ་གནས་ལྷགས་རང་དུ་བཞེས། །

1 <<སྤྲུལ་གྱི་རྩེ་བའི་རྩ་བ་>>དང་<<ལྷན་སོ་སོ་དེ་རིག་པའི་རྩ་བ་>>དང་<<རྣམ་བཤད་>>དང་

བདག་ལ་སྤྲིག་མེད་མཛད་དུ་གསོལ། [༤༩]

ཞེས་པ་སྟེ། ཅུམ་པ་པོ་རང་གི་སློབ་མོས་ཁོལ་པའི་སྤྲུལ་ཆུང་ལྟ་བུ་གསུང་རབ་རྒྱ་
ཆེན་མ་མཛོང་བ་དེས་བཅུམས་པའི་གཞུང་འདི་ཉིད་སྟོན་ཏེ་སྟོན་སྟོན་མཛོན་པའམ་
ཐོ་པོ་མ་རི་མཛོན་པ་རི་བཞིན་དུ་དཔྱོད་ལྡན་ཀློག་གིས་དགོངས་ནས་སྤྲུགས་ལ་དགའ་
བ་བསྐྱེད་པའི་བྱིར་དང་། རང་གི་སློབ་མོས་ཀྱང་གོང་དུ་འཕེལ་བའི་བྱིར་དུ་བཅུམས་པ་
འདི་ལ་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་མཐའ་དག་ལ་མཁས་པའི་པ་རོལ་དུ་སོན་པས་
སྤྲུགས་ཁེལ་བར་དགོངས་ན་འདར་བཅོད་པ་གནས་སྤྲུགས་སྟོང་པའི་རང་དུ་བཞེས་ནས་
བདག་ལ་ཉེས་པར་བཤད་པའི་སྤྲིག་པ་མེད་པ་སྟེ་སྤྲིག་པ་མི་འབྱུང་བར་མཛད་དུ་
གསོལ་ཞེས་པའོ། །

གཉིས་པ་བཅུམས་པ་མཐར་ཕྱིན་པའི་ཚུལ་དངོས་ནི།

ཅེས་པ་འདི་ཡང་བཙུན་པ་སློབ་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་སྤྲུས་པ་
དགེ་ལེགས་སུ་གྱུར་ཅིག །

ཅེས་པ་སྟེ། དེ་ཡང་སློབ་གསུམ་ཉེས་སྟོན་མཐའ་དག་ལ་སྟོམ་པས་ན་བཙུན་པ།
རྗེ་རྒྱལ་བ་གཉིས་པ་སློབ་ཐབས་གྲགས་པའི་བསྟན་པའི་མཛེས་རྒྱན་དུ་གྱུར་ཅིང་སྤང་
མིག་པ་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆོན་གྱིས་མཆོན་དང་མཐུན་པས་ན་སློབ་ཐབས་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་
མཆོན་ཞེས་གྲགས་པ་དེས་སྤྲུས་པའི་བསྟན་བཅོས་འདི་འགོ་བ་ལྟ་དང་བཅས་པ་
ཐམས་ཅད་ལ་གནས་སྤྲུགས་མཛོན་མཐོའི་རྒྱ་དགེ་བ་བཙུང་དང་། མཐར་སྤྲུག་ངེས་
ལེགས་ཐར་པ་དང་ཐམས་ཅད་མཁྱེན་པ་འབྱུང་གནས་སུ་གྱུར་ཅིག་ཅེས་ཤིས་པ་
བཅོད་པའོ། །དེ་སྟོན་ཤེས་རབ་ཁོ་པོས་གསུང་རབ་དགོངས་འབྲེལ་དང་བཅས་པ་སྤྲི་

དང་། བྱང་པར་དུ་མགོན་པོ་སྐུ་སྤྱུང་ཡབ་སྐུ་སྤྱུང་དང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་པོ་ཙོང་ཁ་བ་ཆེན་པོ་
ཡབ་སྐུ་སྤྱུང་ཀྱི་དགོངས་བཞེད་རིམ་བཞིན་གྱི་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་བྱག་ཆེན་གྱི་སྐུ་
དབྱངས་འཛིན་ཉེན་དུ་བསྐྱབས་པ་ན། མགོན་བཟང་གི་ན་ཁུང་དུ་གསེར་ཕྱེ་སྐྱབ་པ་
བཞིན་དུ་ཅུང་ཟད་ཀྱང་དང་དུ་མི་ལེན་པར་མ་ཟད། ཁོ་རང་དང་མཐུན་པའི་སེམས་
ཅན་མང་པོའི་རྒྱུད་ལ་ཞུགས་ནས་ལས་ངན་པ་སྣ་ཆོག་ལ་སྦྱོར་ཞིང་། གསུང་རབ་
ཀྱི་དོན་དང་རང་མི་མཐུན་པ་རྒྱ་མཚན་དུ་བྱས་ཏེ། དོན་སྤྱོད་ཅན་ལང་མ་གོ་བཞིན་
དུ་མཁས་པ་རྣམས་དང་དེ་དག་གི་ལེགས་བཤད་ལ་སྐྱར་བ་སྣ་ཆོག་ལ་བཏབ་ཅིང་།
བྱང་པར་དུ་སངས་རྒྱུ་ཀྱི་ས་ན་མཉམ་རྗེས་དང་ཐལ་འགྱུར་བའི་ལྟ་བུ་མེད་ཟེར་བ་
དང་། མཁས་བཙུན་བཟང་གསུམ་འཛོམས་པའི་དགོ་བའི་བཤེས་གཉེན་རྣམས་ཀྱིས་ལྟ་
ཕྱིར་ཆོས་ཆོང་ཞིང་། ཆོས་ར་བོར་ནས་གོང་ཡུལ་འགྲིམ་པ་དང་། སྒོ་མ་བོར་ནས་
བག་མ་ལེན་གྱིན་འདུག་ཟེར་བ་སོགས་ཁྱེད་ཤེས་རྒྱ་དང་མཐོང་རྒྱ་ཆེན་ཡང་། དེ་
འདྲའི་སྐྱར་ཞུས་རྣམས་པར་མི་འཆོམ་པ་ཏ་ཅང་རང་དགས་པའི་རྒྱུན་གྱིས་ཆིག་ངན་སྣ་
ཆོག་སྐྱས་པ་དེ་དག་ལ་གསུང་རབ་དང་མཐུན་པའི་ལན་རྣམས་པར་དག་པ་རེ་
འདེབས་པ་དང་མཉམ་བུ། རྒྱུན་དང་མཚམས་པར་ཆར་མི་གཅོད། ཅེས་གསུངས་པ་
ལྟར། སྐབས་ལ་ལར་ཆིག་རྒྱབ་ཕྱེན་དུ་རེ་ཁ་ནས་ཐོན་སོང་ཡང་ཡིན་པ་ལ་ཡིན་ཚུལ་
དང་མིན་པ་ལ་མིན་ཚུལ་གྱི་དྲང་གཏམ་འབའ་ཞིག་བརྗོད་པ་མ་གཏོགས་མཐོ་བ་ལ་
ཕྱག་དོག་དང་དམའ་བ་ལ་བརྟུས་ཆོས་བྱེད་འདོད་སོགས་ཀྱི་ཀྱན་སྦྱོང་ངན་པའི་
རིགས་ནི་གཏན་ནས་མེད་ངེས་ལགས་སོ། །

སྐུ་སྤྱུང་གྱི་ཆེན་ཆོས་ཀྱི་སྒྲོས་པ་ཀྱན་མཐུན་ཀྱང་། །སྒྲོས་བྲལ་ཆོས་དབྱིངས་

རང་དུ་ཉག་གཟེམས་པའི། སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་འཛིན་པ་དེས། །ད་དུང་ཆོས་
སྐྱའི་བར་དུ་འགོ་འདྲི་སྒྲིངས། །གང་གི་ཞལ་གདམས་བདུད་ཅིར་སྦྱང་བ་ལས། །དག་
བོ་བདག་འཛིན་འགོང་པོའི་མཆང་རིག་ནས། །རང་སེམས་སྒྲོས་བྲལ་གཉུག་མའི་ངོ་
བོ་མཇུག། །བསམ་བཞིན་སྒོ་བཟང་ཆོས་ཀྱི་རྒྱལ་མཆན་བྲན། །སྲིད་དང་ཞི་བའི་ཆོས་
ཀུན་རང་ངོས་ནས། །སྒྲོང་བར་རྟོགས་པའི་ཤེས་རབ་འཕྲེན་བྱེད་ཀྱིས། །ལས་འབྲས་
ནམ་ཡང་བསྐྱབ་མེད་པར་མཐོང་། །ད་ནི་ཆད་པའི་གཡང་ལ་ཉམ་ང་མེད། །རྟེན་ནས་
འབྱུང་བའི་ཆོས་རྣམས་རང་སྒོ་ལ། །སྒྲུང་ཅམ་ཉིད་ནས་སྦྱུ་མའི་རོལ་བར་
མཐོང་། །མཐོང་བ་ཅམ་གྱིས་ཨ་འཐས་འཆིང་བ་ཞིག། །རྒྱ་མཆན་དེ་ཡིས་ཉག་པའི་
མཐའ་ལས་གྲོལ། །མི་འདོད་ཉེས་བརྒྱའི་ཡལ་འདབ་འབྱུང་བའི་གཞི། །བདག་འཛིན་
ལྷོན་པའི་རྩ་བ་བྱུངས་འབྲིན་པའི། །ཤེས་རབ་རལ་གྱི་འོད་བརྒྱའི་སྒྲུང་བ་ཅན། །སྙིགས་
མའི་རྒྱད་ཐུན་འཛོམས་པའི་དབལ་དུ་བྱུབ། །འདི་སྒྲུང་ཆོས་བརྒྱད་ནམ་མཁའི་ཉ་མ་
ལ། །རིང་དུ་བསྐྱད་པའི་ལེགས་བྲས་ཀུན་གསལ་གྱི། །དབྱིངས་སུ་འཕགས་པའི་ཟབ་
དོན་འོད་དཀར་ཅན། །ཐར་འདོད་ཉོན་མོངས་ཆ་གདུང་སེལ་བྱེད་ཡིན། །སྦྱེས་སྦྱངས་
མ་ལ་ཡ་ཡི་དགའ་ཆོལ་དུ། །ཤེས་རབ་ལག་འགྲོའི་སྤྲིང་པོའི་ལྷོན་བ་ལས། །རྒྱལ་ཡུམ་
ཤེར་ཕྱིན་དགོངས་དོན་རི་བསྐྱང་གིས། །གཟུང་གནས་སྐྱེ་བའི་ཡིད་རབ་འཕྲོག་གས་
སྦྱུམ། །ལེགས་ཉེས་རྣམ་པར་འབྱེད་པའི་ཤེས་རབ་གྱི། །བཟོ་བོས་བསྐྱུན་པའི་ལེགས་
བཤད་མ་ཀུ་བ། །ཡང་དག་ལྟ་ལས་ཕྱིར་ཕྱོགས་གཡའ་བྲལ་འདིར། །མཐའ་བྲལ་ལྟ་བ་
མཛེས་མའི་བཞེན་རས་གསལ། །འོན་ཀྱང་གཞུང་ཆེན་བལྟ་བའི་རྣམ་དབྱེད་གྱི། །མིག་
བྲལ་སྒོ་རྩུང་བདག་གིས་རྩོམ་བྱེད་པ། །བྱི་བས་གཉིས་འཐུང་དབང་པོའི་ཁལ་ཁྱེར་

དང་། །མཚུངས་ཕྱིར་ཞོངས་པ་གང་མཆིས་མཁས་ལ་བཤགས། །རྒྱལ་བའི་དགོངས་
བ་སྐྱ་སྐྱབ་ཡབ་སྲས་ཀྱིས། །གསལ་བར་མཛད་པའི་མདོ་སྔགས་ལམ་གྱི་
ལུས། །ཡོངས་སུ་རྫོགས་པ་ཀུན་མཁྱེན་ཙོང་ཁ་བའི། །རིང་ལུགས་དབྱར་མཆོ་ཇི་
བཞིན་འཕེལ་བར་ཤོག། །གསུང་རབ་དགོངས་འགྲེལ་རྒྱ་འཛིན་ཕུང་པོ་ལས། །ལེགས་
བཤད་འདོད་པ་འཛོལ་བའི་བྱ་ཆར་རྒྱན། །རབ་དཀར་ཤོག་བྱའི་ཞིང་སར་ལེགས་
བབས་འདིས། །བསྟན་འགྲོའི་པན་བདེའི་ལོ་ཉིག་རྒྱས་པར་ཤོག ། །

ཅེས་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་བྲག་ཆེན་ངོས་འཛིན་གྱི་དོན་རྣམ་པར་བཤད་པ་བདག་འཛིན་མཐར་སྐྱོད་ཅེས་བྱ་
བ་འདི་ནི་ཤེས་བྱ་རིག་པའི་གནས་སྤྱོད་པ་ལ་སྟོབས་པ་ཐོགས་པ་མེད་པ་སྤྱོད་ཞབས་བྱུང་ཡིག་ཆེན་མོ་ངག་དབང་ཆོས་
འབྱོར་ལགས་ཀྱིས་བསྐྱལ་བ་ལ་བརྟེན་ནས། །ཡདགེ་སྤྱོད་སྤྱོད་བཟང་སྤྱིན་པས་འདིའི་འགྲེལ་པ་མཁས་བྱུང་གོང་མས་
མཛད་པ་མ་མཐོང་ཡང་དབུ་མའི་མཐའ་དཔྱོད་དང་སྤྱི་དོན་ལ་གཞི་བྱས་ཉིད་ཐེན་གནས་དགའ་ལྡན་ཆོས་སྤྱིར་བྱ་བྱིས་
ནས་ཕུལ་བའོ། ། །དགེ་ལེགས་འཕེལ། །

དབར་བྱང་སྒོན་ཆེག །

ཕྱི་ནམ་གྲོལ་ཞི་བའི་རྒྱ་མཚོར་རོག་ཅིག་ཏུ།
གཞོལ་བའི་མཐའ་ཡས་ཆོས་ཚུལ་དལ་འབབ་སྐྱང་། །
ཆེག་གི་གཟེགས་མ་རེས་ཀྱང་དྲག་གསུམ་གྱི།
དྲི་མ་ཡོངས་འཁྱུད་ལེགས་བཤད་བདུད་ཅི་འདི། །

དབར་དུ་བསྐྱུན་པའི་ནམ་དཀར་ཕྱང་པོའི་མཐུས། །
ཡང་དག་ཆོས་ཀྱི་སྒོ་མོ་སྒྲོང་ལྷག་བརྒྱ། །
གདངས་ཏེ་རྒྱུད་ལྡེའི་འགྲོ་བ་མ་ལུས་པ། །
རེས་ལེགས་ཁོར་བྱའི་མཛོད་ལ་དབང་འབྱོར་ཤོག །

ཅེས་བའདི་ཡང་དེར་དུས་ཡིད་སྐྱབས་ཀྱིས་རྒྱུད་བརྒྱུས་པའི་སྒྲ་སྒྲིའི་སྤྲིག་སྒྲོང་མི་བཟང་བས་གངས་རྒྱུངས་ཆོས་ལྷན་གྱི་
ཞིང་དུ་བྱལ་བའི་བསྐྱུན་པ་རིན་པོ་ཆེ་ཉིན་མོའི་སྐང་བ་ལྟར་གསལ་བ་དེ་ནི་མིང་གི་ལྷག་མ་ཙམ་དུ་ཉམས་ཉེས་པར་བྱས། འོགས་དང་
འོགས་ན་རྩལ་ཐུག་གྱི་མཚོན་ཆ་སོགས་གདུག་པའི་གཞོན་འཛེག་གྱུ་ཡི་སྒྲོར་བ་ནི་ཉིན་རེ་བཞིན་དུ་དར་བ་སོགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་ལྷ་
བདོའི་རྒྱུད་ཆོགས་མཚོ་ལྟར་བཛོལ་བ་འདི་དག་ལྷག་མེད་དུ་ཞི་ཞིང་། བྱང་འོགས་པོད་ཁ་བ་ཅན་དུ་བསྐྱུན་པའི་མེ་རྩོས་ལང་ལྟར་
བཞིན་གསོས་ཏེ་རྒྱ་གར་འབགས་པའི་རྒྱུངས་འདིར་ཡང་བྱལ་བའི་བཞེད་དགོངས་དྲི་མ་མེད་པ་དར་རྒྱས་སུ་སྤེལ་སྤྲད་དང་། འཛམ་
གླིང་ཡངས་པའི་ཁྲོན་ལ་འཛེ་མེད་ཞི་བའི་ལམ་སྟོན་ནམ་འབྲུག་སྤྲེའི་རིང་ལུགས་སྒོ་ཀྱན་ནས་རྒྱས་པ་སོགས་འཕམ་ལུན་
ལེགས་ཆོགས་དུ་མའི་ཆེད་དུ་དམིགས། ནང་བསྐྱུན་བྱལ་མཐའ་རེས་མེད་ཀྱི་གསུང་རབ་དག་དབར་དུ་སྐྱུན་དང་བསྐྱུན་འབྱུར་གང་
ལའང་སྐྱར་ཆོག་པའི་དགེ་བསྐྱེད་སྒོན་ཆེག་ཏུ་བྱུང་བའི་དགེ་སྒོར་ཆོས་སྤྱོད་དབང་སྒོ་བཟང་བསྐྱུན་འཛིན་རྒྱ་མཚོས་སྐྱར་བཤོ།

སྤྱི་ལོ་༢༠༡༩་ལོར་བཤད་སྐབས་ཟུང་འབྲེལ་དབར་སྐྱུན་ལྷན་ཆོགས་ཀྱིས་དབར་གཞི་གསར་དུ་བསྐྱུན་པ་དགེཔོ། །

ས་རྩི་མདྲན་ལོ།

ཁྱེད་ཀྱི་པའི་གསལ་བཤད།

༡༡། །ཅ་བ་ལ་དཔེ་བསྐྱར་གྱིས་ཁྱེད་གྲུ་ཚུ་ལ་ནི། དེ་ལི་ལ་སོག་པོ་སྒྲ་མ་གྲུ་ཅུ་དེ་བའི་དཔར་སྐྱན་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥་ཟླ་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱན་པའི་ཡལ་ཆ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབྲམ་པོད་ལྷ་པ་ན་དཔར་མ་དེ་མ་དཔེར་བཅོལ་བའི་སྤྱིང་དཔེ་བསྐྱར་གྲུ་མའི་དཔེ་གཞན་གསུམ་དང་ཞིབ་བསྐྱར་གྲུ་ཉེ་ཅ་བའི་ཆོག་གི་བྱང་པར་ཅི་བྱང་ལ་ཁྱེད་ཀྱི་པའི་མཆན་དུ་གསལ། དཔར་མ་སོ་སོའི་བསྐྱར་མིང་ནི།

༡༽ <<ཆ་མ་གྲུ་ཅུ་དེ་བ>>ཞེས་བཞི་བོད་དུ་ངོས་བཟང་བའི་སྒྲ་མ་གྲུ་ཅུ་དེ་བའི་དཔར་སྐྱན་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥་ཟླ་ལོར་དཔར་དུ་བསྐྱན་པའི་ཡལ་ཆ་ཆེན་གྱི་གསུང་འབྲམ་པོད་ལྷ་པ་ན་དཔར་མ་དེ་ལ་ཟེར།

༢༽ <<བཀྲ་སྐྱུ་ལྷན་>>ཞེས་བཞི་བོད་བཀྲ་སྐྱུ་ལྷན་པའི་དཔར་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༩༥་ལས་མས་ལོར་དཔེ་གཞུགས་སུ་བསྐྱན་པའི་ཡལ་ཆ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབྲམ་ཅ་པར་ཡོད་པའི་བདག་འཛིན་གཤམས་འདེབས་ཀྱི་ཅ་བའི་དཔེ་གཞུགས་དེ་ལ་ཟེར།

༣༽ <<ཀྱང་གོ་བོད་རིག་>>ཅེས་བཞི་རྒྱ་ནག་རྒྱ་ལ་ས་པེ་ཅེན་དུ་ཀྱང་གོ་བོད་རིག་པ་དཔེ་སྐྱན་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༠༤་ལོར་དཔེ་གཞུགས་སུ་བསྐྱན་པའི་ཡལ་ཆ་ཆེན་ལྷོ་བཟང་ཆོས་རྒྱན་གྱི་གསུང་འབྲམ་པོད་ལྷ་པར་ཡོད་པའི་བདག་འཛིན་གཤམས་འདེབས་ཀྱི་དཔར་མ་དེ་ལ་ཟེར།

༤༽ <<རྒྱད་ཉོད་>>ཅེས་བཞི་རྒྱ་སའི་ཕྱོགས་སུ་རྒྱད་ཉོད་དཔེ་མཛོད་ཁང་གིས་སྤྱི་ལོ་༢༠༡༤་ལོར་དཔེ་གཞུགས་སུ་བསྐྱན་པའི་ཕྱག་ཆེན་སྒྲོར་གྱི་ཕྱོགས་བསྐྱོགས་སུ་བཞོད་པའི་བདག་འཛིན་གཤམས་འདེབས་ཀྱི་དཔར་མ་དེ་ལ་ཟེར། (དཔར་འདི་ཉིད་མ་དཔེ་ཆ་ཆང་བ་དང་

བསྐྱར་སྐབས་མ་བྱུང་ཡང་དོགས་པའི་རིགས་ནམས་བསྐྱར་ཏེ་ཆོག་གི་ཁྱད་པར་འགའ་ཞིག་
བཀོད་པ་ཙམ་དུ་ཟད།)

གཉིས་པ་ནམ་བཤད་ལ་ཁྱེད་གྲུ་བྱས་ཚུལ་ནི། བསྐྱར་སའི་དབར་མ་གཞན་ལ་བཙལ་ཡང་མ་རྟེན་པས་
དེ་མི་ལ་དབར་སྐྱུན་ཁྱུས་པའི་དབར་མ་འདི་རང་ལ་གཞིར་བྱས་ཏེ་ཞིབ་དུད་བྱུང་ཆེ་སྐབས་བབས་ཀྱི་
ནང་དོན་གོ་དགའ་བའི་ཆོག་ནམས་རང་སོར་འཛོག་ཀྱང་ཁྱེད་སྤྱིག་པའི་མཆན་སྐབས་སུ་དཔྱད་གཞིའི་
ཆོག་གང་ཞིག་བཀོད་ནས་འདི་ཡིན་ནམ་སྟུང་ཞེས་བྲིས་ཡོད། དཔེར་ན། འདིར་“སྟོང་ས་སངས།” །ཞེས་
བྱུང་ཡང་། མཆན་དུ། “སྟོང་སང་”ཞེས་པ་ཡིན་ནམ་སྟུང་། ཞེས་པ་ལྟ་བུ་བཀོད་ཡོད། དེའི་ཚུལ་དུ་ནི་
དགོན་པ་ལ་བཞུགས་པའི་གཞུང་ཆེན་དང་རིག་གནས་ཐོག་ལ་རྒྱས་མངའ་བའི་མཁས་པ་དུ་མ་ལ་
བཀའ་འདི་ཁྱས་ཏེ་གང་གཟབ་བྱས་པ་ཡིན་གྱི། གོ་དགའ་བའི་ཆོག་ཅི་བྱུང་ཡང་ཐད་ཀར་བཙོས་པ་ཞིག་
མིན།

ནམ་བཤད་དུ་བདག་འཛིན་གཤགས་འདེབས་ཀྱི་ཙུ་ཆོག་ནམས་གོང་དུ་ངོས་ཟེན་པའི་དབར་མ་ཁག་
བཞི་ལ་བསྐྱར་ས་ཡོད་པས་དེ་ནམས་ཀྱི་ཆོག་མི་འདྲ་བ་ནམས་ཁྱེད་སྤྱིག་པའི་མཆན་དུ་བཀོད། སྐབས་
འདིར་ཡང་དབར་མ་སོ་སོའི་བསྐྱར་ས་མིང་ནི།

༡༽ <<ནམ་བཤད>>ཅེས་པ་ནི་དེ་མི་ལ་ཆོས་འཕེལ་ལེགས་ལྡན་གྱི་དབར་སྐྱུན་ལྟར་
ཆོགས་ཟེར་བ་ཞིག་གིས་སྤྱི་ལོ་༡༩༥༩ལོར་སྐར་ཡང་དེབ་གཟུགས་སུ་བསྐྱུན་པའི་དཀྱིལ་
ཟུར་ཆོ་འཕེལ་སྤྱིན་པའི་གསུང་འབྲུམ་ཤོད་གསུམ་པའི་ནང་གཞི་ལམ་འབྲས་བུའི་ཕྱག་ཆེན་གྱི་
དོན་ནམ་པར་བཤད་པ་བདག་འཛིན་མཐར་སྐྱོད་ཅེས་བྲུ་བ་འདི་ལ་ཟེད།

༢༽ <<ཙུ་བ>>ཞེས་པ་ནི། གོང་དུ་བཤད་པའི་ཙུ་བའི་དབར་མ་བཞི་ཀ་ལ་ཟེད། ནམ་
བཤད་དུ་བཀོད་པའི་ཙུ་ཆོག་དང་ཙུ་བའི་དབར་མ་གཅིག་གས་གཉིས་སམ་གསུམ་ཙམ་ལ་
ཁྱད་པར་ཡོད་ཆེ་ནམ་བཤད་ཀྱི་ཙུ་ཆོག་དང་མི་མཐུན་པའི་ཙུ་བའི་དབར་མ་གང་ཡིན་པ་དེའི་

བསྐྱུ་མེད་དེ་སྒྲོམ་ནས་བྱུང་བར་རྣམས་ཀྱི་སྒྲིག་པའི་མཆན་ཏུ་བཀོད།

གསུམ་པ་རྣམ་བཤད་ཀྱི་ས་བཅད་ཅ་བ་རང་ལ་བཅུག་ཚུལ་ནི། མྱེད་བརྗོད་སྐབས་སུ་བཤད་པ་
ལྟར་རྣམ་བཤད་ཏུ་བཀོད་པའི་ས་བཅད་དེ་ཅ་བའི་དོན་ཆོན་སོ་སོར་གསལ་བར་བྱེ་ནས་དེའི་གོ་རིམ་
གང་ཡིན་པ་གོ་བདེ་སོར་འོང་བའི་ཐབས་སུ་མཐོང་བ་ལས། ཅ་བ་རང་ལ་ཐོས་བསམ་སྒྲོམ་གསུམ་རེ་
འཕེལ་ཏུ་འགྲོ་བའི་ཆེད་ཀྱི་སྒྲིག་པ་བདག་ཅག་གིས་ས་བཅད་དེ་རྣམས་ཡིག་ཆུང་ཏུ་ཅ་གཞུང་གི་ཆིག་
མཆོམས་གང་ཏུ་བྱུང་བ་དེར་བཀོད་ཡོད། དཔེར་ན། རྣམ་བཤད་ཏུ། “གཉིས་པ་ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྱི་
བཞི་སྟོང་ཁོ་རང་གི་གྲོགས་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་པ་” ཞེས་པའི་ས་བཅད་དེ་“དེ་བས་ཁྱོད་དང་ང་གཉིས་
ནི།” ཞེས་པ་ནས། “གཞན་རྣམས་གང་མེད་གནས་སུ་འགྱུར།” ཞེས་པའི་བར་གྱི་ཅ་ཆིག་གིས་བཤད་
པར་གསུངས་པས། ཅ་བའི་གཞུང་རང་ལ་“གཞན་རྣམས་གང་མེད་” ཞེས་སོགས་ཀྱི་འགོ་ལ་“གཉིས་པ་
ཉོན་མོངས་པ་བརྒྱད་ཁྱི་བཞི་སྟོང་ཁོ་རང་གི་གྲོགས་ཡིན་ཚུལ་བརྗོད་པ་ནི།” ཞེས་པའི་ཆིག་ཡིག་ཆུང་ཏུ་
བཀོད་པ་བཞིན།

བཞི་པ་ཅ་འབྲེལ་གཉིས་ཀ་ལ་ཅ་ཆིག་གི་ཕོ་ལོ་ཀའི་ཨང་གངས་བཅུག་ཚུལ་ནི། རྣམ་བཤད་ཏུ་ཅ་
བའི་ཆིག་དོན་བཀལ་སྐབས་ཅ་ཆིག་གང་གི་དོན་བཀལ་བ་བདེ་སྒྲིག་ཏུ་གོ་བའི་ཆེད་ཅ་འབྲེལ་གཉིས་
ཀའི་གཞུང་ལ་ཚུལ་དང་མཐུན་པར་ཕོ་ལོ་ཀའི་ཨང་གངས་བཅུག་ནས་བཀོད། གཞུང་དངོས་གཞིར་
མཆན་བརྟགས་རྒྱ་དང་འབྲེལ་པའི་ཨང་གངས་རྣམས་དང་ཆིགས་བཅད་ཨང་གངས་དེ་གཉིས་ཀྱི་ཁྱད་
པར་གསལ་བར་སྣང་བ་ཞིག་འོང་བ་ལ་གྱི་མ་དེ་རྣམས་སོ་སོའི་བར་སྟེགས་གཉིས་ཀྱི་ནང་ཏུ་བཞག།

ལྔ་པ་མཐུག་བསྐྱུ་བ་ནི། དེ་བ་འདིར་ཡི་གེ་ཆད་ལྷག་གིས་མཆོན་པའི་ཡིག་ནོར་གང་འཆོམ་ཞིག་
བསྐྱར་བཅོས་ཀྱིས་ཡོད་ནའང་། སྤྱིར་ན་བདག་ཅག་ཀྱི་ཉམས་སྲིང་ཞན་པའི་ཁར་འདི་སྐབས་ཀྱི་
ལས་ཀ་གང་ཡོད་སྟོབ་གཉེར་གྱི་ཞར་ལ་བསྐྱེད་པ་ལ་སྤྲུག་ཡིན་སྐབས་ཡིག་ནོར་དང་ཤེས་ཡོན་ཅན་
རྣམས་ཀྱི་སྒྲོ་རོར་མི་འཆོམ་པ་ཅི་བྱུང་ལ་ལག་གཉིས་ཐལ་སོ་སྐྱར་ཏེ་དགོངས་འགལ་མེད་པར་ཀྱི་རྒྱ་
བཅས།

བཤད་སྐབས་ཟུང་འབྲེལ་དཔར་སྐྱོན་ལྟན་ཆོགས་ཀྱི་དགེ་འདུན་ཟུང་མོང་ནས།

ཐུགས་རྗེ་ཞུ་བ།

༡༡། །འདི་གཙོ་བོར་བོད་ཆོས་རྒྱུད་བཞི་ཀ་གདན་ས་བཤད་བྱ་སོགས་ལ་སློབ་གཉེར་གནང་
བཞིན་པའི་མཁས་པའི་འདུས་ཆོག་ས་དང་གཞན་ཡང་རྟེན་འབྲེལ་རྟོགས་པའི་ཐབས་ལ་དོན་གཉེར་
བ་ཡོངས་ལ་དམིགས་ཏེ་བརྗོད་བྱ་ཐབས་མེད་ཁོ་རྟེན་དང་དེའི་རྟོགས་པའི་ལྟ་སོགས་ལེགས་པར་
བསྟན་པའི་གཞུང་འདི་དཔར་དུ་བསྐྱབ་པའི་དགེ་ཅ་བསམ་གྱིས་མི་བྱུང་བ་འདི་ལ་བརྟེན་ནས་སྤྱིར་
རྒྱལ་པའི་བསྟན་པ་ཡུན་རིང་དུ་གནས་པ་དང་དེ་འཛིན་ཀྱང་གྱི་གཙུག་ལོན་ལ་གོང་ས་སྐུ་བས་མགོན་
ཆེན་པོ་མཆོག་དང་། སྐུ་བས་རྗེ་ཆོས་ལྷན་རིན་པོ་ཆེ་མཆོག་དང་། སྐུ་བས་རྗེ་ཆོས་ལ་བཟོད་པ་རིན་པོ་
ཆེ་མཆོག་ལ་སོགས་པའི་རིས་མེད་བསྟན་འཛིན་གྱི་སྤྱིས་ཆེན་དམ་པ་རྣམས་སྐུ་ཆེ་བརྟན་ཅིང་
ཐུགས་བཞེད་ལྷུན་གྱིས་འབྲུབ་པ་དང་། གཞན་ཡང་སེར་གྲེས་མཁན་ཟུར་རིན་པོ་ཆེ་སློབ་ཐང་ཐུབ་
བསྟན་མཆོག་དང་སེར་གྲེས་མཁན་ཟུར་སློབ་ཐང་ཆེ་རིང་མཆོག་དང་ཀོ་པན་མཁན་ཟུར་ལྷུན་གྲུབ་
རིག་གསལ་མཆོག་རྣམས་ལ་དད་བྱས་ཤུགས་དྲག་པོས་ཡང་ཡང་བློན་པ་ལས་འབྱུང་བའི་དགེ་
ཅའི་མ་ཐུས་ཁོང་རྣམས་པའི་འབྲུལ་བྱལ་ཡང་སྤིད་རིན་པོ་ཆེའི་སྒྲིཊ་ལ་མཇུག་པའི་སྐུ་ལ་བཟང་སྤྱར་
བར་སྤྱར་དུ་འབྱུང་བ་དང་།

ཞར་བྱུང་དུ་ཆེ་ལས་འདས་པའི་རྗེ་རྗེ་ཉེ་སྤྱ། (Ginger Hsu) ཆོང་ཡན་ཡུན། (Chong Yan Yun) ཅོང་ཆེ་ཡང་། (Tsong Tse Yang) ལ་སོགས་པའི་ཉེ་འབྲེལ་སྟོན་བཅས་ཡོངས་གྱིས་བྱས་
བསགས་སྤྱིག་ལྷུང་མཐའ་དག་བྱང་ཞིང་དག་ནས། ཁ་སྐྱོར་ཡན་ལག་བདུན་དང་ལྷན་པའི་བྱང་
འབྱུག་གཤོད་མའི་རྒྱལ་ས་ཟུར་བཞི་དུ་ཐེན་པ་དང་།

Donor Contributions

Name མིང་	Donation ཞུས་འདེབས་
Amitabha Buddhist Centre Singapore སིང་ག་ཕོར་དུ་འོད་དཔག་མེད་གྱི་ཆོས་ཆོག་གས།	1,500 SGD
Vicki Low & family བི་ཁི་ལོ་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	1,000 SGD
Cecilia Tsong སེ་སེ་ལི་ཡ་ཙོང་།	500 SGD
Wee Geok Hua & family ལི་ལི་གེ་འོག་ལུ་འ་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	500 SGD
Wee Eu Liang & family ལི་ལི་ལཱ་ལི་འང་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	500 SGD
Yap Siew Eng & family ཡཔ་སིུ་ཨིང་ནང་མི་དང་བཅས་པ	500 SGD
Chu Poh Kok & family ལུ་ཕོ་ཁོག་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	500 SGD
Jason Wong, See E Cin, Lay Har & family, Mimi Gay, Raymond Gay, Catherine Lau, Chu Poh Kok/Chua Siew Hua ཇེ་མོན་ཕོང་། སི་ཨི་ཅིན། ལེ་ཏར་ནང་མི་དང་བཅས་པ། མི་མིག་ རེ་མོན་དེ་གེ་ ཁེ་པ་ འིན་ལཱོ། ལུ་ཕོ་ཁོག་ ལུ་པ་སིུ་ལུ་བ་བཅས།	14,209 INR
Dechen Ling Press ཨ་རིར་བདེ་ཆེན་མྱིང་གི་ནང་ཆོས་དཔར་རྒྱུན་ལྷན་ཆོག་གས།	175 USD
Tushita Meditation Centre (Dharamsala) རྩ་སར་དགའ་ལྷན་ཆོས་ཆོག་གས།	7,500 INR
Tan Lay Har & family ཏན་ལེ་ཏར་ནང་མི་དང་བཅས་པ།	100 SGD
Shane Macfarlane ཤེ་ནེ་མག་པར་ལན།	80 AUD

Name མིང་	Donation ཞུས་འདེབས་
Anonymous མིང་མེད་པ།	75 USD
Anonymous མིང་མེད་པ།	20 EUR
Lai-Hing Chong ལེ་ཧིང་ཆོང་།	15 USD

Thank You

Our deepest and most heartfelt gratitude goes to all the kind sponsors who through their generosity have helped this most beneficial project come to fruition. It is only through their assistance that *The Union of Teaching and Accomplishment Publishing Group* has been able to make this rare and extremely precious text available to monks, nuns and lay followers of His Holiness the Dalai Lama, who has repeatedly underlined the critical importance of Panchen Lobsang Chokyi Gyaltsen's root text for understanding in the profound view of emptiness in the Madhyamika Prasangika system from the point of view of both Sutra and Tantra. Through the merit of these virtuous acts of charity, we again humbly request this text's readership to make strenuous prayers not only for the long life and accomplishment of all of His Holiness' holy wishes, but also that the particular purposes of our kind sponsors quickly come to be realized in accordance with the Dharma.

-The monks of *The Union of Teaching and Accomplishment Publishing Group*, 1 December, 2014